

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กระแสด มาดยารัตน์. วรรณกรรมปัจจุบัน. พระนคร : โรงพิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย, 2512.

กฤษณา มานะสุนทร. "ความสามารถในการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาชั้นปีที่หนึ่งในระดับมหาวิทยาลัย" วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519.

กุหลาบ มัลลิกมาศ. วรรณคดีวิจารณ์. คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

จุ่ง เต๋ ฟาน. ตารางวิเคราะห์ข้อทดสอบ. พระนคร : วัฒนาพานิช, 2514.

เจือ สตะเวทิน. คำรับเรียงความ. พระนคร : โรงพิมพ์พาณิชย์เจริญ, 2508.

_____ . "วิชาประวัติศาสตร์ว่าด้วยรอยแก้ว", คำบรรยายภาษาไทยชั้นสูง. ชุมชนภาษาไทยของคุรุสภา, 2511.

_____ . ศิลปะการประพันธ์. พระนคร : อักษรเจริญทัศน์, 2510.

จอย นันทิวรรินทร์, ม.ล. แบบบรรยายกรรมและเรียงอรรถ. พระนคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2514.

ชวาล แพร์ตกุล. เทคนิคการวัดผล. พระนคร : วัฒนาพานิช, 2516.

ระอุม วิบูลย์ศรี. "การสอนทักษะการใช้คำสำคัญลักษณะในการเขียนเรียงความแก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย." วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519.

ระประนี นาคพรท. "การส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ทางภาษา", วิสาห์ศึกษา. 2 มิถุนายน 2509. หน้า 3-7. ✓

- _____ . "ปัญหาการสอนวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร", เอกสารประกอบการสัมมนา ภาษาและการสื่อสาร. ฉบับที่ 5 1-3 พฤศจิกายน, 2516.
- _____ . การประพันธ์. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2518.
- ตีพิมพ์ ไชยวงเกียรติ. "สิ่งของก่อนที่คิด" จันทร์จิงควง. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรสยาม, 2515.
- _____ . คุษุ ชุมสาย, ม.ล., วรรณกรรมพินิจเชิงจิตวิทยา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2511.
- ทองสุข เกตโรจน์. การเขียนแบบสร้างสรรค์. คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2519.
- ขลุ บุษยรัตพันธุ์. "การสอนภาษาไทยในแนวพัฒนาความคิด", เอกสารประกอบการสัมมนา การประชุมวิชาการนวมกรรมประยุกต์วิทยาการทางการสอนภาษา. 7-10 พฤศจิกายน, 2518.
- บุญเหลือ เพ็ญสุวรรณ, ม.ล. วิเคราะห์สวรรณคดีไทย. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2517.
- ประกาศ วัชรภรณ์. ประวัตินักประพันธ์. กรุงเทพฯ : แพร่พิทยา, 2516.
- ประคอง ฉรรณสุต. สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู. พิมพ์ครั้งที่ 3. ทรนนคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2515.
- ประสิทธิ์ กาทย์กลอน. การเขียนภาคปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2518.
- เปลื้อง ฅ นคร. คำบรรยายวิชาการประพันธ์และหนังสือพิมพ์. ทรนนคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2507.
- _____ . เรียงความชั้นสูง. ทรนนคร : ไทยวัฒนาพานิช 2507.
- มนัส จรรยาองค์. เกิดกลางนา. กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานครการพิมพ์, 2519.
- _____ . จับตายและรวมเรื่องเอก. ทรนนคร : เจริญผลการพิมพ์, 2510.

- _____ . ชาติทรหด. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เรืองนคร, 2519.
- _____ . ชายเพื่อข. ชนบุรี : อมรรการพิมพ์, 2509.
- _____ . ซาเกะและรวมเรื่องสั้นอันเป็นที่รัก. พระนคร : ประพันธ์สาส์น, 2511.
- _____ . ชิงนี่. พระนคร : เจริญผลการพิมพ์, 2509.
- _____ . เตาเสไฟ. พระนคร : ประพันธ์สาส์น, 2509.
- _____ . ศึกเสียแล้ว. พระนคร : สนิทพันธ์การพิมพ์, 2516.
- _____ . คอกรักเหนือหลุมศพ. กรุงเทพฯ : ประพันธ์สาส์น, 2516.
- _____ . ยาสั่ง. พระนคร : พิมพ์การพิมพ์, 2509.
- _____ . เลือกถูกหญิง. กรุงเทพฯ : จักรานุกุลการพิมพ์, 2516.
- _____ . ตัวสี่ ๓ ผู้เตา. พระนคร : เอเชียการพิมพ์,
- _____ . หน้ันรก. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิมพ์เกษตร, 2518.
- ยศ วัชรเสถียร. การประพันธ์และนักประพันธ์ของไทย. พระนคร : แทรพิทยา, 2506.
- วิจิตรวาทการ, หลวง. วิธีทำงานและสร้างอนาคต. พระนคร : นครศึกษา, 2495.
- ศึกษาริการ, กระหวง. คู่มือวิชาภาษาไทย เล่ม 3. เอกสารนิเทศการศึกษาฉบับที่ 100
พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2512.
- สมบุญ รัตพงษ์. "สมรรถภาพสมองที่ส่งผลต่อความสามารถในการเขียนเรียงความ"
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทอักษรศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2511.
- เสถียร จันทิมาธร. หนอนหนังสือ. กรุงเทพฯ : เจริญวิทย์การพิมพ์, 2519.
- สนิท เอกชัย. (ผู้จัดพิมพ์) อนุสรณ์นัส จรรยาภัก. พระนคร : โรงพิมพ์เกษมสัมพันธ์การ
พิมพ์, 2509.
- ลีทวา พินิจภูวดล และ ทิพสุเนตร นาคชน. การอ่านและการวิจารณ์หนังสือ. กรุงเทพฯ :
วัฒนาพานิช, 2520.

สุชาติ สวัสดิ์ศรี. "แนวคิดนักเขียนไทย 2488 - ปัจจุบัน", มหาราชภัฏฉบับวรรณกรรม
เพื่อชีวิต. มิถุนายน, 2516. หน้า 26.

_____. (ผู้จัดพิมพ์) แองเจ็ญ. กรุงเทพฯ : ดวงกลม, 2518.

สุพรรณิ วราทร. ประวัติการประพันธ์นวนิยายไทย. กรุงเทพฯ : เจริญวิทยการพิมพ์,
2519.

สุมน อมรวิวัฒน์. คำบรรยายวิชาการเขียนขั้นสูง. 2516.

อักษรศาสตร์, คณะ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. รายงานการสัมมนา เรื่อง การสอนวิชาภาษาไทยในระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2517.

อ่าจันท์ ปุุญพรรค์. "ตะลุยรัสเซีย" (ภาคจบ) ท่าเมืองไทย. ฉบับที่ 64 , 2517.

ภาษาอังกฤษ

Applegate, Mauree. Helping Children Write. Seranton : Pen
International Textbook Company, 1949.

Bloom, Benjamin S., Hastings J. Thomas, and Madaus F. George.
Handbook on Formative and Summative Evaluation of
Student Learning. New York : McGraw-Hill, Inc., 1971.

Brooks, Cleanth, and Warren, Robert Penn. Understanding Fiction
2nd ed. New York : Appleton Century Crafts, Inc.

Burn, Paul C., Bronan, Betty L., and Low Wantling, Alberta L.
The Language Arts in Childhood Education. Chicago :
Rand McNally & Company.

Cassil, R.V. Writing Fiction. A paperback Edition, New York :
Pocket Book, Inc., 1963

- Gary, Nancy. "Teaching Composition and Composition Skill"
The Teacher's Encyclopedia. Englewood-Cliffs, N.J. :
 Prentice-Hall, Inc., 1966.
- Good, Charter V. (ed.) Dictionary of Education. New York :
 McGraw-Hill Book Company, 1945.
- Hafernack, Jean. "Creative Expression", Instructor. April, 1972
- Hook, J.N. Writing Creatively. Boston : D.C. Heath Company,
 1963.
- Kane, Thomas S. Peters, Leonard J. Writing Prose. 3rd
 New York : Oxford University Press, 1969.
- May, Frank B. and Tabacnick, Robert "Three Stimuli for
 Creative Writing", The Elementary School Journal,
 November.
- Mckee, Paul "Creative Writing" An Instructional Job in
 Written Composition. New York : Houghton, Mckee
 Language Service Bulletine, 1955.
- Tidyman, Eillard F., Smith, Charlene Weddle and Butterfield,
 Marguerite. Teaching the Language Arts. 3rd New York :
 McGraw-Hill Book Company, 1969.
- Torrance, E. Paul Rewarding Creative Behavior. Englewood,
 Cliffs, N.J. : Prentice-Hall, Inc., 1965.
- William, George G. Creative Writing. New York : Harper &
 Brothers Publishers, 1964.

ภาคผนวก

แบบสอบ

คำอธิบายวิธีทำ

1. อ่านเรื่องสั้นที่กำหนดมาให้จบ แล้วตอบคำถามข้างท้าย เลือกกาคำตอบที่ถูกต้องที่สุด ในกระดาษคำตอบ ข้อทดสอบมี ..... หน้า 30 ข้อ
2. คำถามแบ่งออกเป็น 2 ชุด ชุดที่ 1 เป็นแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจทั่วไป เกี่ยวกับเรื่องสั้นและกลวิธีเขียนเรื่องสั้น มี 30 ข้อ เวลาทำ 45 นาที
3. แบบทดสอบชุดที่ 2 เป็นแบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้ภาษาสร้างเป็นเรื่องราว ใช้เวลาทำ 1 ชั่วโมง 45 นาที

"นอกบท"

มนัส จรรยาดี

1 ในหมู่บ้านเล็ก ๆ ไม่ว่าจะเป็นที่ลับหลังคาเรือนก็ตาม เคียงวันเราจะรู้สึกว่ามีบ้านกาแพตั้งอยู่อย่างน้อย ๆ ก็ร้านหนึ่งเสมอไป บางทีเราจะรู้สึกว่ากาแพที่เราตั้งมานี้มีรสออกจะเปรี้ยวทั้งนี้ทั้งนั้นก็เกิดเปรี้ยวขึ้นโดยทิ้งดูไว้นาน ๆ กว่าจะชงครึ่งหนึ่งก็ห่างกันถึง 4-5 ชั่วโมง กาแพที่จะอร่อยก็เห็นจะในเวลาเขานะแหละ

ร้านกาแพส่วนมากก็ตกกันตั้งแต่เรื่องเศรษฐกิจมันไม่เกี่ยวกันไปถึงประเทศชาติอะไร

นักทอกร เกี่ยวกับครัวเรือนของเขานั่นแหละ บางทีก็ขอกูเงินกันบางประปรายโดยอ้างถึงกฎของมนุษย์ที่อยู่รวมสังคมกัน ควรจะช่วยเหลือกันและกัน ยิ่งวันที่ข้าพเจ้าจากลาวถึงนี้ อากาศออกจะเย็น ๆ อยู่สักหน่อยในเวลาเช้า แสงแดดยังซบความเยือกเย็นไปไม่หมด ผู้คนก็เข้ามากินกาแพร้านของนายตั้งแห่งหมู่บ้านสารภีก็ออกจะหนาตา บางคนชวนาตาปีไม่เคยมาดื่มกาแพที่นี่ แค่วันนี้มานั่งหงนหน้าชูกออยู่ก็มี เพื่อจะฟังข่าวของคาราภาพยนตร์อันเป็นคนในหมู่บ้านนั่นเอง

2. ชายชราคนหนึ่งปรับทุกขขึ้นว่า

"เสียค้าย....เสียค้ายเหลือเกิน....." เขาพูดพลางยกมือขึ้นสูบหน้าผากอันยาวที่หยอตรงปลายผานริมฝีปาก "ถ้ายังหนุ่มอยู่คงได้แสดงหนังกับเขาบ้าง"

"แสดงอะไร?" พ่อเข่าอีกคนหนึ่งถาม

3 "ก็แสดงหนังญี่ปุ่นนะซี ข้าจะอยากเห็นเงาของขาเองเหลือเกิน ดูย้ายสังขารของเราว่า เคยวันนั้นมันร่วงโรยลงไปเท่าไร....."

"ข้าก็ยังไม่เข้าใจอะไรอยู่อีกนั่นแหละ" พ่อเข่าคนเดิมส่ายหน้า

4 "แกก็ช่างเข้าใจอะไรยากเสียเหลือเกิน คือว่าพวกบางกอกเขาออกมาบ้านเราเพื่อทำหนังญี่ปุ่น แล้วเขาไปขายเก็บเงินที่วิกบางกอก....."

"อ้อ วิกเมรุญจุกละ"

5 "แล้วที่นี้เขาก็มาจัดพวกบ้านเราไปแสดง....." ผู้เข่าคนแรกว่าต่อไป "อายหนุ่มบ้านเราก็อยากเป็นคารากันมานานแล้ว อีตานั้นก็สโหดไม่ทองขึ้นรถลงเรือไปสมัครแสดงหนัง อยู่คี่ ๆ ก็มีคนมาจ้างไปแสดง เครื่องแต่งตัวก็มีให้ ได้ยังดูเสื้อเสร็จแล้วยังจะแถมให้ค่าตัวเสียอีกควย คิดเหมือนกันเป็นรายวัน โอ๊ย อายหนุ่มบ้านเราเอากันใหญ่ทีเดียว...."

6 "มีใครบ้างละ?....." ผู้เข่ายกเหล่าขึ้นชกในเวลาเช้า "ไม่เอาเสียหน่อยหรือ? เขา ๆ อย่างนี้ มันต้องแกล้งหาเสียนิดหน่อย....เอา, ว่าขอไป แล้วยังไงมีใครไปแสดงบ้าง"

"โอ๊ย เยอะแยะ อายมั่ง อายมี อายหวัง อายแดง อายฤทธิ อายยอด ก็อายหนุ่มลูกบ้านนี้ทั้งนั้นแหละ ฉันทักก็ขำจระนัยชื่อของมัน แตะายที่กล่าวนามมานั้นะ มันไม่สำคัญอะไรนักหรือ? มันสำคัญอยู่ที่เจ้ายอด เพราะวว่าพรุ่งนี้ ก็จะเป็นวันแต่งงาน....."

7 "ทำไมละ? เขาคคนที่สองถามขึ้น

"มันต้องเลื่อนกำหนดนะซี ถูกวันพรุ่งนี้นะ มันเป็นฤกษ์ดีเหลือเกินในระยะนี้ไม่มีฤกษ์ไหนแล้ว ที่จะดีเท่านี้ ถ้าจะเลื่อนต่อไปอีก ก็ต้องเลื่อนไปถึง 6 เดือนจึงจะเจอฤกษ์ แล้วผู้หญิงนะเขารักมันเสียเมื่อไร? มันแต่งควยก็เพราะเกรงผู้ใหญ่...."

8 "เอะ, ฉันทักก็จะสงสัยเสียแล้วละซี อีที่นี้ ก็อายแสดงหนังนิดหน่อยนะมันเป็นยังไง ถึงกับต้องเลื่อนการแต่งงานออกไป...."

"อ้าว ก็หน้าตาอายยอดมันเป็นผู้คนกะเขาเมื่อไรละ? หมกคนไปเลย ขากรรไกร โปนกรามแทบจะหัก ไม้หูฉีกเหมือนถูกชกควยสนับมือ นัยน์ตาโปนออกมาขอบตาคำคล้ายเหมือนใส่แว่นแมคอาเซอร์ แขนก็เสียเพราะหักอีตอนถูกเขา นอกจากจะนัยน์ตาแล้ว ตอนอื่น ๆ ก็ฟกช้ำดำเขียวหูตาปิดหมดหน้าวมเหมือนคนเป็นโรคไตพิการ"

9 "อะ นั่นแน่" เสียงหนึ่งร้องขึ้นมาดังลั่นร้านกาแฟ เจ้าหนุ่มน้อยคนหนึ่งหน้าแหลมเหมือน
กระจิง เดินยิ้มเขลเข้ามา "นั่นแน่ะ ยายแล้วยายยัง "

"ฉันทปลอตกัยเสมอ...." เจ้ายังร้องขึ้น "ไม่เอาแล้วเป็นคาราชิคืนนี้ต้องหยอดน้ำ
ข้าวต้มไปตาม ๆ กัน....."

10 "ทำไมเองรอดมาได้...." เขาคนแรกถามขึ้น "ทำไมถึงรอด ?"

"รอดซี ฉันเห็นมันชกเอาจริง ๆ ฉันเลยหนี มีอย่างไหน ? อ้ายพระเอกชกอ้ายคำ
จนสุดแรงเกิด อ้ายคำวกลงไปจากเพิงอาศัย ลุง....อ้ายผู้กำกับมันบอกว่าใช้ไม่ได้ ให้ชก
ใหม่ อ้ายคำถูกจับคอเสื้อชกใหม่ อีกราวนั้นอกลอย นักรบก็ไม่ฟัน เลยถอยอย่างมีระเบียบ
ไม่เอาแล้วคารา....."

11 "แล้วยายขอดละ ?" เขาคนที่สองถามขึ้น "เดี๋ยวก่อน ข้าขอถามเจ้าเสียก่อนว่า
ที่มันจางเราไปแสดงหนังนั้นะ มันบอกเราหรือเปล่าวาจะจางไปถูกชก"

"เขาจางไปเป็นตัวประกอบ เป็นพวกผู้ร้ายให้ค่าตัววันละ 30 บาท 3 วันร้อยบาทได้
ทั้งเงินค่าตัวไค้ทั้งชื่อเสียงตาย ที่จะได้แสดงหนังใครบางละจะไม่เอา ตกลงพอถึงที่ถ่ายหนัง
เพียงแคชอมเท่านั้น อ้ายแดงก็พันหักไป 2 ซี....."

12 "ฉิบหายเลย...." อายหนุ่มคนหนึ่งร้องขึ้นมา

"เขาให้พวกเราเป็นสมุนโจร เป็นพวกอันธพาลยกเข้าคลุมบอนพระเอก แต่ยังไม่
ทันที่จะไค้คลุมบอนกัน พระเอกกับผู้ช่วยล่ำฟ้าง 2 คน แอบเข้ามาเสียก่อนในขณะที่พวกเรากำลัง
นอนเอกเขนกกันอยู่ข้าง ติคไฟทุ่งข้าวกันอยู่ข้าง ในเนื้อเรื่องมันเป็นแบบนี้ พอมันเข้ามาเราก้
ทำเป็นไม่เห็น มันก็เลือกชกเอา ๆ เตะเอาถีบเอาตามสบายใจ อ้ายยอคโค่นมากกว่าคนอื่น มัน
ถูกชกเสียจนตกมาชนหัก...."

13 "แล้วกัน...." เสียงพิมพ์ฟ้าของเต็นกาแฟดังลั่นขึ้นเหมือนหมี่กึ่ง

"เวลานั้น....." ยังเริ่มเล่าต่อไป สายตาจ้องมาจับอยู่กับแก้วกาแฟที่กำลังควันขึ้น
โฉเป็นวงกลม" เวลานั้นพวกชาวบ้านและลูกเด็กเล็กแดงก็ล้อมกันเขาไปดูเป็นการใหญ่ เหมือน
ล้อมคูลิกเก้น้อย่างนั้น เจ้ากระต๊อรักของเจายอคเขาก็คอดไปดูกับเขาบางเหมือนกัน พอกระต๊อ
เห็นเจายอคแพ้กั้งนำหน้า หลอนรองไทและดาอ้ายยอคว่าไม่สู้คน เป็นหน้าตัวเมีย....."

- 14 "บ๊ะแควกัน..." เสียงหลายเสียงพิมพ์เข้ามา
 "ใคร ๆ เขาพากันท้าม บอกว่านั่นนะมันไม่จริงไม่จริงอะไรหรอก... มันเป็นเรื่องงูมูน
 เขาเติมเรื่องขึ้นมากเหมือนเขาเติมเรื่องยี่เกอย่างนั้นแหละ มันดีกว่าเรื่องยี่เกไปนิคนหนอยก็
 มันเหาะไม่ได้เท่านั้นแหละ กระดินไม่ยอมฟัง...."
- 15 พ่อเจายังเล่ามาได้ถึงแค่นี้ เสียงแหลมเล็กของผู้หญิงและร่างอันแบบบางสูงระหงของ
 เจ้าสาวร่างสครายก็ปรากฏตัวขึ้นมา กระดินยื่นเท้าสะเอวยืนจังกายอยู่ที่หนาราน
 "เจ้ากำลังนิทาชาไซไหมละ?" หลอนพูด
 "อ้อ, ไม่ได้นิทาเอ็งหรือกระดิน เจ้ากำลังพูดถึงเรื่องการทำหนังงูมูนเมื่อวานนี้"
- 16 "อย่าพูดเลยนา ข้าได้ยินอยู่กับหูของตัวเอง" กระดินรีหน้าเจายัง "เอ็งนะ มันคน
 ไม่รักพวกรักพอง คนไม่รักบาง ปล่อยให้เขาทำไควทำเอา ทอยโคตอยเอา ตะโคตะเอา
 ร้ายกาจ แล้วเอ็งก็ปลื้กหนีมาเอาแต่ตัวรอด ปล่อยให้เขากระทำย่ำยีพวกของตัวเราตามอำเภอ
 ใจ"
- นั่นเอ็งคิดว่ ภายที่เขาถ่ายหนังกันเมื่อวานนี้นะมันเป็นเรื่องจริงหรือ?"
- 17 "ข้าไม่รู้ แต่ทว่าข้าไม่ชอบอายคนชี้เท้า- คนบ้านเราไม่เคยแพ้ใคร ถึงแพ้กต้องเจ็บใจ
 คิดแค้นแค้นมันให้สาสมใจจึงจะหายแค้นได้...."
- "เออ, แล้วนั้นจะพูดอย่างไรก็ถึงจะให้เอ็งรู้ว่า มันเรื่องไม่จริง- เขาสมมุติขึ้น...."
- 18 "จริงไม่จริงก็พันหักกรามโย้ไปละพวก แขนหักขาเจ็บหัวแตกกฐีเกียจจะนับ แต่อย่าง
 คนบางกอกล้ำ ๆ ไม่แข็งแรงเหมือนพวกบ้านทุ่งบ้านนา พวกเอ็งยังยอมให้เขรจับคอเลือกเอา
 ชกเอาอย่างนั้นมันจะไปคุมครองใครได้...."
- "อ้อ เอ็งคิดไปเสียอย่างนั้นนี่ทว่ากระดิน"
- 19 "แล้วอีกอย่างหนึ่ง ภายเรื่องแสดงเป็นตัวโกงข้าไม่ชอบใจ จะเป็นตัวแสดงกับเขา
 ทั้งที่ก็เป็นพวกตัวโกง ทำไมไม่เป็นพระเอกอย่างเขามั้ง ตักดมสัน ๆ ยืนคอเอียง ๆ หนากัหลอ
 ลินดี...."
- นั่นแน่ กระดิน... เอ็งนี่ถ้าจะยังงใจเสียแล้ว...." เขาคนหนึ่งร้องขึ้น
- 20 กระดินยกนิ้วหัวแม่มือขึ้นชู

"พระเอกของเขาแน่ไปเลย ผู้ชายอะไรมันสวยอย่างนี้ก็ไม่รู้...."

"เอ็งถ้าจะ - อ้อ .....ชอบเขาเสียแล้วซี "

"ทั้งนั้นแหละ แต่ว่าซำก็ฝันของซาไป อย่างนั้นแหละ....." กระจดินคอมแล้วก็เอียงอาย
มวนไปมวนมา

21 หลายคนทีพอจะเดินเหินได้ ไม่ถึงลมพอนอนนอนเสือกค้อย ๆ ทะยอยกันเข้ามาในร้าน
กาแฟ ใบหน้าของเขาบิดส่ำสี่ทหายาแดง บางก็มันแฉล้มไปค้ำยน้ำมันมนต์ บางก็ววมอุมคางโย
เพราะถูกหมัดหมูแสมเขาอย่างจัง หากคนพูดไม่ได้ เพราะอาปากกว้างก็ปวดร้าวไปทั่วซากกรไก
สถานะการฉายในร้านกาแฟเวลานั้น จึงเต็มไปด้วยบรรยากาศอันตึงเครียด กระจดินยังคงยืน
ปลงอนิจจังอยู่ทนน

22 "กระจดิน เอ็งไม่ไปเยี่ยมพี่ยอดเขาบางหรือ?"

"สุระอะไร ซำถึงจะไปเยี่ยมอาทคนซีแพ"

"แล้วอาแยแแต่งการแแต่งงานละ เจานะเป็นเจาสาวนะ พรุ่งนี้ก็จะตองเขาสุพิชี่รคนำสังข
หลังนำพุทมนต์"

กระจดินขอค้ำคอหัวเราะเยาะเย้ยหนัก

"ไม่มีวันเสียละ พี่เอยนองเอยทีอกระจดินจะคอมแแต่งกะอายคนชลาด ไม่สู้คนปล่อยให้
เขาจับเสื่อชกเอาชกเอา ตะตอยตีบดองเสียจนตกชงอนหิน ถูกภาวนาขอให้อายที่ตรงนั้นมันเป็น
เหวลึกเสียหนอยไม้ไค มันจะไคตกกลงไปกระถูกญอยู่ทีกันเหว คนเราลงมีมือมีหมัดมันไม้ไคแล้ว ถึง
จะไปจับคาบจับบั้นกัพันเขาไม่ถูกยิงเขาไม่ออก"

"เอ็งจะแแต่งกะอายพระเอกคนนั้น"

"ก็ลองซี ลองเขามาแแต่งกะถูลองดู - ไม่เอาก็อย่าลอง....."

23 ความก้ำกันของเจากระจดินทำให้เจาพวกคาราหนั่งชนิกเจอแตหมัดคัมเทมาอย่างโชกโชน
หัวเราะไม่ออก ชมเขาลงไปเหมือนกับคนเมากัญชา เจายังลุกขึ้นก่อน ขวนสมัครพรคพวก
ออกจากรานกาแฟ

24 "ไปเยี่ยมพี่ยอดคมันคักว่า เราจะต้องแกแคน"

"ถูกแล้ว เราจะต้องแกคัว"

"เราจะตองเอาสิ่งที่เราสูญเสียไปนั้นกลับคืนมา"

25 หลายคนขบกรามที่ดำดังปวกระบบอยู่ควยพิงหมักหลายคนกักพันที่กำลังจะโยกคลอน ศีรษะที่
 แดงวมโนโยกรยกไปมาในอากาศที่สดชื่นไปควย แสงแดดอ่อน แต่ทว่าในทรงอกกำลังรุ่มรอน
 ไปควยแผลพวยบาท

26 "ข้อเรื่องมันคืออะไร ?" ท້ายผู้อ่านรายการบอก"

"ข้อเรื่องมันอะไร ?" อีกคนยอมถาม "ข้อวรายรายพวยบาท"

"อะ ข้อคดีควย วรายรายพวยบาท - วรายรายตะวันตกไม้ไผ่หรือ ?"

"ข้อไม่สำคัญ....."

27 ตอนหาเจายอดที่นอนขมอยู่ในที่นอน พวกเพื่อนฝูงต่างก็หน้าสลด หัวใจหลุดไปตาม ๆ
 กัน ทั้งเนื้อทั้งตัวเต็มไปควยสาลีผ้าพันแผล ขวดยาวางอยู่เกลื่อนกลาด เป็นพวกหิงเจอร์บาง
 ขาแดงบางและน้ำมันมนตบาง ตามแข่งซาแซนและหัวเขา มีรอยดลอกปอกเปิกเพราะโดนหินครูด
 หัวร่างกายมันแฉลบไปควยน้ำมันมนต

28 ที่ฐานเรือนคานหนามีตาคทองเหลืองวางอยู่เป็นแถวเป็นแนวไปหมด มีชนมนาษนิก
 กลวยออยและส้ม ตลอดจนผ้าไหวตามธรรมเนียม พวงนี้แล้วจะเป็นวันแห่ขันหมากก็ไหม้เหตุอาเพศ
 เป็นไปไคควยความอยากเป็นคารา

29 "พี่ยอก....พี่ยอก นี่เราจะทำอย่างไรกัน?...?" เจายังถามขึ้น

"หากำลังจะถามพวกเองอยู่เหมือนกันว่า จะทำอย่างไรดี ?"

"เราจะตองปริกษากัน....."

"ฉันก็เห็นอยู่อย่างเดี๋ยวนั้น....." เจายังออกความเห็น "มันมากันคราวนี้เอา

เอาเขาเอาของมามาก ทั้งได้อาของเจ้าพวกคนแสดงนั้น เครื่องใช้ไม้สอย เครื่องถ่ายหนัง
 เครื่องวิทยุ เครื่องอัดเสียง เครื่องอะไรต้ออะไรอีกเยอะแยะ ฉันว่าเราปล้นมันดีกว่า"

"ไม่ไค....ไม่ไค....." หลายเสียงค้านขึ้นมา

30 "ไคขึ้นมา ลำพียงเงินสดฉันเห็นอายผู้อ่านรายการหนึ่งก็เอาออกมาคะเนดูแล้วก็ไม่ต่ำกว่า
 เรือนแสน แล้วยังจะสรอยแหวนเพชรมิลินจินดาที่อายตัวพระเอกนางเอกอีก อายพวกตัวประกอบ
 อย่างน้อยก็หน้าพิกาปากกาออกแพรวพราวไป....."

31 "เนื้อเรื่องต่อไปมันเดินไปอย่างไร ?" ยอดถามขึ้น "อายเรื่องวรายรายพวยบาทนี่
 มันเต็มว่าอย่างไร "

"ฉันได้ยิน อ้ายคนกำกั้มันมากกว่าต่อไปจะมีปล้นมัน เลือกพวกเรานี้ขึ้นมาเป็นเอาไว้ 12 คน มามันยืมจรถกกองทหาร....."

32 "หือ, เอาพวกเรานี้หรือ?" ยอดถามขึ้นและดวงก็รบน้อย ๆ
"ที่แรกจะเอาพวกเรา....แต่เมื่อพวกเรามาขึ้นเป็นไปเสียเช่นนี้ มันก็คงจะเอาพวกมันเอง 12 คน ปล้นกันเองเพราะพวกมันก็มีพอ....."

33 "คุณพระช่วย ภูเสียดายโอกาสเหลือเกิน...." ยอดร้องขึ้นมา
"พี่ยอดคิดวาทอย่างไร?" เจ้ายังถามขึ้น
"จะคิดอย่างไร? ก็พวกเราเข้าปล้น เราก็กปล้นมันจริง ๆ ไปเลยนะซี ขนมันให้เรียบร้อย กระทั่งกล่องเผาฟิล์มมันเสียให้ไหมเป็นจุลมหาจุลไปเลย....."

"อะ, อย่างนี้เราก็กแสดงหนังควาย แสดงจริงควาย....."

"ก็มันจะยากอะไรละ?" เจ้ายังร้องขึ้นอีก "ไม่ยากแล้วละอิตานี้....."

"ไหนทำไม?...?" เจ้ายอดถามขึ้น

34 "เรื่องนี้เป็นเรื่องลับ ในหูกันทั้งหมดไม่ได้ ความลับมันจะแพร่พรายไป" เขาพูดแล้วก็กระซิบที่หูของเจ้ายอด "เตรียมใหม่ละ ความคิดนี้....."

35 "แน่เลย, เป็นความคิดที่คิดเหลือเกิน ถึงซาจะเจ็บอยู่อย่างนี้ ซาก็จะต้องไปลงมือควาย...แต่ควายป็นมันมีอยู่ก็กระบอกหรือเปล่า?...?"

"ป็นมีหลายกระบอก.....แต่ไม่มีลูก....เป็นลูกปลอมสำหรับเล่นหนังทั้งนั้น"

"เตรียมตัวพรุ่งนี้ลงมือ...." เจ้ายอดสั่งควายน้าเสียงอันดัง

36 ทองฟ้าแห่งวันรุ่งขึ้น เป็นสีน้ำเงินเข้มโปรงและแจ่มใส มีกลุ่มเมฆสีขาวลอยอยู่เป็นแบบต่าง ๆ แสงแดดอันเจิดจ้าในกลางฤดูร้อนทำให้ผู้อำนวยการและช่างภาพตลอดไปโรงโลงใจการถ่ายภาพภายในกระท่อมที่พระเอกนางเอกตลอดจนตัวประกอบอื่น ๆ อีก 2-3 คนได้ลุล่วงไปแล้ว ยิ่งเหลือแต่จะตัดภาพวิวัฒนาการขึ้นมาเป็นทิวแถว แต่ทว่านานแล้วจนผิดสังเกตที่มามีทั้ง 12 ตัวยังไม่วิ่งลงมาจากเขาเลยแม้แต่ตัวเดียว

37 ผู้อำนวยการกับผู้กำกับและตากล้องภาพยนตร์ กำลังยืนชุมนุมปรึกษากันอยู่อย่างหัวเสียหันไคนั้นเอง เสียงปืนนัดแรกก็ไ้ระเบิดขึ้นถูกผู้กำกับล้มคว่ำไป เขายกมือขึ้นกุมหัวไหล่

"อะไรกัน ผมถูกยิงเสียแล้ว"

ผู้อำนวยการกระโศกพรอค หน้าของเขาขาวเหมือนกระดาษ
"ใครยิง"

32 ยังไม่ทันที่จะพูดขาดคำเสียงปืนสั้นปืนยาวก็ระคนกันมาดังหาฝน มา 12 ตัวแทนที่จะวิ่งตรงลงมาตามลาดเขาตามทางที่กำหนด มันกลับกระโจนพรอคพรวดออกมาทางพุ่มไม้ กลองถ่ายภาพถูกยิงกระเด็นไป มาทุกมาห่อเขาหาแทนพวกถ่ายหนังพักแรม คนเอาข้าวของเงินทองตลอดจนกระเป๋าเอกสารบรรจุเงินสดของผู้อำนวยการไปเสียด้วย

39 คนร้ายซึบมาวนเวียนไปรอบ ๆ และยิงคะไม่เลือกหน้า โจรทุกคนสวมหน้ากากสีดำและใส่หมวกคลุมหน้าซึ่งผู้กำกับเองก็ไม่เคยสงสัยเสียให้ใส่หน้ากากเวลาแสดง

"ยื่นหนึ่ง ๆ หรือไม่ว่าจะระเบิดสมองมึงเสียเดี๋ยวนี้...."

ทุก ๆ คนยื่นหนึ่งไม่มีใครขยับเขยื้อนเคลื่อนไหวเลย

"เขามายืนซิด ๆ กัน อ้ายเสือปลด"

40 เสือหนึ่งโยกเขกกลางจากหลังมาเดินเข้าไปปลดค้นหาปากกาและของอันมีค่าอื่น ๆ ไปจนเกลี้ยงยังเหลือแตงเอกคนเดียวเท่านั้น เจ้าคนหนึ่งแขนจับตองผูกแขนหยอไว้กับคอ เดินเข้าไปปลดสรอยเพชรตลอดจนแหวนเพชรออกมาจากนิ้วอันเรียวงาม หลอนมองดูความวิปริต

41 เจ้าคนหนึ่งวิ่งเข้าไปในเตนท์ จุดไฟเผาฟิล์มภาพยนตร์ อีกคนหนึ่งเข้าทำลายกล่องเสียหายย่อยยับ ครั้นแล้วมันก็ควมกลับขึ้นไปบนเนินเขาแล้วหายลับไป

42 "ตัดภาพ" ผู้กำกับการแสดงผลพยายามทรงตัวขึ้น เลือดแดงฉานไหลปรี่ เขาร้องขึ้นอย่างหัวเสียด้วยเสียงอันแหลมแห่ง "นอกบพทั้งนั้นเลย"

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเรื่องสั้น และกลวิธีการสร้างเรื่องสั้น

1. เรื่องสั้นคืออะไร

- ก. พรรณานรมที่เล่าเรื่องราวอย่างสั้น ๆ
- ข. เรื่องที่ทุกคนอยุ่ที่สุด อย่างดีที่สุด
- ค. เรื่องที่ใช้เวลาอ่านในระยะสั้น ๆ
- ง. วิถีการณษุคหนึ่ง มีความสัมพันธ์กันและนำไปสู่จุดสขคยออกอย่างหนึ่ง
- จ. นิยายอันประกอบด้วยศิลปะลักษณะแสดงเรื่องของตัวละครที่ตกอยู่ในความลำบาก

2. ข้อใดไม่ใช่องค์ประกอบที่สำคัญของเรื่องสั้น

- ก. ฉาก
- ข. ตัวละคร
- ค. โครงเรื่อง
- ง. บทสนทนา
- จ. เวลาที่ใช้ในการอ่าน

3. โครงเรื่องของเรื่องสั้นคืออะไร

- ก. แกนเรื่อง
- ข. เนื้อเรื่องทั้งหมด
- ค. ความหมายของเรื่อง
- ง. เหตุการณ์ชคคหนึ่งรวมกันเข้าก่อให้เกิดผลอย่างหนึ่ง
- จ. การสร้างข้อขัดแย้งที่นำสนใจชวนให้ผู้อ่านตามเรื่อง

4. สิ่งใดที่เป็นสิ่งสำคัญที่สุดของโครงเรื่อง เรื่องสั้น

- ก. ฉาก
- ข. ปมปัญหา
- ค. จุดสขคยออก
- ง. แนวคิด
- จ. ตัวละคร

5. ถ้าผู้เขียนต้องการสร้างเรื่องแสดงความขัดแย้งกับธรรมชาติ จะเขียนถึงอะไร

- ก. พ่อแม่ที่รักลูกเลี้ยงลูก
- ข. การแต่งงานที่สามีกิริยาปฏิบัติต่อกันเยี่ยงสามีกิริยา
- ค. ชายหนุ่มหญิงสาวอยู่ด้วยกันสองต่อสองโดยไม่ล่วงเกินกัน
- ง. กลุ่มคนสองกลุ่มที่ศนะตรงกันอยู่ด้วยกันโดยไม่ทะเลาะวิวาท
- จ. พี่น้องอยู่ด้วยกันได้ ทะเลาะวิวาทกันบ้างเป็นครั้งคราว

6. ลักษณะการจบเรื่องสั้นแบบเศร้าคือการจบแบบใด

- ก. ผลที่เกิดแก่ตัวละครไม่เป็นไปตามที่ผู้อ่านคาดหวัง
- ข. ตัวละครสำคัญได้รับผลไม่เป็นที่พอใจแก่ผู้อ่าน
- ค. ตัวละครต้องพลาดหวัง พลาดพราก หรือสูญเสีย
- ง. การจบที่ไม่ให้ความกระจ่างแก่ผู้อ่านทั้งหมด
- จ. การจบที่ไม่สร้างความประทับใจแก่ผู้อ่าน

7. ฉากของเรื่องสั้นหมายถึงอะไร

- ก. สถานที่เหตุการณ์ต่าง ๆ เกิดขึ้น
- ข. เวลาที่เหตุการณ์ต่าง ๆ เกิดขึ้น
- ค. สถานที่และเวลาที่เหตุการณ์ในเรื่องเกิดขึ้น
- ง. สิ่งที่ทำให้ตัวละครและพฤติกรรมของตัวละครน่าเชื่อถือ
- จ. สถานที่ที่ตัวละครสร้างเหตุการณ์จนเกิดผลอย่างหนึ่ง

8. ลักษณะการจบเรื่องสั้นแบบปิดเกิดขึ้น

(Surprise Ending) คือจบแบบใด

- ก. จบเรื่องตามเหตุและผล
- ข. จบเรื่องชนิดที่ผู้อ่านคาดไม่ถึง
- ค. จบเรื่องให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่อง พอใจเนื้อเรื่อง
- ง. จบเรื่องแบบไม่ให้ความกระจ่างแก่ผู้อ่าน
- จ. จบเรื่องด้วยการเบนความสนใจผู้อ่านไปอีกทางหนึ่ง

9. เรื่องสั้นที่ทานได้ศึกษาแล้วในระดับ ป.กศ. เรื่องใดที่จบแบบพลิกความคาดหมายของผู้อ่าน

- ก. ซาเกาะ
- ข. คุณยาเพ็ง
- ค. สร้อยคอทนาย
- ง. เจาลอย (จากเรื่องหลายชีวิต)
- จ. หลวงพอเสมอ (จากเรื่องหลายชีวิต)

คำถามความรู้ความเข้าใจเฉพาะเรื่องสั้น "นอกบท"

10. ผู้เขียนใช้กลวิธีการเปิดเรื่องแบบใด

- ก. พรรณาฉาก
- ข. ให้ตัวละครสนทนากัน
- ค. พรรณาความคิดตัวละคร
- ง. พรรณาอากัปกิริยาของตัวละคร
- จ. พรรณารูปร่างอุปนิสัยของตัวละคร

11. จุดสนใจตอนต้นเรื่องที่ชวนให้ผู้อ่านติดตามคือตอนใด

- ก. เรื่องเศรษฐกิจของชาวบ้าน
- ข. การแสดงภาพยนตร์ในหมู่บ้าน
- ค. คนในหมู่บ้านได้เป็นคาราภาพยนตร์
- ง. เรื่องการเปลี่ยนแปลงของคนในหมู่บ้าน
- จ. กลุ่มคนแปลกหน้าแสดงภาพยนตร์ในหมู่บ้าน

12. ผู้เขียนสร้างเหตุการณ์ให้ผู้อ่านทราบปัญหาของตัวละครสำคัญ ด้วยวิธีใด

- ก. ให้ชาวบ้านสนทนากัน เรื่องคนในหมู่บ้าน
- ข. ให้เพื่อน ๆ ของตัวเอกสนทนากัน
- ค. ให้สาวคนรักของตัวเอกสนทนากับเพื่อน ๆ
- ง. ให้ตัวเอกสนทนากับเพื่อน
- จ. ให้ผู้เฒ่าสองคนสนทนากันถึงเรื่องราวของหนุ่ม ๆ ในหมู่บ้าน

13. ตัวละครสำคัญที่สุดของเรื่องนี้คือใคร

- ก. กระถิน
- ข. อายยัง
- ค. อายยอด
- ง. เจ้าทั้งสอง
- จ. ผู้อำนวยการสร้างภาพยนตร์

14. ยอดทองเลื่อนการแต่งงาน เพราะเจ็บตัวจากการแสดง และกระถินไม่ยอมแต่งงานกับยอด เพราะเห็นว่ายอดไม่สู้คนเมื่อแสดงหนัง เหตุการณ์ตอนนี้ตามกลวิธีสร้างเรื่องสั้นเรียกว่าอะไร

- ก. ปมปัญหา
- ข. การต่อสู้
- ค. จุดสุดยอด
- ง. การคลายปม
- จ. การหน่วงเรื่อง

15. ส่วนประกอบของเรื่องนอกบทมี 3 ตอน ขึ้นเปิดเรื่อง ขึ้นตัวเรื่อง และปิดเรื่อง ขึ้นตัว -

- ก. ตอนกล่าวถึงรานกาแพ
- ข. ตอนกล่าวถึงเศรษฐกิจของหมู่บ้าน
- ค. ตอนกล่าวถึงเจ้าสองคนคุยถึงเรื่องหนุ่ม ๆ ในหมู่บ้าน
- ง. ตอนปล่อยตัวละครหนุ่มบังพอค้ตอบกับกระถิน
- จ. ตอนปล่อยตัวละครหนุ่ม ๆ ไปหายอด

16. ผู้เขียนให้เรารู้เรื่องราวของตัวละครด้วยวิธีใดมากที่สุด

- ก. ให้ตัวละครสนทนากัน
- ข. ให้ตัวละครบรรยาย
- ค. ให้ตัวละครพรรณนา
- ง. ให้ตัวละครพรรณนาและสนทนาสลับกัน
- จ. ผู้เขียนบรรยายและพรรณนาเรื่องราวของตัวละคร

17. ข้อความที่ 42 เรียกว่าอะไร

- ก. จุดสุดยอดของเรื่อง
- ข. จุดสนใจของเรื่อง
- ค. จุดประทับใจ
- ง. จุดเร้าความสนใจ
- จ. จุดที่สร้างความฉงนฉงาย

18. ข้อความที่ 24 บอกผู้อ่านเรื่องใด

- ก. ความต้องการของตัวละคร
- ข. ปัญหาของตัวละคร
- ค. อุปนิสัยตัวละคร
- ง. เหตุการณ์ที่มีผลต่อตัวละคร
- จ. เหตุการณ์ที่เป็นจุดสุดยอด

- 19. ตัวละครแบบภระดิน เป็นตัวละครที่ผู้เขียนหยิบยกนำมาสะท้อนภาพใด
  - ก. สะท้อนภาพของหญิงสาวชนบท
  - ข. ภาพของหญิงสาวชนบทที่โง่ ซื่อ
  - ค. ภาพของหญิงสาวชนบทที่ไม่ยอมเข้าใจเรื่อง การแสดง
  - ง. ภาพของคนชนบททั้งหมดที่ไม่เข้าใจโลก การแสดง
  - จ. ภาพของสาวชนบทที่นิยมให้ผู้ชายต้องมีพรสวรรค์ด้านการแสดง
- 20. บุคคลที่ช่วยดำเนินเรื่องให้ทราบเหตุการณ์ ตัวละครและผลของเรื่องคือใคร
  - ก. ผู้เขียน
  - ข. ภระดิน
  - ค. เฉาทั้งสองคน
  - ง. อายบอกและเพื่อน ๆ
  - จ. ทุกคนมีส่วนช่วยดำเนินเรื่องประกอบกัน
- 21. เหตุใดบอกและพรรคพวกจึงปล้นจริง ๆ แทน การปล้นหลอก ๆ
  - ก. เพื่อให้การแสดงภาพยนตร์สมจริงสมจัง
  - ข. บอกและเพื่อน ๆ ต้องการทรัพย์สินสมบัติของพวกคาราภาพยนตร์
  - ค. บอกและเพื่อน ๆ แสดงให้ภระดินสาวคนรักเห็นว่าพวกตนเป็นนักสู้ไม่ใช่คนขี้ขลาด
  - ง. บอกและเพื่อน ๆ ต้องการลบภาพที่ไม่ดีของพวกตนไม่ให้ปรากฏในภาพยนตร์

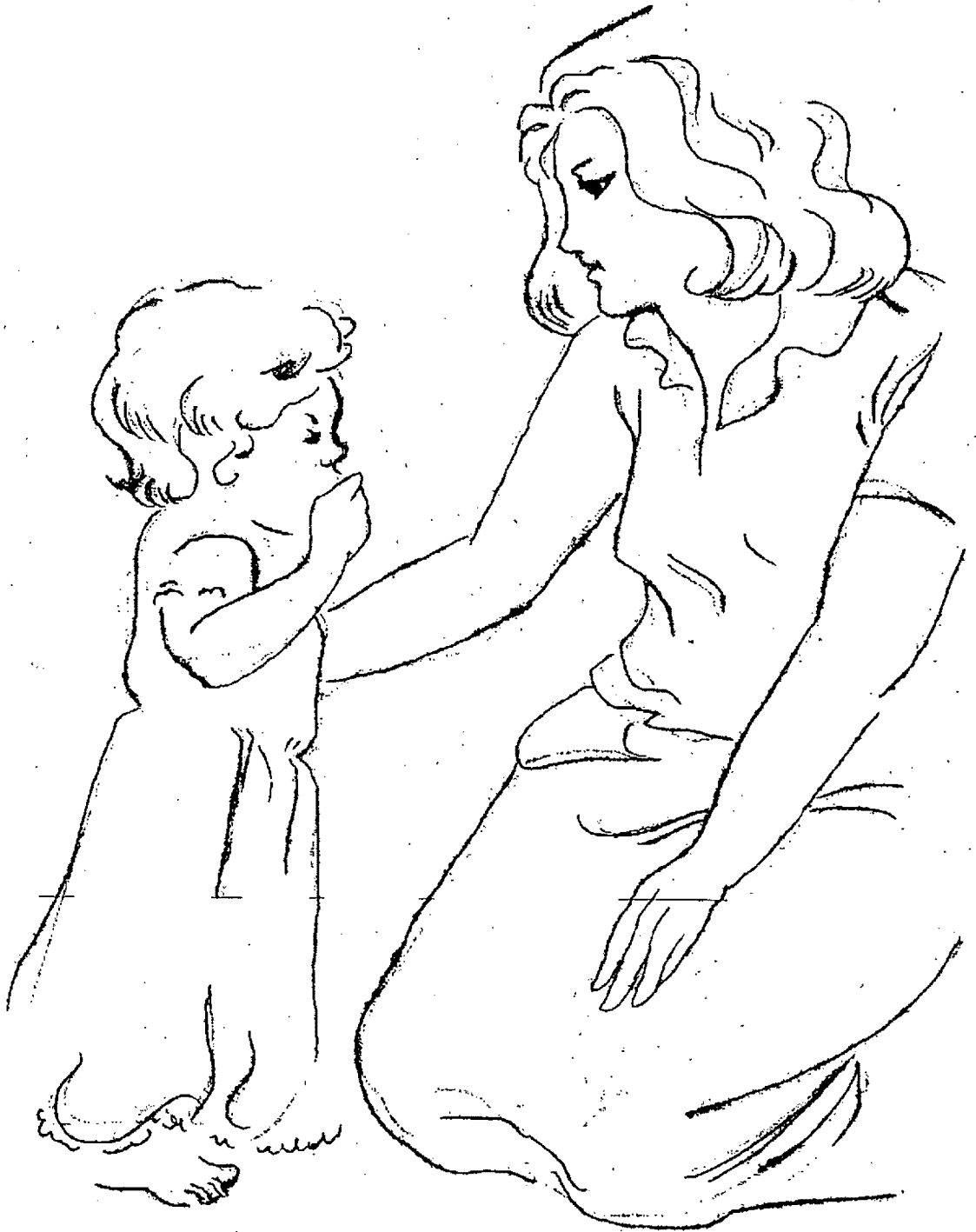
- จ. บอกและเพื่อน ๆ ต้องการแสดงให้เห็นว่า ชาวกรุงไม่เก่งไปกว่าพวกตน
- 22. การสร้างแนวคิดของเรื่องนั้นผู้เขียนใช้วิธีใด
  - ก. ผู้เขียนบอกแนวคิดไว้ตรง ๆ
  - ข. ผู้เขียนบอกแนวคิดไว้ตอนท้ายเรื่อง
  - ค. ผู้เขียนบอกแนวคิดไว้ตั้งแต่ต้นเรื่อง
  - ง. ผู้เขียนไม่ได้มีแนวคิดใดที่จะบอกแก่ผู้อ่านเลย
  - จ. ผู้เขียนบอกแนวคิดด้วยเหตุการณ์พฤติกรรมของตัวละครแต่ตนจนจบ
- 23. ความหมายของเรื่องนี้พอสรุปเป็นประโยคใด วากระไร
  - ก. ค่านิยมของคนชนบทของการต่อสู้
  - ข. เป็นโจรในชีวิตจริง ดีกว่าที่จะเป็นผู้แพ เมื่อเป็นคารา
  - ค. บอกและเพื่อนต้องการเป็นผู้ชนะทั้งในชีวิตจริง และชีวิตการแสดง
  - ง. การแสดงบทบาทสมมุติใช้ไม่ได้กับคนชนบทที่ไม่เข้าใจชีวิตการแสดง
  - จ. บอกหวังชื่อเสียงจากการเป็นคารา แต่กลับเสียชื่อในทัศนะของสาวคนรัก
- 24. เหตุใดพวกหนุ่ม ๆ ชาวบ้านจึงสมัครแสดงเป็นตัวประกอบ
  - ก. เพราะต้องการชื่อเสียง
  - ข. เพราะต้องการเงินและชื่อเสียง
  - ค. ต้องการอวดชาวบ้านว่าไ้เป็นคารา
  - ง. ต้องการแสดงความสามารถของชาวบ้าน
  - จ. ต้องการแสดงความป็นนักแสดง

25. การตั้งชื่อเรื่องตั้งชื่อตามสิ่งใด
- ตั้งตามฉา
  - ตั้งตามแนวคิดของเรื่อง
  - ตั้งตามพฤติกรรมตัวละครสำคัญ
  - ตั้งตามเหตุการณ์สำคัญของเรื่อง
  - ตั้งตามเหตุการณ์สำคัญ และพฤติกรรมของตัวละคร
26. การจบเรื่อง "นอกบท" วิชาชีววิทยา
- จบเรื่องอย่างที่ยู่อานคาดไม่ถึง
  - จบแบบทิ้งท้ายไว้ให้คิด
  - จบด้วยการพรรณนา
  - จบเรื่องด้วยตัวละครสำคัญประสบผลที่น่าพอใจ
  - จบด้วยประโยคกระทัดรัดที่บอกแนวคิดทั้งหมด
27. บทสนทนาข้อความที่ 16-17 มีประโยชน์แก่เรื่องใด
- ช่วยบอกอุปนิสัยของตัวละคร
  - ช่วยบอกพฤติกรรมของตัวละคร
  - ช่วยในการเดินเรื่อง
  - ช่วยให้เรื่องกระชับ
  - ช่วยในการหน่วงเรื่อง
28. ข้อความที่ 37 ถึง ข้อความที่ 42 เป็นข้อความที่มีประโยชน์แก่เรื่องใด
- เป็นเหตุการณ์หน่วงเรื่อง
  - เป็นเหตุการณ์ที่เป็นปัญหาเรื่อง
  - เป็นเหตุการณ์สำคัญของเรื่อง
  - เป็นเหตุการณ์ที่แสดงให้เห็นว่าตัวละครมีอุปสรรค
  - เป็นเหตุการณ์ที่เราให้ผู้อ่านติดตาม
29. เหตุใดกระดินจึงจะไม่แต่งงานกับยอด
- กระดินมีหนุ่มอื่นที่ดีกว่ายอด
  - ยอดไม่ใช่ผู้ชายในทัศนะของกระดิน
  - กระดินเห็นว่ายอดทำเสียศักดิ์ศรีหนุ่มชนบทเมื่อแสดงหนัง
  - กระดินเห็นว่ายอดไม่ยอมสู้คน เพื่อเห็นแก่เงินและชื่อเสียง
  - กระดินเห็นว่าหนุ่มชาวกรุงเก่งกล้า จึงจะแต่งงานกับหนุ่มชาวกรุง
30. ข้อความที่ 16 แสดงให้เห็นว่าค่านิยมของชาวชนบทอย่างไร
- ชอบหนุ่มที่ทันสมัย
  - ชอบหนุ่มที่เป็นนักเลง
  - ชอบหนุ่มที่แสดงหนังสมจริงสมจัง
  - ชอบหนุ่มนักสู้ กล้าสู้ผู้อื่น และหล่อ
  - ชอบให้หนุ่มบ้านเดียวกันเป็นคนรักพวกพ้อง สู้คน และคุ้มครองคนอื่นได้

คำอธิบายวิธีทำ

1. ในแบบทดสอบชุดนี้มีสิ่งที่กำหนดให้ 2 ประเภท ประเภทแรกคือกลุ่มคำ 1 กลุ่ม มีคำ 20 คำ ประเภทที่ 2 คือภาพ
  2. จงเลือกเอากลุ่มคำ หรือภาพที่กำหนดให้ เพียงอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อสร้างเรื่องสั้นที่น่าสนใจ
  3. ถ้าเลือกกลุ่มคำ นักศึกษาจงปฏิบัติ ดังนี้ .-
    - 3.1 ตั้งชื่อเรื่องที่น่าสนใจ
    - 3.2 เขียนเรื่องแสดงแง่คิดเกี่ยวกับเรื่องใด เรื่องหนึ่ง ความยาวไม่ต่ำกว่า 2 หน้า กระดาษฟูลสแกป
    - 3.3 สมมุติตัวละคร สร้างประวัติความเป็นมาของตัวละคร บทสนทนา สร้างเหตุการณ์ให้ตัวละคร แสดงพฤติกรรมจนเกิดผลอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยใช้ความคิดและจินตนาการของท่านอย่างอิสระ
    - 3.4 คำที่กำหนดให้เรียงลำดับอย่างไรก็ได้เติมคำข้อความได้ตามเหมาะสมแต่ต้องมีคำทุกคำที่กำหนดให้อยู่ครบถ้วน
  ๔. ถ้าเลือกภาพ จงปฏิบัติดังต่อไปนี้
    1. ตั้งชื่อเรื่องที่น่าสนใจ
    2. สมมุติตัวละคร สร้างบทสนทจาระหว่างตัวละคร สร้างเหตุการณ์ให้ตัวละคร แสดงพฤติกรรมเพื่อผลอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยใช้ความคิดและจินตนาการอย่างอิสระ
    3. จงสร้างเรื่องให้เข้ากับภาพที่กำหนดให้ ความยาวไม่ต่ำกว่า 2 หน้ากระดาษฟูลสแกป
1. กลุ่มคำที่กำหนดให้
หญิงสาว ขนมห ขาขหนุ่ม กรุงเทพ ฯ เทียวเตร เม่า หมคสติ คนรักเก่า
หลอกหลวง กลับบ้าน เปลี่ยนแปลง เกร่าโศก บ่วย สั้งลา น้อยใจ รื่นเริง ความหลัง
ลืม เหตุการณ์ วิญญาณ

แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์

เค้าโครงของแบบฝึกทักษะ

ลักษณะโครงสร้างของแบบฝึกทักษะแต่ละตอน จะมีลักษณะแบบเดียวกัน แบ่งออกเป็น
ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 จุดมุ่งหมายของเรื่องที่สอนเป็นข้อ ๆ ความมุ่งหมายทุกข้อเป็นความมุ่งหมาย
พฤติกรรม ซึ่งตั้งขึ้นให้สอดคล้องกับเนื้อหาและกิจกรรมที่จะจัดสอนในแต่ละหน่วย

ส่วนที่ 2 เนื้อหาเป็นการรวบรวมเนื้อหาทางทฤษฎีจากตำรา และเนื้อหาว่าด้วย
เทคนิค กลวิธีการเขียน และรูปแบบการเขียนของมนัส จรรย์งค์

ส่วนที่ 3 ตัวอย่างรูปแบบการเขียนของมนัส จรรย์งค์ และข้อสังเกตที่ครูผู้สอน
เตรียมไว้ เพื่อนำอภิปรายกับนักศึกษา

ส่วนที่ 4 งานฝึกทักษะ, เป็นงานที่นักศึกษา ต้องทำเพื่อฝึกฝนทักษะการเขียนหลายชนิด
ที่ได้ศึกษารูปแบบการเขียนของมนัสแล้ว

ส่วนที่ 5 เป็นกิจกรรม ที่ครูผู้สอนและผู้เรียนจะได้ทำงานด้วยกันเพื่อผลตามจุด
มุ่งหมายที่วางไว้

- หน่วยที่ 1 การฝึกทักษะการสร้างข้อความจากคำ หรือประโยค
- หน่วยที่ 2 การฝึกทักษะการสร้างสำนวนเปรียบเทียบ
- หน่วยที่ 3 การฝึกทักษะการสร้างข้อความบรรยายอาภัพักิริยาตัวละคร
- หน่วยที่ 4 การใช้จินตนาการสร้างเรื่อง
- หน่วยที่ 5 การฝึกทักษะการพรรณนามบุคคล และความรู้สึก
- หน่วยที่ 6 การฝึกทักษะการบรรยายฉาก
- หน่วยที่ 7 การฝึกทักษะการสร้างมโนทัศน์
- หน่วยที่ 8 การฝึกทักษะการใ้หมทนาตัวละคร
- หน่วยที่ 9 การฝึกทักษะการสร้างบทเปิดเรื่อง
- หน่วยที่ 10 การฝึกทักษะการสร้างบทเปิดเรื่อง
- หน่วยที่ 11 การฝึกทักษะการเขียนเรื่องสั้น

แบบฝึกที่ 1

การฝึกทักษะการสร้างข้อความจากคำ หรือ ประโยค

จุดมุ่งหมาย ให้นักศึกษา

1. สามารถเขียนข้อความจากคำที่กำหนดให้ด้วยตนเองได้
2. สามารถเขียนข้อความเป็นเรื่องราวจากประโยคที่กำหนดให้ได้
3. วิเคราะห์งานเขียนของเพื่อนนักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองได้อย่างมีหลักเกณฑ์
4. เขียนข้อความเพิ่มเติมเป็นเรื่องราวได้อย่างอิสระ

เนื้อหาสังเขป

1. ข้อความคือเนื้อเรื่องตอนหนึ่ง ข้อความที่ดีต้องมีคุณลักษณะดังนี้
  - ก. เสนอความคิดเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่งเพียงเรื่องเดียว
  - ข. ประโยคทุกประโยคที่รวมกันเป็นข้อความต้องมีความต่อเนื่องกันด้วย การรู้จักเรียงประโยคให้มีความคิดติดต่อกันเป็นลำดับ
  - ค. ข้อความตอนหนึ่งจะประกอบด้วยความสำคัญ และใจความช่วยที่เป็นใจความสนับสนุนหรือประกอบใจความสำคัญ ส่วนที่เป็นใจความสำคัญของพูดใหม่
2. ลักษณะต่าง ๆ ของข้อความ
  - ก. ข้อความธรรมดา เมื่อหมดข้อความตอนหนึ่งก็ขึ้นย่อหน้าใหม่
  - ข. บทสนทนา คำพูดของคนหนึ่ง ๆ ที่ต้องย่อหน้าครั้งหนึ่ง ๆ
  - ค. ข้อความที่ตองการอธิบายโดยมากแบ่งเป็นข้อ ๆ เพื่อแยกให้เห็นชัดเจน การแบ่งข้อความหนึ่ง ๆ ไม่ควรซ้ำกัน

ตัวอย่างการสร้างข้อความจากคำ และประโยค

ตัวอย่างที่ 1 ข้อความจากเรื่อง รักที่เผาใจ ของ มนัส จรรย์งค์

ผู้หญิง	ความรัก	พิศवास	สาว
มารคา	กลางคน	ชรา	เคารพ
เกิด	แก่	นาเอ็นดู	นาบูชา

เมื่อพูดถึงผู้หญิงก็ใครเลยเล่าที่จะเว้นความรักเสียได้ เมื่อวัยเด็กก็เต็มไปด้วยความ
 นาเอ็นดู แหมชอย ในวัยสาวก็สละสลวยเต็มไปด้วยความนาพิศवास ครั้นวัยกลางคนก็เป็นมารคา
 ที่คของลูก เหมาะที่จะหมอบกราบลงไปเบื้องตักอันอ่อนนุ่ม เมื่อวัยชราอย่างเขามากก็เต็มไปด้วย
 ความนาเคารพในน้ำใจอันเต็มไปด้วยกตและทาน ท่วมบุญไหวพระ หัวใจก็มอบไว้แก่พระพุทธรูป
 ตั้งแต่เกิดจนกระทั่งแก่ ผู้หญิง ~~ประหลาด~~ ^{สิ้นเพศ} ที่ประหลาดและนาพิศवास นาเอ็นดู นาเคารพ และนาบูชา

ตัวอย่างที่ 2 อ่านประโยคต่อไปนี้ แล้วพิจารณาวิธีการสร้างข้อความในเรื่องสั้นของมนัส จรรย์งค์

1. คั้นวันนั้นเป็นคืนเดือนมืด
2. สันติออกจากบ้าน
3. สันติถือกุญแจกำปั้นเหล็กใบใหญ่มาด้วย
4. สันติใช้เอาพินัยกรรมที่บ้าน ที่นาและเงินสดมาด้วย
5. สันติพบล่าควนคอบอยู่

คืนวันนั้นเป็นคืนเดือนมืด ทองฟ้าปราศจากเมฆฝน จึงดารดาษไปด้วยดวงดาวอัน
 พรราวพราย สองแสงระยิบระยับอยู่ตลอดเวลา ปราศจากกลิ่นดอกไม้ ถึงกระนั้น ลมอ่อน ๆ ที่
 พัดมา อย่างแผ่วเบาทำให้สันติเดินแนวออกจากบ้านด้วยความคึกคะนองลำพองใจเป็นเพียง เขา
 ถือกุญแจกำปั้นเหล็กใบใหญ่มาด้วย ในขณะที่เมียของเขาเฉลอล้มทิ้งไว้ แล้วใช้เอาพินัยกรรม
 หน้าโฉนดที่บ้าน และที่นาเอาเงินสดมาเสียด้วย เขาเดินลัดเลาะเขาไปยังคันทูกว้างใหญ่ และ
 ที่นั่นเขาพบล่าควนที่คอบอยู่แล้วในเงามืด เขาเดินตรงรี่เข้าไปอย่างองอาจ

ข้อสังเกต

1. ในข้อความทั้ง 2 มี คำและประโยคที่กำหนดให้อยู่ทั้งหมด
2. ตัวอย่างที่ 1 นำคำมาสร้างเป็นเรื่องราวต่อเนื่องเป็นเรื่องเดียวกัน ส่วนในตัวอย่างที่ 2 นำประโยคมาสร้างเรื่องราวให้ต่อเนื่องกันเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง
3. เพิ่มเติมคำและข้อความได้ตามความเหมาะสม

งานฝึกทักษะ

1. จงใช้คำต่อไปนี้สร้างข้อความตามตัวอย่างที่ 1 พรรณนาถึงเรื่องใดเรื่องหนึ่ง สร้างรายละเอียดเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม แต่ต้องมีคำที่กำหนดให้รวมอยู่ในย่อหน้านั้นอย่างครบถ้วน
คำที่กำหนดให้

ความรัก	เกียรติยศ	ผู้ชาย	สุนัข	หลอกหลวง
มีกมม	ปีศาจ	สาวรุ่น	ละเอียคออน	อนาคต

2. จงใช้ประโยคที่กำหนดให้สร้างข้อความ 1 ข้อความ กล่าวถึงเรื่องครอบครัว สร้างรายละเอียดเพิ่มเติมได้ แต่ต้องมีประโยคที่กำหนดให้รวมอยู่ในย่อหน้านั้นด้วย
ประโยคที่กำหนดให้

1. แม่ยังไม่กลับ
2. พ่อป่วยหนัก
3. พจนอนรชแม่
4. ลูก ๆ รอแม่
5. ทุกคนไม่มีเงิน
6. พ่อให้ลูกเอาสมบัติชิ้นสุดท้ายไปจำหน่าย

กิจกรรม

1. ครูให้นักศึกษาอ่านข้อความตัวอย่างของมนัส จรรยาภัก
2. ครูและนักศึกษาช่วยกันสรุปหลักเกณฑ์จากตัวอย่าง เพื่อวางเป็นแนวในการสร้างข้อความของตนเอง

3. ให้นักศึกษาสร้างเรื่องราวควายปากเปลา จากบัตรที่ครูเตรียมมาในบัตรนั้น จะมีคำ 4 คำ ที่ไม่ได้สัมพันธ์กันเลยให้นักศึกษา สร้างข้อความภายในชั่วโมงเรียน และให้เลือกทำเพียงคนละ 1 บัตร
4. ให้นักศึกษาส่วนหนึ่งอ่านข้อความที่ตนแต่งขึ้นให้เพื่อนฟัง ให้เพื่อนนักศึกษาคนอื่น ๆ ช่วยกัน วิจารณ์ เพื่อปรับปรุงแก้ไข
5. ให้นักศึกษานึกเขียนข้อความจากแบบฝึกทักษะในชั่วโมงเรียน
6. ประเมินผลจากการวิจารณ์ของนักศึกษา และจากงานของนักศึกษา

สื่อการเรียน

1. ข้อความตัดตอน จากเรื่องสั้นของมโนัส จรรยาภักดิ์
2. บัตรที่ครูเตรียมมาให้ นักศึกษาเลือกแต่งเรื่อง

1

นางฟ้า	น้ำชา	อุทยาน	เด็กหญิง
--------	-------	--------	----------

2.

ชายหนุ่ม	ดอกไม้	แมลง	หญิงสาว
----------	--------	------	---------

3

หนุ่มสาว	วิทยาลัย	โรงภาพยนตร์	ศึกษา
----------	----------	-------------	-------

4

ปีใหม่	ความสุข	เงิน	คน
--------	---------	------	----

เวลา

เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

แบบฝึกที่ 2

การฝึกทักษะสร้างสำนวนเปรียบเทียบ

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้นักศึกษาได้ศึกษากลวิธีการใช้ภาษาที่คียบางแบบ
2. เพื่อฝึกให้นักศึกษาสามารถใช้อรรถาพจน์ ตามแบบของมนัสได้
3. เพื่อฝึกให้นักศึกษาตีความจากข้อความที่ใส่คำที่มีความหมายโดยนัยได้
4. เพื่อให้นักศึกษาสามารถสร้างสำนวนเปรียบเทียบตามกลวิธีของนักศึกษาเองได้
5. เพื่อให้นักศึกษาได้รู้จักคัดแปลงสำนวนเปรียบของบุคคลอื่น เป็นสำนวนเปรียบของตนเองได้

เนื้อหาสังเขป

การเขียนเป็นภาพพจน์หรือโวหารชวนให้คิดตามหลักการสร้างภาพพจน์มีอยู่หลายวิธี ในบทเรียนนี้มุ่งให้นักศึกษาฝึกสร้างภาพพจน์แบบง่ายตามท่วงทำนองเขียนของมนัส จรรยาภักดิ์ ที่นิยมใช้สำนวนเปรียบเทียบแบบง่าย ๆ และเป็นสำนวนเปรียบเทียบเฉพาะตนบางแบบเช่น

1. การเปรียบเทียบความเหมือนกันของสองสิ่ง มักมีคำว่า "เหมือน" "ขอม" "ดูจ" "คล้าย" ฯลฯ เป็นตัวอย่างเชื่อมอุปมาอุปไมยให้เข้ากัน ดังเช่น "ร่างอันปราศจากชีวิตของระยาะจะไต่ไหวคิงแต่สักนอยก็หาไม่ มันยืนนิ่งเหมือนคนที่ปราศจากชีวิต"

"เขาแผดเสียงร้องออกมาเหมือนเสียงสัตว์ป่า"

2. การเปรียบเทียบโดยนัย (Metaphor) ไม่เป็นการเปรียบเทียบโดยตรง และไม่ใช้คำเชื่อม "เหมือน, ดูจ, คึง" แต่จะนำลักษณะเด่นของสิ่งนั้นเปรียบกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ดังตัวอย่าง

"ประสิทธิศอกหรือที่กำดั่งจะเค็ดแบ่ขอพุทฺทชาติป่าของเขาไป"

อุกฤษณ์ หรือดุงกฤษณ์ เป็นไม้ไผ่กลุ่ย์งตายไปครึ่งตัว เมื่อเขาหวนคิดถึงเมียผู้เจ็บ กระเสาะกระแสะ และลูกที่ไม่ได้ไปโรงเรียนเพราะเครื่องแต่งกายไม่มี และหนังสือเรียนไม่ครบ

ตัวอย่างข้อความเปรียบเทียบในเรื่องสั้นของมณีส จรรยงค์

1. หัวใจของแท้ก็เย็นเฉียบเหมือนตองลมหนาวอันทารุณในฤดูหมันต์
  2. เขาตกใจเหมือนถูกยิงควายปืน ลมหายใจที่หนักแรงทำให้เห็นโครงการเหมือนเครื่องโรงดีเกา ๆ
  3. นัยน์ตาคูเหมือนนัยน์ตาของพวกเหล่านั้น
  4. ฉันบอกกับหนูแล้วว่ามันไม่มีภัยอะไรแก่หนูเลย ถ้ามันเป็นภัยก็จะเป็นภัยที่แสนหวาน ถ้ามันเป็นไฟมันก็จะเป็นไฟอันอ่อนนุ่มเหมือนไฟทอง ถ้ามันจะเป็นอันตรายก็จะเป็นอันตรายที่คนเราอยากให้มันเป็นไปตลอดชีวิต
  5. อายขวัญนะ เหมือนมะโหรีเว้าควง มันต้องเล่นบนเรือน อายเองนะเหมือนกับ
แตรวง มันต้องเล่นขางกลางหรือออกแห
  6. เมื่อตกปากตกคำกันเป็นที่เรียบร้อย เจ้ายอಕ್ಕี้คงร่างของดอกไม้ทุ่ง เขามากอดจูบตามประสาคนรัก จนอิมหน้าสำราญ
  7. ฉันเข้าไปนั่งกินกาแฟ และคุยกับเจ๊กแก่ ๆ คนหนึ่งแก่พูดกับฉันว่าดอกไม้ที่ฉันก็
หอมไปไกลคน
- ข้อสังเกต ข้อความเหล่านี้เป็นข้อความเปรียบเทียบที่มณีส จรรยงค์ใช้ในเรื่องสั้นต่าง ๆ เป็นส่วนเฉพาะตัวของมณีส จรรยงค์ เอง

งานฝึกทักษะ

1. จงเปลี่ยนข้อความที่ขีดเส้นใต้ (ข้อ 1-5) ให้เป็นภาษาของตนเอง ไม่ให้ซ้ำกับข้อความเดิม และต้องสอดคล้องกับความขำขัน
2. จงให้ความหมายของคำที่ขีดเส้นใต้ ในข้อ 6,7
3. จงสร้างข้อความใช้คำที่มีความหมายโดยนัย ดังข้อ 6,7 ตามส่วนเฉพาะตัวของนักศึกษาเองสักคนละไม่น้อยกว่า 2 ส่วน

กิจกรรม

1. ครูและนักศึกษาร่วมกันอภิปรายกลวิธีการเปรียบเทียบตามสไตล์ของมณีส จรรยงค์

2. ให้นักศึกษารวบรวมสำนวนเปรียบเทียบแบบต่าง ๆ จากเรื่องสั้นของมนัส จรรยงค์ คนละ 5 สำนวน แล้วให้นำมารวบรวมไว้เป็นแหล่งเดียวกัน
3. ให้นักศึกษาฝึกสร้างสำนวนเปรียบเทียบจากแบบฝึกทักษะ
4. ให้นักศึกษาเขียนสำนวนเปรียบเทียบตามกลวิธีของนักศึกษาก่อนบ้างสำนวน

สื่อการเรียน

1. ขอความของมนัส จรรยงค์
2. เอกสารประกอบการเรียน (ตัวอย่างเรื่องสั้น)
3. แบบฝึกทักษะ

เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

แบบฝึกที่ 3

แบบฝึกทักษะการบรรยายอาภักปกริยา

จุดมุ่งหมาย

1. ฝึกให้นักศึกษาสามารถใช้ความคิดสร้างสรรค์
2. ให้นักศึกษาสามารถใช้ถ้อยคำบรรยายอาภักปกริยาของบุคคลได้
3. ให้นักศึกษาปรับปรุงภาษาเขียนของตนเองให้ดีขึ้น
4. ให้นักศึกษาเปลี่ยนแปลงถ้อยคำ และข้อความตามรูปแบบที่กำหนดได้
5. ให้นักศึกษาสามารถวิจารณ์งานเขียนของเพื่อนนักศึกษาด้วยกันเองได้

เนื้อหาสังเขป

ตัวละครของมนัสมีชีวิตชีวา เหมือนกับคนที่เราพบปะอยู่ในสังคมจริง ๆ นั้น สาเหตุหนึ่งเพราะ มนัสเสนอภาพตัวละครให้แก่วุฒานตามที่มนัสเห็น และรู้สึกด้วยการใช้ถ้อยคำของเขา "วาทภาพ" ในจิตของวุฒานอย่างชัดเจน มนัสไม่พยายามคิดแทนวุฒานว่า ตัวละครนั้น คิด พูด ทำอย่างไร แต่ให้วุฒานเข้าใจ และรู้จักด้วยการให้วุฒานเห็นความเคลื่อนไหวแทนการบอกตรง ๆ เช่น

ถามนัสจะพูดว่า "พูดจนเสียใจ"

มนัสก็จะใช้ถ้อยคำบรรยายว่า "พูดจนขึ้นหน้าละหอยนำตาลล่อที่ดวงตา หน้ามืด และหัวใจหวิวคลายเป็นลม"

กลวิธีการใช้ภาษาแบบนี้ เป็นกลวิธีที่สัปรการหนึ่งที่น่าจะฝึกหัดนักศึกษาให้ใช้ภาษาให้ชัดเจน ตามรูปแบบนี้

ตัวอย่างข้อความอื่น ๆ ที่มีส ใจภาษาบรรยายอากัปกิริยาของตัวละคร

รูปแบบ ก. ข้อความบอกเล่า	รูปแบบ ข. ข้อความแสดงอากัปกิริยาของตัวละคร
1. หลอนแต่งตัวไม่เหมาะสม	1. เมื่อหลอนก้าวขึ้นไปนั่งบนรถไฟ คนที่นั่งโบกักหันมามองดูหลอนอย่างชนิดเป็นตาเดียวกัน เพราะว่าแห้ม็คหรืออุไรเคาะแวนตาตำเข้าไปควย ทั้งจรรยาจะแนะนำให้ถอดออกเสียบก็ไม่ยอม
2. เมฆไม่เกรงใจเปรมเลย	2. เมฆช่วยโอกาสี่เองเดินเข้าไปสำรวจภายในห้องนอนของเปรม เขาเห็นเสื้อดี ๆ กางเกงดี ๆ หลายชุดที่เปรมสะสมไว้ เขาเข้าไปเลือกชุดที่คี่ที่สุดของเปรมเอาไปฉลัดชุดของเขาโดยพลการ
3. ทุก ๆ คนสงสัยเขาทำให้เขาไม่สบายใจ	3. พอเขาได้ผลเขาประทุ ภาพของทุก ๆ คนที่กำลังเคลื่อนไหวอยู่ก็หยุดชะงักกลายเป็นภาพนิ่งไปทันที แต่สายตาทุก ๆ คู่กลับจ้องเปรมมายังร่างของเขาเป็นนัยน์ตาเดียวกัน เขาตกตะลึงนั่งจั้งงังไปทุกลมหายใจ เขาออกของคุณปลัดเหมือนถูกมีดกรีดตลอดเวลา
4. แห้ม็คตกใจ	4. แห้ม็คเบิกลนัยน์ตากว้าง แม่นี่พอไปก็บู้ชายอื่น และทิ้งลูกไว้กับพอ ใจของแห้ม็คหายวามจันมาทันที เย็นเฉียบไปทั่วทุกขุมขน
ขอสังเกต	

1. ข้อความในรูปแบบ ก. และรูปแบบ ข. แสดงให้เห็นถึงวิธีการสร้างข้อความที่แตกต่างกัน

2. ในเรื่องสั้น ผู้อ่านต้องการเห็นอากัปกิริยาของตัวละคร ต้องให้ผู้อ่านเห็นความเคลื่อนไหวอยู่เสมอ ทั้งนี้เพื่อป้องกันมิให้ผู้อ่านทอดทิ้งเรื่อง ผู้เขียนต้องการสร้างอากัปกิริยาของตัวละครขึ้นแทนการบอกอย่างตรง ๆ
3. ข้อความในรูปแบบ ข. เป็นกลวิธีที่คล้ายคลึงหนึ่งของการใช้ภาษาในเรื่องสั้น

งานฝึกทักษะ

1. จงสร้างข้อความรูปแบบ ข. มาสัก 3 ข้อความใช้ความคิดและจินตนาการถ่ายทอดออกมาด้วยภาษาของตนเอง ให้ตรงกับข้อความในรูปแบบ ก. ต่อไปนี้
  - ก. ฉันทโกรธเมื่อแม่ไม่ให้เงิน
  - ข. เขาเป็นคนสกปรก
  - ค. ลมกำลังพัด
2. จงเปลี่ยนข้อความต่อไปนี้ของมนตรี จรรยาค์ ให้เป็นข้อความบอกเล่าตรง ๆ ตามรูปแบบ ก.

- 2.1 ลอยเคินเดินตามกลุ่มนักเรียน 2-3 คน ที่กำลังคุยกันอย่างสนุกสนานเฮฮา พอเขาผ่านไป เสียงพูดเสียงคุยต่าง ๆ ก็เงียบงันลงไป มีเสียงที่แว่วกระซิบเหมือนเสียงที่ดังออกมาจากหลุมศพแต่เพียงว่า "เลื้อลอยออกมาแล้ว"
- 2.2 กรามทั้งสองข้างขบกันแน่น จนกลามที่ขากรรไกรเบ่งรยบนขึ้นมาดำเป็นแต่ก้อน ถ้าเป็นเหมือนเมื่อครั้งที่เขายังอยู่ในนั้น เขาจะไม่ปล่อยประโยคทำลายอย่างบังอาจนี้ผ่านหูของเขาไปได้เลยเป็นอันขาด
- 2.3 ลอยเคินต่อไปอีก ในห้องของเขาคร่ำครวญ
- 2.4 ดวงตาอันเคยหิวจะหลับของภิกษุลอยกัฉับถลนและโปนขึ้น หายใจดังเหมือนหอบ

3. ให้นักศึกษาวรรยายอากัปกิริยาของเพื่อนนักศึกษาคู่ด้วยกันเอง ตามหัวข้อที่ครูผู้สอนกำหนดให้นักศึกษามาสาธิตกิริยาหาทางบางอย่าง

กิจกรรม

1. ครูและนักเรียนร่วมกันศึกษาและอภิปรายถึงกลวิธีการใช้ภาษาบรรยายอาภักภักิรียาของมนัส จากเรื่องสั้น
2. ให้นักศึกษาช่วยกัน ค้นหาข้อความบรรยายอาภักภักิรียาของตัวละครจากเรื่องสั้นของมนัส คนละ 2 ข้อความ
3. ให้นักศึกษาหัดเปลี่ยนแปลงข้อความบรรยายอาภักภักิรียาเป็นข้อความบอกเล่าตรง ๆ ควบปากเปล่าก่อน
4. ให้นักศึกษาฝึกเขียนจากแบบฝึกหัดการบรรยายอาภักภักิรียาตัวละคร
5. ให้นักศึกษา เสนอผลงานของกันและกัน และช่วยกันวิจารณ์งานของเพื่อนนักศึกษาด้วยกันเอง ครูช่วยสรุปและเสนอแนะ
6. ให้นักศึกษาฝึกบรรยายอาภักภักิรียาทาทาง ของเพื่อนนักศึกษาด้วยกันเอง เช่น บรรยายอาภักภักิรียาของเพื่อนนักศึกษาหญิงเมื่อได้รับคอกกุกหลาบ จากเพื่อนนักศึกษาหนุ่ม เป็นต้น
7. ประเมินผลจากแบบฝึกหัด

สื่อการเรียน

1. ตัวอย่างเรื่องสั้น เอกสารประกอบการเรียน
2. นักศึกษาผู้สาธิตทาทางประกอบการเรียน
3. แบบฝึกหัดหะ

เวลาเรียน

1

ชั่วโมง

แบบฝึกที่ 4

ฝึกการใช้จินตนาการสร้างเรื่อง

จุดมุ่งหมาย

1. ให้นักศึกษาถ่ายทอดความคิดสร้างสรรค์เป็นภาษาเขียน
2. ให้นักศึกษาสามารถใช้จินตนาการเขียนเรื่องราวด้วยตนเองได้
3. ให้นักศึกษาสามารถวิจารณ์งานเขียนของบุคคลอื่นได้

เนื้อหาสังเขป

จินตนาการ

จินตนาการ หมายถึงอำนาจแห่งความนึกเห็นอันกว้างไกล และลึกซึ้งโดยอาศัยความจริงเป็นพื้นฐาน

จินตนาการ เป็นสิ่งที่มีอยู่ในตัวเด็ก และเป็นสิ่งที่ควรส่งเสริม จินตนาการของเด็ก บางครั้งอาจไปประโยชน์สำหรับคนอื่น แต่มีประโยชน์ต่อผู้คิด

ในทางจิตวิทยาเห็นว่าความคิดประเภทนี้จะช่วยลดความเครียดทางจิตใจ บางทีอาจเป็นแรงจูงใจผู้คิดให้สร้างสรรค์สิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ตัวเองได้

ในทางภาษา ความคิดเชิงจินตนาการ ช่วยให้เกิดวรรณกรรมที่น่าสนใจหลายประเภท นักเขียนสร้างสรรค์วรรณกรรมขึ้นมาได้โดยอาศัยประสบการณ์จริงส่วนหนึ่งเป็นพื้นฐาน และผสมผสานกับประสบการณ์ที่ใช้อำนาจความนึกเห็นแต่งเติมเสริมต่อให้เร้าใจน่าอ่าน จินตนาการช่วยแต่งเรื่องให้คงงาม

จุดประสงค์ของงานเขียนเชิงจินตนาการ จำแนกได้ 3 ประการ¹

1. ต้องการวาทภาพ
2. ต้องการเร้าความรู้สึก
3. ต้องการแสดงความคิดเห็น

ลักษณะการสร้างจินตนาการ²

1. สร้างจากประสบการณ์ที่ได้อุเคยพบเห็นมาแล้ว แต่ขณะที่กำลังสร้างจินตนาการสิ่งนั้นไม่ได้อยู่เฉพาะหน้า
2. สร้างจากสิ่งที่เคยพบเห็นในชีวิต และผู้เขียนใช้ความคิดคำนึงสร้างต่อให้กว้างขวางลึกซึ้งยิ่งขึ้น

มนัส จรรยาภักดิ์ นอกจากจะเป็นนักเขียนที่สร้างสรรค์งานด้วยความคิดสร้างสรรค์ ยังเป็นนักเขียนที่สร้างงานด้วยจินตนาการอันเป็นเลิศ งานจากจินตนาการของมนัส ไม่เพียงแต่ให้ภาพจนประทับใจ แต่ให้ประสบการณ์ และความรอบรู้ของผู้เขียนด้วย

เรื่องสั้นของมนัสใช้ความจริงเป็นส่วนประกอบที่ทำให้เรื่องมีความสมจริง สมเหตุสมผล มีจินตนาการปรุงแต่งให้เรื่องสนุกเพลิดเพลิน น่าอ่าน และให้อารมณ์สะเทือนใจ ดังเช่น

เรื่องสั้น "แม้มิยังไม่กลับมา" มนัสเขียนขึ้นจากความบังคาสใจจากเหตุการณ์วันหนึ่งที่มนัสให้ภรรยาไปขาย "เรื่องสั้น" ที่โรงพิมพ์แห่งหนึ่ง ระหว่างรอเกิดความระแวงขึ้นมาว่าเรื่องนั้นคงได้รับการปฏิเสธ ความจริงเท่านั้นวนวกกับจินตนาการ มนัสก็ได้เรื่องราวที่จบอย่างให้อารมณ์

¹ George G. Williams, Creative Writing (New York : Harport+ Brothers Publishers, 1954); pp.149 - 154

² กุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ, คำบรรยายวิชาวิจารณ์วรรณกรรม พ.ศ. 2516

สะเทือนใจ เพราะพ่อและลูก ๆ ไม่มีเงิน ทุกคนรอแม่แต่ไม่กลับมาด้วยได้รับอุบัติเหตุ และเมื่อพบกัน พ่อยังไต่ถามความจริงอันทำให้ผู้อ่านไต่ถามแม่สะเทือนใจไปกับตัวเอกด้วย มนัสจบเรื่องควยแม่ชายเรื่องไม่ได้ โรงพิมพ์ว่า "ไม่มีบรรยากาศ"

เรื่อง "จับตาย" ก็เช่นเดียวกัน มนัสใช้ประสบการณ์จากการเข้าไปคลุกคลีอยู่กับพวกนักโทษในป่า เขาก็นำเรื่องของนักโทษเหล่านั้นมาเล่าอย่างสมจริง จากเรื่องจริงมีนักโทษ 2 คนถูกผู้คุมลงโทษ วันต่อมาผู้คุมเมื่อนักโทษทั้งสองก็เอาขวานจามโซ่ลามาตีแล้วแย่งปืนหนีเข้าป่า แต่หนีการตามล่าไม่พ้น มนัสลงนำใครคนหนึ่งเป็นตัวเอกในเรื่อง "จับตาย" แล้วเขาปรุงแต่งจินตนาการลงไปในความรักความเกลียดชังของคนที่กำลังตกนรกทั้งเป็น แสดงภาพได้ชัดเจน เหมือนกับว่าเขาเป็นผู้ "ตามล่า" หรือ "ถูกล่า" เสียเองในป่าดิบ เขตยะลา - เบตง อันเต็มไปด้วยอันตราย

ตัวอย่างขอความเชิงจินตนาการ

รูปแบบที่ 1 ข้อความจากจินตนาการของตัวละคร ในเรื่อง สัมมนาในทุ่งกว้าง³

"ฉันบ้างละ" เขาโผล่ร้องขึ้น "โอ ถ้าฉันมีเงิน แนนอนฉันจะต้องให้เมียของฉันมีอำนาจเต็มในเรื่องเงิน จะให้แม่สายหยุดแก่เก็บไว้ 2-3 ล้าน แกก็จะได้ไม่มายิ่งเรื่องของฉันถูกไหมละ ฉันก็จะไต่ห่องเที่ยวไปตามอำเภอใจและการที่จะห่องเที่ยวไปได้ตามอำเภอใจนะ มันหาได้ยากนัก ฉันจะสร้างอาคารสงเคราะห์ไว้สำหรับหนูตัวน้อย ๆ พอเอาครอบครัวเข้ามาด้วยกันให้สุขสำราญใจไปเลยทีเดียวนะ แต่ถึงหนูตัวเล็ก ๆ ฉันก็เห็นจะต้องพบกับเหมือนเขา ซ่อนี่ฉันต้องขอขมาลาโทษ เวลานี้ลูกสาวของเหมือนซึ่งเป็นลูกติดแม่อายุย่างขึ้น 15 แล้ว ฉันก็จะจัดแต่งพ่อนู ทั้งผู้ใหญ่ยก้านเขาไปจัดการสุขอ ที่แรกฉันบอกให้สองหมื่นก่อนกับทองสองพัน

³ มนัส จรรย์งค์, "สัมมนาในทุ่งกว้าง" เขาทรมคนอง (พระนคร: สำนักพิมพ์ประพันธ์สาส์น, 2510) หน้า 125

ทองรูปพรรณต่างหาก ไม่ให้ฉันให้หาหมั้น ยายฉันเมียพ่อเหมือน เป็นคนตาโตะ งบเงินอยู่แล้ว ก็รีบตาลีตาลานยกให้ แทว่าเจ้าเหมือนนะ มันคงจะโกรธฉันแน่นอน คิดทรยศฉันตลอดเวลา ฉัน จะเรไปทางเจ้าหนูแล้วเอาเงินยัดเยียดใส่มือเจ้าหนูไปสัก 2 พันขอให้คอยคุ้มกันฉัน และคอยตรวจ ตราฉันเหมือนเป็นยามรักษาชีวิต ถ้าได้โอกาสเมื่อไรมาเจ้าเหมือนเสียได้ก็จะดี

ขอสังเกต

1. ข้อความนี้เป็นข้อความพรรณนาจินตนาการจากความคิดสมมุติ ว่าถ้ามีเงิน 5 ล้าน ฉันจะทำอะไร มันสร้างให้ตัวละครนั้นก็ขึ้นตามความต้องการของตัวละครแต่ละตัว
2. ผู้เขียนให้ตัวละครนึกเห็นตามที่ตัวละครต้องการ เป็นความคิดแบบเพ้อฝันที่ช่วยให้ ตัวละครมีความสุข และมีผลให้อารมณ์ขันแก่อยู้อาน

รูปแบบที่ 2 ข้อความตัดตอน จากเรื่อง อนุสาวรีย์ 2580⁴

อนุสาวรีย์ 2580

ฤดูร้อนแห่งเดือนเมษายนได้เริ่มขึ้นแล้วในปี 2580 มันร้อนอะไรเช่นนั้น ร้อนเพราะ การเปลี่ยนแปลงของกาลเวลา ร้อนจนคนตายไปบ้างแล้วก็มี ร้อนจนตนกระบองเพชรงอกสูงขึ้น มาจนสูงกว่าหัวคนเรา หนามเสมาเสียดยอดขึ้นมาไสวแก่งก้านสาขายู่ทั่วไป เมื่อฤดูหนาวปีที่ แล้วก็หนาวจัดหนาวจนหิมะลงเต็มกรุงเทพฯ ๗ คนไม่ใบหญ้าก็ตายหมด เหลืออยู่แต่ตนสน ตนไผ่ และคอกเหมยเท่านั้น

การปฏิวัติครั้งใหญ่ของเลือดเมื่อ 50 ปีก่อนหรือ 70 ปีก่อน และการถูกทำลายด้วยลูก ระเบิดปรมาณู และไฮโดรเจนเมื่อ 60 ปีก่อน ทำให้ผังเมืองเปลี่ยนไปสิ้น อาคารสงเคราะห์ ราษฎรสูงขึ้นถึง 50 ชั้น ถนนหนทางก็เปลี่ยนแปลงสภาพไปตามความเจริญของบ้านเมือง จากการ

⁴ มนัส จรรย์งค์, "อนุสาวรีย์ 2580" จับตาย (พระนคร สำนักพิมพ์ประพันธ์-สาส์น, 2510) หน้า 381 - 385

สำรวจสามะโนคริวในปี 2580 ประเทศไทยมีพลเมืองถึง 122 ล้าน ทาป่าทำลายยากเหลือเกิน นอกจากป่าสักเล็กน้อยที่ยังเหลืออยู่ทางภาคเหนือ และป่าสงวน หรือป่าพดกษชาติของรัฐบาลอยู่ 4-5 แห่งเท่านั้น

สุมิตร ภูไท ยกข้อศอกขึ้นท้าวโตะ มือทั้งสองข้างเขายันคางไว้ สายตาของเขาจับอยู่กับสมุคประวัติศาสตร์ของประเทศไทยเมื่อ 2500 แลวกั้หัวเราะออกมาอย่างสะอึกสะเอียนเวียนเกล้าเต็มทน ความจริงเขาได้อ่านมาหลายหนหลายครั้งแล้ว แต่เขารู้สึกว่ายุบั้นที่กประวัติศาสตร์อาจใส่ร้ายป้ายสีกันจนเกินไปเสียละกระมัง ถ้ามันเป็นจริงใจคนรุ่นหลังต่อมาทำไมจะไปสร้างอนุสาวรีย์ให้แกจอมพล ป. พิบูลสงครามเลย เขารับพลิกหน้าต่อไป เพื่อจะค้นหาข้อความอันสลักสำคัญใน พ.ศ. นั้นต่อไปอีก แต่เขาต้องรีบหันหน้าไปทางหน้าต่างในเมื่อเฮลิคอปเตอร์ลำหนึ่งบินมาหยุดอยู่ที่หน้าต่างสำนักงานของเขา มันเป็นเฮลิคอปเตอร์ของนายตำรวจเพื่อนกัน จะรับเขาไปกินเหล้ากิน อาจเป็นมาร์ลลอยกลางหาหรือบาริที่พันดินก็ได้

"เฮ สุมิตร" เขาร้องเรียกและก้วักมือ "ไปเล่นเหล้ากินกันดีกว่า"

"วันนี้กันต้องการเดิน สุมิตร - เดินไปคู่เขารักกัน"

"ออยานะเว่ย สุมิตร - ออยาคิดอะไรไหม้มันมากันนะพี่เบิ้มกำลังจ้องมองเราอยู่ตลอดเวลา - เอยังงี้ดีกว่า เย็นนี้กันจะไปรับที่ทองของแก - เปิดหน้าต่างไว้ละ"

"ออยาคิดว่า ประดิษฐ์เราพบบันที่อนุสาวรีย์ละเอียก พิบูลสงครามดีกว่า"

"ถ้าแกไม่พบบันที่นั่น ไปพบบันที่จตุรัสพรหมโยธี ก็ได้ - "

"เอาละเป็นอันว่าตกลง" เขาคอม "แกไม่กลัวพี่เบิ้มหรือกระวะ พี่เบิ้มจ้องมองคูเราอยู่ตลอดเวลารวมทั้งแกด้วย"

"ไม่เป็นไร กันเป็นตำรวจ-" ประดิษฐ์ตอบ

ทั่วทุกหนทุกแห่ง ไม่ว่าจะเป็นกระทรวงทบวงกรมไม่ว่าจะเป็นสถานที่ราชการหรือองค์การใด ๆ ก็ตาม เครื่องทะเลสกรีนจะถูกคิดคั้งไว้ทั่วไปหมด ตามถนนสายใหญ่ไม่ว่าจะเป็นชั้นหนึ่งชั้นสอง หรือว่าถนนซอยที่สำคัญ ๆ จะมีเจ้าเครื่องทะเลสกรีนนี้คิดคั้งไว้ทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งตามหน้าโรงแรมหรู ตามสถานที่หยอนใจต่าง ๆ ข้าราชการ ข้าราชการนี่คนใดก็ตามละทิ้งงานของตัวเองแอบเข้าไปในโรงหนังไม่ว่าจะเป็นเวลาใดก็ตาม เจ้าเครื่องนี้จะรายงานไป

ยังที่ทำการใหญ่ แล้วพนักงานถ่ายตอค์ก็จะถ่ายตอค์ภาพนั้นไปยังเจ้ากระทรวงทันที

ไม่มีการโก่งกั้นอย่างหมคยงอาาย ไม่มีคอร์รัปชันเลยในประเทศนี้ หลังจากการปฏิวัติกันอย่างนองเลือดมาแล้วสองสามครั้ง เมื่อเดือนกอน พอคารายหนึ่งบุกกำลังวังเตนเพื่อขอประมูลสร้างตึก 160 ชั้น แวะเข้าไปพักทายกับเสมียนที่กระทรวงการกามารมณคเคียวเท่านั้น เขาถูกส่งไปทำงานหนักทางแม่ของสอนทันที นคคือผลรายงานจากเครื่องเทเลสกรีน มันไม่เลือกหน้าใครทั้งนั้นถ้าภาพนั้นเข้าไปปรากฏอยู่ในจอของกองปราบปรามแห่งกระทรวงการสตัยธรรม

สุมิตรมองคูลเฮลคอปเตอรของสหาย พบินยานป้อมจราจรกลางทาวไปอย่างเชื่องช้า ถึงอย่างไรเขาก็ยังตคใจประวัตคศาสตร์แห่ง พ.ศ.2500 อยู่นั่นเอง เป็นประวัตคศาสตร์ที่สนุกสนานหาทอนไหนที่จะสนุกเทาเป็นไม่มี เขาวาคภาพประวัตคศาสตร์และบรรยากาศของมันในเวลาั้นอย่างไมคอยจะเชือถือนัก มันก็ไม่มีอะไรอื่นนอกจากประชาธิปไตยของประเทศไทยในสมัย 80 ปีกอนนั้นแหละ เวลานี้สุมิตรทำงานอยู่ในแผนกจดบันทึกรายงานประวัตคศาสตร์ เป็นงานที่สนุกสนานและถูกใจเขาเหลือเกิน

"กระทรวงวัฒนธรรม" เขาผู้คพิมพำออกมาแล้วก็คคคไปอค แต่หลังจากปฏิวัติอย่างนองเลือดแล้วกระทรวงนี้ทายไปทมคในสมัยนี้กลับมีกระทรวงการกามารมณคเป็นกระทรวงที่คคคควบคุมการกำเนค และให้กำเนคของประชาชน

ขอสังเกท

1. ขอความนี้เป็นขอความจินตนาการสร้างขึ้นจากความคิดคาคหวังถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เป็นการสร้างภาพอนาคต ตามความคิดกว้างไกลของคเขียน
2. คเขียนให้ตัวละครคคคในเชิงชยาย ประสมการณในแนวกว้างไกล

งานฝึกทักษะ

จงเลือกเขียนข้อความเชิงจินตนาการที่นักเรียนสนใจ

1. จงใช้จินตนาการสร้างเรื่องราวจากสถานการณ์ต่อไปนี้ที่น่าสนใจ
  - ก. สมมุติว่าครอบครัวท่านมีพ่อ แม่ ลูก แล้วทุกคนในครอบครัวเป็นนัก
  - ข. สมมุติว่า ตนเองมีเงินล้าน เขียนเรื่องแสดงความคิดว่าจะใช้เงินล้านทำ
อะไรบ้าง
2. จงใช้จินตนาการของตนเอง สมมุติตัวเป็นใครคนหนึ่ง เขียนบันทึกประจำวัน หรือ
จดหมายแสดงความรู้สึกที่มีต่อบุคคลและเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง
3. จงใช้จินตนาการของท่านสร้างเรื่องราวจากเสียงธรรมชาติที่ได้ยินในเพลง (เพลง
บันทึกเสียง ธรรมชาติประมาณ 3 นาที มีเสียงสุนัขเห่า เสียงเปิดประตูเบา ๆ
เสียงผีเห่าคน เสียงร้อง "ช่วยด้วย")
4. จงจินตนาการถึงภาพของสิ่งต่อไปนี้เพียง 1 ข้อความ
  - ก. ชีวิตในอนาคตของชาวเรา
  - ข. สภาพของห้องเรียนที่ครูและนักเรียนต่างก็ซากระเบียบวินัย

กิจกรรม

1. ครูและนักเรียนร่วมกันศึกษาและอภิปรายข้อความเชิงจินตนาการของมนัส จรรยงค์ จากตัวอย่างข้อความคัดตอนจากรื่องสั้นของมนัส
  2. ให้นักศึกษาเขียนเรื่องจากจินตนาการ ในแบบฝึกทักษะบางข้อที่นักศึกษาแต่ละคนสนใจ
  3. จัดสถานการณ์ให้นักศึกษาได้ฝึกใช้จินตนาการจากการฟังเสียงธรรมชาติ
    - 3.1 เปิดแถบบันทึกเสียงธรรมชาติ ประมาณ 3 นาที
      - ก. เสียงสุนัขเห่า
      - ข. เสียงเปิดประตูเบา ๆ
      - ค. เสียงตีเหล็กคน
      - ง. เสียงคนร้อง "ช่วยด้วย"
    - 3.2 ให้นักเรียนฟังเสียงธรรมชาติจากเทป แล้วให้นักเรียนจดความรู้สึกและสิ่งที่นักเรียนนึกถึงในขณะนั้น เช่น แสงยามวิกาล ความกลัว ฯลฯ
    - 3.3 ให้นักเรียนนำคำที่แสดงความรู้สึก และภาพพจน์เหล่านั้นมาเขียนลำดับความสนใจเป็นเรื่องราวตามความรู้สึกนึกคิดของนักเรียนเองภายในชั่วโมง
  4. ประเมินผลจากผลงานเขียน
    1. แถบบันทึกเสียง และเครื่องบันทึกเสียง
    2. ตัวอย่างข้อความคัดตอน
- เวลาเรียน 2 ชั่วโมง

แบบฝึกที่ 5

การฝึกทักษะการพรรณนา

จุดมุ่งหมาย

1. ให้นักศึกษาดำเนินการถ่ายทอดความคิดเป็นภาษาเขียน
2. ให้นักศึกษาสามารถใช้ถ้อยคำเชิงพรรณนาค้นคว้าตนเองได้
3. ให้นักศึกษาสามารถเขียนข้อความพรรณนาได้อย่างน้อยคนละ 1 ข้อความ ใน 1 ชั่วโมง
4. ให้นักศึกษาวิเคราะห์หลักวิธีพรรณนาของมนัส จรรยาภักดิ์
5. ให้นักศึกษาสามารถเปรียบเทียบภาษาเชิงพรรณนาของข้อความหลาย ๆ ข้อความ

เนื้อหาสังเขป

การพรรณนา หมายถึงการวาดภาพด้วยถ้อยคำให้ผู้อ่านได้เห็นภาพต่าง ๆ ตามผู้เขียน ภาพเหล่านั้นอาจจะเป็นลักษณะของมนุษย์ สัตว์ สิ่งของ ทิวทัศน์ เสียง กลิ่นรส สัมผัสก็ได้

การใช้ภาษาเชิงพรรณนา เป็นสิ่งจำเป็นในการประพันธ์เรื่องสั้น มนัส จรรยาภักดิ์ เป็นนักเขียนที่มีความสามารถในการเขียนภาษาเชิงพรรณนาอย่างยิ่งผู้หนึ่ง คุณลักษณะของภาษาพรรณนาที่ดีในเรื่องสั้นของเขาได้แก่

1. เมื่อมนัส จรรยาภักดิ์ เขียนเรื่องสั้น ที่เล่าเรื่องราวของบุคคล เขาทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องชัดเจนด้วยการทำให้ภาพของบุคคลที่เขากล่าวถึงนั้นปรากฏในมโนภาพของผู้อ่านอย่างแจ่มชัด ด้วยความสามารถในการสังเกตบุคคล อย่างละเอียดละออ หูก่อกว้างทุกมุม ทำให้ตัวละครส่วนใหญ่ ซึ่งมักจะเป็นตัวละครในชนบท นั้นราวกับบุคคลในชีวิตจริง เพราะมนัส เสนอคุณลักษณะเฉพาะของบุคคลเหล่านั้นอย่างถูกต้อง และน่าเชื่อถือ ตัวละครไม่ว่าจะเป็นเขาเหมือนเขาโผลง หรือครูสง่า เป็นบุคคลที่มีจริง ๆ ในชนบทในยุคของมนัส จนถึงปัจจุบัน

2. การพรรณนาความรู้สึกสิ่งใดสิ่งหนึ่ง มนัส จรรยาภักดิ์ ทำให้ผู้อ่านเห็นจริงเห็นจัง ด้วยการใช้คำที่มีความหมายเกี่ยวกับรูปธรรม เช่น ทรายที่อัดอากาศ ร่องไหโย

3. มนัส จรรยาต์ รู้จักหยิบเฉพาะสิ่งที่เขาต้องการให้เป็นประโยชน์แก่เรื่องบทพรรณนาไม่ว่าจะเป็นอุปนิสัยของตัวละคร หรือฉาก เช่นในเรื่องสามยุค มนัส พรรณาไว้ให้อ่านทราบตอนต้นว่าตัวเอกไม่เชื่อใครมาว่ายนํ้าบางปะกงแล้วจะจมนํ้าตาย แต่ตอนท้ายของเรื่องผู้เขียนก็แสดงให้เห็นว่า ตัวเอกก็ตองตายโดยบังเอิญในนํ้าบางปะกงนั้น ทั้ง ๆ ที่ว่ายนํ้าเป็นและเก่ง ด้วยการกล่าวถึงฉากอย่างสมจริง

4. มนัสใช้ถ้อยคำรูปธรรมในการพรรณนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. มนัสหยิบยกลักษณะเฉพาะของสิ่งต่าง ๆ ที่ต้องการจะพรรณนามากล่าวไว้อย่างถูกต้องน่าเชื่อถือ

6. จะพรรณนาสิ่งใดก็ตามมักจะกล่าวถึงส่วนรวมก่อนแล้วกล่าวถึงส่วนปลีกย่อย มนัสเสนอทุกสิ่งตามความรู้สึกที่เห็นและรูจจริง ๆ ทำให้ผู้อ่านรู้สึกเหมือนกับใครเห็นสิ่งนั้นด้วยตาตนเองไม่ว่าผู้เขียนจะใช้กลวิธีเสนอสิ่งที่เห็นนั้นเอง หรือใช้กลวิธีให้ตัวละครนั้นเสนอและรู้สึกแทนก็ตาม

ตัวอย่างขอความเชิงพรรณนา

รูปแบบที่ 1 ข้อความพรรณนาการต่อสู้ของวิว จากเรื่องซาเกาะ⁵

ซาเกาะเดินตามเขาไปอย่างเชื่อง ๆ ขณะเมื่อเขาจะปลดอยมัน เขาไปยังคูต่อสู้ที่สดชื่น กระปรี่กระเปร่า และไคกินบิรมัน คนคู่ถูกขึ้นยืนกันหมดทั้งสนาม พอของสัญญาณดังขึ้น ซาเกาะก็โยนเข่าใส่ แต่พอเขากับเขาทั้งสองดูประกัน ซาเกาะก็เซไปเหมือนถูกยลัก เจ้าตุระไคข้างทันที มันชิวมันจ้วงแทงจนซาเกาะล้ม แต่ซาเกาะก็ชาติหนักสู้มันทนความเจ็บปวดแฉ่งใจออกวิงหนี

⁵ มนัส จรรยาต์, "ซาเกาะ" ซาเกาะและรวมเรื่องอันเป็นที่รัก (พระนคร
ประพันธ์สาสน, 2510), หน้า 16

ไปข้างหน้า พอโลกถูกสูมน์ก็ตั้งหลักใหม่ เจ้ากูเราะวิ่งเข้าไป พอเขาประสานกันชาเกาะก็ล้ม
อีก กนมันกระแทกลงคังสนั้น ทันทีนั้นเขาของกูเราะก็จมลงไปที่สี่ข้างของมันจนมิด ฉันต้องหันหน้า
ไปทางหนึ่งเสีย

ข้อสังเกต

1. คำที่ใช้พรรณาลักษณะของชาเกาะ และพรรณาลักษณะการต่อสู้ มนัสใช้คำที่มีความ
หมายทางรูปธรรมเป็นส่วนใหญ่ เช่น เมือง ๆ ถูกสูมน์ที่สถิตขึ้นกระปรีกระเปราโยนเข้าใส่ เขเหมือน
ถูกฉลาก ฯลฯ คำเหล่านี้ทำให้ภายในจิตของผู้อ่านแจ่มชัด
2. เมื่อผู้อ่านอ่านก็รู้สึกเหมือนว่าเราได้เข้าไปอยู่ที่นั่นด้วย เพราะมนัสให้ "ฉัน" ผู้เล่า
เป็นผู้เห็นสิ่งต่าง ๆ แทน

รูปแบบที่ 2 ข้อความพรรณามุคคลด จากเรื่อง ทอนแซนนางรำ⁶

อ้ายโหงคนนี้เป็นคนรูปชั่วตัวดำ ผมยาวหยิกหน้ากรอ ปากเบี้ยว นัยน์ตาลน และดู
เหมือนปีศาจและยักษ์อีกหลั่น หลังค่อม ตัวโคง บั้นเอวเสีย จิตกัทราม หูตั้งเวลาย้มเขาแล้ว
ก็เหมือนคนที่กำลังจะหลอกคนด้วยกันเอง แต่มือกลองหัดของมันนั้นวิเศษนัก ถึงแม่แต่ทานูเสอาอัน
เป็นอาจารย์เองก็ยังออกปากชม กลองหัดของผู้เขาบรรจงระดุกผู้อื่นเป็นชั้นครู เสียงนั้นจึงเป็นที่
เสนาะ อาจมีอำนาจผีสิงเรียกคนที่อยู่ในระยะไกล ๆ ไหมมาฟังได้นั้น "ตุ้ม-ตอม" เต็มไปด้วยเสน่ห์
เรารังใจที่สุด

ข้อสังเกต

1. เมื่อพรรณามุคคลดจะกล่าวถึงส่วนรวมก่อนแล้วจึงกล่าวส่วนปลีกย่อย คือกล่าวถึง
รูปร่าง และคอยกล่าวถึงหน้าตา หลัง เอว ฯลฯ
2. คำทุกคำที่พรรณารูปร่างลักษณะให้คำที่เป็นรูปธรรม เช่น ผมยาวหยิก หน้ากรอ
ปากเบี้ยว นัยน์ตาลน

⁶ มนัส จรรยาคุ, "ทอนแซนนางรำ" ชาเกาะและรวมเรื่องอันเป็นที่รัก (พระนคร
ประพันธ์สาสน, 2510), หน้า 73

3. เน้นลักษณะที่เป็นประโยชน์แก่การเดินเรื่อง เป็นลักษณะพิการที่จะมีผลแก่เรื่องต่อไปว่า เพราะรูปพิการ จึงออกหัก สาวไม่รัก ภายหลังอายุโหงอกรรมสาวคนรักตาย ด้วยจิต-
 ทรมาน ต้องการเอาความรักมาประจุที่หนึ่งกลองประทัด

รูปแบบที่ 3 ขอความพรรณนาความรู้สึก

ไม่ว่ามันจะเดินไปทางไหน เขาจะได้ยินแต่เสียงซิ่ง เสียงนั้นเสียดแทงบีบหัวใจของ
 เขาหนัก เขาแลเห็นเงาของเจ้านอย กำลังร้องเพลงและคึกซิ่ง ยิ่งคืนเดือนหงาย เขายิ่ง
 ได้ยินถนัดชัดขึ้น ทำให้เขาเกิดความกลัว เกิดความประหวั่นพรั่นพรึงใจ แล้วก็เกิดเสียดใจเพื่อ
 คลั่งอยู่ตลอดเวลา ยิ่งไข่ปายสมเขาควยเขาเลยเพื่อคลั่งถึงแตกดอกไม้ เพื่อคลั่งอยู่แต่เสียงซิ่ง
 เจาบ่างซักสงสัย เขาชูตะคอกเอากับเมียของเขา ครั้นแล้วดอกไม้ก็สารภาพกับเขาจนหมดสิ้นว่า
 นิตยมาเจ้านอยตาย

ข้อสังเกต ลำดับชั้นของการพรรณนามีดังนี้

1. ให้ตัวละครกล่าวถึงสิ่งที่ตัวละครได้สัมผัสทางหู ทางตา
2. ให้ตัวละครถ่ายทอดความรู้สึกว่าสิ่งที่ตัวละครสัมผัสนั้นมีผลต่อความรู้สึกทางใจด้านใด
3. ความรู้สึกนั้นมีผลทำให้ตัวละครแสดงพฤติกรรมอย่างไร

งานฝึกทักษะ

1. จงมองทีวีที่สนรอบข้าง เช่น ดอกทองกวาวบาน, ใบไม้ร่วง แล้วจงพรรณนาความรู้สึกเมื่อเห็นสิ่งเหล่านั้น
2. จงวาดภาพด้วยถ้อยคำพรรณนาถึงสิ่งต่อไปนี้
  - ก. สภาพความแออัดของการจราจรในเมืองเชียงใหม่
  - ข. สภาพชนบทบ้านป่า แห่งใดแห่งหนึ่งที่นักศึกษารู้จักเป็นอย่างดี

กิจกรรม

1. ให้นักศึกษา ศึกษาตัวอย่างการพรรณนาบุคคล และพรรณนาจากข้อความในแบบฝึกทักษะและ เรื่องสั้นตัวอย่าง

2. ครูและนักศึกษาร่วมกันอภิปรายท่วงทำนองการใช้ภาษาพรรณนาของมนัส จรรย์งค์
3. ให้นักศึกษาวิจารณ์ข้อความเชิงพรรณนาของมนัส จรรย์งค์ บางข้อความ
4. ให้นักศึกษาฝึกทักษะการเขียน พรรณา จากสถานการณ์ต่อไปนี้ในชั้นเรียน
  - 4.1 แบ่งกลุ่มนักศึกษาทำกิจกรรมต่าง ๆ ภายในชั่วโมงเรียน ดังนี้

ก. กลุ่มที่ 1 ให้นักศึกษาฝึกพรรณนาความรู้สึกและการตอบคำถามใน บัตรที่ครูเตรียมมา บัตรละคำถาม เช่น
 ทัศนียภาพอย่างไรเมื่อเข้าชั้นเรียนสายแล้วถูกครูดู
 ทัศนียภาพอย่างไรเมื่อเพื่อนรักต้องจากไป
 ทัศนียภาพอย่างไรเมื่อได้ฟังดนตรีเพราะ ๆ

ฯลฯ

ข. กลุ่มที่ 2 ให้นักศึกษาฟังเพลง เทปนั้นเป็นทำนองเพลงเศร้า ๆ ให้นักศึกษาจดถ้อยคำแสดงความรู้สึก และจดสิ่งที่นักศึกษาคิดถึง แล้ว ให้นักศึกษาแต่ละคนนำคำเหล่านั้นมาสร้างข้อความเป็นเรื่องราว แสดงความรู้สึก

ค. กลุ่มที่ 3 ให้นักศึกษาในกลุ่ม เลือกพรรณานบุคคลเด่นในชั้น บอก ปรากฏลักษณะไม่น้อยกว่า 5 ประการ เขียนเป็นเชิงปริศนาให้ผู้ฟัง หายวาเป็นใคร

ง. กลุ่มที่ 4 ให้นักศึกษาพรรณนาความรู้สึก จากการได้เห็นวัตถุที่ครู เตรียมมา คือ เสื้อเชิ้ตขาด ๆ รองเท้าเก่า ๆ

5. ให้นักศึกษาทำแบบฝึกหัด จากแบบฝึกทักษะเป็นการบ้าน

สื่อการเรียน

1. แบบฝึกทักษะ
2. ตัวอย่างเรื่องสั้น
3. เทป
4. วัตถุบางอย่าง

เวลาเรียน

2 ชั่วโมง

แบบฝึกที่ 6

การฝึกทักษะการบรรยายฉาก

จุดมุ่งหมาย

1. ให้นักศึกษาสามารถใช้ภาษาเขียนบรรยายฉากได้อย่างน้อยคนละ 1 ข้อความ
2. ให้นักศึกษาวิเคราะห์กลวิธีการบรรยายฉากของมนัส จรรย์งค์ได้
3. ให้นักศึกษาสามารถวิจารณ์ข้อเขียนของเพื่อนนักศึกษาได้
4. ให้นักศึกษาออกกลวิธีการบรรยายฉากในเรื่องสั้นได้

เนื้อหาสังเขป

ฉาก หมายถึง สถานที่และเวลาที่เหตุการณ์ในเรื่องเกิดขึ้น เรื่องสั้นเรื่องหนึ่งจะมีตอนย่อย ๆ หลายตอน แต่ละฉากเป็นหน่วยของพฤติกรรมที่ประกอบด้วยตัวละครและสถานที่ และเวลา ถ้าส่วนประกอบเหล่านี้เปลี่ยนแปลงฉากใหม่ก็เริ่ม

กลวิธีการบรรยายฉากในเรื่องสั้นของมนัส จรรย์งค์

1. ใช้บทบรรยายยาว ๆ ไว้ตอนเริ่มเรื่อง
2. ให้รายละเอียดเกี่ยวกับเวลาและสถานที่ที่กระจัดกระจายตลอดเรื่อง

การบรรยายฉากทั้ง 2 วิธี มนัส จรรย์งค์ เสนอฉากต่อผู้อ่านได้ 2 วิธี คือ

1. ผู้เขียนบรรยายฉากนั้น ๆ ด้วยทัศนะของผู้เขียนเอง
2. ผู้เขียนบรรยายฉากโดยให้ตัวละครเป็นผู้แสดงทัศนะเอง

ไม่ว่าจะเป็นการเสนอแนะใดก็ตามมนัส จะเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสถานที่ เวลา และตัวละครอย่างสมจริง

ตัวอย่างข้อความบรรยายฉาก

รูปแบบที่ 1 บรรยายฉากด้วยทัศนะของผู้เขียนเอง และเสนอฉากไว้ตอนต้นเรื่อง เช่น จากเรื่อง "จาลี"

แมถุรอนกำลังย่างเข้ามา แต่ไพลินก็ยังคงหนาวและเย็นเยือก อากาศกดทำให้เขา มีนอยู่ตลอดเวลา เหมือนกับจะจับไข้ โชกชะตานั้นแหละทำให้เขาต้องชักเชพเนจรรอนเร่ไปตาม บุญตามกรรม

ตลาดอื่นเงียบ ๆ ของไพลิน บ้านชั้นเดียวที่มีลักษณะคล้าย ๆ กับคอกกุหลาบขาวที่ชั้นอยู่ เป็นกอ ๆ และกลีบนี้โรยแล้ว หล่นเกล็ดนอนอยู่โคนคน โดยกาลเวลาที่มากกว่าเอาไป ความเป็น จากปลายังชักซาเสมอเป็นนิตย์ แมว่าพระอาทิตย์จะโคจรส่องแสงอยู่เพียงใดก็ตาม ส่วนสมจันอันแดง อร่าม ไรกล่าปลีที่ขาวเหี้ยมคุดสาคายตา ปล่อยผลออกให้เก็บเกี่ยวควยขนาดที่ใหญ่โตที่สุดเท่าที่ได้ เคยเห็นมาแล้ว หมู่บ้านน้อย ๆ ของไพลินก็ซ่อนตัวอยู่ในป่าสูงนี้แหละหรือเนื้อที่เป็นที่รู้จักกันอย่าง กว้างขวางทั่วโลกว่า มีพลอยอันมีราคาที่สุดคึกกว่าพลอยในที่แห่งอื่น

รูปแบบที่ 2 บรรยายจากควยการให้ตัวละครเสนอจากสายตาของตัวละคร

ชายชราทอดสายตาออกไปทางของลูกกรง มองดูความหม่นหมองโรยราของเขาวินัน อากาศอบอุณไปควยเมฆฝนมีคคุดมคุดม เลือไปตั้งลิบแปดทิศ ไม่มีลมไม่มีเสียงนกเสียงกาอะไรทั้งนั้น นอกจากเสียงไอลิก ๆ ของภรรยา และเสียงลูกกรงให้ กุหลาบในกระถางกำลังหล่นลงมาที่ละกลีบ สองกลีบ เหลือคคุดคคุดอยู่แต่เพียง 3 กลีบเท่านั้น มันเป็นความโรยราของทุกสิ่งทุกอย่าง แม้ชีวิต และสังขารของมนุษย์เราที่จะต้องสู้กับโลกก็จะต้องสึกกร่อนไปควย กาลเวลาเช่นเดียวกัน

ขอสังเกต

รูปแบบที่ 1 ก. บรรยายจาก สถานที่ ตัวละครและเวลา ไว้ตอนต้นเรื่อง สถานที่ที่ใช้คือไพลิน มีผลต่อเรื่องและผู้เขียนจะเสนอเรื่องราวต่อไป คือ เรื่องของคนชุกพลอย

ข. บรรยายใหญ่อ่านรู้จักตัวละคร สัมพันธ์กับฉาก

รูปแบบที่ 2 ก. ให้ตัวละครเป็นผู้บรรยายจากควยสายตาของตัวละคร ให้ตัวละครใช้สัมผัสทาง ตา หู แลวดาษทอดเป็นถ้อยคำของตัวละคร ตามที่ตัวละครเห็นและได้ยิน และ เปรียบเทียบสิ่งที่เห็นกับสภาพของชีวิตของตัวละคร

ข. บรรยายบรรยายจาก ใจเหมาะแก่สภาพของตัวละครในเรื่องที่เป็นคนจน ต้อง ทอดสู่วิต เพื่อไม่ให้เงินเน่าค่ารังชีพ

รูปแบบที่ 3

ไอหนูมน้อยผู้เบื่อง่วงฝันดูพระอาทิตย์สีแดงฉานซึ่งกำลังจะตกไหลเขา สวรรค์มีสี่ประหลาด
ทั้งแดงม่วง ทองฟ้าก็นำเงิน เขมเป็นพื้นาดู พวกเด็ก ๆ ให้อีกันดูของฟ้าทำให้คนชราที่กำลังควั่น
เชือกทองละจากเชือกเงยหน้าขึ้นมองดู เสียงนกปรุครองชานยามเรียกหาเวลากลางคืนที่กำลังจะมา
กะเหวาลายส่งเสียงร้องเอื้ออึงอยู่บนคนไทร ทำให้พวกเด็ก ๆ เคนเข้าหาโคของตัว แล้วไล่
ตอนไหนกลับบ้าน คนแกมวนเชือก และหยิบกระบอกรองเรียกวัวของตัว เหมือนกับว่ามัน
รู้ภาษาคคน

ข้อสังเกต

1. พรรณณาฉากให้สัมพันธ์กับการกระทำของตัวละคร
2. เมื่อเวลาที่เรื่องเกิดขึ้น ใช้คำที่แสดงจินตนาการเน้นโดยนัยไม่บอกตรง ๆ เช่น
"พระอาทิตย์สีแดงฉาน ซึ่งกำลังจะตกไหลเขา สวรรค์มีสี่ประหลาด" เสียงนกปรุค
รองชานยามเรียกหาเวลากลางคืน

งานฝึกทักษะ จงเลือกทำข้อใดข้อหนึ่งที่นักศึกษาสนใจ

1. จงพิจารณากลวิธีการสร้างฉากในเรื่องสั้นเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่กำหนดให้อ่าน 10 เรื่อง
วาดเขียนฉากวิถีโค และใช้โคเหมาะสมหรือไม่
2. เขียนข้อความสัก 1-2 ย่อหน้า พรรณนาถึงสถานที่ที่ทานรู้จักเป็นอย่างดี
3. แนะนำให้รู้จักตัวละคร 2 ตัว กับพฤติกรรมบางประการต่อมาให้ผู้อ่านรู้จักสถานที่
ด้วยสายตาของตัวละครตัวใดตัวหนึ่งนั้น อย่างรูปแบบที่ 2
4. จงเลือกบรรยายฉากจากภาพที่นักศึกษาสนใจ คนละ 1 ภาพ

กิจกรรม

1. ครูและนักศึกษอภิปรายถึงวิธีการบรรยายฉากเรื่องสั้นของ มนต์ จรรยาพงศ์
จากข้อความในแบบฝึกทักษะและเรื่องสั้นตัวอย่าง
2. ให้นักศึกษาอธิบายวิธีการบรรยายฉากในเรื่องสั้นบางเรื่องของมนต์ จรรยาพงศ์
3. ให้นักศึกษาเลือกบรรยายฉากด้วยปากเปล่า จากแบบฝึกทักษะ ภายในชั่วโมง

4. นักศึกษาวิจารณ์ภาษาของเพื่อนนักศึกษาด้วยกันเอง
5. ประเมินผลจากการฟัง การพูด และอ่านงานเขียนของนักศึกษา

สื่อการเรียน

1. แบบฝึกทักษะ
2. เอกสารประกอบ
3. รูปภาพ

เวลาสอน 1 ชั่วโมง

แบบฝึกที่ 7

การฝึกทักษะสร้างบทสนทนา

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้ นักศึกษาอธิบายประโยชน์ของการใช้บทสนทนาในเรื่องสั้นได้
2. เพื่อให้ นักศึกษาสามารถเปรียบเทียบการใช้ภาษาในบทสนทนาจากเรื่องสั้นของมณีสได้
3. ให้ นักศึกษาสามารถเปลี่ยนภาษาพูดเป็นภาษาเขียนที่เหมาะสมได้
4. ให้ นักศึกษาสามารถเขียนบทสนทนาในสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวันและสร้างบทสนทนาในสถานการณ์สมมุติได้

เนื้อหาสังเขป

บทสนทนา เป็นการบรรยายด้วยคำพูด หรือการโต้ตอบกันที่ช่วยให้การเล่าเรื่องสมจริงที่สุดวิธีหนึ่งที่มณีสนิยมใช้ในเรื่องสั้น บทสนทนาของตัวละครในเรื่องสั้นของมณีสน่าอ่านควรมีลักษณะเด่นที่ผู้วิจัยสังเกต และสรุปได้ดังนี้

1. มณีส มักจะดำเนินเรื่องด้วยบทสนทนา สลับกับการบรรยายและการพรรณนา โดยเฉพาะตอนจบเรื่อง มณีสชอบใช้บทสนทนาที่กระตุ้นอารมณ์ของเรื่องช่วยให้เรื่องหนักแน่นจริงจัง
2. บทสนทนาของตัวละครให้อารมณ์แก่ผู้อ่านได้อย่างดีไม่ว่า โศก ดีใจ หรืออารมณ์ขัน โดยเฉพาะอารมณ์ขัน มณีสทำให้ผู้อ่านขันใจมากเป็นพิเศษตรงบทสนทนาที่เล่นคำ หรือบทสนทนาโต้ตอบเชิงขัดแย้ง
3. บทสนทนาของตัวละครของมณีสใช้ภาษาพูดธรรมดา เป็นธรรมชาติเหมาะสมแก่สภาพตัวละคร ชาวบ้านพูดด้วยสำนวนชาวบ้าน นักเลงพูดด้วยสำนวนนักเลง
4. บทสนทนาของตัวละคร มณีสใช้ประโยชน์ได้ตามจุดมุ่งหมายว่าจะใช้แสดงอุปนิสัยตัวละคร หรือใช้ดำเนินเรื่อง
5. บทสนทนาของตัวละครของมณีส นำเอาภาษาพูดที่เข้าใจกันง่าย ๆ มาเป็นภาษาเขียน

6. บทสนทนาในเรื่องสั้นของมณีส มีทั้ง 2 แบบ คือ

6.1 แบบให้ตัวละครพูดโดยตรง แบบนี้คำพูดของตัวละครจะอยู่ในเครื่องหมายคำพูด

6.2 ให้ตัวละครคิด หรือให้ตัวละครอื่นอ้างถึงคำพูดของตัวละครอีกตัวหนึ่งโดยสรุป แบบนี้ข้อความจะไม่อยู่ในเครื่องหมายคำพูด

7. มณีสใช้คำพูดของคนจริง ๆ สนทนากันช่วยให้เรื่องน่าเชื่อถือ

8. มณีสทำให้บทสนทนามีน้ำเสียง คือใจ โกรธ รัก ด้วยการใช้เครื่องหมาย เช่น !
? ช่วยในบางครั้ง และใช้คำบรรยายช่วยในบางคราว เช่น เขาออก เขาถอนหายใจ

ตัวอย่างบทสนทนาบางแบบ

รูปแบบที่ 1 จากเรื่อง "สาวใช้คนที่แปลก" ของมณีส จรรยาภัก

เขาพูดแล้วเดินดั้นออกไปจากหลอน แต่หลอนยกมือไว้ทำให้เขาหยุด

"ฉันชื่อเย็น เราละชื่ออะไร" หลอนถามอย่างอาย ๆ "ฉันไม่รู้จักใครแถวนี้เลยสัก -
คนเดียว"

"ฉันชื่อจอน"

"เธอทำงานอะไร ทำไรหรือ"

"ฉันขโมยข้าว" เขาตอบ "ฉันชอบบอกว่า ฉันขโมยแต่ข้าวเท่านั้น ของอื่น ๆ ฉันไม่แตะของของใครทั้งนั้น"

"ทำไมเธอไม่หางานทำเสียละ ขโมยข้าวอาจเข้าตะรางได้สักวันหนึ่ง"

รูปแบบที่ 2 จากเรื่อง "สาวใช้คนที่แปลก" ของมณีส จรรยาภัก

ในตอนเล็ก ๆ จะรู้จักคุณนายอย่างดียิ่ง เพราะคุณนายเลือกซื้อแต่ของเน่าของเสียที่เหลือ ๆ จากร้านค้า แม้บางคนกำลังจะโยนมันเทศที่เน่าและเหี่ยวแห้งทิ้งไป แต่คุณนายกลับขอเอาไว้

"เด็กคนไหนชอบกิน ฉันจะเอาไปฝากมัน"

"โอ๊ยเก่าแก่ กระจุกนั้นขอให้ฉันเสียเถอะ ฉันจะเอาไปฝากหมา"

"ผักก็เน่าแล้วจะคิดเท่าไร"

"ฉันต้องการเศษเนื้อ เศษ ๆ เก็บไว้ให้ฉันทุกวันนะ"

และควยฝีมืออันประณีตของคุณนาย สิ่งของเหล่านั้นก็กลายเป็นกับข้าวอันโอชาสำหรับ

มือเย็น

ขอสังเกต

1. บทสนทนาในแบบที่ 1 และ 2 ผู้เขียนทำให้อ่านรู้จักตัวละคร
2. ในรูปแบบที่ 1 บทสนทนาช่วยเดินเรื่องไต่ควย การใช้คำพูดเหมาะแก่ตัวละคร
3. ในรูปแบบที่ 2 ขอความสนทนา ช่วยให้เห็นอุปนิสัยของตัวละครมีบทบรรยายประกอบให้ชัดเจนยิ่งขึ้น คำพูดเหมาะสมกับนิสัยของตัวละคร
4. ขอความของตัวละครตัวหนึ่งสนทนา จะขึ้นย่อหน้าใหม่

งานฝึกทักษะ

จงเลือกสร้างบทสนทนาจากงานต่อไปนี้ เพียง 1 ข้อ

1. จงสร้างบทสนทนา 1 บทที่ทำให้ทราบเรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลทั้งสองคนนั้น หรือใช้บทสนทนาดำเนินเรื่องตามตัวอย่างที่ 1
2. จงสร้างบทสนทนาเพื่อแสดงให้เห็นอุปนิสัยของใครคนใดคนหนึ่งว่ามีอุปนิสัยอย่างไรดังตัวอย่างที่ 2
3. จงสร้างบทสนทนาประมาณ 10-15 บรรทัด ให้เหมาะกับสถานการณ์ที่กำหนดให้ข้างล่าง เลือกทำเพียงข้อเดียว
  - ก. วิสุทธิ์ชอบบอ่ใจนักศึกษานางที่ทำงานอยู่ที่ห้องสมุด เมื่อฉันเข้าไปค้นหนังสือของห้องสมุดก็บอ่ใจ ฉันเห็นวิสุทธิ์ยืนอยู่ที่เคาน์เตอร์ วิสุทธิ์กำลังชวนให้มยุรีไปดูหนังกับเขาในเย็นวันนี้

ข. ขณะมันตรีรับประทานอาหารอยู่ในร้านแห่งหนึ่ง เขาก็ได้ยินเสียงตกทายเขาไกล ๆ เมื่อหันมาดูก็เห็นว่าเป็นมยุรี ภรรยาของเพื่อนสนิทคนหนึ่งของเขานั่นเอง

ค. คณียเขาห้องเรียนสายเสมอ เวลาเรียนก็ชอบนั่งหลับ อาจารย์วิภาจึงเรียกคณียเขาไปสนทนาควยในเวลาว่างช่วงหนึ่ง

กิจกรรม

1. ครูและนักเรียนร่วมกันศึกษาและอภิปรายกลวิธีการใช้บทสนทนา และกลวิธีการสร้างบทสนทนาในเรื่องสั้น และช่วยกันสรุปหลักเกณฑ์เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างบทสนทนาของนักศึกษาเอง
2. ครูสมมุติสถานการณ์ที่นักศึกษาจะพบในชีวิตประจำวันให้นักศึกษาช่วยกันสร้างบทสนทนาให้เหมาะสมแก่สถานการณ์เหล่านั้นควยปากเปล่า ภายในชั่วโมง
3. ให้นักศึกษาเปรียบเทียบการใช้ภาษาสนทนาในเรื่องสั้นหลาย ๆ เรื่องของมโนัส
4. ให้นักศึกษาฝึกเขียนบทสนทนาจากแบบฝึกทักษะ

สื่อการเรียน

1. แบบฝึกทักษะ
2. เอกสารประกอบ

เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

4. แสดงให้รู้ถึงความกึกของตัวละคร วิธีนี้จะเป็นการนำผู้อ่านให้เข้าไปในจิตใจของตัวละคร นักเขียนจะแสดงให้เห็นบุคคลที่ผู้เขียนเชื่อมั่นว่าเขาเป็นเช่นไร สิ่งที่ตัวละครคิดจะช่วยให้ผู้อ่านรู้จักตัวละครมากขึ้น

5. ให้ตัวละครอื่นพูดกับตัวละครสำคัญ การให้ตัวละครอื่นวิจารณ์ตัวละครสำคัญช่วยให้ผู้อ่านสังเกตว่าตัวละครจะมีปฏิกริยาอย่างไรกับคำวิจารณ์ของตัวละครอื่น แสดงให้เห็นทัศนคติของบุคคลอื่นที่มีต่อตัวละครนั้น

6. ให้บุคคลอื่นพูดเกี่ยวกับตัวละคร เมื่อตัวละครอื่นพูดจะแสดงให้เห็นทัศนคติของบุคคลอื่นที่มีต่อบุคคลที่เขาพูดถึง

7. แสดงให้เห็นถึงปฏิกริยาของบุคคลอื่นที่มีต่อตัวละคร

สิ่งที่บุคคลอื่นพูด จะแสดงให้เห็นถึงปฏิกริยาของบุคคลอื่นที่มีต่อตัวละครด้วยคำพูด และการกระทำ

8. แสดงปฏิกริยาของตัวละครที่มีต่อบุคคลอื่น อาจจะทำให้ตัวละครแสดงปฏิกริยาขัดแย้งกับคนอื่น เขาแสดงปฏิกริยาตอบตามบุคคลอื่นอย่างไร

9. แสดงให้เห็นถึงการกระทำของเขา

ตัวอย่างข้อความการโหมหนาทตัวละคร

จากเรื่อง "ระหว่างวัดกับคุก" 8

1. เขากลับเข้ามาในหมู่บ้านด้วยความอ่อนระโหยโรยแรงเต็มที่ เวลานี้ถ้าเขาจะได้หยอกคอกหยอลงไปควยเหล่าเพียงสักแ้วสองแ้วเท่านั้น ลอยเชื่อเหลือเกินว่าเขาจะต้องมีแรงขึ้น และจะหายหิวเสี้ยอีกควย แต่ทว่าเขาระงับไว้เสี้ยได้ สุราก็ที่ตั้งแห่งความประมาท และความประมาทคือความตาย คนกินเหล้าคือคนสิ้นเนื้อประดาตัว คนกินเหล้าคือคน

8 มนัส จรรยงค์ "ระหว่างวัดกับคุก" จับตายและรวมเรื่องเอก (พระนคร
ประพันธ์สาส์น, 2510) หน้า 363-364

การฝึกทักษะการใหม่พบาาตัวละคร (Characterization)

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้ นักศึกษาใช้ความคิดสร้างสรรค์
2. เพื่อให้ นักศึกษาใช้ภาษาเขียนเรื่องสั้น
3. เพื่อให้ นักศึกษาใหม่พบาาของตัวละครในเรื่องสั้นด้วยตนเอง
4. เพื่อให้ นักศึกษาวิเคราะห์กลวิธีกาใหม่พบาาตัวละครของมนัส จรรยาภัก

เนื้อหาสังเขป

J.N. Hook⁷ กล่าวถึงกาใหม่พบาาตัวละครไว้ดังนี้
 กาใหม่พบาาตัวละคร หมายถึงกลวิธีต่าง ๆ ที่ผู้ประพันธ์ทำให้เรารู้จักตัวละครในแง่มุมต่าง ๆ ทั้งทางกายภาพและจิตใจ กาใหม่พบาาตัวละครผู้ประพันธ์ต้องคำนึงถึงความสมจริงสร้างใจคล้ายคลึงกับบุคคลในชีวิตจริง

วิธีการที่ใหม่พบาาตัวละคร 9 วิธี

1. บอกผู้อ่านเกี่ยวกับตัวละคร บอกให้อ่านทราบว่าตัวละครเป็นอย่างไร เป็นวิธีที่ง่าย
2. พรรณนาตัวละครและสิ่งแวดล้อม หมายถึงการบอกบุคลิกลักษณะที่ปรากฏอุปนิสัย กิริยาท่าทาง เมื่ออยู่ร่วมกับบุคคลอื่น บรรยายความสัมพันธ์ของเขากับสังคมให้ชัดเจนว่าเขาพูดหรือทำอย่างไร
3. ให้ตัวละครสนทนา การให้ตัวละครพูด จะช่วยให้เห็นอุปนิสัยของตัวละครชัดเจนขึ้น

⁷ J.N.Hook, Writing Creatively (Boston ; D.C. Health and Company, 1963), pp. 141 - 151

อะ เขาจะเป็นมนุษย์สุภาพก็ไปเสียแล้วหรือนี่

2. เจ้าของร้านเค็นตรงเขามาหาเขา ดูเหมือนเขาจะจำมันได้คล้ายคลึงกับคลา เมื่อตอนที่เขาจะจากไป มันยังเป็นเพียงอายุที่เท่านั้น เคียวนี้เต็มมันคงจะตายไปเสียแล้ว และเจ้าก็เป็นที่เจ้าของร้านแทน

3. อาดอย ที่ลุกขึ้น "ลือจะกินอะไรก็เอาไปเถอะอาดอย แต่ขอให้เอาไปกินที่นอกร้าน...."

"ทำไมล่ะค้ ?" เขาถามด้วยเสียงเรียบ ๆ "เขาเขากลับ ..."

"คนเขากลับ...." เขาทวนคำอย่างเงิบ ๆ

"ชื่อไม่มีใครกล้าเขารานหรอก!"

เขารับลุกขึ้นอย่างช้า ๆ และทอดสะทอนถอนใจ

"ลือเอาเหล้าไปกินสักขวดหนึ่งซี !"

เขาสิ้นหน้าช้า ๆ "อ้าวไม่กินเสียแล้ว"

4. เขาออกเดินต่อไปอีก ทามกลางสายตาทุกคู่ที่จ้องมองมายังเขาคืน ๆ และหวาดแต่พอเขามองไปบาง สายตาคณะเหล่านั้นก็หลมวูบวาบไปจากสายตาของเขา เมื่อเขาเดินคล้อยหลังไปแล้วเสียงซบซิบก็ไ้เกิดขึ้น แล้วสายตาทุกคู่เหล่านั้นก็มองตามหลังเขาไป จนกระทั่งไม่อาจมองเห็นเขาอีกได้

ขอสังเกต

ข้อความที่ 1 มนัสให้เรารู้จักตัวละครโดยแสดงให้รู้ถึงความคิดของลอยด้วยการชักนำผู้อ่านให้หยิ่งใจลอย "ถ้าเขาจะไ้หยอกคอกอหยลงไปด้วยเหล้า เพียงสักแก้ว 2 แก้วเท่านั้น ลอยเชื่อว่าเขาจะต้องมีแรงขึ้น"

ข้อความที่ 2 มนัส จรรยาต ให้ผู้อ่านรู้จักตัวละครอีกตัวหนึ่ง คือที่จากความคิดของลอย

ข้อความที่ 3 จากบทสนทนาาระหว่างตัวละคร ผู้อ่านรู้จักลอยมากขึ้นว่าลอยเป็นคนที่น่ากลัว

ข้อความที่ 4 มนัส จรรยาภิบาลใจกลอยมากขึ้น จากปฏิกริยาของคนอื่นที่มีตลอด เช่น "มองมายังเขาคัน ๆ" "หลบดูมวาม" ผู้เขียนใช้คำเหล่านี้บรรยายปฏิกริยาของบุคคลอื่น ให้เห็นว่าลอยเป็นคนน่ากลัว

ตัวอย่างข้อความคัดตอนจากเรื่อง "ทอนแขนนางรำ"⁹

5. "พอเขานั้นมองดูมีอันหยามกรัน และกระตางของอายโหงค แถพยายามเคี้ยว เข็ญจะให้เล่นของเล่นพิงพิพาทย์ แถกู่ไหวคหฺรหิมันแล้วก็ไปไมคอยจะไหว เพราะความจำและสติของมันคอนซางจะพันเพื่อน" แถเห็นวายังไมเกินวัยหัดไปมากนัก เพราะอายุยังอ่อนอยู่ ก็บอกลูกของไททองจำตอเป็นมองโคเนื้อเพลงรำนานูแล้วก็จะหัดระนาดเอก หรือทุม่อีกตอไป"

6. ทั้งพอเขาแม่เขามียุตรอันจะสืบตระกูลโคอยู่คนเคี้ยวเท่านั้น คืออายโหงคแต่ก็มาพิการเสีย ทั้งสติพันเพื่อนและจิตทราม แถเฝ้าแถมองดูเจ้าเด็กนอยผู้นคายนัยนตาที่เต็มไปควยความสมเพทเวทนา ทั้งเนื้อทั้งตัวจะหาความสวยงามสักนิกคิไม่มี หากจะมีก็มียู่แต่ความน่าเกลียดน่ากลัว ไม่มีใครอยากคูกุหนามันเลย นัยนคามันดูเหมือนนัยนตาของพวกเหล่าราย สุนัขในหรือนัยนตาคีโชมค ถ้าฟังเสียงกลองของมันเท่านั้นแล้ว ก็เหมือนคนตรีสะกตเรียกรองเอาคนคูกูเข้ามาโค แต่พอคนคูกู คนฟังเหล่านั้นเข้ามาไกลวงพิงพิพาทย์แล้วก็พากันแยกย้ายกลับ เพราะความเกลียดซึ่งอายคนกลอง เหมือนกับว่าเขาจะกลัววามันจะฆ่าเอา

ขอสังเกต

ข้อความที่ 5 ผู้เขียนใช้กลวิธีให้ผู้เขียนเป็นผู้ออกเลาเกี่ยวกับคุณสมบัติ ความสามารถ ตัวละครเอก "โหงค" จากทัศนะของพอเขา

ข้อความที่ 6 ผู้เขียนใช้กลวิธีให้ตัวเองเป็นผู้เอาความเป็นไปของตัวละคร บอกบุคลิก ลักษณะภายนอกของโหงค

⁹ มนัส จรรยาภิบาล "ทอนแขนนางรำ" ชาวเกาะและรวมเรื่องสั้นอันเป็นที่รัก (พระนคร ประพันธ์สาส์น กรุงเทพฯ 2511) หน้า 73-74

งานฝึกทักษะ

จงเลือกเขียนข้อใดข้อหนึ่งเพียงข้อเดียว

1. จงเลือกบุคคลที่ท่านสนใจ และให้บทบาทควยวิธีการต่าง ๆ ท่านอาจจะมีบุคคลคนใดคนหนึ่งอยู่ในใจที่จะให้บทบาทที่น่าสนใจได้ ถ้าไม่มีลองเลือกเขียนบทบาทของบุคคลต่อไปนี้เพียงบุคคลใดบุคคลหนึ่ง

- ก. ชายหนุ่มหรือหญิงสาวจากครอบครัวที่มั่งคั่ง
- ข. นักศึกษาชายหรือนักศึกษาหญิงที่เป็นที่นิยมที่สุดในวิทยาลัย
- ค. คาราวนักรองวัยรุน
- ง. คนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองมาก

ฯลฯ

2. เขียนข้อความสั้น 1-2 ย่อหน้า แสดงให้เห็นถึงปฏิกิริยาของพวกตัวละครและเหตุการณ์ทางแสดงพฤติกรรมว่าเขาทำอะไร อย่างไร

3. เขียนข้อความสั้น 1-2 ย่อหน้า เสนอให้ผู้อ่านเห็นว่าตัวละครคิดเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างไร

กิจกรรม

1. ครูและนักเรียนร่วมกันศึกษาและอภิปรายกลวิธีการให้บทบาทตัวละครของมนัส จากเรื่องสั้น "ระหว่างคุกกับวัด" และเรื่องอื่นประกอบความเข้าใจ

2. ให้นักศึกษาวิเคราะห์กลวิธีการให้บทบาทตัวละครของมนัส จรรยาต จากเรื่องสั้นเรื่องอื่น ๆ ในตัวอย่างเรื่องสั้นบางข้อความ

3. ให้นักศึกษาฝึกเขียนการให้บทบาทตัวละคร จากแบบฝึกทักษะ เป็นรายบุคคล

4. ประเมินผลจากแบบฝึกหัด

แบบฝึกที่ 9

การฝึกการสร้างบทจบเรื่อง

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้นักศึกษาสามารถบอกกลวิธีการจบเรื่องแบบต่างๆ ได้
2. เพื่อให้นักศึกษาเปรียบเทียบกลวิธีการจบเรื่องในเรื่องสั้นหลายๆ เรื่องได้
3. เพื่อให้นักศึกษาสามารถเขียนบทปิดเรื่องแบบต่างๆ ได้อย่างน้อย 1 แบบใน 1 ชั่วโมง

เนื้อหาสังเขป

การจบเรื่องเป็นตอนสำคัญที่สุดที่จะทำให้ผู้อ่านประทับใจ ท่านองเขียนของมนัส จรรย์งค์มักจะสร้างความประทับใจตอนจบเรื่องด้วยการสร้างบทสนทนาต่างๆ หรือบทสนทนาที่กระชับและบทบรรยายที่กระทัดรัด บอกผลของเรื่องให้อ่านคิดตามมาด้วยความอยากรู้อยากเห็นในผู้อ่านเขาใจ แล้วก็จบเรื่องด้วยกลวิธีต่างๆ ดังนี้

1. จบเรื่องแบบบิดเกลียว (Twist Ending หรือ Surprise Ending) เป็นการจบเรื่องชนิดที่ผู้อ่านคาดไม่ถึง เกิดความประหลาดใจ เพราะผู้อ่านไม่ได้คิดว่าเรื่องจะจบลงแบบนั้น เรื่องสั้นของมนัสมีอยู่หลายเรื่องที่จบแบบนี้ ได้แก่เรื่อง "ศพในชีวิต" "เขามาคนตาย" "หลอนโคยูแทน" "ถูกก๊วยกอดตัวเอง" "คนหนึ่งเห็นยาว" "คนไม่มีโบสถ์" ฯลฯ
2. จบเรื่องแบบ Happy Ending เมื่อจบเรื่องให้อ่านเขาใจหรือพอใจเรื่องแล้วเรื่องก็จะจบลงด้วยความสำเร็จ หรือความสมหวังของตัวละคร เช่น เรื่อง "ระหว่างคุณกับวัด" ลอยสามารถไขขันทิธรรมประคับประคองตนเองจนเอาชนะคนชั่วได้ คนพาลยอมรับสภาพใหม่ของลอยในที่สุด
3. จบเรื่องแบบเศร้า (Sad Ending) จบเรื่องให้อ่านเขาใจเรื่องแล้วเรื่องก็จะจบลงด้วยความผิดหวัง หรือความสูญเสียของตัวละคร เช่น เรื่อง "ซาเกาะ" วัฐตามหาหนาทเพื่อเจ้านายจนตัวตายในที่สุด หรือเรื่อง "ยาตั้ง" หนูจ่านาญยาตั้งต้องสูญเสียเมียเพราะยาตั้งของตนเอง

ตัวอย่างข้อความปิดเรื่องบางแบบ

รูปแบบที่ 1 เรื่องที่จบแบบ Twist Ending "เรื่องคนหนึ่งเหนียว"

พ่อเต่าจอนไม่มีเงินติดตัวเลย คิดจะออกไปทำงานก็ธุราเกินไป ลูกมีอันจะกินหลายคน พ่อเต่าก็ไม่อยากขอความช่วยเหลือ ขณะที่แถมคดลื่นทุกอย่าง แม่แต่เหล่าแก้วสุดท้าย ลูกสาวคนเล็ก ที่มีสามีข้าราชการ แต่ลาออกเป็นนักทนายคดี จัดการเรื่องเงินฉาบฉวยกิจพ มาขอโทษพ่อเต่าไปอยู่ คววย พ่อเต่ารู้สึกหมองหมายของลูกเขยดี แต่ก็ยอมไปอยู่คววยชั่วคราว ลูกเขยเอาชื่อพ่อเต่าเข้าสมาคม ฉาบฉวย ยอมส่งค่าบำรุงให้หวังได้เงินค่าทำศพเมื่อพ่อเต่าตาย นิลลูกเขยพยายามหาทางฆ่าพ่อเต่า จอนหลายหน แต่คววยความรอบคอบและเจเนจิก พ่อเต่าก็รอดมาได้ และคอยถุกที่ที่จะกลับบ้าน แต่วัน หนึ่ง ขณะพ่อเต่าจอนเมาจัดและนั่งดูแพดักบุงอูริมคดอง นิลก็แอบตีพ่อเต่าจอนตักน้ำ แล้วรีบตีสี่หน้า ไปบอกเมียมาช่วยกันงมศพพ่อเต่า แต่ไม่พบ นิลกลุมใจที่รอ 3-4 วัน แล้วไม่สามารถหาศพพ่อเต่า ให้เจ้าหน้าที่ออกบัตรมรณะได้ นิลเมาโซเซไปที่แพดักบุงอูริมคดอง เขาเห็นพ่อเต่าหัวเราะ นิลตกใจ จนดอยหลังตกคดอง อีก 3 วันต่อมา ศพที่ลอยเหนือน้ำ แทนที่จะเป็นศพพ่อเต่าจอน ก็กลายเป็นศพนิล มนัส จรรยาจอบเรื่องนี้ว่า

วันหนึ่งเป็นเวลาค่ำ เขามีนเมาเหมือนคนบ้าขณะที่เดินโซซัดโซเซมายังแพดักบุงอูริมคดอง เขาเมาโซเซจ้องมองคูกระแสน้ำที่ไหลมาเอื่อยๆ นิลถอนหายใจยาวและบนอะไรอุบอูบอยู่ในลำคอ แสดงถึงความลมเหลวและพลาดหวังของเขา

พ่อเต่าหันกลับมาเท่านั้น เขาก็เห็นร่างหนึ่งตะคุ่มอยู่ตรงหน้าพร้อมควยสี่งหัวเราะ "เหอ เหอ" ที่เขาจำได้ หัวเราะลากๆ และลงลูกคอดสี่งดัง

"พอ" เขารองไคค้ำเคียวเท่านั้นก็ถอยหลังตกลงไปในคดอง

"กระตุกเอ็งยังอ่อนนั้ก" พ่อเต่าพึมพำ แล้วก็เดินออกไปจากที่นั่น อีก 3 วันต่อมา ศพหนึ่ง ก็ลอยขึ้นสู่นิวนำ แต่หาไม่โซศพของพ่อเต่าจอน เป็นเจ้านิลนักทนายลูกเขยแถเอง

รูปแบบที่ 2 ตัวอย่างเรื่องที่จบแบบเศร้า "เรื่องยาสั่ง"

บาง หมมชาวกะเหรียง ทำยาสั่งเก่งมาก ถาบางทำยาสั่งไว้ที่หัวพีซัดักไนไร ใครเค็ด ไปกิน คนนั้นจะคดองตาย บางมีเมียชื่อ ยง แต่ยังไม่หลงรักสาวกะเหรียงควยกันอีกคนชื่อ กกปี บางกะจะไปพบกกปี ะหว่างทาง เห็นพัคทองไนไรทนงามักทำยาสั่งไว้ เมื่อไปคักพบกกปี แต่ไม่เห็น

จึงกลับบ้าน จะเด็ดผักทอง แต่ต้องโกรธ เพราะเห็นว่าผักทองถูกเด็ดไม่ใหม่ๆ เมื่อกลับไปบ้าน บางท้องตกใจ เพราะผู้ที่เด็ดคือ บงเม็บบาง เด็ดเมื่อแอบตามบางไป เห็นผักทองงามก็เก็บผักทอง กลับมาบ้านก่อน บางจึงถูกผู้ใหญ่จับในข้อหาขโมยผัก

ขอสังเกต

ผู้เขียนจบเรื่องด้วยการให้ตัวละครสูญเสียอิสรภาพ ถูกจับ เป็นการจบแบบเศร้า และหลีกเลี่ยงความคาดหมายอีกด้วย ผู้เขียนสร้างเหตุการณ์ใหญ่จนเข้าใจว่า คงเป็นคนอื่นเด็ด แต่ตอนท้ายเรื่อง ผู้เขียนพลิกเรื่องนิดเดียวว่า เมื่อบางกลับบ้านก็ตกใจที่เห็นผักทองอยู่บนบาน และบางรีบสั่งเมียว่า

"บง รีบให้ลูกกินนม ทานทองตาย ทานทองตาย"

รูปแบบที่ 3 จบเรื่องแบบมีความสุข (Happy Ending) เช่นเรื่อง "ระหว่างวัดกับคุก"

เรื่องย่อมีอยู่ว่า ลอยตัวละครเอกเป็นโจรออกจากคุก ตั้งใจจะกลับตัวเป็นคนดี ไม่ยอมมีวุ่นกับอบายมุข ออกทนต่อคำเสียดสีของเพื่อนฝูงที่ยังเข้าใจว่า ลอยเหมือนเดิม ลอยจึงบวช แต่บวชแล้วก็ยังไม่พ้นถูกคนพาลถากถาง จนลอยคุมสติไม่อยู่ จะสึกมาฆาคนปากไม้ก็เสีย สมภารรังสติให้ลอยไปชัณฑ์ธรรม ลอยก็ประสบความสำเร็จในที่สุด ผู้เขียนให้อ่านผลของตัวละครด้วยความประทับใจดังนี้

ทันทีที่ตัวเอง เสียงฆ้องที่ปรากฏขึ้นที่ไกลๆ ภิกษุลอยจะไต่สะคุ้งสะเพื่อนหรือหาคหาวันสิ่งใดสักหน่อยก็หาไม่ได้ ปัดฝ่าบาตรแล้วก็ย่างเท้าจะออกเดิน ทันใดนั้นเอง ที่ระยะของคนที่หนึ่งก็มากมลงตรงเท้าทั้งสองข้างของพระภิกษุลอย พอเพ่งกำลังกราบแล้วกราบอีก

"ผมต้องขออภัยโทษท่าน เป็นบาปหนักของผมเองแท้ๆ ที่วันนั้นผมว่าท่านอย่างสาครเสียเทเสีย ก็เพราะการก้มเกล้าเขาแล้วเมาได้ ขอขมาลาโทษเสียเถิด "

สมภารคงขยับนอยที่ชัณฑ์ธรรมแสดงปาฏิหาริย์ให้เห็นผลได้ในระยะเวลาอันเร็ว ชัณฑ์ธรรมห้ามล่อของโลกนี้และโลกโน้นๆ ก็ตาม

ขอสังเกต

1. เรื่องที่จบประเภท Happy Ending ผู้เขียนจะสร้างปัญหาให้แก่ตัวละครสำคัญหลายๆ ครั้ง แล้วตัวละครจะพยายามเอาชนะ ผู้เขียนจะสร้างเรื่องใหญ่จนสนใจติดตามด้วยการให้

ตัวละครนั้นแก้ปัญหาสุดท้ายยังไม่ใ้ใจจนกว่าจะจบเรื่อง

2. เมื่อจบเรื่องก็บอกผลที่ตัวละครพยายามแก้ปัญหาจนได้ประสบความสำเร็จ และความสำเร็จนั้นผู้เขียนแสดงให้เห็นว่า เป็นความสำเร็จที่เกิดจากความพยายามของตัวละครเอง
งานฝึกทักษะ

1. นักศึกษาจงใช้ความคิดและจินตนาการสร้างเรื่องต่อให้จบว่าจะมีผลใดเกิดขึ้น
  - ก. "โธ่คุณพ่อคะ กรุณาอย่ามาหาเขาเลยคะ" มาลีวิ่งวนขณะที่พยายามแย่งปืนจาก

มือพ่อ

ข. วิลาวัลย์แดงกายอย่างงองแงมารวมงานที่บ้านต้นในวันหนึ่ง แม่ของฉันทันบอกให้ฉันทันช่วยเสิร์ฟเครื่องดื่ม ฉันทันถือถาดเครื่องดื่มที่มีแก้วเครื่องดื่มอยู่เต็มเข้ามาในห้องอย่างภาคภูมิใจ แต่ทันใดนั้นเอง .....

ค. สุกครานึ่งนึกภาพของตนเองออกไปรับรางวัลเรียนดีท่ามกลางเพื่อนนักเรียนที่มานั่งในห้องประชุมอันมีเกียรติ แต่สุครารักต้องฝันสลาย เมื่อ .....

กิจกรรม

1. ให้นักศึกษาอ่านบทจบเรื่องสั้นของมโนล จากเรื่องสั้นที่กำหนดมาให้ 10 เรื่องมาก่อน
2. ครูและนักศึกษาร่วมกันศึกษาและอภิปรายรูปแบบการปิดเรื่องสั้นของมโนล
3. ให้นักศึกษาสร้างบทปิดเรื่องของตนเองตามความถนัดและความสามารถของแต่ละคน

ควยวิธีต่อไปนี้

- 3.1 ครูเล่าเรื่องเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เว้นตอนจบไว้ให้เด็กสร้างเรื่องต่อ
- 3.2 นำเรื่องสั้นเรื่องใดเรื่องหนึ่งมาให้อ่าน แต่เว้นตอนจบไว้ให้นักศึกษาสร้าง

เรื่องตอนจบต่อ

4. ให้นักศึกษาเสนอผลงานเขียนของตนต่อเพื่อน ๆ เพื่อให้เพื่อนนักศึกษาควยกันวิจารณ์
5. ให้นักศึกษาฝึกเขียนบทจบเรื่องจากแบบฝึกทักษะบางข้อที่นักศึกษาสนใจ

สื่อการเรียน

1. แบบฝึกทักษะ
2. เอกสารประกอบ

เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

การฝึกทักษะการสร้างบทเปิดเรื่อง

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้ นักศึกษาร่างบทเปิดเรื่องได้อย่างน้อย 1 แบบ ในเวลา 1 ชั่วโมง
2. เพื่อให้ นักศึกษาสามารถบอกกลวิธีต่าง ๆ ของการเปิดเรื่องของมนัส จรรยาภัก
3. เพื่อให้ นักศึกษาวิจารณ์กลวิธีการเปิดเรื่องสั้นแต่ละเรื่องได้
4. เพื่อให้ นักศึกษาวิจารณ์กลวิธีการเปิดเรื่องจากงานเขียนของเพื่อนนักศึกษาคู่ด้วยกัน

เองได้

5. เพื่อให้ นักศึกษาสามารถถ่ายทอดความคิดสร้างสรรค์เป็นภาษาเขียนโดยอิสระ

เนื้อหาสังเขป

บทเปิดเรื่อง หมายถึงข้อความนำเรื่องที่จะชวนให้ติดตามอ่านเรื่องต่อ หรือข้อความที่สร้างความสนใจแก่ผู้อ่านในตอนต้นเรื่อง

กลวิธีการเปิดเรื่องสั้นเป็นศิลปะที่ผู้เขียนแต่ละคนมีวิธีการต่าง ๆ กัน นักเขียนที่สร้างงานเขียนไว้มากอย่างมนัส จรรยาภัก สร้างสรรค์วิธีการเปิดเรื่องไว้มากมาย ๆ แบบ จากผลการศึกษางานของมนัส จรรยาภัก ผู้วิจัยสังเกตได้ว่า ผู้เขียนใช้กลวิธีต่าง ๆ กันดังนี้

1. เปิดเรื่องด้วยการบรรยายตัวละคร
2. เปิดเรื่องด้วยการบรรยายฉากและตัวละคร

ทั้งสองวิธีนี้ มนัสนิยมใช้มาก จากงานเขียน 50 เรื่อง มนัสใช้ทั้งสองวิธีนี้

ถึง 42 เรื่อง

3. เปิดเรื่องด้วยการขมวดแนวคิดสำคัญไว้ต้นเรื่อง ในตัวเรื่องก็เล่าเรื่องของบุคคลเป็นตัวอย่างประกอบแนวคิด วิธีนี้มนัสใช้ในเรื่อง นางแก้ว ศพในชีวิต ฯลฯ
4. เปิดเรื่องด้วยการเล่าถึงเหตุการณ์ตอนจบของเรื่อง การดำเนินเรื่องต่อไปก็เล่าเรื่องย้อนหลังถึงเหตุการณ์อันเป็นที่มาของผลในตอนต้นเรื่อง วิธีนี้ใช้ในเรื่อง "ศพในชีวิต"
5. เปิดเรื่องด้วยการสรุปเค้าโครงเรื่องย่อ ๆ ของเรื่องนั้นว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร เช่นเรื่อง "ใจใจเป็นมา" "เบื้องหลังคำพิพากษา" ฯลฯ
6. เปิดเรื่องด้วยการให้ตัวละครสนทนากัน

7. เปิดเรื่องแบบผสม คือใช้กลวิธีหลาย ๆ อย่างประกอบกัน อาจจะเป็นการเปิดเรื่องด้วยการบรรยายและพรรณานาถและตัวละคร แล้วให้ตัวละครสนทนากัน หรือเปิดเรื่องด้วยการสรุปเค้าโครงเรื่องย่อและการบรรยายนาถประกอบกัน เป็นต้น

ตัวอย่างขอความเปิดเรื่องบางแบบ

รูปแบบที่ 1

เมื่อความจนเข้าประตูความรักก็จะพรูออกหน้าต่าง แต่เมื่อความรักเข้าประตูความฉิบหายแห่งเกียรติยศหรือเสียงบางที่ก็จะพรูออกหน้าต่าง

นักเรียนแพทย์สองสามคนกับเครื่องมือของเขา คิม มิค และเข็มเขี่ยเส้นประสาท ยืนตรวจศพศพหนึ่ง เพื่อหาความรู้ใส่อาตมา คนหนึ่งพูดว่า

"หมอนี่มันอาจจะเป็นคนใดคนหนึ่งที่สำคัญที่สุด หรือ ไม่มีความสำคัญอะไรจนนึกเคียว .. "

"อย่าไปสนใจอะไรเลย เราต้องการรูแต่เส้นประสาทเท่านั้น ศพมีมาแต่ลหุโทษ เขาก็คงจะเป็นคนร้ายธรรมดาคนหนึ่งเท่านั้น .. ."

เท่านั้นเอง หมกปัญหาที่จะต้องตอสูกันต่อไป แต่ถาเรารูถึงปัญหาหรือชีวิตอันยาวนานมาควยเบื้องหลังอันร้ายแรงหรือมนมวลดก็ตาม เราก็จะรู้สึกสาชีวิตของมนุษย์เรานี้ไม่ไค่ถึงไวแต่ความชั่วคิในโลกนี้เท่านั้น ศพของมนุษย์ข่างหมอนั้นอยางนอยก็เป็นโยบายนอนอยางเหมือนกัน มาเถอะเราจะไค่เห็นกันละว่า "ศพคอง" ที่เขากำลังใช้เครื่องมือเขี่ยอยู่ในขณะนั้นมีเบื้องหลังมาอยางไร เราจะไค่เห็นกันในเวลาตอไปนี้

ขอสังเกตุ

ขอความนี้เปิดเรื่องแบบผสม คือใช้ทั้งกลวิธีขมวดแนวคิไว่ตอตนัน ใหม้เหตุการณ์สำคัญตบเรื่อง ใให้ตัวละครสนทนากัน แล้วผู้เขียนแสดงทัศนะเกี่ยวกับชีวิต ขึ้นตอไปจึงเริ่มคำจนิเรื่องขึ้นตัวเรื่อง

รูปแบบที่ 2

เปิดเรื่องด้วยการบรรยายตัวละคร

วันนั้น แมงุงยาดี่แสด หลงทำเป็นสีน้ำเงินเข้ม ซ่างคักกับสีเฝานงเหลือเกิน แมใส่เสื่อยาดี่ขาวสะอาดและใช้เวลาแปรงนมเล็กนอย ทอไค่นำรูปภาพของฝรั่งที่เขียนถึงอาหารมื่อสุดทายใหลูกคู้ พวกคูก ๆ มองนัยตาคันอยางแหงแลง สักประเคี้ยวพอชอน้ำคิม เราไค่รินน้ำไปใพอ

คิม เรามองไปตามถนนสายยาวเหยียดสี่ขวับกับกระเบื้องสีแดง ทองฟ้าสีครามนาน ๆ ก็มี
 ผู้หญิงนุ่งกระโปรงสีแสดเดินมา ทำให้เรามองดูกันตาค้าง เสียงหนึ่งเสียงใดในระหว่างนั้น
 ตามออกมาว่า "แม่ใจใหม่"

เจ้าน้องคนเล็กบอกเรา ไม่ใช่แม่

ขอสังเกต

ผู้เขียนสร้างความสนใจแก่ผู้อ่านด้วยการบรรยายบุคลิกภายนอกของแม่ เน้นการแต่ง
 กายแปลก "นุ่งผ้าสีแสด ทองฟ้าเป็นสีน้ำเงินเข้ม" และบรรยายอากัปกริยาของตัวละครอื่น ๆ
 แสดคงให้เห็นถึงการ"รอ" อย่างกระวนกระวาย ทำให้ผู้อ่านอยากรู้อารมณ์ทำไม เป็นปัญหาชวนฉงน
 รูปแบบที่ 3

เปิดเรื่องด้วยการสรุปเค้าโครงเรื่องย่อ ๆ

ที่จริงมันก็ไม่ใช่ว่าเรื่องรักที่อ่อนหวานซาบซึ้งอะไรมากไปกว่าธรรมดาเลย เจ้านุ่มตะกอก
 ผู้คิดคะแนนกับเจ้าสาวคร่ำคร่าคิดผู้ริเริ่มจะรู้จักผู้ชาย ทั้งสองคนรักกัน แต่ว่ามันผิดโคตรผิดธรรมดา
 ของคู่รักคนอื่น ๆ เขาอยู่กันที่ห่างกันผู้หญิงถึงขั้นที่จะเป็นบ้าตายเพราะความอาย

ขอสังเกต

ข้อความนี้เปิดเรื่องบอกเค้าโครงย่อ ๆ ว่าเป็นเรื่องของใคร แต่ยังคงใช้เทคนิคชวน
 ในที่คิดตาม นั่นคือ สร้างความสงสัยให้แก่ผู้อ่านทันที "ผิดธรรมดาของคู่รักคนอื่น ๆ เขาอยู่กันที่
 ที่ห่างกันผู้ถึงขั้นที่จะบ้าตายเพราะความอาย" ถ้าเช่นนั้น ตายเพราะอะไร ผู้อ่านตามตัวเอง
 ต่อไปที่ จึงเป็นกลวิธีชวนให้ผู้อ่านอยากหาคำตอบด้วยตัวเอง

รูปแบบที่ 4

เปิดเรื่องด้วยการพรรณนาฉาก

แม่จุกอรอนกำลังย่างเข้ามา แต่ไฟดินก็ยังคงหนาวและเย็นเยือก อากาศกดทำให้
 เขามีอาการตลอดเวลาเหมือนกับจะจับไข้ โสโครกตะกอนนั้นแหละทำให้เขาต้องซัดเซพเนจรไปตามบุญ
 ตามกรรม

ตลาดอันเงิบ ๆ ของไฟดิน บ้านชั้นเดียวที่มีลักษณะคล้าย ๆ กับคอกกูกุหลาบขาวที่ขึ้น
 อยู่เป็นกอ ๆ และกลีบรอยแล้วหล่นเกลื่อนอยู่โคนคันโดยกาลเวลาที่ผ่านไป ความเย็นจาก
 ป่ายังชักซาเสมอเป็นใจ แมวพาพระอาทิตย์จะโผล่ส่องแสงอยู่เพียงใดก็ตาม สวมส้มจันอันแดงอร่าม
 ไรกล่าปลิวสั้นยาวเหยียดสุดสายตาปล่อยผลออกให้เก็บเกี่ยวด้วยขนาดที่ใหญ่โตที่สุดเท่าที่ได้เคยเห็นมา

แล้ว หมายความว่า ของไฟลิ่งที่ร้อนตัวอยู่ในป่าสูงนั้นและหรือเนื้อที่เป็นที่รู้จักกันอย่างกว้างขวาง
ทั่วโลกว่ามีพลอยอันมีราคาที่สุด ก็กว่าพลอยในแห่งอื่น

ขอสังเกต

ขอความนี้เปิดเรื่องควยการบรรยายฉากและบรรยากาศของสถานที่ เน้นลักษณะเด่น
ของสถานที่ที่เป็นจุดสนใจ

งานฝึกทักษะ

จงเลือกทำข้อใดข้อหนึ่งที่นักศึกษาสนใจ

1. จงอ่านโครงเรื่องข้างล่างนี้แล้วขยายข้อความของโครงเรื่อง เป็นบทเปิดเรื่อง
ที่นาสนใจตามกลวิธีของนักศึกษานักเอง

เรื่องของชายสองคนเป็นเพื่อนกัน คนหนึ่งมีภรรยางาม อีกคนหนึ่งเป็นโสค
ชายโสคหลงรักเมียเพื่อน พยายามหากวิธีทำลายเพื่อนจนโคภรรยาเพื่อนมาครอง วิกฤต
มาแก่คนจนเพื่อนอยู่หวัศตายในที่สุด

2. จงเขียนบทเปิดเรื่องเล่าเรื่องราวของบุคคลคนหนึ่ง (ใครก็ได้ที่นักศึกษาเคยรู้จัก
ในชีวิตจริง หรือ สร้างขึ้นจากจินตนาการ) ให้บทอุปสรรคในตอนต้น แต่พยายามแก้อุปสรรค
จนประสบความสำเร็จในที่สุด

3. จงเขียนบทเปิดเรื่องสักประมาณครึ่งหน้าโดยสร้างจินตนาการจากภาพที่จัดให้
กิจกรรม

1. ให้นักศึกษาอ่านบทหน้าเรื่อง เรื่องสั้นของมนัส จรรยาดี 10 เรื่อง มาก่อน

2. ครูและนักศึกษาร่วมกันศึกษาและอภิปรายรูปแบบการเปิดเรื่อง เรื่องสั้นของมนัส

จากแบบฝึกทักษะและจากเรื่องสั้นตัวอย่าง

3. ให้นักศึกษาช่วยกันบอกวิธีเปิดเรื่องสั้น 10 เรื่องของมนัส จรรยาดี ว่าผู้เขียน

ใช้กลวิธีใด

4. ให้นักศึกษาร่างบทเปิดเรื่องของตัวเองตามความถนัดและความสามารถของแต่ละ

คน คนละ 1 วิธี จากแบบฝึกทักษะ

5. ให้นักศึกษาเสนอผลงานเขียนต่อเพื่อน ๆ เพื่อให้เพื่อนนักศึกษาค้นคว้าวิจารณ์

6. ประเมินผลจากงานเขียนของนักศึกษา

แบบฝึกหัด 11

การสอบการเขียนเรื่องสั้น

จุดมุ่งหมาย

1. ให้นักศึกษาสามารถเขียนเรื่องสั้นได้อย่างน้อยคนละหนึ่งเรื่อง
2. ให้นักศึกษาสามารถนำเทคนิคต่าง ๆ ที่ใช้ในบทก่อน ๆ มาใช้ในบทนี้ได้
3. ให้นักศึกษาได้ใช้ความสามารถพิเศษแสดงออกทางการเขียน
4. ให้นักศึกษาสามารถสรุปเค้าโครงเรื่องสั้นที่อ่านเองได้
5. ให้นักศึกษาสามารถสร้างเค้าโครงเรื่องเพื่อแต่งเป็นเรื่องสั้นของตนเองได้

หรือสามารถเขียนเรื่องสั้นจากเค้าเรื่องของ มนต์ ใจ

เนื้อหาสังเขป

1. ลักษณะเรื่องสั้น 11

เปลื้อง ณ นคร กล่าวถึงลักษณะของเรื่องสั้นที่ติดตามที่ เจเบอร์ เอ เซน เวน

ให้คำชี้แจงไว้ดังนี้

- 1.1 ต้องมีพฤติกรรมอันเป็นต้นเรื่องแต่เพียงอย่างเดียว
- 1.2 ต้องมีตัวละครที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในเรื่องเพียงตัวเดียวเท่านั้น
- 1.3 ต้องมีจินตนาการหรือมโนภาพใหญ่อ่านเห็นคล้อยตามไปควย
- 1.4 ต้องมีพล็อตหรือการผูกเค้าเรื่องใหญ่อ่านฉงนและสนใจ
- 1.5 ต้องมีการจัดรูป ลำดับพฤติกรรมให้มีชั้นเชิงชวนอ่าน
- 1.6 ใหญ่อ่านเกิดอารมณ์ ความรู้สึกอย่างใดอย่างหนึ่ง
- 1.7 ต้องมีความแนบหรือเขียนอย่างรัดกุม

11

เปลื้อง ณ นคร, การประพันธ์และหนังสือพิมพ์, (พระนคร : ไทยวัฒนาพานิช,

2507), หน้า 72.

2. วิธีการเขียนเรื่องสั้น¹² ต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

2.1 โครงเรื่อง ต้องมีปมปัญหาให้แก้ มีการต่อสู้ระหว่างสองฝ่าย เป็นการผูกปมให้ซับซ้อน มีการเดินเรื่องใหญ่อ่านรอคอยด้วยความกระหาย คอย ๆ แกมปมเรื่องให้คลี่คลาย ออกจนถึงจุดสุดยอดของเรื่อง หรือจบเรื่อง

2.2 ตัวละครต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

2.2.1 สร้างตัวละครให้เหมือนกับคนจริง ๆ หรือมีความสมจริง

2.2.2 การแสดงอุปนิสัยของตัวละครอาจบรรยายหรือให้ตัวละครพูดเอง

2.2.3 ตัวละครไม่ควรมีมากเกินไป

2.3 ฉาก ต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

2.3.1 เลือกฉากที่เหมาะสมแก่เรื่อง

2.3.2 เขียนฉากที่ตนรู้สึกที่สุด

2.4 บทสนทนา ต้องยึดหลักการว่า

2.4.1 เป็นธรรมชาติ ง่าย เหมาะสมกับตัวละคร

2.4.2 ประหยัด ไม่พูดนอกเรื่อง

2.4.3 รู้จักหลีกคำ เช่น ใช้คำบอกเล่าเกี่ยวกับบทสนทนา เป็น พูด

กล่าว คร่ำครวญ ฯลฯ

กิจกรรม

1. ให้นักศึกษาสรุปเค้าโครงเรื่องจากเรื่องสั้นของนวนิยายเรื่อง
2. ให้นักศึกษาอภิปรายถึงกลวิธีการเขียนเรื่องของนวนิยาย จรรยาต์
3. ให้นักศึกษาหาโครงเรื่องจากหนังสือพิมพ์
4. ให้นักศึกษาสร้างเรื่องด้วยปากเปล่าให้เพื่อนนักศึกษาวิจารณ์
5. ให้นักศึกษาแต่งเรื่องจากแบบฝึกทักษะ

¹² เจื้อ สตะเวทิน, ศิลปะการประพันธ์, (พระนคร : อักษรเจริญทัศน์, 2510),

งานฝึกทักษะ

1. จงแต่งเรื่องจากเค้าโครงเรื่องของ มนต์ จรรยาภัก
ชายหนุ่มคนหนึ่งรักหญิงสาวคนหนึ่ง พ่อแม่หญิงสาวสนับสนุนฝ่ายชาย แต่หญิงสาว
กลับไม่รักชายอีกคนหนึ่งที่พ่อแม่ไม่ชอบ

2. จงสร้างโครงเรื่องแล้วขยายโครงเรื่องนั้นเป็นเรื่องสั้น ตามกลวิธีของนักกวี

เอง

สื่อการสอน

1. แบบฝึกทักษะ
2. เอกสารประกอบ
3. หนังสือพิมพ์

เวลาเรียน

- 1 ชั่วโมง

นางสาวดาวเรือง ศรีคงยศ

บ้านเล็กหลังนั้น.....คนหญ้าดีเหลืองและน้ำตาล กำลังขึ้นอยู่เต็มไปหมด ทาง
หน้าบาน หญ้าเหล่านั้นเกือบจะบดบังสิ่งต่าง ๆ ภายในบริเวณเนื้อที่รูปสี่เหลี่ยมนั้นไว้ กาสะสอง
สองคนกำลังแข่งกันปัดใบดีเหลืองของมันในห้วงลงสู่พื้น.....ตามแรงของลมที่พัดพาเอาไอร้อน
ของอากาศมาควย จึงทำให้สถานที่แห่งนี้แห้งแล้งและไม่มีชีวิตชีวาเสียเลย

แต่ ใครจะรู้อย่างไร.....เมื่อ 5 ปีก่อน ณ สถานที่แห่งนี้มีแต่ความร่มรื่น บ้าน
เล็กหลังนั้นทาควยสีฟ้าใส ทางคานหน้าเป็นสนามหญ้าเขียวขจี บอกถึงความเอาใจใส่จากเจ้า -
ของบ้าน และบอกถึงความรักที่มอบทุกสิ่งทุกอย่างภายในบริเวณบ้าน.....ชายหนุ่มและหญิงสาว
คู่หนึ่ง คเชนทร์กับนุชนารถ กำลังหยอกล้อกันเล่นอยู่กลางสนาม ข้างแปลงดอกไม้ที่บ้านสะพรั่ง
ทั้งสองตกหลงใหลจะไรชีวิตร่วมกัน.....ในเดือนหน้านี้แหละ.....และบ้านเล็กสีฟ้าบ้าน.....ก็จะ
ต้องเป็นเรือนหอของเขาสอง

"นุชจะ เมื่อวานที่ไปบ้านป้ามา ท่านบอกว่า มันจะมาเยี่ยมเราในวันมะรืนนี้" ชาย-
หนุ่มพูดขึ้น "ความจริงที่ไม่อยากให้เขามาเลย ที่มันเสียเขาไม่คอยจะเกรงใจใคร" คเชนทร์พูดถึง
คนรักเก่าของเขาคือมณีในนุชนารถฟัง

แล้ววันต่อมามณีก็ได้มาพุกกับนุชที่บ้าน "แหม คเชนทร์คะ เรือนหอของคุณน่ารักนะคะ
นี่ถ้าใครอยู่คงมีความสุขมากทีเดียว" มณีพูดพร้อมก็นึกอิจฉานุชนารถอยู่ในใจ และยังเห็น
คเชนทรคอยเอาอกเอาใจนุชนารถก็ยิ่งเพิ่มความอิจฉาริษยามากขึ้น จนกลายเป็นความต้องการที่
จะเอาชนะ

วันหนึ่งมณีได้เชิญคเชนทร์และนุชนารถมาที่บ้าน เพราะมีเรื่องจะคุยควย เมื่อทั้งสอง
คนมาถึงบ้าน มณีแกล้งพูดขอร้องให้นุชนารถออกไปซื้อของเพื่อเตรียมทำอาหาร นุชนารถจึงไป
ตามคำขอร้องนั้น ส่วนมณีเมื่อสบโอกาสจึงมอมเหลาคเชนทร์จนหมดสติไป มณีนำคเชนทร์ขึ้นไป
นอนบนเตียงที่ห้องของหลอน แล้วลมกำลงนอนควยแกล้งทำเป็นหลับ นุชเมื่อกลับมาพบภาพบาดตา
บาดใจยั้งงั้นเข้า จึงกลับไปบ้านแล้วยิ่งตัวตาย ควยความเสียใจและน้อยใจ คเชนทร์เสียใจมาก
ญาติ ๆ ของนุชนารถก็พากันเกลียดชังคเชนทร์

สำหรับฉันนั้นหลอนไม่แสร้งต่อความรู้สึกของใครเลย.....จิตใจเสียอีกที่หลอนสามารถ
แย่งคเซนทราจากนุชนารถได้ ต่อจากนั้นมากเซนทริกก็เปลี่ยนแปลงไปเป็นคนละคน คิมเหล่า
เที่ยวเตร่ ไปเรื่อย ๆ เหมือนคนที่ไม่มีชีวิตจิตใจ บางครั้งก็ไม่กลับบ้าน เขาปล่อยให้ตัวเองตก
อยู่ในความเศร้าโศกไปวันหนึ่ง ๆ เท่านั้น

คืนหนึ่งคเซนทริกเฝ้านั่งอยู่ข้างสนามที่เขาเคยหยอกล้อกับนุชนารถ เขานิ่งนึกถึงความ
หลัง และเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ยังคงอยู่ในความทรงจำของเขาอย่างไม่เสื่อมคลาย เขาเดินเข้าไป
ในบ้านนั่งคิมเหล่า คิมเพื่อให้เขาไม่ต้องคิดอะไรอีก.....เขารู้สึกปวดหัวอย่างรุนแรง .....
แต่เขาก็ยังคิมต่อไปอีก เหมือนกับว่ากำลังคิมน้ำ เขาเริ่มคิดถึงนุชอีกแล้ว ถ้านุชจากเขาไป
เพราะนุชป่วย นุชคงได้สิ่งลาเขาบ้าง แต่.....นุชจากเขาไปเพราะตัวเขาเอง.....ยังคิด
เขาถึงปวดหัว.....ปวดหัว ทุกสิ่งทุกอย่างหมุนตัวเขาทรงตัวไม่อยู่ ความรู้สึกสุดท้ายบอกตัวเอง
ว่า เขาจะโคพบกับความสุข พบกับนุชสุดที่รักของเขาในโลกอีกโลกหนึ่ง แล้วเขาก็ล้มฟาดลง
สติสัมปชัญญะก็ดับวูบลง

รุ่งเช้าญาติพี่น้องของคเซนทริกได้ทราบจากหมอว่า คเซนทริกได้จากพวกเขาไปแล้ว
เพราะเส้นโลหิตในสมองแตก

"แล้วฉันเล่าคะ เขาไปอยู่เสียที่ไหน และเขาทราบหรือเปล่าคะว่าคเซนทริกตาย"
หญิงสาวที่นั่งฟังพูดขึ้น

"มันรู้สึกเสียใจ และคงจะรู้ถึงบาปที่หลอนได้สร้างไว้ จึงไปบวชซีเพื่อจะได้ได้บาป
ไหนดอยลงบ้าง และยังสวดมนต์ภาวนาให้วิญญาณของทั้งสองคนไปสู่สุคติภพอยู่ทุก ๆ วัน"

"ดังนั้น แม่ซึกคงจะรู้จักแม่ซึกฉันนั่นด้วยใช่ไหมคะ ถึงได้ทราบเรื่องเกี่ยวกับบ้าน
หลังนี้" หญิงสาวคนเดิมพูดอีก

"ใช่จะ มีฉันใจร้าย ชื่อจจา วิชา คนนั้นก็.....แม่ซึกนี่เองแหละจะ"
แม่ซึกมีมือพร้อมกับมีหยาดน้ำใส ๆ ไหลหยกลงมาตามร่องแก้มเป็นทางยาว.

นางสาวสุวิภา พุทธิอินตา

ฮือ.....ฮือ.....เสียงร่ำไห้ ยังคงดังมาไม่ขาดสาย ทำลายความเงียบสงัดแห่ง
ราตรี เสียงคอยเงียบหายไป แลวนาน ๆ ครั้งก็ดังขึ้นมาอีก กำธรนอนพลิกตัวไปมา เสียงนี้ทำ
ให้เขานอนไม่หลับ จึงต้องพยายามขมตาขมใจให้หลับ แต่ด้วยความอ่อนเพลียจากการเดินทาง
จึงทำให้เขามอยหลับไปในที่สุด เขารู้สึกตัวตื่นขึ้นเมื่อได้ยินเสียงโกซัน เขารีบลุกจากที่นอน ไป
ล้างหน้าท่อน้ำ พอเดินเข้ามาที่ห้องครัว เขาก็เห็นลุงมากำลังสาละวนอยู่กับการทำอาหาร พอ
ลุงมองเหลียวเห็นเขา ก็ร้องทักขึ้นมา

"อ้าว ตื่นแล้วเหรวะไอ้ธรร ข้านึกว่าเอ็งจะคืนสายเหมือนกับคนบางกอกที่มันมาเช่า
บ้านอยู่ข้างบ้านเราเสียเอง"

"โฮ ลุงก็ ถึงฉันจะไปอยู่กรุงเทพฯ ฉันก็ไม่ได้อยู่อย่างสุขสบายนี่ลุง ลำพังเงินที่
ลุงส่งให้ฉันนะมันไม่พอหรอก ฉันต้องหางานทำเองบ้าง ถ้าฉันไม่ทำแบบนี้ฉันก็คงเวียนไม่จบหรือ
ลุง"

"เออ ชยันไว้เถอะ ต่อไปภายหน้าเอ็งจะได้สุขสบายกับเขาเสียที เมื่อคืนนี้เป็นใจ
นอนหลับสบายดีหรือ"

"ฉันนอนไม่คอยหลับจะลุง ไคยีนเสียงคนร้องไห้ เคียวก็ดัง เคียวก็หายไป"

"ข้าก็สงสารมัน แต่ก็ไม่ใครช่วยมันได้ ไม่รู้เมื่อไรมันจะหมดเวรหมดกรรมเสียที"

"ใครหรือลุง"

"ก็นิ่งลินคาที่เป็นหลานป้าออยใจละ"

"แล้วทำไมต้องมานั่งร้องไห้กลางค้ำกลางคืนด้วยละ"

"ข้าจะเล่าให้ฟัง เรื่องมันเป็นดังนี้ เมื่อ 4 ปีที่ผ่านมา ลินคาอยู่กับป้าออย พอลินคา
โตเป็นสาวหน้าตาจัดว่าสวย ไค้เกิดไปรักใคร่ชอบพอกับประวิทย์ ทั้งสองจึงได้แต่งงานกัน และได้
ลูกเป็นผู้หญิง เมื่อลูกอายุได้ขวบกว่า ประวิทย์ก็ตายด้วยโรคมะเร็ง ลินคานั้นรักลูกของมันยิ่งกั
แก้วตา กรรมของคนนางลินคาเกิดไปไค้เสียกับนายตำรวจหนุ่ม ความรักทำให้คนตาบอด นาง
ลินคาก็เช่นเดียวกันมันหลงผิดใหม่จนลืมลูกลืมป้า นั่งหนูแดงลูกของมันหน้าตาน่ารัก แต่ว่ามันมีกรรม

ตาของมันบอทั้งสองข้าง นิ่งหนูแดงก็ไต่ป้ายอยเลื่องมาเรื่อย ๆ จนกระทั่งวันหนึ่ง นิ่งหนูแดง
ตื่นขึ้น ไต่ยินเสียงยายเพออยู่ตลอดเวลา จึงเอามือคลำหา ตัวยายรอนยังกับไฟ หนูแดงตกใจ
เรียกหาแม่แต่ไม่มีเสียงขานรับ นอกจากเสียงของยายที่เรียกหาหนูแดงตลอดเวลา หนูแดงความ
หายาหม่อมให้ยาย แล้วก็เดินงุ่มง่ามออกจากบ้านเพื่อไปตามหาแม่ หนูแดงเดินเปะปะไปตามทาง
จนถึงถนนใหญ่

โครม พร้อมกับเสียงร้องอย่างตกใจของผู้หญิง นางลินคานั่นเองมันนั่งรถมากับตัว
ใหม่ของมัน ภาพที่มันเห็นคือ ร่างของเด็กผู้หญิงที่เต็มไปด้วยเลือด นอนตายสนิทอยู่หน้ารถ เมื่อ
เห็นหน้ารถ นางลินคาถึงกับพลอยโฮ กอดศพไวแน่น ทุกคนที่เห็นเหตุการณ์ต่างเบือนหน้าหนี
ใจหนึ่งก็อยากจะสมน้ำหน้าแม่ท้าวแต่เที่ยวไม่เอาใจใส่ลูก อีกใจหนึ่งก็สงสารนิ่งหนูแดงที่เกิดมามี
แต่ความทุกข์ทรมานแม่กระทั่งตาย นางลินคาวิ่งกลับมามานเพื่อจะบอกเหตุร้ายที่เกิดขึ้นให้ป้ายอย
ฟัง แต่มันต้องตกใจจนแทบสิ้นสติ เมื่อเห็นร่างของป้ามันนอนเหยียดยาว หมกลมเสียแล้ว นาง
ลินคาเสียใจร้องไห้ จนหมดสติไป เมื่อฟื้นขึ้นมาอีกเพื่อหาแต่ลูก แต่ป่า เตี้ยร้องไห้เดี่ยวหัวเราะ
นางลินคาได้ไปอยู่ในโลกอีกโลกหนึ่ง ชาวบ้านก็เลยพากันจัดศพให้สองยายหลาน ส่วนตัวใหม่ของ
มันก็ติดคุกเพราะขี้บอดชนไอหนูแดงตาย เธอ "นี่แหละชีวิตของมัน" ลุงมาเลาจบพร้อมกับถอนใจ
ยาว

"นาสงสารจริงนะลุง" "นี่แหละว่าความรัก ถ้ารักแบบมีความพอดีมันคงไม่เป็นแบบนี้
แน่" กำขรนิ่งนิ่ง หลับตาแผมบุญกุศลไปให้เด็กน้อยกับยายที่นาสงสารทั้งสอง

ความรัก

นางสาวจริยา นิมิเจริญดี

ครั้งสุดท้ายที่ภาพพบกับประธานเมื่อ 6 เดือนที่ผ่านมา เธอทนคอยเขาอยู่ที่กรุงเทพฯ ๗ ไม่นาน ซึ่งกว่าจะถึงวันนั้นอะไร ๆ มันคงจะสายเกินกว่าเขาและเธอจะทนได้ เธอจึงค้นคนมาพบกับเขาซึ่งอยู่ในชนบทห่างไกลจากกรุงเทพฯ ๗ มากพอๆ ตอนเธอและเขาเรียนอยู่ด้วยกันที่มหาวิทยาลัย เธอและเขารักกันมาก เขาเรียนคณะเกษตรที่เขารัก เขาเคยบอกเธอว่า "ผมจะท่องเที่ยวที่คนสักแห่งหนึ่ง ที่รกร้างว่างเปล่า ผมจะทำให้มันเจริญงอกงามด้วยตัวของผมเอง ผมจะสร้างบ้าน และเมื่อเราแต่งงานกัน เราจะไปอยู่ที่นั่น ที่นั่นจะเป็นวิมานรักของผมกับคุณนะฮะ นภา" นภายังเชื่อครึ่งไม่เชื่อครึ่ง ในตอนนั้นเธออยากมีชีวิตอยู่ในกรุงเทพฯ ๗ เพราะเธอเรียนอักษรศาสตร์ หางานทำใ้คงยากกว่าไปอยู่ในชนบทที่ห่างไกลความเจริญและแร้นแค้น แต่เธอก็รักประธานมาก เมื่อจบมหาวิทยาลัยได้ไม่ถึงปี เธอก็หมั้นกับประธาน พ่อแม่ของเธอและเธอก็ยินดีรวมกับเธอด้วย

เขาเริ่มออกสำรวจชนบท และในที่สุดเขาก็ได้ที่ดินซึ่งยังไม่มีใครเป็นเจ้าของ เขาตากถางมันด้วยหยาดเหงื่อและแรงงานของเขาจริง ๆ ดังเขาพูด และที่นั่นเขาก็ได้เป็นหัวหน้าเกษตรกร ในระยะแรกทั้งเขาและเธอก็มีจุดหมายคิดต่อกันสม่ำเสมอ นภาได้ทำงานอยู่ที่บริษัทแห่งหนึ่ง กรุงเทพฯ ๗ เธอมีเพื่อนมากมาย จึงทำให้ประธานมักจะไกลไปจากเธอทุกที จะมีจดหมายถึงเขานาน ๆ ครั้ง ประธานก็ไม่มีเวลามาหาเธอเลย อย่างไรก็ตามเธอก็ไม่เคยคิดที่จะนอกใจเขา

เธอมาถึงบ้านประธานก็จวนจะค่ำแล้ว ประธานดีใจมาก เขาคอนรับเธออย่างดีแต่รู้สึกว่าเขาจะอายนิด ๆ เพราะบ้านหลังนั้นเป็นแบบกระท่อม ไม่มีเครื่องเรือนอะไรเลย ตั้งอยู่ระหว่างต้นไม้ใหญ่ 2 คน ซึ่งทำให้กระท่อมนั้นร่มรื่นน่าอยู่ขึ้น ในห้องครัวมีหม้ออยู่ 2 ใบ มีเตาอังโล่ มีถ้วยชามที่ยังไม่ได้ล้างวางอยู่ข้างโต๊ะทานข้าวที่ทำขึ้นด้วยอย่างหยาบ ๆ ประธานพูดกับคนรักของเขาว่า "นภาไปอาบน้ำก่อนเถอะฮะ ผมจะหุงข้าว ทำกับข้าวให้คุณทานเอง คุณมาเหนื่อย ๆ จะได้พักผ่อน"

"ไม่เป็นไรค่ะ นภาจะช่วยคุณทำอะไร"

"นภาไปอาบน้ำเถอะ เดี๋ยวจะหนาว" นภาทำตามเขาอย่างว่าง่าย เมื่อเธออาบน้ำเสร็จ เขาก็ทำอาหารเสร็จเรียบร้อย นภาทานข้าวได้ 2-3 คำก็อิ่ม

"นภา เป็นอะไรไปอะ ถึงทานข้าวนิดเดียว ไม่ค่อยสบายหรือเปล่าอะ ดั่งนั้นไปนอนพักก่อนก็ได้เนอะ"

"ค่ะ"

ตื่นแล้ว เธอยังนอนไม่หลับพลิกตัวไปมา ประชานเห็นดังนั้น จึงเข้ามาถามว่า "นภาจะมีอะไรหรือจะ ถึงนอนไม่หลับ"

"ฉันมี เรื่องที่จะบอกคุณค่ะ.....ฉัน.....ฉัน" นภาพูดเสียงสั่นสะท้านน้ำตาไหลพราก

"คุณมีเรื่องอะไรที่กั้มแค่นใจมากหรออะ เกี่ยวกับผมหรือเปล่า"

"มันเกี่ยวกับคุณและฉันค่ะ" เธอพูดพร้อมทั้งสะอื้นไปมา ประชานกอดเธอไว้แน่น นภาได้ถอดแหวนหมั้นคืนให้เขา พร้อมกับชุกหนารองไห้กับอกของคู่มั้น "อะไรกัน ผมงงไปหมดแล้วทำไมต้องคืนแหวนให้ผมด้วย ผมทำผิดอะไรหรืออะ"

"คุณไม่ผิดหรือกคะ แต่...ฉันผิดเอง ฉันไม่มีสิทธิ์ที่จะแต่งงานกับคุณอีกแล้ว ฉัน...ฉัน... ท่องโคเคื่อนกว่าแล้ว"

"นภา " ประชานอุทานออกมาอย่างตกใจ

"นั่งเสียเถอะคนคี่...แล้วคอย ๆ เล่าให้ผมฟังว่าเรื่องมันเป็นยังไงมาอย่างไร"

"ค่ะ.....วันนั้นเป็นวันรับเงินเดือน วิชัยเขาทำงานบริษัทเดียวกับภา ได้ชวนภาไปเยี่ยมแม่ของเขานี่ป่วยอยู่โรงพยาบาล ภาเห็นว่าเป็นแม่ของเพื่อนจึงไม่ได้นึกอะไร ภา ก็ไปกับเขา โดยไม่ได้สังใครที่บริษัทไว้ หลังจากเยี่ยมแม่ของเขาแล้ว เขาก็พาภาไปทานข้าว เขาสั่งน้ำส้มคั้นให้ภาทานก่อน หลังจากภาค้มน้ำส้มแก้วนั้นหมดก็รู้สึกมันหัว และหลังจากนั้นภาก็หมดสติไป มารู้สึกตัวอีกครั้งก็พบตัวอยู่ในบึงกาโลหลังหนึ่ง ภา....ภา...." เล่าจบนภาก็ร้องไห้สะอึกสะอื้น

"ภา.....เสียใจคะ ที่ภาไม่สามารถป้องกันตัวเองได้ ต้องเสียความบริสุทธิ์ให้กับคนที่ภา....ไม่ได้รัก....ภาขอคืนอิสราภาพให้คุณคะ"

"ไม่อะ ภา ผมเข้าใจภาคี ผมคิดเองที่ปล่อยให้ภาอยู่ตามลำพัง เราจะแต่งงานกันให้เร็วที่สุด" และโดยที่ภาไม่ทันพูดอะไร เขาก็เอาแหวนสวมในนิ้วนางของเขอตามเดิม

"ประธานคุณไม่รังเกียจ ไม่โกรธภาหรือคะ"

"ผมจะโกรธหรือรังเกียจคุณทำไม ในเมื่อผมรักคุณรักด้วยความบริสุทธิ์ใจ ชีวิตและวิญญาณผมมอบไว้ให้คุณหมดแล้ว นอนเสียเถิดคนคะนี่" นกานอนหลับด้วยความสบายใจและเป็นสุข กระหม่อมหลังนี้เปรียบประดุจวิมานของเธอ เหมือนครั้งที่ประธานได้พบกับเธอไว้.

เรื่องไปไหน

นายสมบุรณ์ ปานันท์

เรื่องของตัวเอง ไม่ใช่ขี้นิยายหรือตำนานว่าเล่นไหน แต่เป็นเรื่องจริง ๆ ใคร ๆ ก็รู้ใคร ๆ ก็เห็น และเป็นเรื่องที่ข้าพเจ้าประสบมากับตนเอง

ว่าเล่นไหน วันแห่งความรัก ความรักเป็นยอดปรารถนาของบุุ่ลชนทุกคน อาณาจักรแห่งศาศคา หรือจะกว้างกว่าอาณาจักรแห่งความรัก หนุ่มสาวทั้งแผ่นดินซึ่งถูกโรยด้วยความรัก คงคืนเตนกันเป็นที่สุด "จริงทีเดียว" คือคำตอบของกามเทพที่มอบให้หนุ่มสาวทุกคน เรื่องก็เป็นหนึ่งในจำนวนนั้นด้วย ความตื่นเตนที่จะโคขอกอกกุหลาบและการว่าเล่นไหนนั้นไม่เท่าไรหรอก แต่สิ่งที่เอ็งถืออยู่ในมือนี้สิ มันทำให้ใจของเอ็งเตนอย่างลึงโลคโชนทยาน ด้วยความคึกคะนองคังโครมครามไปทั่วหัวใจ เอ็งอานมันชั่วแล้วชั่วอีกจนจำสติมิไคความมีครั้ง

"ที่ 14 กุมภาพันธ์ วันที่สถานีขนส่ง"

ขอความกัสนึกเคียว แต่มันกินเนื้อขยายความอย่างเหลือหลาย กินไปถึงความฝันของเอ็ง ที่เพียรบรรจงวาดไว้อย่างประณีตวิจิตร กินไปถึงความฝันร้ายเพราะคำคูหมิ่นคุณแคลนของเพื่อนบ้านไกลเคียง ผู้ชายกรุงเทพฯ ไม่ไคคนที่ลวงซ้หลอก ปลิ้นปล้อนอย่างวานรไปเสียหมดนึกแล้วเอ็งก็ออคภูมิใจตนเองไมไคที่มองคนไม่ผิด ดูตาเวลาเขาฉายมาประสบตลอดจนเวลาไปรับยิ้มของเขา ไม่มีความลึกลับซ้ซนแอบแฝงซ่อนเรณอยู่ในนั้นเลย ถ้าเอ็งเชื่อ่นาสาวที่ยุยงให้แต่งงานกับปลัดอำเภอโทที่เขียงควา ปานันคังนึ่งกินน้ำตาแทนข้าวเป็นแน่ เพราะปลัดอำเภอโทคนนั้นหักอกเพื่อนของเอ็งมาแล้วถึงสองคน ผู้ชาย "คนเมือง" ก็ไคเล่นเสีเยเมื่อไทร พอกัมีลูกไม้แพรวพราวเชนกัน ปากว่าตาขีมิบ โยกสะโพกเพลง "I don't Love you buy I think I Like you " เป็นเหมือนกัน ปากนั้นก็เฝ้าแต่โหมหนุ่มกรุงเทพฯ ๓ ทานัน ทานี่....หาว่าเขาปากหวาน เพื่อล่อไปเป็นผู้หญิงหากินบางละ เอาไปขายเป็นสาวเสวีฟอาหารที่สงกงบางละที่เขอรมันบางละ หรือไมก็เอาไปเป็นเมียช้อยเมียเขา ยกเอาสาวเครือฟามาอ้าง บางลากเอาวังบัวบานมาอึง เอ็งนึกแล้วอดซ้ไม่หาย ผู้ชายหนอผู้ชายหวงกินอย่างแมวหวงก้าง แล้วยังจะมีหนามาเอานิยายมาชู้คนเล่น.....อย่าดีกว่า

เรื่องของเอื้องไม่ไผ่นิยาย แต่มันเป็นเรื่องจริงที่ใคร ๆ ก็รู้ และใคร ๆ ก็เห็น เอื้อง
พบกับเด็กครั้งแรกเมื่อสงครามสงบแล้ว เด็กมากับเพื่อนกลุ่มใหญ่ แต่ละคนเป็ยกเฉอะแฉะทั้ง
ผู้หญิงผู้ชาย เอื้องยืนอยู่หลังเคาน์เตอร์ในร้านโดยมีชาวเจ้านิ่งทำมีนุชอยู่ข้าง ๆ ปากก็เชื่อเชิญ
ให้ลูกค้าซื้อสินค้าพื้นเมือง

"ไม่ซื้ออะไรไปฝากคนกรุงเทพฯ บ้างหรือคะ" เอื้องยิ้มให้เด็กซึ่งก็ดูเหมือนว่าเขา
หันมายิ้มให้เอื้องนิดหนึ่งแล้วหันไปสนใจผ้าไหมสีชมพู

"ถ้าคนที่กรุงเทพฯ ๑ ผิวค่อนข้างคล้ำ ขอสีชมพูนี้เห็นจะถูกใจคะ" เอื้องพูดกับเด็กอีก
ครั้ง ที่เห็นเขาหันมามองเอื้องอย่างจริงจัง พร้อมกับหัวเราะอย่างสบายอารมณ์

"แหม... คุณนี่นอกจากจะเป็นคนเก่งแล้วยังเป็นหมอเคาท์เก่งอีกด้วย ถ้าผมไปยื่นดู
ทุกตาไม้สักนั้นคุณคงจะพูดว่า เด็กที่บานทองชอบเป็นแน่"

คณะของเด็กรุกกันเต็มร้าน เอื้องหน้าแดง ก้มหน้าเม้มปากแน่น ความพุดสีปคนของ
เด็กทำให้เอื้องไม่สามารถแบกความโกรธ และความซ่าออกจากกันได้ เธอจึง ยืนหันข้างให้เขา
เมื่อเด็กและคณะออกจากร้านไปโดยทิ้งท้ายด้วยคำว่า

"ขอโทษครับ ที่ทำให้คุณต้องโกรธ" แล้วเขาก็เดินออกจากร้านไป เอื้องก็หันมาทาง
ชาวเจ้านิ่งซึ่งยังคงนั่งหัวเราะถึงกึกเช่นเดียวกับเพื่อนของเอื้องคนอื่น ๆ

"ผู้ชายกรุงเทพฯ ๑ คนนี้แปลกนะเอื้อง ระวังนะฉันรู้สึกว่าเขาจะรักเธอเข้าให้แล้วสิ"
ชาวเจ้านิ่งพูดขึ้น

"บ่จั่งออกคี่ คนไม่เคยรู้จักกันเพิ่งเจอจะกัน ถ้ารักกันได้ก็บ่เข้าเติมที" เป็นคำตอบจาก
เอื้องซึ่งกำลังพับผ้าไหมที่ผู้หญิงกรุงเทพฯ ๑ คล้อออกเสียบเต็มร้าน แล้วไม่ยอมซื้อแม่แต่มิตรเดียว ตาม
แบบฉบับของคนที่ชอบถูกกับตามือแตะทองไม้กล้าวของเสียบ

"ก็เธอไปไหนหาเขาทำไมเล่า" ชาวเจ้านิ่งถามอีก

"ฉันไปหาอย่างไรหือ " เอื้องหันขวับมาจองชาวเจ้านิ่งวันโดยเสนอหลักการและ
เหตุผลเพิ่มเติมต่อไปอีกว่า

"ที่ฉันพูดให้เขาซื้อของฝากให้คนนั้นคนนั้นหรือคือการให้หา ฉันพูดทุกวันก็ไม่เห็นมีใคร
ทะเล้งเหมือนนี้อาผู้ชายคนนี้เลย" เอื้องทำปากเมฆอเมื่อพูดเสร็จ

"ข้อนี้ไม่แปลกหรอกเอ็ง แต่มันแปลกในตอนที่เขาพูดแล้วฉันสังเกตเห็น เซอท่าทางอัน ๆ พิกล จะโกรธก็ไม่โกรธ จะขำก็ไม่เชิงขำ ฉันชอบออกตรง ๆ ผู้ชายนะเอ็งลองได้เห็นผู้หญิงนอนกับเขาเขาแล้วเขาคิดอย่างไรเซอรู้ไม่ ? ชาวเขาแกลงลองถามเอ็งดู"

"โธ อออีก....ถามได้ใครจะไปตรัสรู้โคละ" เอ็งตอบชาวเขาพลางเลิกคิ้วแสดงถึงความไม่เข้าใจ

"เขาก็คิดว่าผู้หญิงคนนั้นคงจะอะไรกับเขาบ้างเหมือนกัน ถ้าเอ็งไม่เชื่อแล้วละก็ ลองดูสิ พรุ่งนี้ถ้าชายสี่คนคนนั้นต้องมาหาเซอที่นอก" ชาวเขาตอบเอ็งทั้งปัจจุบันและอนาคต ทุกสิ่งทุกอย่างล้วนเป็นจริงตามความคาดหมายของชาวเขา

ทำไมเราจึงอ่อนไหวเขาจนเปิดเผยใจครั้นอย่างนั้น เราไม่น่าทำในสิ่งที่ให้เขาดูหมิ่นว่า "ผู้หญิงเห็นอนันนางายออกจะตาย หรือจนเซอ" คิดแล้วดีเอามือหยิบแขนตนเอง แล้วเราจะทำอย่างไรถ้าเขามาพรุ่งนี้จริง ๆ เอ็งนั่งนึกกวาดเหตุการณ์ในใจแล้วก็อยากจะยิ้มเข้าข้างฝา ก็ลองดูสิ ลองดู ไม่น่าหรอก

รุ่งขึ้นเผด็จก็มาจริง ๆ เอ็งตั้งใจเป็นมันเหมาะอย่างไรเสียวันนี้เห็นทีจะโศกกรรมเจ้าสี่คนคนนี้ให้หายเจ็บ แต่เอ็งประเมินสถานการณ์ผืนดินนี้ เผด็จเขารานมาโดยแกลงท่าเหมือนไม่เคยเห็นหน้าเอ็งมาก่อน

"ตอนที่ผมเป็นเด็ก ผมชอบดูช่างเหล็กเกินขอชอกุเล็กนึ่งหนึ่งครับ" เผด็จพูดขึ้นพร้อมกับควักเงินมาชำระ

"ช่างคุณ คุณคงไม่ได้เอาอิฐปาเหมือนเมื่อก่อนเป็นเด็กนะคะ" เอ็งตอบกับเผด็จเขาไหนดแล้ว แต่เผด็จยิ้มแล้วก็เดินหนีออกไปเฉย ๆ

"เขาคงมาอีกสินะ" กลายเป็นคานิยามที่เอ็งต้องท่องให้ขึ้นใจ เผด็จมาอีกจริง ๆ ครั้งที่ 3-4-5 จนเอ็งขี้เกียจนับ เขามาบ่อย ๆ จนชาวเขาอดที่จะเป็นห่วงเอ็งเพื่อนสนิทคนหนึ่งของชาวเขาไม่ได้

"ระวังนะเอ็ง ผู้ชายกรุงเทพ ๆ ไว้ใจไม่ได้ อย่าไปหลงรักเขาจนลืมหลืมตาไม่ขึ้น ออกไม่มีสิทธิ์ที่จะครองหวงเอ็งก็จริง แต่ถาเอ็งเป็นอะไรไป....อายุเขา" ชาวเขากล่าวเตือนเอ็งด้วยความเป็นห่วงในสุขภาพ สวัสดิภาพ เสรีภาพของเอ็ง ซึ่งอาจจะถูกเผด็จฉวย -

โอกาสที่รอนเมื่อใดก็ยอมใดถ้าหากเอ็งเฉลอ

เอ็งไคแต่ยมเพราะเชอรูทัวของเธอดี รัก เเค็จหรือ....อย่าไคหวงเลยมันเต็มหัวใจของเอ็งเสียแล้ว มากเสียจนถึงขยะเทศบาลนครเชียงใหม่ไม่อาจจะรับบรรจุไคอีกแล้ว ก็ความรักจากปากหนุ่มสัปคนคนไคเบียงเเค็จ ควรจะบรรจุไคในถึงขยะมาตั้งแต่วันที่ 13 เมษายนซึ่งเป็นวันแรกที่เขาวริโภคชาวนึงแล้วมิไซหรือ แมวาเอ็งจะไม่ถึงกับปลอยเนื้อเป็ล้อยตัวเอ็งยังมีสติตั้งยับยั้งไคอยูบ่าง ถ้าเสียก็คงเพ็ลยไปแล้ว

วันนั้น สงกรานตผานไปแล้ว 6 วัน เอ็งไคพาเเค็จไปกราบไหวพอแม่ โดยไคซาพเจ้าไปเป็นเพื่อนควยเนื่องจากเอ็งและซาพเจ้าเป็นคนบ้านเคียวกันคือบ้านเชียงดาว เมื่อถึงจุดหมายซาพเจ้าก็แยกกับเอ็งกลับบ้าน เมื่อหลังจากนั้นในวันต่อมาซาพเจ้าก็เห็นเอ็งกับเเค็จพากันเคินไปไคชายหาดแม่บึงซึ่งอยู่ห่างจากบ้านเอ็งเกือบกิโล ที่นั้นปลอดทั้งคน ตลอดจนสรรพสิ่งมีชีวิตไค ๆ เอ็งกับเเค็จเคินลุยน้ำไคที่ลึกเพียงครึ่งซา ไปนั่งอยู่ริมฝั่งน้ำบึงอีกฟากหนึ่ง ไคริมเงาของกลุ่มคนออ และคนแวมที่ถูกลมพัดโอนเอนไปมาบนพื้นหญ้าแพรกอันเขียวชอุ่ม

เเค็จหนุนตักเอ็ง โดยไคแขนข้างหนึ่งโอบเอวของเอ็งไคแน่น สายตาจับมองไปไคระหัดควีน่า ซึ่งคนเมืองเรียกวา "หลูก" ซึ่งกำลังหมุนตัวอยู่อีกฟากหนึ่งของน้ำบึง ตะวันกำลังจะลับหุบเขาเชียงดาวอยู่ข้างหนา หองฟ้าคอย ๆ สลัว ประคุดอยู่ตามกลางแสงไฟในถ้ำเชียงดาว เอ็งไคมีมือลูบงสนผมเขาเบา ๆ แลวกก็คอย ๆ เลื่อนมาจับจุกที่ขึ้นเป็นสันของเขา

"โลกและชีวิตมันแปลกนะเอ็ง มันเหมือนกับระหัดที่อยู่ข้างหนาฟากโนน มันหมุนไคเราพบกันจนไค ผมจะมีความสุขเป็นที่สุกดาหากผมมีเอ็งเป็นเพื่อนร่วมเคินทางไปกรุงเทพ ๆ กับผม ผมมีเงินทุนจำนวนหนึ่งซึ่งคงจะมากพอที่จะเป็ครานขายสินค้าพื้นเมือง ไปนะเอ็งไปพร้อมกับผมมะวันนี้"

เเค็จพุดพร้อมกับพลิกหน้าควา จมูกของเขาแสดงความชุกชนจนเห็นประจักษ์ เพราะมันจิกจิกพลิก เอ็งถึงกับยับยั้งความกึกนั้นโดยไคมือทั้งสองจับหนาเขาไคซึ่งก็ไคผล

"เอ็งยังไปกับคุณไคไคหรือก เวลามันรวคเร็วเกินไปสำหรับการตัดสินใจของเอ็งถ้าเอ็งไปเคียวนี้ไคไร ๆ เขาจะถูถูกเอาไค รุจักกันไม่ทันนกระจอกจะกินน้ำก็ตามเขาไปแล้ว รอไควันวาเลนไทน์ซึ่งมันไคผานไปแล้วกลับมามีอีกครั้งนะคะเเค็จ" ความเห็นแก่ตัวอย่างร้ายกาจของเเค็จไคประกาศนอื่กวาระหนึ่ง เเค็จเห็นยวรั้งจนเอ็งเสียหลัก จมูกและมีออันชุกชนไคควา

ไปหัวเรือร่างของเอ็ง ความรักจวนทำให้สติสัมปชัญญะหวนกลับสู่เอ็งอีกครั้ง

"อย่าทำเอ็งอย่างนั้น เเม็คจ คูลิ อยากะ กรุณาเถอะ"

"แล้วเมื่อไหร่เลา เอ็งสุดที่รัก"

"ให้วันนั้นกลับมาอีกวาระหนึ่งกะ เเม็คจ แล้วคุณจะได้อะไรที่คุณอยากได้" เอ็งพูดแล้ว
วิ่งหนี เเม็คจวิ่งตาม ภาพของเขาและเธอกระทบกับแสงตะวันรอน ปรากฏอยู่บนคอนทราย เอ็ง
ยังจำได้จดจำได้ติดตาจนเดี๋ยวนี้.....

เขากลับไปแล้วเหลือเวลาเพียงเดือนเดียวก็จะครบหนึ่งปี ชาวคราวจากเเม็คจเอ็งยังคง
คงได้รับขางนาน ๆ ครั้ง เพื่อน ๆ ทอดจนคนบ้านไกลเคียงตางก็เข้าใจว่าเอ็งอกหัก และ
เสียบุคนกรุงเทพฯ ๆ มีอย่างไหนเกือบปีแล้วครั้งหนึ่งก็ไม่เคยมาหา ค่าเดินทางก็แค่ 80-150
บาทเท่านั้น คนอย่างเขาจะมาได้เที่ยวหรือ รักจริงเขาต้องมาสิ ไม้มแสดงการณจากเอ็ง
เพราะเอ็งทราบค้ว่าเเม็คจต้องมาเซียงใหม่อีกครั้งหนึ่ง มาเพื่อรับเอาเอ็งไปอยู่กรุงเทพฯ
มาเพื่อสิ่งที่เขาต้องการจากเอ็งที่ชายหาดเมบิงเย็นวันนั้น สถานการณ์จะเป็นไปในรูปใดข้าพเจ้า
ไม่อาจจะประเมินได้ในยามนี้

แล้วเเม็คจก็มาจริง ๆ โทรเลขที่อยู่ในมือของเอ็งพร้อมเสมอที่จะให้เพื่อน ๆ ดูคราวนี้
แหละ เอ็งจะได้ยิ้มเหาะกับสายตาคำ ๆ ของเพื่อน ๆ ที่ไม่เคยมองคนในแง่ดีเลย แต่ความไม่
มั่นใจในสถานการณ์ทำให้ข้าพเจ้าจากอ่าวเต๋อนเอ็งอีกครั้งเป็นคำรบสอง

"เอ็งแน่ใจหรือว่า เเม็คจเขารักเอ็งจริง ๆ ออกเป็นหวงเหลือเกินกลัวเขาจะไม่ทำ
อย่างทพุด"

"เอ็งแน่ใจจะ ชอบคนที่ออกเป็นหวงเอ็ง" เอ็งยืนยันกับข้าพเจ้าอีกครั้ง

"เอ็งเชื่อว่าเขาจะต้องทำทุกอย่างที่เขาเคยพุดกับเอ็งไว้ เราจะเปิดร้านขายของ
พื้นเมืองเหมือนอย่างรวนของออกนี้แหละจะ" เอ็งตอบอย่างมั่นใจ

"อะไรทำให้เอ็งเชื่ออย่างนั้น" ข้าพเจ้าป้อนคำถามให้เอ็งอีก

"ความรักจะออก" เอ็งตอบข้าพเจ้าอย่างเอียงอาย

"แต่....เอ....ออกครู้ดีกวาจะเสี่ยงอันตรายอยู่มาก ที่ขอเอาความรักมาตัดสิน

เกี่ยวกับความเป็นความตายของชีวิต"

"หมดแล้วละ เอ็งยีนกูของนี้ไ่เกยวันะผมจะไปหาเพื่อนที่โน้นหน่อย เค้าจะมา เค้าจะ
 ไปด้วยกับชายคนนั้น เอ็งมองตามหลังเขาไป แล้วก็หันมายิ้มให้กับตนเอง เมื่อยอดปรารถนา
 กลับมาอย่างทีพุดไว้ เค้าจะไปพบกับชายอีกคนหนึ่ง รุนราวคราวเดียวกันซึ่งยืนรออยู่ที่หัวรถอีโนติกแอร์
 คันยาวเอ็งไม่มีโอกาสไ่ไ่ยิน เขาพุดกันทรอก

"ตกลงไปคืนวันที่ 15 นะเค้าจ ไปทางแท็กซี่ปลอดคภัยไว้กังวลกว่า สำหรับรายของลื้อ
 เซฟไม่เลว คราวนี้คงจะหวานคนละหลายพันเชียวแหละ.....อย่าลืมเจาะกินไข่แดงเสียละ"ชาย
 คนที่ยืนรออยู่ก่อนพุด

"แล้วของลื้ออยู่ไหน" เค้าจถาม

"อยู่โน้น รออยู่ตรงเสาไฟฟ้าโน้นไง ไม่แพ้ของลื้อทรอกนะ เอ แยกกัน อย่าลืมคืน
 ที่ 15 หนาวคูปคุด"

อนิจจา....อดีตอันหอมหวานของ เอ็งมันคือพื้นฐานอันมั่นคงของปัจจุบัน และเป็นเส้น
 ทางหากินในอนาคตของเค้าจเสียแล้วหรือนี่....มันค่าควริงสำหรับความสัจซื่อของสตรีเยียง
 เอ็งกระนั้นหรือ.....

เค้าจเดินมาหาเอ็ง....ยิ้มแย้มแจ่มใส เอ็งยังคงมีคมนอยุดอกการแสวงหาอกกับภริยา
 ที่ถูกต้องและเหมาะสมจนตั้งทาทางไม่ถูก เมื่อนี้ถึงคำพุดที่ให้ไว้แก่เค้าจเมื่อปีกลายนี้ว่า "ให้วัน
 วาเลนไทน์กลับมาอีกครั้งหนึ่งก่อน แล้วเอ็งจะให้ในสิ่งที่คุดต้องการ" คิดแล้วเอ็งอยากจะวิ่ง
 หนี....พร้อม ๆ กับอยากจะวิ่งถลาไปหาเขาเสียโดยเร็ว

วันที่ 18 กุมภาพันธ์ แล้วเอ็งยังไม่มาทำงานที่ร้านเลย ในตอนสายอ้อยเพื่อนคนหนึ่ง
 ของเอ็งไ่ถามหาพเจา

"เอ็งไปไหน ?" เป็นคำถามที่พเจายังหาคำตอบให้ใครไ่ไ่แม่แต่ตัวพเจาเอง

ความรักของอรุสกา

นางสาวพรรณภา ก้อนพินัด

อรุสกาสะอื้นเมื่อแดดส่องมากระทบกับใบหน้าจรรู้สึกร้อน "ตาย ตาย จะ 2 โมงเช้าแล้ว แล้วจะไปเรียนทันหรือเปล่าก็ไม่รู้" จะไม่ไปเรียนก็ไม่ได้เพราะวิชานี้อาจารย์ชอบสอนโดยไม่บอกให้รู้ล่วงหน้า ดังนั้นเจ้าหลอนจึงต้องจำใจล่วงหน้าโดยไม่พอกสูมู หีบเสื้อ หีบกระเป๋าไปโรงเรียนโดยไม่ได้อาบน้ำ แล้วก็หิวผม 3 ที่พอเป็นพิธี หีบสมุด ความรองเท้าสวมอย่างรวดเร็วจนเดินออกจากประตูมานไป กว่าจะถึงป้ายรถเมล์ อรุสกา ก็หอบแล้วหอบอีก ยังไม่ทันหายเหนื่อยเลย ก็ต้องเหนื่อยหนักเข้าไปอีก อรุสกา คิดเพราะรถเมล์แน่นเหลือเกิน ถึงจะแน่นอย่างไร อรุสกา ก็ต้องเบียดคนขึ้นไป พอได้ที่เอาเมื่อโตนราวข้างหนึ่งอีกข้างหนึ่งก็กอดหนังสือไว้กับอก แล้วอรุสกา ก็ยื่นหอบต่อไป พอรถเมล์แล่นไปได้สักพัก หลอน ก็เอ๋ยจะหายเหนื่อย อยู่แล้ว เสียงหนึ่งก็พูดขึ้นข้าง ๆ หลอน

"คุณครับคุณคงจะเหนื่อยมากทีเดียวสิครับ" เสียงนั้นนุ่มนวลเหลือหลาย พอพูดจบ เขาก็ลุกขึ้นเพื่อไหวหลอนนั่ง อรุสกา นั่งลงอย่างวางใจแต่ไม่ลืมยิ้มให้พร้อมกับพูดว่า "ขอบคุณครับ" แล้วเขาก็ไม่พูดอะไรกับหลอน แล้วจนถึงป้ายหน้ามหาวิทยาลัย เขาก็ลงพร้อมกับหลอน อรุสกา จึงรู้ว่า เขาเรียนสถาบันเดียวกับหลอน

วันต่อมาอรุสกา ก็เจอเขาคนนั้นอีก เพราะเขาขึ้นรถเมล์ป้ายเดียวกับหลอน ขณะที่รถรถเมล์ อรุสกา ยิ้มให้เขาอย่างเป็นมิตร เขาก็ยิ้มกับหลอนเช่นกัน รอยยิ้มนั้นทำให้อรุสกา รู้สึกอบอุ่นอย่างประหลาด ทั้ง ๆ ที่หลอนก็ไม่รู้สาเหตุ ตั้งแต่ขึ้นมาเขากับหลอนก็พบกันทุกเช้า แท้ก็แค่ยิ้มให้กันจนหลาย ๆ วัน เขาก็พูดคุยกัน เรื่องที่คุยกันส่วนใหญ่ก็จะเกี่ยวกับการเรียน

"ผมชื่อทักษ์ครับ ผมเรียนวิศวะ" เขาแนะนำตัวกับหลอน เมื่ออรุสกา ยิ้มให้กันจนคุณเคย

"ยินดีค่ะ ดิฉันชื่ออรุสกา ดิฉันอยู่อักษรฯ ค่ะ คุณคงจะเป็นรุ่นพี่ดิฉันนะค่ะ ดิฉันเพิ่งอยู่ปี 2 เองค่ะ"

"ปีครบอกเล่าครับ ผมรุ่นเดียวกับคุณนั่นแหละ สงสัยว่าผมแก่ผมไม่ยอมนะ"

อรุณคำยิ้มแป้นเลย แหมเขาช่างพูดน่ารักอะไรอย่างนี้ คงจะเป็นความน่ารักช่างพูดของเขานี้แหละหนอที่ทำให้อรุณคำคิดถึงเขา ทุกครั้งที่อยู่คนเดียว อรุณคำไม่เข้าใจเหมือนกันว่า หลอนเป็นอะไร ทำไมต้องคิดถึงเขา หรืออาจจะเป็นอย่างที่เขาเรียกกันว่าบุพเพสันนิวาสเสียแล้วก็ไม่รู้ ทำไมนะหลอนจะต้องถูกชะตากับเขาเมื่อแรกพบ และก็คิดถึงเขาทุกวันอย่างนั้นะ

หลอนขึ้นรถเมลด้วยกันทุกวันจนเกือบจะเรียกว่าสนิทสนมกันทีเดียว แต่หลอนกับเขาไม่เคยทานข้าวหรือไปเที่ยวไหนด้วยกันเลย จะเจอกันก็แต่ตอนเขาที่ป้ายรถเมล แล้วเดินเข้ามาหาวิทยาลัยด้วยกัน จากนั้นก็แยกจากกัน วัน ๆ หนึ่งเท่านั้น แต่วันนี้เขาทำให้หลอนตื่นตะลึงเป็นพิเศษ อรุณคำมือเย็นเฉียบเหมือนน้ำแข็งในตู้เย็น เมื่อหักมุกกับหลอนก่อนแยกกันเมื่อลงจากรถเมลแล้ว

"เออ คุณอรุณครับ เที่ยงนี้คุณอรุณจะรังเกียจไหมครับ ถ้ามึงจะชวนคุณอรุณทานข้าวด้วย"

"เออ...ว่าแต่คุณหักมุกเออะจะตั้งใจชวนอรุณจริงหรือเปล่า ถาจริง ๆ ละก็ อรุณ โอเคคะ"

"งั้นเที่ยงพบกันที่โรงอาหารคณะคุณก็แล้วกันนะครับ"

เขามอกหลอนแก่นั้นแล้วเขาก็แยกกับหลอนตรงที่เค็ม อรุณคำเดินไปคณะเรียนของหลอนอย่างใจลอย ในใจก็ท่องแต่ชื่อเขา...หักมุก...หักมุก...หักมุกวันนี้คุณเป็นอะไรของคุณนะ ชวนอรุณทานข้าวด้วย อรุณระอวันนี้น่ามานานแล้ว แหมวันนี้อรุณทำอะไรไม่ถูกแล้วดีใจจนบอกไม่ถูก ตลอดชั่วโมงอรุณคำใจลอยบอยจนจกเล็กเซอร์ไม่คอยถูก หลอนเห็นรูปร่างสูงโปร่งของหักมุก ใบหน้าคมคายที่จัดใควาหล่อเหลาเอาการเหมือนพระเอกหนังญี่ปุ่น คิดแล้วอรุณคำก็ยิ้ม หักมุกจะมีสาวสาวมาเป็นคู่ควงนานแล้ว แต่อรุณคำก็คิดเขาช่างตัวเองว่าไม่แนเขาอาจจะไม่เจอใครที่ถูกใจจนมาเจอหลอนก็ได้ หลอนกับเขาอาจจะเป็นเน่ชคู่ตุนาหงันกันก็ได้ใครจะรู้ นี่แหละนะเขาเรียกว่าบุพเพสันนิวาส อรุณคำคิดถึงก็คิดถึงสนุก นี่แหละนะฉันจะควงหนุ่มวิเศษหล่อเยี่ยงแม่พวกสาว ๆ ที่ชอบมองเราอย่างถูกถูกเหยียดหยามอย่างกับวานางกนกรั้วคณะอย่างเราจะหาวิเศษ ๆ หลอ ๆ คงไม่ได้สิ นี่แหละจะทำให้พวกหลอนมองตาคว่ากันแหละ ยิ่งคิดอรุณคำก็ยิ่งฟุ้งซ่านแต่หลอนก็พอใจที่จะฟุ้งซ่านเพราะมันทำให้หลอนมีความสุขและมีชีวิตชีวา

อีก 5 นาทีจะเที่ยง อรุณคำรีบเดินแซงเพื่อน ๆ จนชนคนนั้นที่คนที่จนเพื่อน ๆ ของหลอนออกแปลกใจไม่ได้

"อร แหมวันนี้รีบเชียว จะไปไหนจะหรือว่ามีเคต" สตรีที่ก่หลอนแล้วก็หันไปพูดกับเพื่อน ๆ กลุ่มเดียวกับหลอน อรสุคามองกิริยาของเพื่อน ๆ แล้วก็นำแดงขึ้นมา ไม่ใช่อายนะแต่เคื่อง แหมเมื่อยะแฉวนะ หัวเราะเยาะกันอยู่ได้ คงคิดว่าชาตินี้เราคงจะหาแฟนไม่ได้ โช้เอ๋ย นี่พวกสวยแต่รูป จูบไม่หอมทั้งหลาย แฟนฉันนะหลอกกว่าแฟน ๆ ของพวกแกทั้งนั้นแหละ อรสุคา คึกคากตอบเพื่อนอยู่ในใจ แต่ก็นั่นหน้ายิ้มให้กับพวกเพื่อนแล้วก็รีบเดินไปยังห้องอาหารที่หลอนนัดกับทักษ์

อรสุคาเข้าไปในโรงอาหารก็พบที่กลุ่มหนึ่งรอหลอนอยู่แล้ว อรสุคาดีใจจนเนื้อเต้น หลอนเดินตรงเขาไปพร้อมกับยิ้มให้เขาแล้วหลอนก็นั่งลงข้าง ๆ เขาแบบคนสนิทกัน แล้วเขาก็กับเชอ ก็เดินไปซื้ออาหารด้วยกัน พอเดินจะกลับมานั่งโต๊ะหลอนก็ยิ้มไม่ออกเพราะสายตาเหลือบไปเห็นชายหนุ่มกลุ่มหนึ่ง ประมาณ 7-8 คน สายตาทุกคู่จ้องมาที่หลอนอย่างขบขันแถมเวทนา อรสุคาไม่เข้าใจเลยว่าทำไมพลันสายตาของหลอนก็เหลือบไปเห็นชายหนุ่มอีกคนในกลุ่มนั้น หลอนจึงเข้าใจได้ทันที เพราะเป็นเพื่อนร่วมโรงเรียนเดียวกับหลอน เขาชื่อวิษณุ อรสุคาจำเขาได้ แต่เขาไม่ได้ขบขันเหมือนเพื่อน ๆ ของเขา อรสุคานึก โช้แล้ววิษณุเรียนอยู่วิศวะก็คงรุ่นเดียวกันกับทักษ์นั่นแหละ พวกอีต๋ามพวกนั้นยิ้มขบขันแบบนั้นก็คงจะล้อทักษ์นั่นแหละ เอ แต่ไม่ยักตักกันคงเป็นเพราะอยู่ต่อหน้าหญิง แต่ทำไมวิษณุไม่ยอมยิ้มล้อทักษ์ คงจะเกรงใจเราที่เคยเป็นเพื่อนกัน มาตั้งแต่เด็กนั่นเอง อรสุคาสรุปเอาในใจ หลอนทานข้าวกับทักษ์อย่างสนุกสนานแต่หลอนก็ทานนิดเดียวมันตื้นตันจนค้มคอแล้วก็เซ็นแบบสาวน้อยเพิ่งจะออกเคตเป็นครั้งแรกนั่นแหละ ทานข้าวเสร็จคุยกันอีกนิดหน่อย อีก 5 นาทีจะบ่ายโมงแล้วทักษ์ก็บอกหลอนว่าจะต้องไปเรียนแล้วพรุ่งนี้เจอกันใหม่

หลังจากแยกจากทักษ์ อรสุคาก็ว่างเพราะไม่มีชั่วโมงเรียน หลอนจึงนั่งอยู่ที่มาหินข้างๆ ติ๊กเรียนคณะของหลอน ทันใดนั้นหลอนก็เห็นวิษณุเพื่อนสมัยเป็นเด็กของหลอน เดินเข้ามาหา หลอนยิ้มทักเขาอย่างกระตือรือร้น เพราะหลอนจะได้สอบถามวิษณุเกี่ยวกับทักษ์ พอเพพบุตรของหลอนแต่วิษณุยิ้มน้อย ๆ กับหลอน จนอรสุคาแปลกใจแต่ก็ร้องทักออกไปว่า

"หวัดดีคะวิษณุ ไม่เจอกันหลายเดือนแล้วนะ เป็นไงบ้าง"

"สบายดีครับ อรละคงสบายดีนะ"

"สบายดีคะ สบายจนกลายเป็นตุ่มอยู่แล้ว"

"แห่มไม่หรรอกรับ เขาเรียกท่วม ๆ เท่านั้นเองไม่ถึงกับอ้วนหรรอ เออ อรกรับ
เมื่อกี้คุณทานข้าวกับเพื่อนหรรอกรับ"

"แห่ม วิษณุและเพื่อนตัวเองแท้ ๆ ยังทำเป็นไม่รู้จักอีก" หลอนคิดอย่างหมั่นไส้ แต่
ก็ตอบเขาไปควยใบหนายิ้มละไมว่า

"คะ เพื่อนอรเอง เขาอยู่คณะเดียวกับวิษณุนั่นแหละ อัยวมาไถ่กับอรนะว่าไม่รู้จักก็
จักนี่ไถ่คะ เค้าชื่อจักนี่"

"อะไรนะ เขาบอกอรหรรอว่าเขาชื่อจักนี่" วิษณุถามหลอน พร้อมกับทำหน้าที่แปลกใจ
แล้วยิ้มพิกล ๆ จนอรสุคาออกจะฉุน ๆ

"คะ เขามอกร เขาเรียนอยู่ที่วิศวะนี่คะ เขาขึ้นรถเมล์มากับอรทุกเช้าเลยคะ
ทำไมหรรอคะ" อรสุคาเห็นใบหน้าของเพื่อนชายหลอนเปลี่ยนไป จากยิ้มพิกล ๆ เป็นการจ้องหน้า
หลอน แววดตาของเขาแสดงออกถึงความเห็นใจหลอน หลอนมองเขาอย่างงงงัน

"อรกรับ อรอย่าโกรธผมนะถ้าผมจะบอกกรว่า คนชื่อจักนี่คณะวิศวะไม่มีครับ แล้ว
เพื่อนอรที่ชื่อจักนี่ความจริงเขาชื่อ นายพัน เขาสติไม่ค่อยดีนะอร" วิษณุหยุดพูดมอหน้าอัน
ขาวซีด จนไม่มีสีเลือดคของอรสุคาแวบหนึ่ง อย่างเห็นใจแล้วพูดต่อไปว่า "ตอนเขาเรียนเตรียม
เขาเรียนหนักดูหนังสือหามรุ่งหามค่ำ เพราะตั้งใจที่จะเรียนวิศวะให้ได้ แต่สมอเขาแค่เรียกเกิน
ไปจนเป็นบ้า แล้ว เออ จากนั้นเขาก็ชอบสมุควิศวะ แต่งตัวนักศึกษาามาเดินแถวที่ตักวิศวะทุกวัน
พวกผมก็ชอบไปคุย แหย่กับเขาทุกวันมีแต่คนส่งสารเขาทั้งนั้นแหละอร....."

อรสุคาไม่สนใจที่จะฟังวิษณุเล่าต่อไปอีกแล้ว เพราะตอนนี้อรสุคาหุ้อตาลายเสียแล้ว
อรสุคาอยากจะเป็นลม ไม่รู้เวรกรรมอะไรของอรสุคา ทำไมต้องเป็นอย่างนี้ควย.

อาถรรพณ์

นางสาววีรารณ มโนวรรณา

ในวาระแห่งกิมหันตฤดู สายลมร้อนโชยพัดพาเอาใบไม้ที่แก่เต็มทีหลุดจากกิ่งก้านอันกำยำของแนวไม้ ไผ่แล้วไผ่เล่า เสียงแกรกรากของใบไม้แห่งกระทบกับพื้นดินฟังไม่ไค้ศัพท์ ปราศจากสรรพเสียงสำเนียงใด ๆ จากสิ่งมีชีวิตแมกระทั่งเสียงจอกแจกจอบของนก หนุมานที่เคยพลุกพล่านไปควยผู้คนก็กลับอยู่ในความสงบเงียบ ไม่มีเสียงเด็กที่เคยตะโกนไล่กัน เล่นกันเหมือนแต่ก่อน มันอะไรกันหนอทุกบานทุกช่องตางปิดประตูกันเงียบ นาน ๆ ครั้งจะปรากฏคนในละแวกนั้นนั่งจับกลุ่มคุยกัน พอหัวคำตางพากันแยกย้ายเขายานปิดประตูเงียบ เหมือนกับ เป็นบ้านร้าง

"อา....เพี้ยเหลือเกิน นี่เราคงจะไปต่อไม่ไหวแน่ ๆ เห็นทีจะยี้คเอาหนุมานข้างหน้านี่เป็นที่พักชั่วคราว" คิดพลางบุรุษในชุดชวามานธรรมดาก็มุ่งตรงไปยังหนุมานที่ปรากฏอยู่เบื้องหน้าอย่างไม่รีรออะไรอีก

ตะวันคล้อยแล้ว สายตาหลายสิบลูกแอบมองจ้องจับมายังร่างที่เดิน บอกอาการของคนหมดแรง บางคนถึงกับซุบซิบกันว่า "เหยื่อโตชิวมาใหม่มาถึงที่เลย" "เฮ้ย คอยดูก่อนซิวะ" อีกคนหนึ่งพูด

"แหม เอ็งก็ยังมีแหละไอทวนหูคหามงกลไม้ได้ เคยฉฉฉจะไปพบเขาสักหน่อย"

"ระวังตัวให้คั้นะประเคี้ยวมันจะเอาไปเป็นเหยื่ออีกคน" ไอทวนพูดตามหลัง

"เออ....พอหนุมานทางเหนือเหลือเกินนี้ คงจะมาจากที่อื่นกระมัง ไหนนั่งคุยกันก่อนสิ" ลุงทองผู่อาวโสในหนุมานพูดด้วยไมตรี

"ขอบคุณครับลุง ผมไม่ใช่คนแถวนี้หรอกครับ ผมมีธุระจะต้องไปหนุมานเสือเต๊รา อยู่อีกไกลไหมครับ"

"จากนี้เดินไปอีกครึ่งวัน หากคุณไปต่อตอนนี้คงต้องมีคกลางทาง"

"งั้นผมขอยี้คเอาศาลาวัดเป็นที่พักสักคืน รุงเขาคอยเดินทางต่อ"

"ศาลาวัด" เสียงอุทานเปล่งขึ้นพร้อมกัน จากผู้มาสมทบทีหลัง

"มีอะไรกันหรือลุง ทำไมทุกคนทำหน้าตาขึงงันละ" คุณลุงคนนี้ชี้ถึงกับประณมมือหลับตาพิมพ์ว่า "อะไรก็ไม่รู้"

"พอหนูไม่โตคนแถวนี้คงไม่รู้อะไร ลองสังเกตดูหมู่บ้านของเราสิมีอะไรเปลี่ยนแปลงใหม่"

"เอ ก็ไม่เห็นมีอะไรแปลก แต่....เอ๊ะ ทำไมผู้คนถึงอยู่แต่ในบ้าน แล้วบางคนก็นั่งจับกลุ่มกัน เขาไม่ทำมาหากินกันหรือลุง"

.....คือยังงี้ หมู่บ้านนี้แต่เดิมเป็นหมู่บ้านที่อุดมสมบูรณ์ มีคนมากมาย ต่อมาปีพระชุกงรูปหนึ่งมาจำศีลอยู่ที่วัดในหมู่บ้านนี้ โนนเห็นใหม่ พุคพวกก็เข้าไปที่วัดที่เห็นอยู่ลิบ ๆ และที่นั่นสามเณรในวัดก็หายไปทีละรูป ซึ่งก็ไม่มีใครรู้ว่าไปไหน ต่อมาก็มีชาวบ้านคนหนึ่งนำของไปถวายพระและบังเอิญสมภารท่านจำวัด เขาจึงวางของที่จะถวายไว้ที่หน้ากุฏิและเดินผ่านโบสถ์ที่ทรุดโทรม และแล้วชาวบ้านคนนั้นก็ไถ่กลับสาบสางเหมือนกลิ่นซากศพ จึงแอบมองทางหน้าต่างที่เปิดแง้มอยู่ เขาต้องตกใจเมื่อเห็นพระโหลกสีระหมันเป็นลิบ ๆ คน เขาตกใจรีบวิ่งออกจากวัด ขาวนี้แพร่ไปอย่างรวดเร็ว จนไม่มีใครกล้าเข้าวัดอีกต่อไป สามเณรที่เหลืออยู่พากันลาสิกขาบทกันหมด เหลือแต่สมภารเพียงรูปเดียว

"ทำไมถึงไม่มีใครอยู่วัดกับท่านสมภารละ"

"ก็....สมภารวัดนี้เป็นเสื่อสมิงนะซี"

"เสื่อสมิง"

"ถูกแล้วเสื่อสมิงที่เกิดจากวิชาอาคมแก่กล้าของผู้ที่รำเรียนมา มันจะฆ่าคนกินเป็นอาหารหรือแมกระทั่งสัตว์เลี้ยง"

"ทำไมถึงไม่จัดการเสียละลุง"

"พวกเราก็คิดเหมือนกันแต่ก็เหมือนเอาชีวิตไปทิ้ง ไม่มีใครปราบมันได้ เราเคยจ้างผู้มีวิชาอาคมมาปราบแต่ก็ตองผิดหวัง พวกเราจึงไม่เป็นสุข ละการงาน อย่างที่เห็นอยู่นี้แหละ พอหนูมเห็นทีจะต้องพังกับลุง เสียทีนี้แหละ"

"ขอบคุณครับลุง แต่ไม่หรอกรับ ผมอยากรู้เหมือนกันว่าจะจริงแค่ไหน เท้าที่ฟังมามันไม่น่าเป็นไปได้ คนอะไรจะเป็นเสื่อได้"

"พังกับเราเดอะ พุงนี้คอยเคินหางคอก"

"ผมขอขอบคุณคุณอีกครั้งในความกรุณา ผมตั้งใจจะพิสูจน์ให้ได้"

"เมื่อพอหนุ่มทองการอย่างนั้นก็ตามใจ หากมีอะไรอย่าหาว่าลงไม่เตือนก็แล้วกัน"

เย็นแล้วเขาย่างเขาสุประทุ่วค้อย่างไม่รู้ลึก สะทกสะทอนตอลิงโค ใจคิดแต่เพียงว่า
ขอให้พบกับสมภารวัดโดยเร็วเพื่อขออาศัยนอน แต่ยังไม่ทันไร เสียงหนึ่งก็คังคังวานขึ้นทางเบื้อง-
หลัง ทำให้ชายหนุ่มถึงกับสะดุ้งตื่นขับไปตามเสียง

ร่างหนึ่งปกคลุมควยฆากาสาวพัศตรขึ้นตระหง่าน ทั้งร่างคูมีสง่าน่าเลื่อมใส น้ำเสียง
ตลอดจนท่าทางไม่ส่อเลยว่า จะเป็นทุมภระ แต่ดวงตานั้นสิคูมีเลิศสนับขอบกล

"ผมกราบรับพระคุณเจ้า"

"เจริญพรเถอะโยม"

"ผมต้องการความเมตตาจากพระคุณเจ้าคือจะขออาศัยศาลาเป็นที่พักสักคืน พรุ่งนี้เช้า
จะได้เดินทางต่อ"

"โยมคงมาไกลสินะ"

"ขอรับพระคุณเจ้า"

"เอาเถอะเจริญพักตามสบาย พักในวิหารนั้นจะดีกว่า ชาคเหลืออะไรเรียกอาตมาได้นะ"

"ขอบพระคุณรับพระคุณเจ้า"

เวลาผ่านไป นูรุษผู้นั้นทำอะไรอยู่ก็ยากที่จะเดาได้ เสียงเคาะประตูวิหารดังขึ้นพร้อม
กับเสียงหนึ่ง

"โยม โยม นอนหรือยัง"

"ยังครับพระคุณเจ้า"

"อ้อ ยังไม่นอน" จากนั้นเสียงผู้เฒ่าก็กลับไป

คืนนั้นพระจันทร์สว่างเต็มดวงทำให้มองเห็นสรรพสิ่งใต้อย่างชัดเจน

เสียงเคาะประตูดังขึ้นอีก "โยม โยม"

เงียบไม่มีเสียงตอบ

ทันใดนั้น ร่างที่ยืนตระหง่านหน้าวิหาร ก็ได้เปลี่ยนเป็นไอละลายพาดกลอนตัวมึนเมา
ยื่นคำรามอย่างน่าสะพึงกลัว แววตาแฝงไวความคุร้ายและหิวโหย หมายถึงจะกระโจนพังประตู

เข้าไป แต่ทันใดนั้นเอง ประตูวิหารได้เปิดออกโดยแรง รางของวัวค้ำหมิ่นตัวหนึ่งกระโจนออกมา ตรงรี่เข้าใส่เสื้อลายพาดกอลอนตัวนั้นอย่างตึกคะนอง การตอสูรคำเนินไปอย่างคุเคื้อค และแล้วทุกสิ่งก็สงบเงียบ เมื่อเจ้าชายพาดกอลอนลงจบกองเลือดนอนเหยียยคยาวอยู่ลานวัดนั้นเอง

รุ่งอรุณของวันใหม่ ชาวบ้านที่ทราบข่าวว่ามีชายหนุ่มแปลกหน้าเข้าไปอาศัยนอนที่วัดต่างพากันเป็นหวง จึงพากันไปที่วัด ทอพนประตุเข้าไป ทุกคนถึงกับตะลึง เพราะที่นั่นมีรางหนึ่งนอนเหยียยคยาว ช่างอัศจรรย์อะไรเช่นนั้น รางนั้นเป็นรางของสมภารวัดหม่นผาเหลือง แต่ทำไมจึงมีหางเหมือนเสือ

"ไซโย" เสียงโหรงควยความดีใจของชาวบ้านทุกคนที่มามุ่งดูรางนั้น บรรดาชาวบ้านในละแวกนั้นพากันดีใจ ซักถามชายหนุ่มแปลกหน้าเป็นการใหญ่ ก็ได้ความว่า

"ผมชื่อคงเป็นศิษย์อาจารย์เขม วัดทามะกา ไคชาว่าเสื้อสมิงออกอาละวาดจึงเดินทางมา เพื่อจะปราบเสือร้าย และนี่ผมก็ทำสำเร็จแล้ว ผมเห็นจะต้องลาละครับ"

"สิ้นสุดกันที่ อาถรรพณ์ระ" ชายหนุ่มทิมพำ

ฉันไม่เข้าใจ

นายสุรศักดิ์ โล่ห์เพชร

อีสานแผ่นดินที่มีแต่ความร้อน แห้งแล้ง จนกินแยกแวกกระแวง ความร้อนของ
ธรรมชาติบวกกับความเรารอนภายในบ้านทำให้ฉันระอึกระอวน อ่อนใจจนไม่อยากทำอะไร ฉัน
ได้แต่นั่งมองฟ้ามองดินอย่างสิ้นคิด พ่อก็ไม่สบายมาหลายวัน ออกไปทำงานในไร้มิได้ พ่อหยุด
ทำงานเสียคน ทั้งบ้านก็ระส่ำระสายไหนจะคาบูกุคาบายาของพ่อ ไหนจะคาอาหารที่กินเข้าไปทุก-
วัน ฉันนั่งกอดเขาสักครู่ใหญ่ ลุงมีเพื่อนพ่อก็ก็นมาเยี่ยมพ่อ

"ทำไมเอ็งไม่ไปทำงานที่โรงทอกับเขาเล่า" ลุงมีถาม

"ทำงาน" ฉันทวนคำออกไป ฉันนึกไม่ออกว่าจะมีงานอะไรอีกที่ฉันจะทำได้ นอกจาก
งานช่วยพ่อเล็ก ๆ น้อย ๆ

"เออ ชิวะ มานั่งมโหงอยู่ได้ ไม่ชวนชวายเป็นมาหากินเสียบ้างเลย พวกผู้หญิงอื่น
เขาไปสมัครกันเป็นแถว"

"งานอะไรละลุง" ฉันถามด้วยความสนใจ

"งานที่โรงงานทอกระสอบนะซี เขารับสมัครงานใหม่ ๆ หลายคน เอาแต่พวกผู้หญิง
เขาให้ค่าแรงวันละหลายบาท ลองไปสมัครดูเผื่อจะได้ทำงาน ช่วยพ่อเอ็งไต่บ้าง"

เสียงของพ่อไอออกมาเบา ๆ จากห้องนอน ฉันก็หันไปมองพ่อ พ่อฉายฉมมทรุดโทรม
ลงมาก ถ้าพ่อเสียไปฉันจะทำอย่างไรดี

"โรงงานเขาคือนี้ะ มีรถรับส่งจากบ้านถึงโรงงาน แต่ไอพวกคนทำงานรุ่นก่อนมันโง่
วุ่นวาย ชอบจับกลุ่มต่อต้าน เขาให้เท่านี้จะเอาเท่านั้นก็เงินของเขา เขาให้เท่านั้นก็ถมไป เขา
ทนไม่ไหวก็ไล่ออกเสียเลย ไปทำงานเสียเถอะ ถึงจะได้ค่าแรงน้อยอย่างที่ไอพวกนั้นมันว่า ไม่
ยุติธรรมก็ทนทำไปเถอะ คึกว่าไม่ได้อะไรเลย ความรู้เขาก็บอกว่าไม่จำเป็น เองรีบไปสมัครเสีย
ประเคี้ยวเขาจะไม่รับ จะได้เงินมารักษาพ่อเอ็งบ้าง หรือเอ็งจะมานั่งกอดเขาคูพ่อเองตายไป
ตอหน้าตอตาหรือวะ"

ลุงมีพูดเรื่อย ๆ ทำให้ฉันเป็นห่วงพอเพิ่มขึ้น ฉันคิดถึงเงินที่มีอยู่เพียงไม่มาก และกำลังจะหมดไป ฉันจึงตัดสินใจไปหาสมัครเพื่อนสาวที่ทำงานอยู่ที่นั่น เพื่อให้คำแนะนำแก่ฉัน

"ไปพุงนี้เลยนะ" สมัครบอก

"ไปแล้วทำงานเลยหรือ" ฉันถามอย่างไม่แน่ใจ

"เออ....เอาบัตรประชาชนไปด้วย พร้อมกับสำเนาทะเบียนบ้านไปด้วยนะ" สมัคร

ตอบ

"ไปเอาสำเนาทะเบียนบ้านในวันเดียวได้ไหม" ฉันถามเพราะฉันไม่เข้าใจชีวิตฉันทางไกลเสมอสำหรับอำเภอ

"โอ๊ย....ประเดี๋ยวเดี๋ยวก็เสร็จ เสร็จแล้วไปหาฉันที่โรงงาน ไปดูใกล้ไหม"

วันรุ่งขึ้น ฉันนำเงิน 10 บาท ออกจากบ้านตั้งแต่เช้า คิดอะไรเพลิน ขึ้นรถ 2 แถวเข้าอำเภอ ระยะทางจากบ้านถึงอำเภอไม่ไกลนักแต่ฉันต้องเสียค่ารถ 3 บาท ฉันนั่งบนระเบียบอำเภอตั้งแต่ 7 โมง ในขณะที่ยังไม่มีการมาเลย นั่งคอยจน 9 โมง ข้าราชการจึงคอยทยอยกันมาทำงาน ทุกคนเคี้ยวจันอย่างเฉยเมยเหมือนกันหมด พอฉันเห็นเสมียนแผนกทะเบียนราษฎรมานั่งโต๊ะ ฉันก็รีบเดินเข้าไปทัก ยกมือไหว้อย่างนอบน้อม

"ฉันมาขอคัดสำเนาทะเบียนบ้านจะ" ฉันพูดกับเขาอย่างอ่อนหวาน เสมียนหนุ่มทาทางสาวางมองฉันตั้งแต่หัวถึงเท้า ทาทางเขาเฉยเย็นชา

"จะเอาไปทำอะไร" เขาถามอย่างห้วน ๆ หลังจากนั้นไปนาน แต่ฉันก็ยังขี้มให้เขา ตอบว่า "จะเอาไปสมัครงานจะ"

ดูเหมือนเสมียนผู้นั้นไม่ตั้งใจฟังคำตอบของฉัน ก้มหน้าก้มตาจ้องอยู่พักหนึ่ง แล้วเงยหน้าขึ้นยิ้ม ฉันรีบยิ้มตอบ แต่เขามองเฉยไปข้างหลังฉัน ฉันเลยยิ้มเก้อ เพราะเขายิ้มให้กับหญิงทาทางภูมิจานคนหนึ่งที่กำลังเดินเข้ามา

"สวัสดิ์ครับ มีอะไรหรือครับพี่" เขายกมือไหว้มกับผู้นั้นหญิงคนนั้น หญิงผู้นั้นยิ้มรับการพนมมือไหว้ของเขา

"จะมาขอคัดสำเนาถูกชาย ขอคัดให้พี่เดี๋ยวนี้เลยได้ไหม"

"อ้อได้ครับ โอ้ สำหรับคุณพี่ ผมยินดีรับใช้เต็มที่เลยครับ"

เขาพุดจมน้ำไปกุ๊กจอยกเอาใส่ให้หญิงผู้นั้น เขาคนทะเลเป็นในตู้เอกสารในชั่วเวลาไม่นานนัก "คุณ" ก็ได้รับสำเนาทะเลเป็นมาคล้ายไป ฉันคิดว่าอีกประเดี๋ยวฉันคงได้รับ เขาคงทำพร้อม ๆ กัน ที่เขาให้ผู้หญิงคนนั้นก่อนอาจเป็นเพราะเขารู้จักสนิทสนมกัน ฉันไม่ถือเพราะเป็นเรื่องธรรมดา ฉันเห็นผู้หญิงผู้นั้นส่งซองบัตรสีเขียว 2 ใบให้เสมียนพร้อมกับบิ๋มน้อย ๆ รับการวะจากเสมียนผู้นั้นอย่างนอบนอม

"ของฉันละจะ" ฉันถามอย่างซื่อ ๆ

"เขียนคำร้องรียัง" เขาถามควยสำเนียงและสำนวนที่พูดคุยกับหญิง เมื่อกี้เป็นคนละคน

"ทองเขียนควยหรือ" ฉันถามอย่างงง ๆ ก็เมื่อกี้คุณพินฉันไม่เห็นต้องทำอะไร

นอกจากนี้ไขว่ทางคอยอยู่เฉย ๆ

"ไซ" เขาตอบอย่างไม่พอใจ ดูเหมือนเขาไม่อยากจะพูดกับฉัน

"ถ้าเขียนไม่เป็นจะเขียนให้ก็ได้" ฉันยิ้มอย่างดีใจ แต่ต้องรีบหุบยิ้ม เมื่อเขาพูดว่า "ต้องเสียค่าเขียน 20 บาท"

"20 บาท" ฉันอุทานออกมา "ฉันมีไม่ถึงหรอกจะ ไม่ถึง 20 บาทไม่ไค้หรือ" ฉันพุดออกไปทันที เขาบิดลิ้นชักคังปึงหน้าเขาข้างตั้ง

"10 บาทก็ไค้" เขาพุดกระแทกเสียง

"ฉัน.....ฉันมีไม่ถึง 10 บาทหรอก" ฉันตอบอย่างทอแท

"ค่าสำเนา 5 บาทแล้ว ค่าคำร้อง ค่าเขียนอีกเล่าจะเอาอย่างไรอีก" เขาพุดหัวง

"ฉันมีแค่ 7 บาทเท่านั้น" ฉันพุดเกือบร้องไห้

เขามองหน้าฉันอย่างเหยียดหยาม ฉันรีบหยิบเงิน 7 บาทสุดท้ายของฉันวางบนโต๊ะ เขากวาดเงินใส่ลิ้นชักและชี้มือไปที่มานั่งระเบียง

"ไปนั่งคอยตรงโน้น" เขาสั่ง

ฉันทำตามอย่างว่างาย ฉันมองดูคนที่มาติดต่องานบนอำเภอบ้างคนขึ้นมาไม่นานก็กลับไป บางคนมาคอยนานหน่อย แต่เขาก็กลับไปก่อนฉัน เสียงเรียกชื่อผู้คัดสำเนาคนแล้วคนเล่า ยังไม่มีเสียงเรียกฉันเลย จนพักเที่ยงแล้ว ฉันรู้สึกหิวข้าว แต่ก็ไม่มีเงินซื้อ ฉันก็คิดเสียว่า ตอนบ่ายฉันคงจะได้สำเนา แล้วก็เดินไปโรงงาน ซึ่งห่างจากนี้ก็เพียง 2 กิโลเมตรเท่านั้น

ฉันเคยเดินยิ่งกว่านี้เสียอีก เมื่อถึงโรงงานฉันจะยืมเงินสมัครซื้อข้าวและคาร์ดกลับบ้าน
 บ่ายจัดลงทุกที ฉันนั่งมองไปที่โต๊ะเสมียน รอคอยเขาเรียกชื่อฉัน รอแล้วรอเล่า
 เขาก็ไม่เรียก ฉันกระวนกระวายหนักเข้าจึงเดินไปตามเขา

"ของฉันไคหรือยังจะ" เขาเงยหน้ามองฉันแวบหนึ่ง ตอบว่า "ยัง" ตอบหวาน ๆ
 เหมือนมะนาวไม่มีน้ำ

ความหิววอกกับความกระวนกระวาย ฉันเริ่มคิดฟุ้งซ่าน ฉันนึกภาพเปรียบเทียบ
 เสมียนทำกับบุคคลอื่นและฉัน ฉันไม่เข้าใจเลยว่าทำไมฉันจึงไม่ได้รับการต้อนรับเหมือนคนอื่น ทำไม
 ต้องได้รับการกระทำที่แตกต่างจากคนอื่น ฉันไม่มีสิทธิเหมือนคนอื่นหรือ ฉันคิดถึงพี่ชายคนเดียว
 ของฉันที่หายสาบสูญไป นึกถึงคำพูดและท่าทางของเขาที่แสดงออกมาถึงความโกรธ เกลียดชัง
 บุคคลที่เป็นเจ้าหน้าที่บ้านเมือง เขาคำตำรวจที่รังแกชาวบ้าน เขามานายคนที่รักษาหาเรนชาวไร่
 ชาวนา ซึ่งตอนนั้นฉันยังไม่เข้าใจ คิดแควาเขาออกคอก หัวรุนแรง นิยมคอมมิวนิสต์ ใคร ๆ
 ก็ท้าวว่าเขาเป็นคนไม่ดี

ความคิดของฉันเริ่มเปลี่ยนไป ขณะนั้นรู้สึกวาลิ่งที่พี่ชายเคยค่า สบายแข็ง
 เกลียดชัง กำลังเกิดขึ้นกับตัวเอง นึกระบั้ง.....คือสิ่งพี่ชายของฉันเรียกว่า.....
 "ความอบุติธรรมของสังคม"

เรื่องต้นตัวอย่างของมนต์ จรรยงค

เขาเป็นนักการพนันที่เลื่องชื่อ เขาเกิดมาสำหรับการเสี่ยงโชคแท้ ๆ เขามีชีวิตอยู่
อย่าง "ลูกผีลูกคน" วันนี้เงินเข้ามาอัดอยู่ในกระเป๋าของเขา พรุ่งนี้มันอาจไม่มีเหลืออยู่ที่บาท
ในกระเป๋า ถึงแม้กระนั้นเป็รื่องก็ยังเอาตัวรอดอยู่เสมอมา

ทั้งโป๊กเกอร์และบริคจ์ ทั้งไฟของไทย ไฟเผ โป๊ก ไฮโล และถั่ว เขาถนัด
จีปาดะ ตั้งแต่ออกจากโรงเรียนมาฉันเคยเห็น เขาทำงานอยู่พักหนึ่ง แต่เขามีนิสัยการพนันจัด
ในที่สุดเขาก็ไปคว้าเอาเงินของหลวงมาหมุนเข้าแต่เขาหมุนเอาไปทิ้งทิ้ง จึงเพียงแต่ถูกออกจก
งานฐานมัวหมองต่อหน้าที่ แล้วเขาก็ปล่อยชีวิตไหลลอยละล่องเหมือนเจ้าพวงมาลัย จากเหนือไปใต้
จากตะวันออกไปตะวันตก เขาอาจไปรวยมาจากพม่า เขมร อินโดจีน แล้ววางทิ้งไปเสีย ๆ
ที่หากใหญ่อย่างยอຍยัย เขาร่ำรวยเขาก็จะกลับมาบ้านเสียพักหนึ่ง จ่ายเงินไว้ให้พ่อแก่การใช้จ่าย
เล็ก ๆ น้อยๆ ของคุณยายกับน้องสาวแล้วก็หายตัวออกจากกรุงเทพฯ ไปอีก พอคะแนนเงินทาง
บ้านขอมแซม เป็รื่องก็กลับมา ชีวิตเป็นสิ่งที่น่าประหลาดเหลือเกิน แต่สำหรับเป็รื่องเขาเฉย ๆ
สำหรับมัน

แต่ถึงอย่างไร เป็รื่องก็หมกตัวครั้งหนึ่ง ซึ่งการหมกตัวครั้งนั้น ทำให้เขาเกือบจะ
ระเบิดสมองตัวเองเสียด้วยลูกตะกั่ว นักพนันอย่างเป็รื่องไม่เคยยอมตายง่าย ๆ แต่ครั้งนั้นเขาเกือบ
ไปที่เคียว เป็รื่องว่ามันเป็นการพนันที่น่าอัศจรรย์ตั้งแต่เกิดมาเขายังไม่เคยพบเลย

เวลานั้นฉันอยู่ที่บ้านนอกของปัตตานี ฉันจำได้ว่าเป็นเวลาอีกสัก 7-8 วัน ก็จะถึงงาน
รัฐธรรมนูที่ ๆ ฉันอยู่คืออำเภอยาม เป็นอำเภอที่เงียบและเปลี่ยวเปล่า มีถนนเล็ก ๆ ทิศกับ
ถนนสายยะลา ปัตตานี เขาไปในสวนยางไปทะเลออกอำเภอะะไรฉันจำไม่ได้ แต่อีกด้านหนึ่งตัด
ตรงไปทางเมืองยะหริ่งเก่า ซึ่งบัดนี้ไ้กลายเป็นสวนยางไปเสียแล้ว ที่สื่แยกเป็นย่านชุมชน มี
ตลาดเล็ก ๆ มีโรงยวีนเล็ก ๆ และมีโรงเหล้าที่โรงเขาวนจะสลักหักพัง นอกจากนั้นก็มีร้านกาแฟ
คีนคาค กลิ่นยางพาราเหม็นฉุน ยามเมื่อแม่สาวน้อยของพระอัลลลาห์เจ้าเดินทาบมันมา เพื่อจะนำ
ไปขาย ฉันยังจำว่าคลุมศีรษะสีเขี้ยวแดงของพวกหลอนได้ ยังจำขอมันย่นตาของ "เจ๊ะแต"แม่สาว
น้อยโฉมงามของยะดังไค หลอนซึกไว้เสียคำซัด "กะเจ๊ะ" อายุ 18 ปี แต่หลอนใส่กำไลเท้า
ที่สวยงาม และมีลูกกระคุมสายระโยงระยางเหมือนเหรียญตราของท่านขุนนางครึ่งโบราณ ฉันมา
รอนเรออยู่ที่นี้เพราะโรงานเหมือนกัน โดยวิธีที่ฉันทำงานอยู่นั้นต้องมรลุม และเลยเลิกกิจการ
ลงโดยกระทันหัน ฉันจึงออกเสี่ยงโชคไปตามเยี่ยงอย่างของชายหนุ่มผู้ชอบเบะชิตูโชคทั้งปวง

ฉันชอบเข้าไปดูวัวชน มันชนกันน่าดูนัก การต่อรองเล่นกันรุนแรงมาก สนามวัว
 "ยามู" เป็นสนามเล็กก็จริงแต่ก็เรียกรองคนมาได้ทั่วแคว้นเมืองแน่นทุก ๆ วัน ฉันชอบดูมันชนกัน
 เท่านั้น มันฉลาด มันมีชั้นเชิงมีไหวพริบ เพื่อรักษาตัวของมัน เจ้าวัวหนุ่มชั้นเชิงอ่อนหลง
 ระวังและคิด คิดว่าอาตมานั่นหนอมกำลังคั่งข้างสาร แต่ครั้นเขาประเขากัน เขาจริงหนึ่งก็ตก
 เลือดโหมเขาพอเสียคอกให้ช่าง เจ้าแก่ก็โถมเอาควยไม่ตาย เจ้าหนุ่มก็วิ่งหนีรอบสนาม บางที
 วิ่งเข้าหากัน มันเองก็ยังอดประหลาดใจไม่ได้ เจ้าวัวหนุ่มนั้นมันมักทำค้ำที่เหลวเสียบ่อยเหลือเกิน

วันนั้นฉันนั่งอยู่ในร้านกาแฟ เพื่อคอยพบเลาะคูมิแธเพื่อนของฉัน เราจะไปทำเหมือง-
 แร่ที่เหมือง "ถ้ำหลุ" คุยกัน ฉันจะไปเป็นเสมียนโบว์แร ส่วนเลาะเขาจะไปเป็นพนักงาน -
 ตรวจสำราญน้ำ เราไม่มีงานอะไรทำดีกว่านี้ ก็ต้องรีบถือโอกาสทันที ลักครุหนึ่งเลาะก็มา เขา
 รีบเข้ามาหาฉัน

"วันนี้ ชาเกาะ ชน....." เขาบอก "คุณไฟศาล ต้องไปดู"

"ชาเกาะ" ฉันนึกไม่ออก

"ชาเกาะวัวของยี่ชะเงา" เขาพูดกระหืดกระหอบ "เขาวางเดิมพันกันตั้ง 800
 จะชนกับวัวที่มาจาก "บานาระ" เร็วเถอะคุณเดี๋ยวจะไม่มีที่นั่ง ชาเกาะไม่เคยแพ้ใครเลย
 ตั้งแต่มันชนมา"

ชาเกาะ ดูเหมือนฉันจำได้ ฉับเคยได้ยินเขาพูดถึงมันบ่อย ๆ มันถูกเลี้ยงอย่างดีที่สุด
 กินดี นอนกางมุ้ง ออกกำลังทุกวัน สะบิชะรักมันเหมือนบุตรภักจะเป็นอย่างนั้น เพราะว่ามัน
 ทำเงินให้แกะยี่ชะเงาเงินมั่งคั่งขึ้น แต่ก่อนสะบิชะทองเขาส่วนยางเขาทำ ตั้งแต่ได้ชาเกาะมาไว้
 เคียวนี้เขามีส่วนยางของเขาเองสุดลูกหูลูกตา และถ้าชาเกาะเขาชนครั้งหนึ่งทอง 800 หรือ
 1,000 บาทขึ้นไป สะบิชะเลนนอกอีกเขนคราวหนึ่งเขาจะได้เงินหลายพัน เลาะอาจสรรพคุณ
 ของชาเกาะอยู่ครุหนึ่ง เขาก็ลากมือฉันไปโดยไม่ฟังคำปฏิเสธเลย

วันนี้คนแน่นสนามจริงตามคำของเลาะ เสียงวัวชนที่เขานำมาเปรียบรองคำรามอยู่
 ลั่นสนาม วัวถูกไว้กับหลักเป็นทิวแถวตั้งแต่ทางเขาไปจนถึงรอบ ๆ สนามชน มันโง่งคอร่องบาง
 ไซเท่าหน้าตะกุกดินบาง เป็นภาพที่น่าดูที่สุดทั้งร้านคารานชายเมืองแน่น กลิ่นไถย่างลอยเตะ-
 จุก ทั้งหญิงทั้งชายไหลมา เขาไปอย่างคับคั่ง ฉันเดินเรื่อย ๆ มากับเลาะคูมิแธ โดยต้องการ
 หนึ่งที่ค้ำสักหนอยจะได้เห็นถนัด

ฉันถูกขยไหลอยวางหนัก ๆ

"ไฟศาลไซไหม ?"

ฉันเหลียวไป เปรื่องนั่นเอง

"เปรื่อง - มาปักษ์โตตั้งแต่เมื่อไร ?" ฉันถาม เรามือมือกันด้วยความดีใจ ที่ตั้งแต่
ออกจากโรงเรียนมาแล้วเราไม่เคยได้พบกันเลย การพบ 2 - 3 ครั้งในกรุงเทพฯ ไม่ทำให้เรา
แปลกใจกันเท่าที่มากพบกันที่สนามชนโคในอำเภอบ้านนอกของปัตตานี

"มานานแล้ว" เขาว่า สมอนติศาโลที่หาคิใหญ่แล้วก็ได้มาเที่ยวปัตตานีกับเพื่อน ใจ
เจ้าซาเกาะนี่คีนักหรือ ?"

เขาจบการสนทนาด้วยการกล่าวถึง "ซาเกาะ" ทันที ฉันรู้ว่าเขามาที่อำเภอยะลิ่งนี้
เพื่อเล่นการพนัน

"ซาเกาะ นะหรือ ?" ฉันทวนคำ "ได้ยินว่าอย่างนั้นมันไม่เคยแพ้ใครเลย ชื่อเสียง
มันโด่งดัง ฉันคิดว่าซอมันลือไปหลายเมือง--"

"นั่นนะซิไฟศาล ก็จะมาเล่นเจ้าซาเกาะ ก็ต้องการเงินสักเจ็ดแปดร้อย วัว
"บ้านาเราะ" เขาคีเหมือนกัน ไม่เคยแพ้ใครเลย--"

เปรื่องฉันและเลาะ เราทั้ง 3 คนเลือกโคที่นั่งที่ตี เปรื่องนั่งไม่คอยเป็นที่เขาผลลุด
ผลลุดนั่งไปที่กลุ่มโนนกลุ่มนี้ ลางที่กวานเลาะไปเป็นลามาให้ควย เขากลับมานั่งที่กกระชียบกับฉันว่า
ซาเกาะจะเป็นต่อ 3-1 ฉันไม่ค่อยเอาใจใส่สักคอก สายตาของฉันจับไปยังกลางสนาม เมื่อเสียง
ฆ้องดังหึ่งขึ้น โคนสองตัวถูกจูงออกไปกลางสนาม ทำพิธีเสกคาถาอาคมกันด้วยฮะยีแก ๆ ใช้ลูก
ควลสุกหาหนาคาแลเขาทำให้ลื่น และเมื่อเวลาวิวชนกันเหนื่อย ๆ รสหวานของลูกตาลสุกจะไคไหล
เขาปาก ทำให้ชุ่มชื้นแก่นักสู้ที่ไรเขาทั้งสองเป็นอาวุธ ฆ้องดังอีกครั้งหนึ่งจิวหึ่งถูกจูงเขาหากัน
พอไกลเคียงเขาทั้งสองถูกกระแทกกันดัง "โป๊ก" เหมือนเสียงหุบมะพร้าว เขาก็ปลดเชือกจูงพวกกัน
กลับไม่ปล่อยให้มันไคกำลัง เขากว่าดังคอกันอยู่แต่ลำพัง

คูที่ 1 ที่ 2 ที่ 3 ไม่เป็นรสนักแต่ถึงกระนั้นก็ยังนำเงินให้เปรื่องเกือบ 200 บาท เขา
ไม่ไรนักเลงชนวัว แต่ทำไมเขาคูเป็นก็ไม่ทราบ ฉันเชื่อว่าโชคของเขามากกว่า คูที่ 1 ชนกัน
สองยกเจ้าวัวหนุ่มก็คนองก็แพจุงเขาชนอีก 3 ครั้งก็เปิดหนีไปทุกที่ คูที่ 2 เจ้าตัวควงเสียหลัก ถูก
เจ้าแดงชนจนตั้งตัวไม่ติดจะกันเขาเขาประกันไม่ได้ เพราะมันบุกควยเขาแหลมทั้งคูอยู่ตลอดเวลา

ในที่สุดก็แพ้ในยกคนนั่นเอง คู่มือ 3 วิวคนสนามมันตกใจอะไรไม่ทราบ วิงวนไปรอบ ๆ แล้วในที่สุดก็ตะกายรั้วไม่ได้เลย ๆ รอบสนามทางที่เรานั่งดูกันอยู่ ต้องถลันหนีออกไปด้วยความตกใจ

เสียงของดังขึ้น คนยืนหมดทั้งสนาม คู่มือ 4 มาถึงแล้ว "ซาเกะ" กับวิวบานา ระเบิดทั้ง 3 ต้องยืนขึ้นดูมันเหมือนกัน "ซาเกะ" ถูกจูงมามันเดินช้า ๆ มีส่งอากาศภูมิเหมือนนักมวยฝีมือเอก สวมเสื้อคลุมชนิดเลิศของโลกเดินขึ้นสู่เวทีคนดูเงียบกริบ มันไม่มีอาการตื่นตกใจเลยจนนึกเดียว มันขึ้นสนามเสียแล้ว อีกประตูหนึ่งวิวแดงผานขาวของ "บานา ระเบิด" ก็ถูกจูงเข้ามาส่งรางวัลของมันไม่แพ้เจ้าซาเกะเลย เขาจะดีกว่าเสียเข้าไป เราได้ดูดีกันแล้ว

เป็ร้องมีความลึกลับใจ พอเห็นรูปเจ้าวิวบานา ระเบิด ซาเกะที่นักพนันต่อ 3-1 มีคนลดลงเหลือ 2-1 พอเจ้าซาเกะร้องและตะกุกดิน เสียงคนต่อ 2-1 คอย ๆ เงียบหายไป และที่เล่นเสมอกันเข้าแล้วก็มี และที่รองเขาก็มาก

ฉันรำคาญเต็มที่ พวกนักพนันขึ้นต่อเหล่านี้ทำให้การชนวิวคู่สำคัญนี้ล่าช้าเสียเวลาเป็ร้องวิงไปรอบ ๆ สนามพร้อมควายเลาะ เขาต่อไวหลายร้อย รายละ 40 บ้าง 50 บ้าง ฉันถามเขาว่า

"ทำไมถึงไปต่อเขา ทำไมไม่รอง--"

เป็ร้องหัวเราะควายเชิงของนักพนันเต็มตัว เขายิ้มอย่างเขี่ย ๆ

"ก็เราจะไปเล่นตัวรองทำไม เพราะตัวรองมันแพ้"

เสียงของดังกังวานขึ้น เขาจูงซาเกะเดินตามเต็มเข้ามาอย่างเชื่องช้า ทาทางของมันไม่นานแล้วเลยสักนิดเดียว มันน่าจะเป็นวิวแก่ที่เชื่องและใจดี เด็ก ๆ น่าจะเข้าไปเล่นคลุกคลีตีโมงกับมันได้ จับเขามันเล่นได้ หรือกระโดดขึ้นไปขี่มันเล่นได้เหมือนวิวบนท้องนา นอกอันสูงของมันกระเพื่อมเมื่อเวลามันก้าวเดิน ขนของมันกำขลับเป็นมันเหมือนแพรต่วน เจ้าวิวของบานา ระเบิดก็เดินเชื่องช้าเหมือนกัน เมื่อพอแก่ประนํามนต์เสร็จแล้ว คนของฮะยะชิระใช้ลูกตาลทาหน้าทาปากเสร็จแล้ว ฮะยะชิระเดินเข้าไปดูคอมันเหมือนกับจะปลอบมันว่า "ลูกเอ๋ย ทำเงินให้พ่ออีกสักครั้งเถอะ"

ทั้งสองถูกเขาจูงไปจนชิดกัน เมื่อมองดูกันอีกครั้งเขาทั้งสองก็เข้าประสานกัน กัดกันนิ่งนาน เท้าทั้งสองของมันยันดินทะมัดทะแมง คอมันแข็งเป็นมันเหมือนพะเนินเหล็กกันไว้อย่างมากแล้ว ฝ่ายตรงข้ามก็คอยจะบิดเขาเพื่อจกคอเสียก็จะไค้ข้าง แต่ทั้งสองข้างก็ยังไม่เปลี่ยงพล้ำ

แถมกัน มันคั่นกันอยู่อย่างเงิบ สำหรับเราคนดึกก็คิดว่า มันไม่ใช่งานที่ยากลำบากหรือน่าเหนื่อยเหนื่อยเท่าใดนัก แต่มันโชกัวดิ่งกันเต็มที่ มันออกแรงจุนยันทาของมันแคงคังสายเลือด มันมองดูไหวพริบซึ่งกันและกัน วิวของ "บานาเระ" เป็นวิวหนม แรงแมันมากมันคอย ๆ คั่นซาเกาะจนถอยหลังไปเรื่อย ๆ เสียงคนดูร้องลั่นสนาม ซาเกาะไม่มีกำลังเสียแล้ว ยก ๑. ผ่านไป ยกสอง เมื่อเขาปล่อยเขาทั้งคู่มันก็ยังคั่นกันอยู่เช่นนั้น ถ้าเป็นมวย ออก แนนอนคนดูก็จะขว้างสิ่งต่าง ๆ ขึ้นไปบนเวที แล้วยกกันเสียงชม

" มวยลม - มวยลม "

ฉันหันไปข้างหลังชั่วพริบตาเดียว เหลียวกับมาคนดูก็ยืนพร้อมกัน ซาเกาะปล่อยลูกไม้ของมันแล้ว มันแกลงหัวถอยอย่างรวดเร็ว พอเจ้าวิวบานาเระเห็นประกายหมัดกำลังก็เสียพรวดหวังจะเซาซาง ซาเกาะหลมบิดเดียวเท่านั้นมันก็หลวมถล่นไปข้างหน้า ซาเกาะไคทา มันชนมันชิวคถูกแถวโคนขาข้าง ท้องบาง มันบุกอย่างไม่ยอมหยุดเลยจนวินาทีเดียว แล้วร่างของวิวบานาเระก็ถอยพื้นลมลงไปอย่างไม่เป็นท่า เหมือนจับลูกสุนัขโยนไป ฉะนั้นพอลุกขึ้นได้วิวบานาเระก็ถอยหนีไปรอบ ๆ รั้วของมันแคงฉาดไปด้วยเลือดมันถูกเขาของซาเกาะอย่างฉกรรจ์ที่สุด ซาเกาะไม่มีขาดเจ็บ นอกจากเลือดโทรมอยู่ตามหน้าปากของมัน ในที่สุดวิวที่มาจากบานาเระก็แพ้โดยชาวสะอาก ซาเกาะส่งเสียงร้องแล้วก็ตะกุกตะกักอยู่ไปมา มันเป็นวิวขึ้นคานเสียแล้ว

ท่านนายอำเภอยะดิงเดินมาหาชะยะ " ใจ ชะยะ " ท่านเรียก " รวยละชีวิตนี้ ว่าแต่งงานรัฐธรรมนูญนี้เราต้องการวิวดีสักคู่หนึ่ง เอาซาเกาะนี้แหละหาควาให้ได้ "

ชะยะรับคำพร้อมทั้งยิ้มแย้มแจ่มใส " ได้รี-ได้รี " แกตอบ

เราพากันออกมาข้างนอก เป็เรื่องรวยเกือบ 400 บาท เขาเป็นนักพนันที่ฉลาดจริง ๆ ค่ะ ค่ะวันนั้นเราไปกินข้าวกันที่ภัตตาคารอาหารที่ " โฮเตลแพ " ทำให้เราอิมหมีพมันไปตาม ๆ กันโดยเป็เรื่องจัดการทั้งสิ้น เสร็จจาก " โฮเตลแพ " เราก็กัเที่ยว " วิว " สถานที่สนุกอื่น ๆ อีก ค่ะ ค่ะวันนั้นฉันเลยค้างที่โรงแรมกับเป็เรื่อง เพราะวันรุ่งขึ้นเขาจะมาพอกับฉันที่ยะดิง เพื่อเข้าใกล้ซิดซาเกาะสำหรับดูลาดเลาการเลนพนันในงานรัฐธรรมนูญที่จะถึงต่อไป

วันเวลาค่อย ๆ ผ่านไป ชาวซาเกาะจะชนกับวิวของใครก็มากันหลายกระแสด ชะยะส่งพวกพ้องไปหลายตำบล ทั่วไปหลายจังหวัด โดยจะออกคทาพาหนะให้จนสิ้นเชิง ในที่สุดซาเกาะก็โคกตอสูของมันชื่อ " ดูเระ " เป็นวิวของถนัดมันที่ถนัดถนัดมันนั่งสะตา เจ้าดูเระเป็นวิวขึ้นคานอยู่ที่

มันนั่งสะตาเหมือนกัน ชาวนี้นำไปในเขตอำเภอยะลิ่งโดยเร็ว นักพนันชั้นต่อต่างหมายมั่นปั้นมือที่จะร่ำรวยไปตาม ๆ กัน

เป็นการแปลกประหลาดมาก ที่ชะงืดชะงอยไม่ได้บำรุงชาเกาะเลย แต่ก่อนมันเคยกินดี ๆ เคยวันใดกินแต่หยาขรรคมันเคยนอนมุ้ง มันก็ได้รับอย่างมากแค่เพียงส้มไฟ มันเคยถูกจูงเดินทุกเย็นทุกเช้า แต่เคยวันชาเกาะอยู่แต่ในบ้านวันยังค่ำ

วันหนึ่งเรา ฉันทมาความถึงฉันทกับเป็รื่องกำลังนั่งดื่มกาแพ้นอยู่ที่ 4 แยก ตลอดเวลาว่างเหล่านี้เป็รื่องเล่นไฟเรือยไคบางเสียบ้าง วันหนึ่ง ๆ พอไคกำไร พอเลี้ยงตัวไป ฉันทยังไม่ไคทำงาน เพราะผู้จ้างเลื่อนกำหนดเวลาไปอีก เป็รื่องคิดถึงเรื่องพนันของเขาอยู่อย่างเงียบ ๆ เราจับกาแพ้นเขาไปสักครึ่งถ้วย เลาะคูมีแอสหายอิสลามของเรากรีบบาทา เขาครองสังกาแพแล้วก็นั่งลงที่เกาอิซาง ๆ ฉันท

"เราจะไคเงินใช้อีกครั้งหนึ่งละ" เขาวา

"อะไร ?" เป็รื่องนัยน์ตาวาวเขาริบบวนควันขึ้นมาทันที

เลาะเหลียวหน้าเหลียวหลังมองดูคุณ เห็นปลอดแน่แล้วเขาจึงหันมาทางเรา แล้วกระซิบบอกเสียงคอบที่สุด

"ชาเกาะจะแพ้วมันนั่งสะตง"

เป็รื่องหัวเราะ ความจริงเลาะยังเด็กมาก

"เหลวไหล" เขาวา

"ไม่เชื่อคอบคูชี" เลาะกระซิบบอกไปอีก "วิวที่มันนั่งสะตาเป็นวิวของน้องชายเขาเอง เป็นวิวที่ชะงืดชะงอยจะเอาเงินไคมาก เขาไม่ได้บำรุงชาเกาะเลยและฉันทรู้ว่าเขาจะทรมาณมันอีก เวลานี้มันไคกินแต่หยาเล็กน้อย นอนตากยุง โกลิ ๆ ขน เขาจะไม่ให้มันกินอะไรเลย แล้วเขาจะเอามันไปขนานในสระต้นที่สวนยางปลูกใหม่ มันจะไม่แพ้อย่างไรไหว"

"อ้อ " เป็รื่องครางออกมา นัยน์ตาของเขาตุลวาว "งันเราก็รวยกันอีกกว่าแค่นี้หรือ ? "

"แน่ซี" เลาะริบบอง "คืนพรุ่งนี้ไปอยู่กับฉันทที่อีก 4 วันเท่านั้นก็จะถึงงานรัฐธรรมนุญแล้ว"

ฉันทรู้สึกเสระและทหุใจเสียดจริง ๆ ชาเกาะเอย นายของเจ้าเขากำลังจะตอบแทนเจ้าแล้วระวังตัวไว้เถอะในเวลาเช้าวันรุ่งขึ้น—ฉันทก่อนเป็รื่องลงเดินเรือยเข้าไปในสวนยาง

ฉันเห็นเจ้าซาเกาะนอนหอบเฉยอยู่ มันเหลื่อมตามองฉันนั้นนัยตาของมันไม่ใช่ซาเกาะแล้วเสียแล้ว แต่มันกลายเป็นนัยตาของหมาที่ดมโอ และออกอาหารมานานวัน ปากมันหุบเฉย ไม่ไคเคี้ยวเอื้องเหมือนอย่างที่เคยมา มันหิว มันหุบลงไปอย่างผิดตา ถ้าเลาะพูดจริง คินนี่มันจะต้องถูกผูกแขนไว้อีก โอ ซาเกาะที่นาสงสารฉันจะทำอย่างไรดี

คืนวันนั้น เลาะคูมีแอฟฉันกับเป็ร็อง ไปดูซาเกาะ เราเดินกันไปตามถนน ลักครูกก็เข้าไปภายในสวนยางที่ปลูกใหม่ ยางขึ้นสูงเพียงราวเดียวเท่านั้น เราเดินไปตามคันดิน ลักครูกก็เห็นวัวยืนอยู่ชะคุม ๆ ในแอ่งน้ำที่ลึกแต่หัวเขา

"นั่นใจซาเกาะ" เลาะกระซิบ "เห็นไหม ?"

เป็ร็องหุยมองดูแล้วนิ่งเงิบ แต่ฉันนึกคาอะฮิชะอยู่ในใจ คนอัปรีัยใจยักษ์ คนที่โทษร้ายแมกระหังสัตว์เลี้ยงที่แสนซื่อของตัวเอง เราพากันเดินเข้าไปใกล้

ซาเกาะยืนนิ่ง หางมันโบกไปโบกมาไม่มีหยุด ทั้งยุง ทั้งเหลื่อมเข้ากลุ่มรวมเกาะกินเลือดของมัน ค่อมันตก หูมันปักไปปักมา ฉันเดินเข้าไปใกล้มันความสงสารมันทำให้ฉันบนบานศาลกลาว ขอให้เจ้าอะฮิชะผู้ไรฝุ่นสกปรกอย่างไคไคยไคไคเกิด ฉันเกิดศรัทธาแก่กล้าที่จะนั่งมัดยุงหรือเหลื่อมไหม้นไคตลอดคืน ฉันจะไปกวานซื้อไซโกนมาสวมปากข้าวเปลือกไหม้นกินให้อิ่ม และมันดาลไหม้นชนะปรบักษ์ ให้เจ้าอะฮิชะผู้เสียจนสิ้นเนื้อประดาตัว แต่จะทำอย่างไรเล่า ทำอย่างไร ?

ฉันเวียนไปดูมันทุก ๆ คืน คืนที่สามทรุดลงไปอีก มันก้าว ๆ เคียวก็เกือบจะล้มลง ถ้ามันจะนอนสักคืนมันก็จะนอนแน่นำ มันยืนหลับไคไคเพราะวันยุงก็มัน คืนที่สี่มันเกือบไคไคไค ในที่สุดงานรัฐกรรมบุญก็มาถึง มันจะต้องเขาชนในวันกลาง มันต้องตายแน่ ๆ มันคงถูกฝ่ายตรงข้ามแทงตาย มันจะเอาก้างที่ไหนไปสู้เขาไค มันจะต้องไปอยู่กับพระอัลลาห์อย่างไคต้องสงสัย รวมเวลามันไคไคนอน ไคไคกินถึง 6 วันเต็ม ๆ

เป็ร็องเต็มไปด้วยความหวัง เขาบนอยู่เสมอว่าเขากลับกรุงเทพฯ ไคไคคราวนี้ ซาเกาะจะต้องช่วยเขาเป็นครั้งสุดท้าย พวกนักเลงพนันหน้าตาขี้ขานกันทุกคน พวกนั้นก็พยักหน้าที่ไม่รู้ก็ยั้งเชื่อมั่น "ซาเกาะ" เชื่อความสามารถของมัน เชื่อเขา เชื่อคอ เชื่อหนังสือข้างของมัน อะฮิชะก็อึมเอมเปรมใจ เขาจะเดินไปที่ซาเกาะแล้วดูหมิ่นอย่างกรุณาปราณี

"หนนอยนะลูกนะ ชนแล้วพอจะให้กินให้อิ่มที่เดียว"

ในที่สุดวันของชาเกาะก็มาถึง วันนั้นเขาให้มันกินบางเล็กน้อยชาเกาะยอมจนผิดปกติ
 อดิกราง อดิระชัพุคเปรย ๆ ว่าเขาให้มันเดินมากเกินไป แม้มันจะอดข้าวมา 6 วัน และไม่ได้
 นอนมา 6 คืน ความสง่าแห่งวีรชนคานของมันก็มีไคลคลน้อยลงไปเลย มันเดินช้า ๆ มันร้องเสียง
 แหบ ๆ ไปหน่อย มันตะกุกตะกัก 2-3 ครั้ง แล้วศีรษะมันก็ตกลงไปตามเค็ม นิดกับเจ้าตุระ
 ของอำเภอนิ่งสะตา มันเดินหนอกกระเพื่อมเข้ามาเหมือนราชสีห์ มันวิ่งร้อง มันตะกุกตะกักด้วย
 ความคึก ปลอกทองเหลืองที่ครอบเขามันทั้งคู่ เขาชักมันเสียจนเป็นเงางาม

อดิระสงสมุนของเขาออกเที่ยวเล่นวีร "ตุระ" ไว้ทั้งหมดถึงหกพันบาทตัวเขาเองไม่
 ยอมเล่น "ชาเกาะ" เขาว่าไม่ค่อยเชื่อใจเพราะไม่ค่อยสบาย ชาวะลังส่วนมากรักมันไม่ว่าหญิง
 ชาย ไม่ว่าเด็กผู้ใหญ่เขาเล่นชาเกาะทั้งคืน ที่รักเล่นทางเข้าวีรมันนึ่งสะตา วีรคู่อื่น ๆ ที่ชนกัน
 ในวันนั้นฉันจะไม่กล่าวถึง มันน่าดูบ้างและวิ่งไปรอบ ๆ สนามบ้างฉันไม่เอาใจใส่ ฉันเอาใจใส่
 แต่ชาเกาะเจ้าวีรที่นาสงสารเท่านั้น

ชาเกาะเดินตามเขาไปอย่างเรื่อง ๆ ขณะเมื่อเขาจะปล่อยมันเข้าไปยังคูตอสูที่สถักขึ้น
 กระจุกกระจุกเปร่า และได้กินบริบูรณ์ คนดูลุกขึ้นยืนกันหมดทั้งสนามพอของสัตยญาณคั่งขึ้น ชาเกาะก็
 โผนเข้าใส่ แต่พอเข้ากับเขาทั้งสองคู่ประกัน ชาเกาะก็เข้าไปเหมือนถูกยลิก เจ้าตุระไคขวาง
 ทัพที่มันขวิดมันจ้วงแทงจนชาเกาะล้ม แต่ชาเกาะก็ชาคินักสู มันทนความเจ็บปวดแข็งใจออกวิ่งหนี
 ไปข้างหน้า พอไกลคูตอสูมันก็ตั้งหลักใหม่ เจ้าตุระวิ่งเข้าไปพอบเขาประสานกันชาเกาะก็ล้มอีก
 กันมันกระแทกลงลงสนั่น ทัพที่นั้นเขาของตุระก็จวมลงไปสี่ข้างของมันจนมิด ฉันต้องหันหน้าไปเสีย
 ทางหนึ่ง

เมื่อฉันหันกลับไปอีก ฉันเห็นแผลของชาเกาะถันคมันเป็นรูโตเลือดไหลปรือออกมาหยดลง
 ตามชาหน้า ทำไมหนอจึงไม่มีอำนาจอะไรลงโทษเจามนุษย์ป่าเถื่อน ที่ลงโทษสัตว์ด้วยการทรมาณ
 อย่างทารุณถึงเพียงนี้ ชาเกาะวิ่งออกไปอีก มันไม่ยอมแพ้อีก มันไม่เคยแพ้ แต่มันต้องวิ่ง....
 วิ่งเพื่อไปหาที่ตั้งหลักใหม่เพื่อสู้กับปรบักษ์ของมันให้ถึงที่สุดใจจงได้

คนดูวิ่งวนไปรอบ ๆ สนามที่เล่นชาเกาะไว้ก็คึกคอกออกตัวหนีไปเล่นตุระ ด้วยความหวัง
 เป็นอย่างยิ่งว่า ชาเกาะจะต้องลงในคราวนี้อย่างไม่มีปัญหา ฉันเหลียวไปดูอดิระ เห็นเขายืนนิ่ง
 แกล้งทำเป็นหัวเสียแล้วก็ทำเสรำโศกประหนึ่งว่าเขาเสียใจอย่างลึกซึ้งในการแพ้ของชาเกาะครั้งนี้

เมื่อซาเกะวิ่งไป มันวิ่งอย่างกระโดดโลดเต้นเต็มที่ เสียงคนดูร้องว่าซาหนวข้างขวาของมันเสีย ๆ แล้ว เพราะแฉกที่เจ้าดูเระแทงไว้จนมันเสีย พอมันตั้งหลักได้ครั้งนี่ เราเห็นมันสะบัดกีระไปมาเหมือนจะสลัดความเจ็บปวดและมันงงให้พันไป พอประเซามันก็พับอีกขวานจะล้ม มันร้องออกมา นัยน์ตามันแดงราวกับดวงไฟ มันโกรธเต็มที่ มันหิว มันอ่อนแอ มันถูกเจ็บแล้ว มันก็บ้าเลือด..... ซาเกะมองอะไรไม่เห็นเสียแล้ว มันถูกกระแทกเขาอย่างหนักทำให้กระเทือนเส้นประสาทนัยน์ตาของมัน

เมื่อมันล้ม ดูเระก็แทงไม่เลือกที่ มันเจ็บปวดจนต้องโงนขึ้นสุดตัว มันเอาเขารับดูเระไว้ มันบ้าเลือดแล้ว มันสูญเสียความบ้าความหิว มันสู้โดยที่ไม่เคยแพ้ ไม่รู้ว่าเรียกว่าแรงมันมาจากไหน นัยน์ตามันมืด มันกระหนบอะไรมันชีวิตที่นั่น มันคนเจ้าดูเระไปจนเกือบจะชนรั้ว กระแทกซ้ำอีกครั้งเดียว ดูเระก้าวพลาดเสียคอ และให้ข้าง มันเสียเข้าไปเต็มเห็นยาว ร่างใหญ่ทึบมันของดูเระพลิก มันซ้ำอีก.....ซ้ำ.....ซ้ำ.....ซ้ำจนดูเระของออกไปด้วยความตกใจ แล้วมันก็นิ่ง.....นิ่งโดยไม่หันเขาสู่ซาเกะ เจ้าวัวแก่ตามีค็อกอีกเลย

ฮะยะระหน้าซึกซาว ก็จริง ๆ ฉันทึก เลอะบอกฉันว่า ฮะยะระชายสวนยตงของเขามาเล่นวัวชนคราวนี้ เบื้องคือตกยกมือขึ้นเลยผม เลอะทรุดลงนั่งด้วยความเสียใจ เบื้องถึงแก้มหมดตัว เขามีเงินอยู่ในกระเป่า ไม่ถึง 10 บาท สักครูฮะยะระเป็นลม แต่ฉันรวย 400 บาท ฉันมีเงินอยู่เท่านั้น เขาตอดูเระ 10 เอา 1 ฉันทรงไว้ 40 บาท ซาเกะเอ๋ย เจ้ามองอะไรไม่เห็นเลย

หลายคนจะเข้าไปจับมัน มันไม่ให้จับทั้งสิ้น มันคิดว่าปรบักษจะเข้าไปทำร้ายมัน แม่ฮะยะระเองเข้าไป มันก็ไม่ยอมให้จับ มันชีวิตจะไม่เลือกหน้า จนมันเห็นอ่อนแอ เลือดบ้าของมันค่อย ๆ เย็นลง มันคุกขาหน้าทั้งสองลงนอนหมอบ เลือดคออกจากแผลมันมาก แผลของมันมีอยู่ทั่วตัว สักครูซาเกะก็พลิกตัวลงนอนเหมือนแมวที่นอนตากแดด มันตายเสียแล้ว มันได้ทำงานให้แก่นายของมันแล้ว มันได้บำเพ็ญกรณียกิจตามหน้าที่ของมันแล้วตามประสาสัตว์ที่ซื่อตรง จงรักต่อนายของมัน

ฉันทึกเข้าไปดูศพของมันพร้อมกับเลอะ และเบื้อง เขาทั้งสองต่างมีความคิดไปคนละอย่าง เลอะคิดถึงเงินที่หลุดลอยไปจากมือของเขา เบื้องกำลังคิดว่าเขาจะไม่เล่นวัวชนอีกต่อไป สำหรับฉันทึก ๆ ภูมิใจว่าฉันทึกช่วยมันตามประสาสายาก คือฉันทึกให้หัวถึงชาวเปลือกซึ่งปนด้วยไข่ไก่ 20 ฟองแอมเอาไปให้มันกินทุกคืน

ฉันส่งเบรื่องขึ้นรถกลับกรุงเทพ ฯ ด้วยเงินจำนวนหนึ่ง สำหรับฉันจะได้เข้าไปในป่าเพื่อ
ทำการโบรึงแรตต่อไป

ยาลัง

"ทั้งมอญดองเลอ - เออ - เออ - คังโกลก เฟง เบ้ไมทิงลั้ง - เบ้ไมทิงลั้ง - าลา"

เสียงร้องเพลงนี้ คังลอคปามาแต่ไกลพร้อมด้วยเสียงกลองยาว กับฉาบเล็กประสาน อยู่ตลอดเวลานาน ๆ ก็แว่วเสียงแคนเบา ๆ คังลอคมาเป็นหมู่ ๐

เนื้อเพลงเหล่านั้นแปลว่า " พังท้าวฉนร้องเนอ - เออ เออ - คังนกร้องเพลง เขา ไม่ยอมทิงรัง - เขาไม่ยอมทิงรัง าลา "

ขุนเขา "สองพี่น้อง" คังสันโคษอูริมยั้งตอนคนแม่น้ำเพชร ตื่นเขาฟากหนึ่งแชอยู่ใน น้ำ เขาทั้งสองลูกนั่งอยู่ติดกันจึงได้ชื่อว่าเขา "สองพี่น้อง" วันนั้นเขามีงานกันที่วัดสองพี่น้อง วัด ของเขาไม่มีพระเลยมีแต่ไม้แกะไว้ทางพระพุทธรูปแล้วก็มาบูชากันด้วยดอกไม้ แล้วเส่นวักคักแทนกัน ด้วยกล้วยยอยเนื้อกมัน ตามสมควรแก่ประเพณีของชาวเขา ชาวกระเหรี่ยงที่ได้อาศัยพื้นดิน และ สัตว์ป่าเลี้ยงชีวิตมาชานาน

เมื่อเจ้าบางร้องจบแล้วก็เป่าแคน นางกบปีเจ้ากร้าเขามาหา เจ้าคนตักดองก็โคง ทิวร่าเจิบเขามากลางวง เจ้าคนฉกขอลอยหน่าอย่างสนุกทำให้เจ้าหนุ่มสาวอื่น ๆ ออกสนุกไม่ได้ ก็ หันเขามารำรวมเล่นสนุกกันเป็นงานบุญ เพราะว่าฤดูนี้เสร็จหน้าชาวแล้ว คงแควาจะปลุกพักแพ่ง แดงกว่าไว้กันกันเรื่อยไป นาวชาวของเขาไม่ได้ทำอย่างเราเขาเห็นป่าไหนที่ไม่ขึ้นรกวัน เขียวขอม เขาก็พันป่านั่นเหลือแตกอแล้วหยอดชาวลงไปกอ ๆ อาศัยน้ำฝนโดยไม่ต้องมีน้ำหล่อเลี้ยง ตามที่วาง กลึงหักทองแดงราน ชีวิตของเขามีความสุขตลอดคทิวราตรีและฤดูกาล

กำลังที่เขาบรรยายทำเพลงกันอยู่อย่างสนุก เสียงเกรียวกราวทางหน้าวัดก็ได้เกิดขึ้น ชายหนุ่มคนหนึ่งวิ่งหน้าตั้นเข้ามาหาพวกที่กำลังสนุกสนานกันอยู่ "อ่าเกอเขามา - อ่าเกอเขามา" เขาพูดเป็นภาษากระเหรี่ยง "มาเร็วสองดำ - เร็วซีเดี่ยวลำบาก" พอสิ้นเสียงบอกกล่าวทั้งหนุ่ม สาวเขาแยกพากันละจากวัดที่มานูชา หอบลูกจูงหลานลากขางเดินบ้างออกจากวัดไป มีใครมีงาขาง ก็แบกขึ้นใส่หลังเอาไปเที่ยวชุกซอนที่ใครมีนมมีของดี ๆ ก็เอาชุกไว้ตามพุ่มไม้ไกลบ้านกลัวเขาจะจับ เอาไป เพราะว่าเขาห้ามไม่ให้ฆ่าขาง บางทีคุ้นเคยกับพวกอ่าเกอซอนของเสร็จแล้วก็ลงไปคอย อยู่ที่ท่าเรือ นางสาว ๆ ก็ไปคอยเมียงมอง เจ้าหนุ่มที่หอมสวयงามก็ไปคอยขอลอดูกลูกป็นลูกของ จากพวกนักเที่ยวเอามาใส่หู พวกผู้เขานูแก่ก็โคตแต่งคุณสวยคนงาม เพราะนาน ๆ จะได้เห็น สักที

ผู้ใหญ่บ้านสายหนักอกมากกว่าคนอื่น แก่ตองหาคนไปช่วยเขาจุดเรือขึ้นแก่ง ฝั่งน้ำต้น
แต่ไหลเชี่ยวจนขึ้นไม่อยู่ ฝั่งน้ำเบื้องล่างเป็นหินผา ตะไคร่น้ำเกาะเขี้ยวขมจนล้นยื่นอยู่หัวเรือ
เมื่อมามลาย หรือตะพานน้ำคานความเค็มผานมากและหนัก ตะเพียนแดงแหวกว่ายกันอยู่เป็นฝูง
ที่เชิงผาโขงก็นำกรรมเย็นเยือก พวกอำเภोजอดเรือลงที่ท่าสองพี่น้องทั้งสองลำ

คนหนึ่งเป็นปลัดอำเภอ อีก 2 คนเป็นเสมียนมหาดไทยและสารวัตรศึกษา เขามา
ตรวจแล้วเลยขึ้นมาเที่ยวมีคำตรวจมาด้วย 2 คน ผู้ใหญ่สายลงไปเรืออย่างองอาจดีกว่าคนอื่นที่
ทำลับ ๆ ล่อ ๆ

"นายมาบ้านฉันอีกหรือ ?"

ท่านปลัดอำเภอหัวเราะ "มาหากวางเงินสักตัว"

"ได้ฉันจะพาไป" สายบอก

"อย่าลืมนะ" ท่านปลัดอำเภอบอก "ท่านพาฉันไปยังที่ไรไม่ได้แคกลักที่ ถ้าท่านไป
กับพวกท่าน ๆ ยื่นมาให้ฉันได้ทุกที"

"นาย หนานี่มันหน้าเขาปลุกถั่วปลุกมันปลุกผักแพงแต่งกว่าไว้มันกัน ถ้านายจะกินอะไร
แล้วนายอย่าเก็บเอาเองนะให้เขาเก็บเอามาให้ถึงกิน"

"ขอ ? ยาสั่ง" ท่านสารวัตรศึกษาร้องขึ้น "เออน่า ฉันไม่เก็บกันหรอก"

"ใครจะหายาสั่งเอง?" ท่านปลัดอำเภอบอก

"มีอยู่คนหนึ่งชื่อเจ้าบาง" ผู้ใหญ่บ้านบอก "คนอื่น ๆ สู้เขาไม่ได้ยาของเขาคือ เขา
หาที่ซื้อใครเก็บก็ตองตาย"

"แกไม่ได้หรือ ?" ปลัดถาม

"ไม่ได้หรอก - ใครถูกก็ต้องตาย เจ้าบางเขาไม่ถูกกับฉัน เขาเคยมาชักชวนลูก
บ้านฉันไปอยู่ "แกสาระจาน" กันให้หมด ฉันจะได้เกอแต่ไม่มีใครเขาไป เจ้าบางมียาโรยตามทาง
ใครเหยียบของเขาเขาตองตาย แล้วเขาเป่าแคนเก่งเขาไปหัดมาแต่ "หนองหญ้าปล้อง" ใคร ๆ
ก็ชอบเขา เขาได้กับนางยงแล้วเขามีลูกได้ 7 เดือน แล้วเขายังไปขอยนางกบี่ เมื่อคืนฉันเห็น
เขาไปย่อง"

"ท่านดาจะชอบนางกบี่อยู่ละซี"

ผู้ใหญ่มาอายุมาไปมา ทำให้คนบนเรือหัวเราะกันทั้งลำ สายคล่าตะเกียง "คัตส" อยู่ไปมา "เจ้านักแว่นมันสว่างดี" เขาพูดพิมพ์

"บาง" คนที่ผู้ใหญ่มาถลาถึง ฟังแคนไวซางเสาปากก็ร้องเพลงเบา ๆ

"เบ้ไม่ทิ้งดั่ง - เบ้ไม่ทิ้งดั่ง"

หัวใจของเขาหวลคิดไปถึง "ก๊กปี" ขึ้นมา เมื่อสักครู้งร่ำรายอยู่ด้วยกัน แม้มบางจะไต่กับขงและมีลูกแล้ว เขาก็ไม่ยอมดอกกำไรเงิน 6-7 อันที่ค้อออก กำไรข้อมือก็ยังไม่ หูของเขามีปลอกลูกปืนใส่ เขาเป็นคนหาเงินเก่งเมียของเขาได้กำไรเงินทั้งค้อและแขน ผู้หญิงจน ๆ ใส่แคลุกบัด ถ้าเขาไปย่องลูกสาวใคร ถ้าหญิงรักมันก็จะดอกเอากำไรไว้ทั้งหมด วันนี้กำไรของเขาหายไปหมดขงก็อะใจ--

"พี่บางท่านเอากำไรไปให้ใคร"

"เปล่าฉันไม่ได้ให้ใครหรอก" บางตอบอ้อมแอ้ม

"อย่าโกหก" ยงร้องไห้ "ฉันรู้พี่บางท่านเอาไปไหนก๊กปี"

"ฉันไม่ให้ - ฉันลืมไว้ที่หน้าบ้าน" บางแกตัวแต่อาเภอเขามาทำนุแล้วหรือ? " ฉันยังไม่โคของงาทั้งสองคู่ เจ้าคนข้อมือยังไม่มา ฉันจะเอามันไปซ่อนเคี้ยวเขาจับฉันไป แล้วฉันจะเลยไปหาเนื้อเอาไปให้เขาที่เรือสักสองขา เจ้าสายเขาเกลียดฉันอยู่เขาคงไปฟ้องฉันแล้ว"

เมื่อบางพูดจบเขาก็รีบกุญแจ แบกงาข้างที่ละกุดลงจากเรือ เอไปซ่อนไว้ที่ลับตาคนเสร็จแล้วก็หยิบปืนคาบศิลายาวเกือบ 2 วาขึ้นแบกบนมา

"ฉันจะไปหาเนื้อแล้วจะแะไปที่ไรค้าย" เขาสั่งเมียแล้วก็ลงบันไดไป

ไรของก๊กปีอยู่เลยไรของเขาไป บางนึกกะหิมอ้มเอิบ เขาจะไปดักพบก๊กปีที่ไรเมื่อผ่านไรของเขา บางหยุดยืนดูฟักทองซึ่งออกผลเขียวอร่าม เขาเห็นใบหนึ่งมันใหญ่ที่สุดไม่เคยเห็นฟักทองไรใคร ที่จะใหญ่เท่าที่ไรของเขา บางหยุดมองดูใจก็คิดว่าซากลับจะมาเก็บเอาฟักทองลูกนี้กลับไป เขาดวงเอากลักไม่ลวขนาดซุดที่เหล็กไฟออกมาจากกระเป่า เอายางสีเขียว ๆ ทาไว้ที่ขั้วแล้วก็ทำปากขมุขมิบ

"ใครเก็บท่านไปก็ตองค้าย"

เขาแบกปืนออกเดินทางค้อไปอีก

" หึ่งบอกลุงเลอ - เออ - เออ - คังโกลกเฟง "

พอเขาป่าที่ความมันพอจะมีสัตว์ บางก็ตองเดินเขาไปอย่างระมัดระวัง แต่มันก็เป็นวัน
แสนจะประหลาดอะไรเช่นนั้น ตลอดเวลาเขาไม่เห็น วิ่ววาวว่าจะไคสัตว์เลย จนกระทั่งเขาเดิน
เลยเรื่อยมาถึงไรกกปี บางก็ซุดลงนั่งเอนหลังฟังคนไม้ คอยกักปืออยู่จนตะวันตรงหัวกระนั้นแล้วก็ยัง
ไม่เห็นกกปีมาไรของมัน บางลุกขึ้นหยิบปืนที่พึ่งไวข้าง ๆ ตัวแล้วก็ออกเดินทางกลับ เขาได้ยิน
เสียงนกร่องบนกิ่งไม้ ทำให้เขาคิดถึงเพลงที่เขาร้องกับกกปี "เออ - เออคังโกลกเฟง" หักใจ
เสียออกเดินต่อไปอีก ตะวันกำลังเลี้ยวหัวไปแล้ว เวลาบ่ายกำลังเลี้ยวหัวไปแล้ว เวลาบ่ายกำลัง
มาหาสัตว์สักตัวเดี๋ยวกมีไคพานพบ ในที่สุดก็วกมาที่ไรของตัวอีกครึ่งหนึ่ง

พักทองลูกนั้นหายไป ?

บางยื่นนั่ง มองดูข้าวของมันที่ใส่ ๆ ยังไหลลงมาเขาทั้งโกรททั้งแค้น หึ่งเสียคายที่ทาน ๆ
จะได้พักทองลูกใหญ่เท่านั้น

"ทานตองตาย - ทานตองตาย" เขาพูดออกมาเหมือนเสียงคำราม เมื่อตรวจดูความ
ร้านพักแห่งอื่น ๆ ไม่เห็นสิ่งใดหายไปอีก เขาก็ออกเดินต่อไป มุ่งหน้ากลับบ้านทันที ในใจของเขา
คิดว่าบางที่กกปีอาจไปมีวสุมดูพวกอำเภอที่เรือ แต่ถึงอย่างไรคืนนี้เขาก็คงจะ "ย่อง" ลึก เมื่อ
คิดถึงพักทอง เขาแล้วความโกรธก็คานขึ้นมามาก

ทานตองตาย - ทานตองตาย

ตะวันเกือบจะลับเหลี่ยมเขาสองพี่น้องลงไปแล้ว บางเดินช้าเพราะว่าเขาเสาะหาสัตว์
มาเรื่อยเพื่อชิงเอาไปให้พวกอำเภอที่เรือ เขามาถึงบ้านได้ยินเสียงลูกร้องไห้จ้า เสียงเมียกำลัง
กล่อม บางแบกปืนเข้าไปในรั้ว ขึ้นบันได 3 ชั้นขึ้นไปบนเรือนของเขา บางร้องออกมาอย่างตกใจ
ย่นิ่งเหมือนเสहतิน พักทองลูกนั้นลูกที่หายไปวางอยู่บนเรือนของเขาเอง มันถูกฆ่าออกไปเป็นสอง
ซีกแล้ว

"ยง - ยง -" เขาตะเบ็งเสียงออกมาอย่างแหบแห้ง แต่ถึงกระนั้นมันก็รู้สึกเหมือนว่า
จะคังไมพอ "ยง ทานคัมมันมาหรือ ?

ยงเงยหน้าขึ้นคกคคดังแล้วพยักหน้า

"เออ ? ฉันทักเอง"

บางยกมือทั้งสองข้างขึ้นปิดหน้า แล้วก็ร้องไห้ออกมาอย่างเด็ก ๆ

"ยง - เธอคงตาย"

ยงตัวสั้นเหมือนลูกนก นัยน์ตาแข็งทกตลิ่งเหมือนคนสลบ

"ยง - เธอใหญ่กินนมเสีย - เธอคงตายแล้ว"

ยงค่อย ๆ เอื้อมมือไปอุ้มลูก ใหญ่กินนมหน้ามสีชาวมวิสุทธิ ไหลลงมาตามริมฝีปากของ
เจ้าเด็กน้อย แล้วก็ไหลจากปากไม่ลงสู่พื้นดินเบื้องล่าง ในไม่ช้าร่างของยงล้มฟาดลง เจ้าเด็กน้อย
ร้องไห้จ้าขึ้นด้วยความตกใจ

ในไม่ช้านักข่าวเรื่องยงตายก็แพร่ไปทั่วหมู่บ้านสองพี่น้องว่า นางยงถูกยิววางยาพิษตาย
เพื่อจะมีเมียใหม่ คือ ก๊กปี

"เธอแกลงมาเมียเขา" - ผู้ใหญ่สายบอกแก่ทวนปลัดอำเภอบอก - "เขาท่วยยาสั่งไว้ที่ฟักทองแล้ว
เขาก็ใช้เมียเขาไปตัด"

"ดังนั้นเขาก็ฆ่าคนโดยเจตนา" ทานปลัดอำเภอบอกว่า

"ฉันรู้ว่าเขาชอบอยู่กับนางก๊กปี เขาร้องเพลงด้วยกัน รำด้วยกัน เขา "ยง" นาง
ก๊กปีในเวลากลางคืน" ผู้ใหญ่บ้านกระเทรียงบอกต่อไปอีก

"จับ" ทานปลัดอำเภอสั่งเฉียบขาด

บางเดินร้องไห้มาตามทางเขาหมคปัญญา หมคสทิที่จะทำอะไรก็ได้แล้ว ได้แต่รำพัน
โง่โง่มาเหมือนคนบ้า "คิดแล้ว ? เจ้าบางฉันต้องจับท่าน" ผู้ใหญ่สายชี้หน้า "ท่านฆ่าเมียท่านตาย
อำเภอบอกเขาจับท่านเดี๋ยวนี้แหละ"

บางตกตลิ่งพริ้งเฟริด "ฉันไม่ได้ฆ่าเขา - ฉันไม่ได้ฆ่าเขา เขาหึงฉัน เขาตามรอย
ฉันไปแล้วเขาก็..."

เจ้าหน้าที่ตำรวจ 2 นาย กระโดดเข้าจับเจ้าบางไว้แน่น คนหนึ่งคว้ากุญแจใส่เข้าที่ข้อมือ
คังกรอม แล้วเจ้าบางก็ถูกพาตัวไปลามาโซไว้ที่ในเรือ เจ้าหน้าที่คนใด "ยาสั่ง" ในกลักไม้ลวก
อีกชนิดหนึ่งเป็นหนามแหลม คำ ๆ เป็นกิ่ง ๆ หนามเหล่านี้อาบไว้ด้วยพิษต่าง ๆ และยางของใคร
เหยียบเขาเพียงเลือกออกชิบ ๆ ก็จะต้องตายทันที

อีกสองวันต่อมาเรือของท่านปลัดอำเภอก็ค่อย ๆ ถอยออกจากท่า พอถึงวันนั้นเขาไปทำบุญ
กันทั่ววัด บางถูกล่ามอยู่ในเรือ เขาได้ยินเสียงเพลงลอยลอคป่าเบา ๆ มาแต่ไกล

"หึงบอกลองเลอ - เออ - เออ - คังโกลกเฟง เบ้ ไมหึงลึง - เบ้ไมหึงลึง ฯลฯ
แต่บางกำลังจะหึงรังไปอย่างไม่ได้กลับคืนมา

ชำเหมา

สี่ชีวิตอยู่กันมาด้วยความยากลำบาก ภายในไร่ชาวโศกอันกว้างใหญ่ และถั่วลันเตา บ้านของเราไม่ใหญ่โตอะไรนัก จะเรียกว่ามันก็ดูจะไม่เต็มปากเอาเสียจริง ๆ ควรจะเรียกว่า ไร่เลี้ยงมากกว่า พื้นเบื้องหลังคั่นน้อยที่ไม่ใช่คั่นที่อัดหรือกระทั่งให้แน่น แลวปลูกแคร์อยู่แทนเตียงนอนนอนเหมือนพวกคนจีนทำไร่ยก เขามีพื้นกระดานปูตลอด จึงทำให้รู้สึกว้าโรงนิตหนอย

ทรัพย์สินสมบัติภายในไร่ของครอบครัวนี้ ก็มีเกวียนอยู่เล่มหนึ่ง วัวเทียมเกวียนมีอยู่คู่หนึ่ง นอกจากใช้เทียมเกวียนแล้วก็ใช้มันไถคราดเสียอีกด้วย นอกจากวัวก็ยังมิโกโรคไอลแลนค์เร็ดหลายตัว - เป็นพันธุ์แขวงและผสมกับโกพื้นซัวอย่าง แต่มันก็ยังใช้ให้กินเป็นอาหารอยู่เรื่อย ๆ นอกจากนั้นแล้วก็ไม่มีอะไรอื่นอาศัย ที่พื้นดินที่นั่นก็ชาวโศกและถั่วก็ให้ผลอยู่เรื่อยมา ในเวลาเราพอจะตื่นขึ้นแต่มีคปลุกลูกออกไปทำงานคิน และดูแลค่นหมากรากไม้ต่าง ๆ พอได้เวลาอาหารเชาก็เลิกจัดส่งลูกทั้งสองไปโรงเรียน ลูกสองคนของพ่อเขามันเป็นเด็กฝาแฝดเหมือนกันราวกับแกะทั้งฝูง หน้าเหมือนกันอย่างนั้นแหละ เรื่องเค็มมันก็มีอยู่ว่า พ่อเขามั่งกับแม่เขาไม่มีบุตร เมื่อแม่เขาออกไปบ่นบาลเจ้าพ่อทั่วคั่นไหนก็ไม่รู้ ในมีนั้นเองแม่เขาก็ได้บุตรและเป็นบุตรฝาแฝดเสียด้วย

ทั้งสองคนเรียนหนังสือไคไม่สูงนัก งานอาชีพที่รักคือพ่อและแม่ ทำให้เขาต้องออกจากโรงเรียน สมภารที่วัดตั้งชื่อ เจ้าฝาแฝดคนใหญ่ว่าปริศา เจ้าฝาแฝดคนเล็กชื่อปราโมทย์ แม่ทั้งสองคนจะมีชื่อเสียงเรียงนามอันคองขางจะไพเราะ แต่พ่อกับแม่ก็ไม่นิยมที่จะเรียกชื่อลูกให้เป็นเยอคงเรียกว่าเจ้าใหญ่และเจ้าเล็กตลอดมา ชื่อจริง ๆ ของเจ้าสองคนนั้นก็คงไปนอนหลับอยู่ในทะเบียนสำมะโนครัวเท่านั้นเอง

กาลเวลาไคล่วงเลยไปเรื่อย ๆ นับด้วยจำนวนปีเจ้าฝาแฝดสองคนก็เติบโตใหญ่กลายเป็นหนุ่มขึ้นมา ส่วนแม่เขาออกก็สิ้นชีวิตไปด้วยโรคมะเร็ง คงเหลือพ่อเขามั่งกับลูกฝาแฝดเพียง 2 คนเท่านั้น ในเวลาเขาพอเขาแทนที่จะลงไปไคและทำงาน เคียวนี้พอเขาไม่ต้องทำอย่างนั้นเสียแล้ว เขา ๆ ลูกจะค่นนำแะชงชาจีนมาให้พอเขาก็จะมองคู้พิชฉักภายในสวนครัว และมองคูขอบฟ้าอันตระการตาไปค้วยสี่ทอง เจ้าฝาแฝดสองคนทำงานกันเหมือนเครื่องจักร เพราะว่าเคียวนี้ชาวโศกเป็นสินค้าออกที่สำคัญมันเลี้ยงชีวิตครอบครัวของเขาหลายปีคี้คักแล้วตั้งแตก่อนสมัยพัฒนา

บายวันนั้นทั้งสองคนพี่น้องออกไปทำงานในไร่ เขาจำเป็นต้องขายที่ดินให้กว้างขวางออกไปอีกที่ดินที่จะขายนั้นคนไม่กล้าซื้อไปหมดแล้ว โดยจ้างพวกกรรมกรมาทำงานเป็นรายวันยังอยู่งานซุกคอกและเผาถ่าน ปราโมทย์เจ้าฝาแฝดคนน้อง โยนขวานลงยังดินแล้วนั่งกอดเขา

"พี่เมื่อวานนี้ฉันไปเที่ยวในเมืองมา"

"แล้วไง ?" ฝาแฝดผู้พี่ถาม

"ฉันเข้าไปนั่งกินกาแฟและคุยกับเจ๊กแก่ ๆ คนหนึ่ง แก่พูดกับฉันว่า คอกไม้ที่ฉันมักจะหอมไปไกลคน"

"แล้วทำไม ?" พี่ชายไม่รู้อะไรเอาเสียเลย

"อ้ายเรื่องนี้มันก็เกี่ยวกับตัวฉันอีกนะแหละ มันเกี่ยวจริง ๆ นะ ฉันทรมาณตัวฉันเอง ฉันว่าตัวฉันเองที่มาหมกอยู่ในคอกเป็นอ้ายลูกหุงลูกนากอยู่อย่างนี้แล้วก็ตายไปพร้อมกับความโง่เง่าเท่า ๆ คน ไม่ผิดควายเร่ด ๆ นี้เอง"

"ถิ่นนี้บ้านของเราจะเล็ก ๆ เราเกิดที่นี่ แม่ว่าพ่อแม่ของเราจะมาจากที่อื่นแต่เราก็เกิดที่นี่ เกิดที่บ้านของเราแท้ ๆ พ่อของเราอยู่ที่นั่น แม่ของเราที่ตายที่นี่"

"นั่นมันไม่ใช่เหตุผล เราเกิดที่ไหนเราอาจไม่จำเป็นต้องตายที่นั่นก็ได้"

"แล้วเรามีเหตุผลอะไรที่จะต้องไปตายที่อื่น กรุงเทพฯ เระะ ใคร ๆ ก็หมายมั่นปั้นมือที่จะเขากกรุงเทพฯ แล้วก็เขาไปคอก ๆ อด ๆ อยู่ในกรุงเทพฯ แสงสี รัตรา ตึกงามของกรุงเทพฯ มันทำให้คนอึดใจหรือ สู้ที่บ้านเราไม่ไค้อย่างน้อยเราก็มียาของเรากินทุกวัน -"

"พ้อยู่กินไปให้หิวและฉันไปละ อดอย่างน้อยได้เห็นโลกมาก ๆ ก็เป็นกำไรของชีวิต ตาแป๊ะแก่คนนั้นยังเล่าเรื่องให้ฉันฟังอีกว่า พี่นะ พี่ควรฟังอย่างขึง คือว่าตัวเมียคนหนึ่งมีลูกอยู่สองคน คนที่เป็นเด็กคืออยู่ในโอวาทของพ่อแม่ คนน้องเป็นเด็กเกเร คนพี่ช่วยพ่อแม่ทำมาหากิน ยามเมื่อพ่อแม่แก่เฒ่าที่สู้ยิบตรา ลูกคนพี่ก็เลี้ยงดูพ่อแม่ตลอดมา ส่วนคนน้องหนีออกจากบ้านหนีพ่อแม่ออกไปหากินต่างถิ่นยังเมืองไกล พ่อแม่ก็ไค้แต่คนผู้พี่เท่านั้นที่ช่วยมาหาเลี้ยง ทำไรชาวโศคเหมือนอย่างเราอย่างนี้แหละ ต่อมาคนผู้พี่เผลอเผลอไปบ้างเพราะทำงานคนเดียวเลยทำให้เกิดไฟไหม้บ้านขึ้น ไฟไค้ลุกลามลงไปถึงในไรไหม้ชาวโศคเสียหายหมด เลยตกเป็นหนี้เป็นสินเขาตลอดมาที่ดิน ไรนาเขาก็จะยึดเอาหมด เพราะไม่มีเงินส่งคอกเบี้ยเขา ก็พ่อคือเจ้าลูกชายคนน้องกลับมา เราได้พบความสำเร็จจากถิ่นอื่นเขาร่ำรวยมา ในที่สุดเจ้าคนน้องก็เข้ามาครอบงำฐานะของพ่อแม่ไว้ได้ "

"อาจเป็นได้ - สำหรับความฝันเท่านั้น"

"ความฝัน-" คนผู้นองหวนคำ

"ถูกแล้ว ผู้ถูกนิยำนั้นขึ้น เขาก็ถูกขึ้นมาด้วยความฝัน เพื่อให้คนฟังแล้วเอาไปฝัน อย่างมีความสุข-แน่แท้ ก็เวียนแกล้งไปหากินต่างถิ่นซี้ สองไปหากินในกรุงเทพ-ถูกก็ได้ แล้ว แกล้งจะไถ่กลับมากอบกู้ฐานะของพ่อแม่โคตรอกนอกจากจะดมอดโคชกลับมา"

เอาเถอะนาพี่-พี่ไม่ทองหัวเราะเยาะฉันทรอก ฉันไปจริง ๆ" เขาลุกขึ้นยืนหยัดและ พึมพำสบดสาบาน "ฉันไปจริง ๆ ฉันเบื่อพี่ ฉันเกลียดพี่ ฉันเกลียดที่จะอยู่กับคนไม่ที่พูดไม่ได้- ฉันต้องการสิ่งที่มีชีวิตมากกว่านี้ และจะไม่ยอมกลับมาตายที่นี่-ฉันจะตายในที่ ๆ จะเจริญแล้ว ค่าย อารยธรรมทั้งปวง ขอพี่แถมอย่างเดียวกันว่าอย่าเพิ่งบอกพ่อ ฉันหายไปครบ 3 วันแล้ว พี่จึง คอยบอก จำไว้นะพี่ และบอกพ่ออย่างที่ฉันเล่าให้นายให้ฟังนี้แหละ"

"เลิกแกล้งจะไม่ทำอย่างนี้จริง ๆ ทรอกนา"

"โฮ พี่ใหญ่-ปล่อยฉันเถอะ ฉันจะไปต่อสู้กับโชคชะตาทุก ๆ วิถีทาง"

"แกมีเงินไปแล้วหรือเล็ก ?" พี่ชายยังถามต่อไปอีก

"ฉันมีบ้างเล็กน้อยจากการเลี้ยงโชคของฉันในวงไป--"

"ไปเถอะ ถ้าแกต้องการอย่างนั้น ถ้าแกเบื่อโชคชะตาอันเลวของแกเมื่อไรแกกลับมา นะ อย่าไปทนความลำบากที่อื่น--"

"ทนความลำบาก--" เขาหัวเราะอย่างเย้ยหยัน "ว่าแต่พี่นั้นเถอะ "

ในที่สุด-เจ้าฝาแฝดคนน้องเล็ก หรือปราโมทย์ก็ได้ละจากพ่อพี่ไรชาวโศคและถั่วลิสง ของเขาไปเสียแล้ว ในวันแรก ๆ เมื่อพ่อเขาถามถึงเขา ใหญ่ก็จะบอกแต่เพียงว่าเขาไปเที่ยวที่- ตลาด หรืออาจไปในเมือง พอครบ 3 วันของการจากไปของน้องชาย เขาจึงบอกความจริงกับพ่อ และเล่าให้ฟังถึงนิยายที่น้องชายได้ไปนั่งฟังมา พ่อเขาน้ำตาคลอ ริมฝีปากสั่นและเบะเบี้ยว มือที่ ถือถ้วยน้ำชาสั่นระริก และบางทีก็หัวเราะออกมาทั้ง ๆ ที่น้ำตายังไหลซึมออกมาจากดวงตาด้วยความ ขบขันในความคิดของลูกชาย

เมื่อไม่มีน้องเสียแล้วใหญ่ก็เต็มไปด้วยความเหงาหงอยและเปล่าเปลี่ยวใจ เขาอยู่ไป อย่างเศร้า ๆ และทำงานไปอย่างเฉื่อยชา คืนวันหนึ่งฝนตกหนัก ฟ้าคะนองอสุณียมาทฟาดเปรี้ยง เสียงสะท้อนไปทั่วทิศ เขาได้ยินเสียงกุกกักที่หน้าประตูและเสียงครางด้วยความหนาวเหน็บ เขา

เขาหัวโคมรี่ไปที่ประตู และตบประตูถามเพื่อให้เสียงของเขาตลอดออกไปจากเสียงฝนที่กำลัง
 คุกคาม

"ใคร-ใครมารองครวญครางอยู่นั้น ?"

เขาถามแล้วถามอีก- ในที่สุดก็ตัดสินใจที่จะเปิดประตูออกไป แม้อันตรายจะห้ามไม่ให้เปิด
 ก็ตาม เพราะว่าการเปิดประตูกลางคืนเช่นนั้น อาจเสียทีพลาดท่าถูกคนร้ายที่อยู่ข้างนอกเข้า
 ไล่ พอประตูเปิดออกสายฝนก็สาดเข้ามาที่เขาอย่างชุ่มโชก สุนัขดมโข้วตัวหนึ่งยื่นโข้วเซ่อโคร่ง-
 บานอยู่หน้าประตู เขาจับหนังคอมันดึงเข้ามาแล้วก็ปิดประตูเสียโดยเร็ว

เป็นสุนัขพันธุ์หม่มสูงกว่า 2 ฟุต ซึ่งนี้แสดงว่ามันจะสูงขึ้นไปอีกถ้าไม่ขาดอาหารอย่างนี้ สีส
 ของมันแดงเข้มแบบหมาไทยทั่วไป เขียวยังสั้นมาก เขารับหยิบผาเถา ๆ ออกมาเซ็ดตัวให้มันจน-
 แห้งแล้ว ก็รีบเข้าไปคนข้าวที่ในครัวกับเศษอาหารก้นถ้วยก้นชามนำมาให้มันกิน มันชำเลืองดูเขา
 ด้วยความกลัว เหมือนกับจะไม่เชื่อว่าในโลกนี้ยังจะมีความกรุณาเหลือเผื่อแผ่มาถึงมันตกค้างอยู่อีก
 เขาดูบริษัระของมันและตบคอเบา ๆ แสดงว่าต่อไปนี้จะรับรองเลี้ยงดูมันมิให้อาทร

เขาพยายามที่จะคิดหาชื่อให้มันให้สมกับความรักที่เขาให้มัน แต่คิดเท่าไร ๆ ก็ไม่ออก
 มีแต่ชื่อหมาของชาวไร่ควายนี่ที่เขาไม่ชอบเอาเสียเลย ในที่สุดเขาก็นึกถึงภาพยนตร์เรื่องหนึ่ง
 เขายิ้มแป้นออกมาในทันที หมายตัวนี้เป็นหมาพเนจร หนึ่งจันเรื่องนั้นก็ชื่อ ชำเหมาพเนจร

"เอาละ " เขาบอกตัวเอง "เอ็งชื่อชำเหมาอยู่แล้วกัน"

"ชำเหมา" เมื่อเขารองเรียกมันด้วยชื่อนี้มันจะเร่าร้องกระดิกหางวิ่งเข้ามาหาเขา
 ตะเกียกตะกาย และเคลาเคลียเลียไม่เลี้ยวมือเข้ามาทีเดียว

แต่เมื่อชำเหมาอ่อนเพลียสุขภาพดีขึ้น สิ่งที่เสียของมันก็คือความดุร้าย มันจะกัดคนทุกคนที่
 เข้ามาแตะตอของนายของมันไม่ว่าจะด้วยความรักใคร่ไมตรี หรือสัพพอกหยอกเอื้ออย่างไรก็ตาม
 ครั้งหลังสุดกัดเด็กหนุ่มที่เข้ามาซื้อของในไร่ ดังนั้นสิ่งที่ป้องกันความดุร้ายของมันได้ก็คือสามไว้ควย
 โขในเวลากลางวัน และจะปล่อยให้มันออกดูแลและเฝ้าบ้านในเวลากลางคืน แต่เมื่อมันถูกถามเขา
 มันยิ่งดุร้ายหนักขึ้นไปอีกเพราะน้ำโข้ว พอเขาเคยบอกกับเขาว่าให้ปล่อยมันเสียเถอะ หรือไม่ให้
 ใครเขาไปเสีย แต่เขาไม่อาจทำได้เพราะเขารักมันอย่างดุคคิมเสียแล้ว

วันเวลาค่อย ๆ ผ่านไปเรื่อย ๆ เป็นเดือนและเป็นปี ฤดูหนาวโศกผ่านไปแล้วถึง 2-3 ฤดู เขาจึงมีเมียเรื่องมันก็มีอยู่ไม่มากนัก มีหญิงวัยเลยกลางคน ๆ หนึ่งกับลูกสาวอายุ 17 ปี ชื่อรำภา กับเด็กหนุ่มหลานชายอีก 1 คน มาตั้งทำไร้อยู่ติดกับไรของเขา นางไคลงทำไรด้วยเงินจำนวนหนึ่ง ไรก็ยังไม่ได้ผลอะไรขึ้นมา คราที่นี้เมื่อหมดทุนที่เป็นเงินสด บรรดาของรูปพรรณต่าง ๆ ก็ถูกขายไป พอดีปีนั้นน้ำมาก ชาวโศกเสียหายคั้งแคย้งเล็กสูงไม่ถึงศอก นางไคลงไหม่อีกเมื่อน้ำแห้ง เมื่อเกิดอุทกภัยขึ้นเช่นนั้นความยากแค้นอดหยากก็เข้ามาแทนที่ และในที่สุดหลานชายที่มาด้วยก็หนีหายไป จากไร เหลือกันสองคนแม่ลูก ใหญ่หรือปรีดาไคยีนมือเข้าไปช่วยเหลือกอบกู้ฐานะของแก แต่ก็ไม่ไหวเสียแล้ว แม่ของรำภาลมเจ็บลงอีก หมอบอกว่าเป็นโรคปอดอาการของแกย้งทรุดหนักขึ้น แล้วก็สิ้นลมหายใจไปในเวลาอันรวดเร็ว สิ่งที่เหลือก็คือรำภา หลอนเข้ามาอยู่ในอ้อมอกของเขา ด้วยความรักและเห็นใจในคุณงามความดีของเขา

เมื่อแต่งงานแล้ว เขาก็รู้สึกถึงความรับผิดชอบของเขาที่จะต้องมีขึ้น ปรีดาก็เพิ่มงานของเขาขึ้นไปอีกฐานะของเขาดีพอที่จะมองดูเพื่อนชาวไรด้วยกันได้ นั้นเป็นเวลา 5 ปี ที่ฝาแฝดคนน้องหรือเล็กไคจากเขาไปจากบ้าน

ทุก ๆ วันเขาจะใช้เวลาอยู่ในทับเล็ก ๆ เหมือนห่างฝาส่วนทั่วไป ดูแลไรตนชาวโศก และถั่วตกเป็นจึงจะกลับมาบ้านคราวนี้ก็จะยุ่งกับวัวเป็ดไก่และสวนครัวซึ่งรำภาภรรยาของเขาจะชลุกอยู่กับการปรุงอาหาร วันนั้นราว 16.00 น.เศษ ขณะที่เขาเตรียมจะกลับเขายังบ้าน เพื่อดูแลสัตว์และสวนครัว เขาไคยีนเสียงฝีเท้าคนเดิน แลเห็นเงาคนวูบวาบข้างหน้าต่างของคณ ๆ หนึ่ง ก็เดินโซเซเปะปะตามเงานั้นมา

"เล็ก" เขาร้องขึ้นเหมือนคนตระหนก

"พี่ใหญ่ฉันเอง-ฉันกลับมาแล้ว"

"เล็ก-พอดคงดีใจมาก" เขาร้องขึ้นอีก "มาไปหาพอกันเถอะ เอะ แต่นั่นแกเป็นอะไรไปเล็ก เลือด-เลือดที่แขนเสื้อของแก"

"ผมถูกยิงครับพี่ใหญ่-ถูกยิงที่แขน แต่มีเคราะห์ดีไม่ถูกกระดุก-ผมจะอยู่ที่ทับนี้แหละครับพี่-อย่าเข้าไปในฆานในเวลานี้เลย ผมไม่ขอให้อพรวาผมลำบากและถูกยิงบาดเจ็บ ผมอยากให้อพเห็นผมในเวลาดี ๆ ที่อุยิบรับพี่ใหญ่เสื่อผ้าของผมนึกขาดเหมือนขอตาน"

"ไคเล็ก-แกจะพักอยู่ที่ไหนก่อนก็ไค"

"พี่ไปซื้อยาใส่แผลใหม่ที่ได้ไหม ?"

"ได้สิ เล็ก-แต่พี่อยากนึกเดี่ยวเท่านั้นแหละใครทำร้ายแก"

"ไม่รู้หรอกครับพี่ใหญ่ - ผมเดินมาที ๆ มันลอบยิงเอาได้ - ผมสงสัยว่ามันจะคิดว่าเป็น

พี่ใหญ่ เพราะเรามันเหมือนกันเหลือเกิน--"

"แต่พี่ไม่เคยมีสาเหตุโกรธเคืองกับใครเลยเล็ก"

"อาจเกี่ยวกับเรื่องเมียของพี่ก็ได้--"

"ทำไมแกรู้ว่าพี่มีเมีย--"

"ผมพบกับพวกชาวไร่แถวนี้ เขาเข้าไปซื้อรถในกรุงเทพฯ เขาเล่าให้ผมฟัง พี่ใหญ่คงจะมีความสุขนะผมขอแสดงความยินดีด้วย--"

"นอกจากยาใส่แผลแล้วแกต้องการอะไรบ้างเล็ก ?" ผาแผดพี่ชายถามต่อไปอีก

"กับบุหรี่และครีมน้ำมัน อ้อ ผมต้องการเทียนไขกับยาตั้งตราอะไรก็ได้เอาจูน ๆ"

"แกคงหิวด้วยสินะ - พี่จะหื้อของหนัก ๆ มาฝาก"

เขาเข้าไปในบ้านควาจักรยานไคแล้ว ก็ซื้อออกจากไร่ไป

เล็กหรือปราโมทย์ รู้สึกปวดที่ต้นแขนของเขาจากรอยบาดแผลที่ถูกยิง เขาคว้าเอาเจ้าเกล็ดสุวรรณออกมาจากกระเป๋าเสื้อ พร้อมด้วยซองอะลูมิเนียม 1 อันและหลอด เขาเริ่มต้นสูดเจ้าเฮโรอีนเข้าไปจนหายจากความเจ็บปวด เขาเอนกายลงนอนแล้วก็หลับไปเพราะความเหน็ดเหนื่อย มาตื่นขึ้นอีกครั้งหนึ่งก็เมื่อเวลาตะวันลับทิวไม้ลงไปหมดแล้ว โพลเพล็ใกล้จะสนทยา เขาจัดการกับเจ้าเฮโรอีนเสียอีกครั้งหนึ่ง แล้วก็เดินยิ้มอย่างมีเล่ห์กลเขาไปยังบ้านของเขาเอง เขารู้ดีทีเดียวว่า พี่ชายของเขาคงจะปลูกเรือนเล็ก ๆ อยู่ต่างหาก และก็เป็นอย่างที่เขาคิด เขาก้าวขึ้นไปบนเรือนแล้วนั้นโดยมิได้ร้องรอเลย

"พี่เป็นอะไรไป ?" ภาภาถามด้วยความตระหนกอกสัน

"พี่ทำปิ่นดั้น--" เขาว่า "เล็กมันเอาปิ่นมาขาย พี่รับมาจะคุ้มมันดั้นออกมาโดยไม่รู้ตัวเลย ขอนำจูนให้พี่สักหน่อย - นำจูนไคยีนไหม ? ผาพันแผลด้วยแล้วก็ยาแดง"

"แต่เราไม่มีเลยมีแต่ยาไขทั้งนั้น--"

"คางทับทิมมีไหม ?"

"พอม๊ะ " หลอนตอบ ความสงสัยและฉงนสนเท่ห์เริ่มประดังกัน เขามาหาหลอนเมื่อตอนเขาออกไปไรเขาไม่ได้แต่งตัวอย่างนี้

หลอนหายเข้าไปในห้องด้านหลัง และกลับออกมาอีกครั้งหนึ่ง พร้อมด้วยถ้วยชาไม้
น้ำอุ่นกับคางคกหิมะ หลอนรีบทำแผลให้เขาโดยเร็ว และหาผ้าที่สะอาดที่สุดที่มีอยู่ในบ้านพันแผลให้
เขาควย

"ร่าภา - เธอเข้ามาใกล้ ๆ ฉันสักหน่อย--" เขาผูกพรมควยจับมือของหลอนดึงมา
หาเขา

หลอนสะบัดมือจากเขาอย่างสุภาพ

"คิดฉันจะเอาน้ำไปเทเสียก่อน--"

"ประเดี๋ยวก็ได้น้ำร่าภา--" เขาพยายามจะไขว่คว้าหลอนอีก "นี่เขามีเหล้ากินบ้าง
ไหมจะ"

"มีคะ สำหรับเอาไว้อวยไทกรรมกร - คุณก็รู้อยู่แล้ว"

"เอามาหน่อยเถอะ ฉันปวดแผลเหลือเกิน--"

เมื่อร่าภาเดินเข้ามาหาพรมควยแกวเหล้า มือข้างขวาของเขาที่ไม่เจ็บรับแก้วมาแล้ว
ก็วางลงข้าง ๆ ตัวเขาใช้มือข้างเดียวกันนั้นอุ้มหลอนและจับที่หนึ่งคัก มือของเขาก็ไขว่คว้าหลอนไป
ทั่วตัว เขาเลื่อนมือไปโอบคอหลอนและจูบแล้วจูบเล่าเสียทั่วใบหน้า

"ร่าภา - ฉันรักเธอ - ฉันรักเธอเหลือเกิน"

"ปล่อยคิดฉัน--" หลอนร้องขึ้นควยเสียงอันจริงจัง

"อนิจจา ทำไมพู่คองนั้นและจะร่าภา--"

"คุณไม่ใช่พี่ใหญ่ของฉัน--"

"ร่าภา--" เขาพูด "ถ้าไม่ใช่พี่ใหญ่ของเธอแล้วฉันเป็นใคร ?"

"พี่ใหญ่ไม่ได้พูดเสียงเช่นนี้ พี่ใหญ่ไม่เคยทำกับฉันคุณค่อนอย่างนี้--" หลอนร้อง

"จริง - จริง - ฉันอาจไม่เคยโค่ทำกับเธออย่างนี้ แต่วันนี้ฉันได้รับความตกใจอย่างหนัก
เมื่อปืนโค่ลั่นขึ้น ฉันคิดว่าฉันตาย ฉันคงจะไม่ได้มาเห็นหน้าเธออีกแล้วฉันรักเธอ ฉันห่วงเธอ ฉัน
จึงตองกอดเธอจูบเธอเสียให้สาสม ขอเสียให้ฉันเปลี่ยนใหม่พี่รัก - กางเกงควย--"

เขาใช้เวลาที่เธอหายเข้าไปในห้อง คิมเหล้ารวคเคี้ยวหมกแกว แล้วยังแถมอุกเฮโรอื่น
ที่เขาขมึนใส่เข้าไปในบหรี่หรือคองอย่างชื่นใจ และเมื่อหลอนกลับมา เขาก็คลั่งเคล้าเข้าหยอกหลอนอีก
เขามันมีคเกินไปจนกระทั่งกระซางเสื้อชั้นใน ของหลอนขาดออก และจูบหลอนเสียทั่วตัว

"ฉันรอดตาย ฉันรอดตายมาได้ยังไงหุคหุค--"

หลอนสลัดแขนของเขาออกจากรางของหลอน รำภาวิ่งเข้าไปในห้องและใส่เสื้อชั้นใน
ตัวใหม่ หลอนรีบวิ่งลงจากเรือนนอย ฝ่ายความมืดของราตรีและลมฝนที่กำลังพัดมาอย่างแรงแสดง
ว่าฝนกำลังตกอยู่ในระยะอันไกลในเวลาไม่ช้านักหลอนก็มายืนอยู่ต่อหน้าพอเขาภายในโรงของแก
ขณะที่พอเขากำลังนั่งมานับหรืออยู่ข้างโคมรั้วแสงจาง ๆ และซัด

"พอจา พี่ใหญ่หายไป--" หลอนบอกด้วยเสียงกระหึ่มกระหอบ" และมีคนอื่นมาแทนหน้า
ตาเหมือนพี่ใหญ่ทุกอย่าง แต่เสียงผิดกัน เครื่องแต่งตัวผิดกัน เขาพยายามจะกอดปล้ำฉัน ซึ่ง
พี่ใหญ่ไม่เคยทำกับฉันอย่างนี้เลย--"

"หนูคงจะยังไม่รู้ - ว่าใหญ่จะเป็นลูกฝาแฝด เขามีน้องอยู่คนหนึ่งชื่อเล็ก มันไปจากบ้าน
นี้ 4 หรือ 5 ปีแล้วโดยไม่มีใครรับข่าวคราวเลย--"

"ฉันควรจะทำอย่างไรจะพอ ?" รำภาถามต่อไปอีก

พอเขานิ่งคิด - คิดอยู่สักครู่พร้อมทั้งขมื่อขึ้นลูบหนวดและเคราของแก

"มันลวงเกินหนู่มากหรือ--"

"จะพอ - เขาทำกับหนูซึ่งพี่ใหญ่ไม่เคยทำมาก่อน แต่ก็เป็นเพียงภายนอกเท่านั้น"

พอเขาหัวเราะอย่างโกรธ ๆ

"ถ้านักดองโทมมันเสียข้างนี้ ทมาเท่านั้นแหละที่จะรู้ว่าใครเป็นเจ้าของ ๆ มัน"

"หมายความว่าอะไรจะพอ ?" รำภาถาม

"ปล่อยอย่าฆ่าหมาไปทำไม--"

รำภารีบลุกขึ้นในดวงตาของหลอนโรจน์ขึ้นด้วยความหวังที่จะแก้แค้น หลอนรีบวิ่งฝ่า
ความมืดกลับไปยังเรือนนอยของหลอน แต่ทว่ารำภาไม่ขึ้นมันใด หลอนเข้าไปที่ไต้ถุนเรือน ปลด
ขอเกี่ยวออกจากปลอกคอของหมาเหมา แล้วจับปลอกคอมันขึ้นไปบนเรือน พอหมาวิ่งเข้าไปหา
เจ้าของ ๆ มันเท่านั้น มันก็หยุดชะงัก

เจ้าสุนัขแสนรู้มองดูเขาด้วยประกายตาอันแดงฉานเหมือนดวงไฟ แยกเขี้ยวอันยาว-
แหลมของมันออก คำรามออกมาเหมือนเสือในเวลาโกรธโดยไม่ต้องหาให้เสียเวลา มันกระโจน
เข้าชนจนเขาหงายหลัง และในวินาทีเดียวกันเอง ปากของมันก็จับคอหอยของเล็กตรงลูกกระเดือก
และกัดไปมาเหมือนแมวกัดหนู เขาร้องออกมาได้เล็กน้อย แล้วก็ขาดใจตายไปคาเขี้ยวของมัน

ท่านสารวัตร ผู้พิพากษา และปลัดอำเภอ เก็บไปด้วยความพิศวงในขณะที่ได้ไปชั้นสูตร และพลิกศพ

"ไม่มีที่ไหนเลยที่หมามันจะกัดเจ้าของ ๆ ของมันตาย"

"อาจเป็นมา" โครคชหนึ่งออกความเห็น

"หรือไม่ก็--"

"กอะไรครับ ?" สารวัตรถาม

"หิงษ์ - หิงษ์ - ก็อาจเป็นได้ --"

ชายชราหรือพ่อเฒ่ามั่งคั่งเงินเข้ามาที่ศพของลูกชายแก่

"หมาไม่ได้เป็นบ้า - และหมาไม่ได้หิง หวง - หมาไม่ได้กัดเจ้าของ ๆ มันเลย อาย คนนี้ไม่ใช่เจ้าของ เจ้าของ ๆ มันหายไปตั้งแต่เมื่อบายวันนี้ อายคนนี้ถูกยิงมาเลย เขาปลอมตัว เป็นพี่ชายเพื่อหลบหนีกฎหมาย มันถูกยิงที่แขน - และมันเป็นลูกแฝดของผมทั้งสองคน"

สารวัตรยกมือขึ้นเบื้องสูง

"พอแล้ว ผมเข้าใจหมดแล้ว อายเสือ 8 จังหวัด ก็คืออายคนที่ตายนี้เอง เราจับ คนผิดตัวไปแล้ว" สารวัตรหันไปเรียกนายสิบ "ปล่อยเจ้าฝาแฝดคนพี่ออกมาเร็ว "

พ่อเฒ่าเอื้อมมือไปตบไหล่ร่ากาเบา ๆ และยิ้มทั้งน้ำตา

"มันเป็นดอกไม้ที่ส่งกลิ่นเหม็น ไปไกลทันเต็มที--"

ระหว่างวัดกับคุก

เขากลับเข้ามาในหมู่บ้านด้วยความอ่อนระโหยโรยแรงเต็มที่ เวลานั้นถ้าเขาจะได้หยอกคอกหยอกลงไปควายเหล่าเพียงสักแถวสองแถวเท่านั้น ลอยเชื่อเหลือเกินว่าเขาจะต้องมีแรงขึ้น และจะหายหิวเสียอีกควาย แต่ทว่าเขาระงับไว้เสียได้ สุราคือที่ตั้งแห่งความประมาท และความประมาทก็คือความตาย คนกินเหล้าคือคนสิ้นเนื้อประดาตัว คนกินเหล้าคือคน--

อะ เขาจะเป็นมนุษย์สภาวะไปเสียแล้วหรือนี่ ?

เจ้าของร้านเดินตรงเข้ามาหาเขา ดูเหมือนเขาจะจำมันได้คล้ายคลึงคล้า เมื่อตอนที่เขาจะจากไป มันยังเป็นเพียงอายุสี่เท่านั้น เคียงวันเคียงมันคงจะตายไปเสียแล้วและเจ้าคือเป็นเจ้าของร้านแทน

"อาลอย" ที่พูดขึ้น "ลื้อจะกินอะไรก็เอาไปเถอะอาลอย แต่ขอให้เอาไปกินที่นอกกราน--"

"ทำไมละดี ?" เขาถามควายเสียงเรียบ ๆ

"คนเขากลับ --"

"คนเขากลับ...." เขาทวนคำอย่างเงิบ ๆ

"ฮือ ไม่มีใครกล้าเขารานหรอก"

เขารับลูกขึ้นอย่างช้า ๆ และทอดสะทอนถอนใจ

"ลื้อเอาเหล้าไปกินสักขวดหนึ่งซี" เขาหันหน้าช้า ๆ "อ้อไม่กินเสียแล้ว"

เขาออกเดินต่อไปอีกท่ามกลางสายตาทุกคู่ที่จ้องมองมายังเขาอย่างตื่น ๆ และหวาด แต่พอเขามองไปข้าง สายตาคคนเหล่านั้นก็หลบวูบวาบไปจากสายตาของเขา เมื่อเขาเดินคล้อยหลังไปแล้วเสียงซุบซิบก็ได้เกิดขึ้น แล้วสายตาทุกคู่เหล่านั้นก็มองตามหลังเขาไป จนกระทั่งไม่อาจมองเห็นเขาอีกได้

เขารู้สึกสะทอนใจอย่างบอกไม่ถูกในเมื่อได้เห็นบ้านน้อย ๆ ของเขา ๗ บัคนี่ได้เปลี่ยนมือไปเป็นของคนอื่นแล้ว วิญญาณของแม่ที่ไต่ตายจากไปเมื่อ 3 ปีก่อนคงจะวนเวียนล่องลอยอยู่ภายในบริเวณบ้าน เขายังจำตนตะขบอันร่มครึ้ม สะพานข้ามคูและต้นหมาก ตลอดจนมะยมที่กำลังปลอຍผลเป็นพวงอยู่ข้างรั้วไม้ที่บุฟุ้ง เขาออกเดินก้มหน้าไปช้า ๆ และเนิบ ในขณะที่หญิงแมลูกอ่อนคนหนึ่งรับอุ้มลูกเข้าไปในทองแถวอันเดียว และปิดประตูมุ้งควายความกลัว

ลอยเคินผ่านกลุ่มนักแสดง 2-3 คน ที่กำลังคุยกันอย่างสนุกสนานเฮฮา พอเขาผ่านเข้าไปเสียงพูดเสียงคุยต่าง ๆ ก็เงียบงันลงไป มีเสียงที่แผ่วกระซิบเหมือนเสียงที่ดังออกมาจากหลุมศพแต่เพียงวา

"เสื้อลอยออกมาแล้ว"

เขาไม่ยอมหักท่ายคนเหล่านั้น ในเมื่อคนเหล่านั้นไม่ได้หักท่ายเขา ดูรู้สึกว่าเป็นหมู่บ้านไม่มีใครเลยที่จะนับได้ว่าเป็นมิตร ไม่มีเพื่อนไม่มีญาติ ไม่มีแม่แต่คนรู้จักมักคุ้นหลายครั้งหลายหนที่เขาเดินวกเข้าไปหาโรงเหล้า แต่เขาก็ต้องหยุดชะงักงัน และบอกตัวเองอยู่แต่ว่า อย่าไปยอมแพ้มัน

ที่สุดเขาก็มาหยุดยืนอยู่หน้าบ้าน ๆ หนึ่ง รั้วบ้านล้อมไว้มันคงควยไม่รวกซัดตะลี้เหลื่องอราม เป็นเรือนชั้นเดียว ใต้ถุนสูง หลังจาก แดทว่าหักมุมไว้เป็นแบบปั้นหยาศรีเครื่องบนเป็นไม้จริง มีห้องสองห้องมีชานแลนกลาง ในระหว่างของคานหลังคงจะเป็นครัวมีชานแลนเช่นเดียวกัน เขาแลเห็นเด็กเล็ก ๆ 2 คนยืนอยู่ที่บันได เป็นเด็กผู้หญิงหึ่งคลุมงูเขาควย นัยน์ตาอันบริสุทธิ์ปราศจากเดียงสา

ผู้หญิงเป็นแม่ยังอยู่ในวัยสาวเดินออกมาจากครัวหลังบ้าน หลอนหยุดชะงักและงงันในขณะที่จ้องมองดูเขา ดูแล้วก็อึกแล้วก็ร้องออกมาด้วยความตกใจกลัว แดกก่อนที่จะหนีเขาข้างใน หลอนวิ่งออกมาควาลูกทั้งสองคนลากเขาไปเสียดวย เสียงปิดประตูดังโครมดังเข้ามากระทบหูเขา

ลอยกำลังคิด คิดว่าเขาจะไปข้างไหนดี บานประตูก็ได้เปิดออกมาครั้งหนึ่ง สาครหญิงสาวผู้นั้นหยุดยืนอยู่ที่ประตู มือทั้งสองข้างของหลอนกางออกเกาะกรอบประตูไว้แน่น

"พี่เทพเขามอกว่า" หลอนพูดด้วยเสียงสั่น ๆ "พี่เทพเขามอกว่าเขาอยู่บนเรือน จะทำอะไรเขาก็ขึ้นมา-

เขายิ้มน้อย ๆ และชำเลืองนัยน์ตาขึ้นไปมองดูหลอน สาครหลบนัยน์ตาเขาโดยเร็วและมองไปเสียทางอื่น

กรามทั้งสองข้างของเขาขบกันแน่น จนกลามที่ซากกรรไกรเบ่งรอยนูนขึ้นมา ถ้าเป็นแดกก่อน - ถ้าเป็นเหมือนเมื่อครั้งที่เขายังไม่ได้เข้าไปอยู่ในนั้น เขาจะไม่ปล่อยประโยคทำท่ายอย่างบังอาจนี้ผ่านหูของเขาไปได้เลยเป็นอันขาด

เขาไต่บันเลียงคังซะ เหมือนกับจะบอกเขาว่า เขากำลังขึ้นลำป็นหรือว่ากระซาก ลูกเลื่อนของป็นเล็กยาวก็ตาม นำคาร์ซีมออกมาจากนัยน์ตาเสียลอย เสียที่กำลังจะกลายเป็นหมา ไปเสียแล้ว เขาเหลือบไปมองดูหน้าผู้หญิงที่เคยเป็นเมียของเขามาก่อน แล้วก็ก้าวกลับซ่า ๆ ออกเดินต่อไป

"มาเถอะ ใครอยากจะฆ่าฟันกันไคเหมือนผักปลา บ้านเมืองนะไม่มีข้อมีแปเสียแล้ว"

เขาระบายลมหายใจยาว หน้าของเขาเหมือนกันจะถูกคมด้วยเกือกหรือไม้ก็เหมือนกับถูกชน้ำแข็งมาตลอดวัน หัวใจของเขาสิ้นระริกเหมือนใจจะขาด แต่ว่าทำไมมันถึงเต้นเร็ว อย่างนั้น เต้นเร็วจนแทบจะกระโดดออกมาจากอก ตั้งแต่เกิดมาเป็นเนื้อเป็นตัว เขาก็เพิ่งจะได้พบกับคำพรคนแล้วไม่มีเรื่องอะไรเกิดขึ้นแม้แต่น้อย

เมื่อลอยไปคึกคุก สาครยังส่งเสียในปีแรก พอปีต่อมาไคไค้วใหม่เสียแล้ว เป็นนักเลงอยู่ในหมู่บ้านและมีเงิน เขายังโมทนากุศลบุญวันนี และเฝ้าแต่ภาวนาขอให้หล่อนมีความสุขความเจริญ ๆ ยิ่งขึ้นไป

ลอยเดินต่อไปอีก ในท้องของเขา กำลังร้องรำครวญ เขายังมีเงินอยู่พอที่จะซื้อข้าวราคาแพงกินไคอย่างสบายสัก 2-3 จาน เขาเดินเข้าไปหาแม่ค้า และสั่งซื้อข้าวกิน 2 จาน และตักน้ำในโหมากิน เขารับควักเงินที่มีอยู่เล็กน้อยออกมาส่งให้ แต่เขาก็ต้องชะงักเล็กน้อยในเมื่อแม่ค้าผู้นั้นยกมือขึ้นโบกห้ามซ่า ๆ

"ไมเอาหรือก เสียลอย ขอแควา-อย่า-อย่าชมเหงซาเป็นพอ"

เขาไม่ยอมที่จะให้ทำเช่นนั้น เขารับนับเงินตามราคาข้าวราคาแพงแล้ววางไว้ในกระจาดของแก เขาก้าวเดินต่อไปอีกอย่างเชื่องช้า เขายกมือขึ้นไหวพระ และปากก็พิมพ์่า ชมุบ ชมิบ

"ขึ้นชื่อวามบุญแล้วใจยอมนำไปไคยาก"

เขาขานเสียงเสียดสีกล่าวประจาน เขาขานเสียงท่าหายใจแล้ว เขาชนะตัวเองแล้ว-เขาชนะแล้วหรือ? เขาชนะตัวเองแน่แล้วหรือ? ยิ่ง-ยิ่งก่อน เสียงบางเสียงรองออกมา บ้านไคลอมนี้เต็มไปค้วยนักเลง อย่าเพิ่งทะนงว่าจะชนะใจตัวเองไค

ลอยหยุดอยู่ที่ทางสามแพร่ง ไม่ใช่เขาคิดไม่ตกว่าเขาจะไปทางไหน แต่ทว่ามีคนกลุ่มหนึ่งยืนคอยเขาอยู่ที่นั่น

"ไฉ่ ลือลอย" คนหนึ่งเข้ามาขวางเขาไว้ "เขาว่าเองจะกลับมาโตที่อื่นหรือ?"
ลอยเดินก้มหน้าช้า ๆ เสียงพอสเทพหัวเราะอาปากกว้าง

"ถามมันให้รู้เรื่อง-" เขาว่า

"ว่าไฉ่จะลือลอย ข้านะไม่อยากเรียกเองไปเป็นอย่างอื่นหรอก คนเขาเรียกเอง
ว่าลือ ลือ ชาก็เรียกอย่างนั้น"

"ลือลอย ชารู้ว่าเองเป็นอายลือสินจิวัก....."

"อายลอย....." เขากะไรก็เข้ามาพรวดพราด

จากนั้นก็เลยมีเสียงปืนของพอสเทพที่ดังลั่นขึ้นฟ้าไป ๆ นึก มันดังสะท้อนสะท้อนเขาไปใน
ภายในหัวใจของเขา ไม่ใช่ความกลัว แต่เป็นความอะไรรวมทั้งยากที่จะบรรยายได้ เขา
เดินเรื่อย ๆ จากคนพวกนั้นไปโดยปราศจากความสะทกสะท้านหรือหวั่นกลัว เขาไม่คิดอะไรมาก
ไปเสียกว่าที่ว่า คืนวันนี้เขาจะนอนที่ไหนเสียมากกว่าที่จะคิดถึงเสียงปืน เขาเดินเรื่อย ๆ ต่อไป
อีกในเวลาไม่นานนัก หอระฆังหลังคาโบสถ์ก็แลเห็นอยู่ตรงหน้า พร้อมด้วยกำแพงวัดสีขาวสะอาด
ที่เพิ่งฉาบปูนใหม่รับกลิ่นเมื่อเร็ว ๆ นี้ เขายกมือขึ้นไหว้โดยไม่รู้สึกตัว

พอสเทพยืนคิดอยู่สักครู่หนึ่งก็พาพวกของเขาเดินวกเขาคอรอกเล็กทะเลออกทางหลังบ้าน
ก้านั้น เขาเข้าไปยืนก่ายอกตอหนาก้านั้นและกล่าวขึ้น

"ว่าไฉ่ครับ ทานก้านั้น-เคยวันบ้านเราไม่ปลอดภัยเสียแน่แล้ว"

"อะไรอีกละ หมอเขาก็น่าจะคิดขึ้นใจแล้ว"

"มันไม่ใช่ข้อพิพาทหรือพิพาทหรือก มันเรื่องคน ๆ ลือ ๆ เรานี้แหละ"

"คน ๆ ลือ ๆ" ก้านั้นเคซ ทวนคำ

"คือยังงั้น.... เคยวันลือลอยหลุดออกมาจากคุกแล้ว" เขารายงาน "พวกบ้านเรา
สงบเงียบกันมานาน เคยวันจะต้องนอนสะดุ้งกันบ้างละ อายพวกผมนะมันไม่เป็นไรหรอก จะเอา
อาวุธผมก็ดีกว่ามัน จะเอาสมัครพรรคพวก - พวกผมก็มากกว่า แต่ราษฎรชาวบ้านนั่นแหละ เขา
หวาดเสียวกัน เพราะว่าอายมันมาตั้งผู้หญิงเด็กและคนแก่"

"พอสเทพยารอนตัวไปเลย มันไม่ทำอะไรหรอกกระมัง?"

"ที่ผมพูดนี้ไม่ได้พูดเพื่อตัวเอง ผมพูดเพื่อส่วนรวม"

"จริงของพอสเทพ"

"เป็นความจริงเช่นนั้น...." พรรคพวกของเขารองสนับสนุน

"ถูกแล้ว ผมไต่กับสาครเมี่ยมมันก็จริง แต่ผมไม่กลัวมัน เมื่อตะกี้ผมก็ให้สาครทำมัน" เขาพูดแล้วยกไหล่ลอย ๆ "ก็ไม่เห็นว่ามันจะเอาถึกับผม ที่ผมมันเป็นนักเลงซึ่งหน้า ถ้าอายุลอย ลอยก็ค...ใครละจะมาจับรองชีวิตผม ผมจึงขอให้อำนาจจัดการให้ผม....."

"พอเทพจะต้องคิดถึงเสรีภาพให้มาก ๆ เขาทำผิดเขาก็ได้รับโทษตามกฎหมายไปแล้ว เขากอกรรมไว้ เวกก็สนองเขาแล้ว เมื่อเขาหลุดออกมาจากคุกแล้ว เขาก็มีเสรีภาพอย่าง มนุษย์ปุถุชนธรรมดาตัวเอง ฉะนั้นจะจับเขาไต่ก็ต่อเมื่อเขาทำผิดมาอีกเท่านั้น....."

"กำนันเก็บมันเสียไม่ได้หรือ ?"

กำนันเพชรสายหน้าขวา... และตอบว่า...

"ถ้าฉันไปเก็บอายุลอยเขา ฉันก็ต้องติดตะราง บ้านเมืองเดี๋ยวนี้มันไม่เหมือนแต่ กอนเสียแล้ว เขาไม่มีความผิดอะไร จะไปเก็บเขาได้อย่างไร ?"

"ถ้ากำนันไม่เก็บ ผมเก็บนะ ?" พอเทพร้องเสียงเซียว

"เรื่องพรรคมันเป็นเรื่องที่ฉันห้ามไปไม่ถึง แต่เมื่อพอเทพลั่นวาจาไว้อย่างนี้ ถ้าเกิด คดีฆาตกรรมอะไรขึ้น ฉันก็จะจัดการกับพอเทพก่อน"

"ทีนี้พออย่างนี้ มีเป็นว่าท่านกำนันเขาช่างคนร้ายหรือ ?"

"เดี๋ยวนี้เสียลอยยังไม่ได้เป็นคนร้าย....."

"พูดกับกำนันป่วยการเปล่า พวกเรากลับกันเถอะ ให้ชาวบ้านมันนอนสะคุ้งหวาด เสียด้วยกันอยู่อย่างนั้นแหละคิ"

พอเทพตะบัดหน้าขวา ๆ โบกมือให้ลูกน้องกลับ เขาพนความเก่งกล้าออกมาสารพัด ใน เมื่อตั้งแต่เสียลอยกลับมายังหมู่บ้าน เขายังไม่ได้พูดอะไรเลยจนคำเดียว

ลอยหยุดนิ่งอยู่ที่หน้าประตูอีก เขาแลเห็นสมภารขึ้นอยู่บนถนนซีเมนต์ที่ทอดยาวไปใน ระหว่างโบสถ์กับวิหารไกล ๆ ถนนเต็มไปด้วยกระดิ่งงา สาขาที่ยืนต้นสูงชะลูดส่งกลิ่นหอมรยริน ที่ริมถนนซีเมนต์มีต้นแก้วที่ตัดไว้เป็นพุ่มปลอยดอกขาวสะอาด วัดไม่ลอมตั้งอยู่กลางทุ่ง ที่เต็มไปด้วย ความวิเวกสงบสงัด เป็นที่ที่เหมาะแก่ผู้ทรงศีลโดยแท้จริง เขารับเดินยอตัวเข้าไปหาสมภารและ กราบลงที่ฝ่าเท้า

"ใครเล่า ?" สมภารชราถามขึ้น

"กระผมขออวยลอบ พระคุณท่าน"

"อวยลอบ " ท่านสมภารพิมพ์ "เสื่อลอบ....."

"กระผมมากราบเท้าพระคุณท่าน ก็ด้วยความปรารถนาที่จะอุปสมบทในพระบวรพุทธศาสนา ตามแต่พระคุณจะเห็นสมควรหรือไม่ประการใด ?"

"เอ็งจะบวช....?" ท่านสมภารทวนคำ "บวชไค้กั"

"ถูกแล้วครับผม กระผมขอถือเอาธรรมาศรรูปเป็นที่ยึดเหนี่ยวเป็นที่พึ่งอันร่มเย็นจนกว่าจะถึงวันตาย ส่วนดวงจิตเมื่อกระผมได้สลายแล้วจะไปยังสารทศิโลกก็ตามแต่บุญกรรมที่ได้กระทำมา เพราะวามบุญกับบาปหักกันไม่ได้....."

"เอ็งมีอุปบริวารแล้วหรือ?"-ท่านสมภารถาม

"กระผมขอให้เป็นท่านของพระคุณ....."

"จะให้....." ท่านสมภารพยักหน้าซา ๆ "แต่เอ็งหยุดแล้วหรือ ?"

"เกล้าผมหยุดแล้ว"

"เอ็งรู้หรือไม่ว่า ฉันเชื่อว่าบุญแล้วโจรยอมนำไปไค้ยาก"

"พระคุณท่าน กระผมจะขอนำไปให้ไค้"

"เอ็งเคยไค้ยินพระพุทธรูปจันนี้หรือ ?"

"จันมีขันติธรรมเป็นที่ตั้ง....ข้าขอให้พร"

ลอบกราบลงแทบฝ่าเท้าของท่าน แล้วก็เลยเข้าอาศัยอยู่ในวัดและได้รับการอุปสมบทในวันรุ่งขึ้นนั่นเอง ก่อนจะออกจากโบสถ์ ภิกษุลอบไค้ยินเสียงของพวกนักโทษเค็ดซาคที่ไค้ร้องไห้ ร้องไห้เสียงเสียดเขา

"แล้วกลับมาอีกนะพี่ลอบ"

"อยู่ชานนอกจำพวกเปลา ๆ ....อยู่ในนี้พี่ลอบสหายเหมือนอย่างเจ้า"

เสียงสุดท้ายเป็นเสียงของผู้นั่ง ที่ภิกษุลอบจะไม่ลืมไค้กาย ๆ เลย ผู้นั่งแกคนหนึ่งที่หน้าเขาและหัวเราะเป็นนัย ๆ

"แล้วเอ็งจะต้องกลับมาอีก" เขากล่าวในวันนั้น "ฉันเชื่อว่าบุญแล้วโจรยอมนำไปไค้ยาก เอ็งจะต้องกลับมาอย่างเค็ดซาค"

"ถ้ามทำผิดอีก" นักโทษปลดปล่อยลอยกล่าวขึ้นบ้าง "ผมก็คงจะไม่ได้มาที่นี่ เพราะ ถ้ามทำผิดอีก โทษก็คงจะประหารเท่านั้น ไม่ 15 ปี หรือ 20 ปี....."

ในเวลาอรุณรุ่ง ภิภุชลอยจะเดินออกบิณฑบาต ไม่ว่าจะ เป็นในบรรยากาศแห่งเวลารุ่ง อรุณ ความอิสระภาพในรรมณาสาวพัสดร์ ทำให้เขาบังเกิดความแจ่มชื่นสดใส และเป็นสุขขึ้นมา อย่างแปลกประหลาด นานเท่านั้น วันแล้ววันเล่า ความสุขมีแต่จะบังเกิดขึ้นมาเรื่อย ๆ สุขใน ดวงจิตอันสงบสุขในเรือนกายอันบริสุทธิ์ใจสะอาดผ่องแผ้ว สุขโดยวาจาอันมธุรสระรื่นหู สุขด้วย อาหาร 2 มื้ออันได้มาแต่ทานและเมตตาธรรมจากชาวบ้าน พวกชาวบ้านก็โลงอกปราศจากความ หวาดเสียว

ครั้นแล้วในเช้าวันหนึ่ง ภิภุชลอยก็ชะงักในเมื่อมาถึงหน้าบ้านของพ่อเทพ ที่ชะงักก็ เพราะว่ามันสาครไสยาตร ภิภุชลอยจึงจาริกเข้าไปหาชั้นชาวไสยาตรควยอาการสงบและ สำรวมตามวินัยของสงฆ์ เปิดฝาบาตรออกและประคองบาตรเพื่อรับอาหารอันจะใส่เพื่อให้ทาน

ทันใดนั้นเองเสียงจากพ่อเทพที่ยืนอยู่ข้างอ่างปลากี่ร้องขึ้นมา

"ไสยาตรพระอย่างอายุลอย ไส้หมาเสียดีกว่า....."

"ฉันใส่ไต้แกงหาเหลือทิ้งหรือพี่ เราคิดเสียอย่างนี้แล้วกัน"

ดวงตาอันเคยหิวจะหลับของภิภุชลอยกลับถลนและโปนขึ้นหายใจดังเหมือนหอม จน สาครเกือบจะไต่บนดวงใจที่เหมือนจะขาด มือที่ประคองบาตรสั่นเหมือนไขจับ ภิภุชรีบเดินกลับวัด โดยไม่ได้หาที่อื่นอีก นอกจากทัพพีนั้นเพียงทัพพีเดียว

ภิภุชลอยโยนบาตรโครมลง หยิบคอกไม้รูปเทียนจากบนหิ้ง ฉวยไม้ขีดไฟได้ก็หยิบเอา เครื่องแต่งตัวชุดเดียวที่มีอยู่พร้อมควยคอกไม้รูปเทียนเดินตรงไปยังโคนโพธิ์ กราบลงที่โคนโพธิ์แล้ว กลาวนะโมสามจบ

"ข้าพเจ้านับถือพระสมณะโคตม และบูชาพระองค์ ข้าพเจ้ารักพระธรรมของพระองค์ และบูชาพระองค์ อีกครั้งข้าพเจ้านับถือรักพระพุทธองค์ พระธรรมและพระสงฆ์ข้าพเจ้าขอบูชา พระองค์ ข้าพเจ้าวาสนาน้อยไม่อาจที่จะอยู่ในณาสาวพัสดร์ได้ ข้าพเจ้าไม่บังอาจที่จะทำชั่วใด หนึ่ง ๆ หนมณาสาวพัสดร์ของพระองค์ ข้าพเจ้าจึงขอลาเพศจากสมณะกลับเป็นเพศอื่น ณ บัดนี้..."

ภิภุชลอยยื่นหยักเหยียบคากายขึ้น เบื้องจิวรออกจากกาย เบื้องอสังสะและกำลังจะ แก้วรัศประคค ทันทีนั้นเองเงาของคน ๆ หนึ่งก็ปรากฏขึ้นมา เงานั้นหันหน้าเข้าตะวันตก แสงอาทิตย์

ในเวลาเช้าจึงฉายเงาในไหยาวเหยียดเกินเขาไปมาก ภิกษุลอยรีบหันกลับไปจับปล้นทันที
"คุณลอย" ท่านสมภารเรียกซ่า ๆ คายน้ำเสียงดังกังวาน "ไหนคุณมอกกับอาตมา
ว่าคุณหยุดแล้ว"

"เกล้ามมเหมือนรถหยุดแล้ว แต่ลอยยังไขการไคอยู่....."

"คุณจะไปไหน ?" ท่านสมภารถาม

"ไปฆ่าอายุเทพ นอกจากมันจะถูกเกล้ามมแล้วมันยังถูกพระศาสนา"

"แต่พระพุทธของคดียังโค่น ส่ามะหาอะไรกับคนชั้นเรา....."

"แต่เกล้ามมต้องไปฆ่ามัน....." เขาพูดแล้วก็ร้องไห้ เเลความให้ฟังตั้งแต่ตนจนจบ

สมภารคงวัดใจลอมพยักหน้าหงึก ๆ

"จงหยุดต่อไป และใช้ขันติธรรมเป็นเครื่องห้ามลอรถนั้น....."

"พระคุณท่าน....." ภิกษุลอยร้องไห้ต่อไปอีก

"พรุ่งนี้จงไปรับบิณฑบาตอีก และมะรืนนี้จงไปรับอีก อาตมาจะเดินตามไปดูความ

สำเร็จของคุณ....."

ภิกษุลอยจำต้องครองเพศบรรพชิตต่อไปอีก เข้าวรรุ่งขึ้นสาครไม่ได้ไสบาตร เขา
วันที่ 2 สาครก็ไม่ได้ออกมาไสบาตร

เขาววันที่ 3 เมื่อภิกษุลอยเดินผ่านไปทางบ้านของสาคร หลอนก็ยกขันข้าวออกมาจาก
ประตูบ้านพอดี ภิกษุลอยเดินเข้าไปรับบิณฑบาตในลักษณะอันควรแก่ภิกษุสงฆ์พึงกระทำ

ทันทีนั้นเอง เสียงผีเท่าก็ปรากฏขึ้นที่ไกล ๆ ภิกษุลอยจะได้สะคุ้งสะเทือนหรือหวาด
หวั่นสิ่งใดสักน้อยก็หาไม่ได้ บิณฑบาตรแล้วก็ย่างเท้าจะออกเดิน ทันใดนั้นเองศีรษะของคน ๆ หนึ่ง
ก็มากมลงตรงเท้าทั้งสองข้างของพระภิกษุลอย พอเพพหรือนายเทพกำลังกราบแล้วกราบอีก

"ผมต้องขอภัยโทษท่าน - เป็นบาปหนักของผมเองแท้ ๆ ที่วันนั้นผมว่าท่านอย่างสาคร
เสียเทเสีย ก็เพราะการคิมเหล่าเขาแล้วเมาไป ขอขมาลาโทษเสียเถิด"

สมภารคงยิ้มน้อย ๆ ที่ขันติธรรมแสดงปาฏิหาริย์ให้เห็นผลได้ในระยะเวลาอันเร็ว
ขันติธรรมห้ามลอรถของโลกนี้และโลกไหน ๆ ก็ตาม

คุณปลัด

มันจะเป็นความสุขสักเพียงใด ในเมื่อท่านมีอายุแค่เพียง 23 ปีเท่านั้น แล้วจะได้แต่งงานกับผู้หญิงที่ตัวรัก และเป็นความรักครั้งแรกเสียด้วย และมันจะเป็นความสุขของท่านสักเพียงไหน ในเมื่อผู้หญิงคนนั้นรักท่านจริงเสียด้วย

เขาเป็นปลัดอำเภอเมื่ออายุได้ 23 ปีเท่านั้นเอง และเป็นปลัดอำเภอเมืองเสียด้วย ภายในตัวเมืองแคบ ๆ นั้นใคร ๆ ก็รู้จักเขาหนุ่มน้อยรูปร่างสูงสง่าและแข็งแรงร้องเพลงได้เพราะถูกใจผู้หญิง คมเหล้าแถมพอเมาและชอบสนุก เกือบคนที่เหยียดหยามคนจนเป็นอุบิสนัยชนิกเดียวกับพวกพระเอกทั้งหลาย ที่ส่งอุบิสนัยของตัวมายังล้อสัมพันธในหน้ากระดานหนังสือพิมพ์

"ปลัดเคชรักความยุติธรรม ผมท้าววนไม่เห็นแก่หน้าใครทั้งสิ้น" เขามักจะพูดเช่นนั้น อยู่เสมอในเมื่อเขานั่งโต๊ะทำงานและมีใคร ๆ มาติดต่อกับเขา

สิ่งที่ปลัดเคชรักใจในเรื่องการแต่งงานของเขานั้น ไม่ใช่งานที่กองอยู่ท่วมหัวไม่ใช่ความหนักใจในภรรยาที่จะออกตระเวนจับจ่ายซื้อที่มาหลมตัวซุกซ่อนอยู่ที่คอนหูกาคา เขายินดีที่จะยิงกับมันตัวต่อตัวเสียด้วยซ้ำ แต่สิ่งที่คุณปลัดเคชรักใจอยู่ที่คือเรื่องเงิน เรื่องทองนี่แหละ เขายังวางเงินสินสอดและทองหมั้นยังไม่ครบ วังกันจนสุดเหวี่ยงแล้วก็ยังไม่พอยุ่กันเอง เขาไม่รู้อาจะทำอย่างไรดี ?

เขาหันหน้าที่จะ "ตอบ" ไม่ว่าจะคดีใดคดีหนึ่งซึ่งจะผ่านมาแต่ก็ตอบไม่ได้สักที เพราะว่าเจ้าพวกจำเลยเหล่านั้นส่วนมากจน จนประหนึ่งว่าแม่แต่จะกินเข้าไปยังไม่

"แกอยากจะทำลูกใหม่ละ ?" เขามักจะถามด้วยเสียงค่อย ๆ

"พุทโธ คุณปลัดครับ ใครบ้างจะไม่อยากหลุมครับ ลูกเมียผมตาย ๆ แถมยังจะต้องเลี้ยงแม่ที่แก่ชราแล้ว....."

"แกมีเงินไหมละ ?"

เขาจะยกมือขึ้นไหวทวมหัวแล้วร้องว่า

"เจ้าประคุณเอ๋ย จะเดินทางมาศาลวันนี้ผมยังต้องกู้เขาเลย"

"นี่กว่าพอจะมีบ้าง อ้ายฉันนะไม่เอาหรอก ฉันไม่เคยหาเงินอย่างนี้ อ้ายที่ฉันเอาไปให้พวกเจ้าชายเขา อัยการก็ต้องให้เขา-เขาจะได้กระจับเสียไม่พองคดี แกก็จะถูกปล่อย"

"นายจะเอาสักเท่าไรครับนาย ? ผมจะขายของที่ผมมีอยู่-"

"สักสองพันแกหาได้ไหมละ"

ไม่รู้"

"ครับ ผมจะลองดูผมมีควายแม่ลูกอ่อนผมมีหมูที่พอจะจับได้แล้ว จะพอหรือไม่พอก็ยังไม่รู้"

"ไปเถอะ ไปวิ่งเต้นเขา...."

เขานิ่งทำงานไป พิศเพราะหีบปรากฏกายของเจ้าพวกจำเลยไปพลาง ๆ ถ้าปรากฏกายใครก็ก็เป็นที่ชอบพอของเขา จำพวกเดินปลายเท้าพูดเสียงกระซิบ ส่วนมากมีแต่ความอ่อนน้อมเงินหายากสักหน่อย แต่ในบางครั้งก็ปลุกตายนิดไปมากเหมือนกัน วันนั้นเขาเห็นจำเลยในคดีลักวัวเดินโซเซเข้ามาหาเขา เขาหัวเราะอย่างเย้ยหยันและพูดควายสำนวนอันคิดว่าเลมละหลายบาททีเดียว

"ฉันคิดว่า วิญญาณของแกเพิ่งลอยออกมาจากความตายเสียอีก"

จำเลยผู้มีรูปร่างเหมือนแรงแกร่งรัง พูดควายเสียงพึมพำเหมือนเสียงยี้งในกอไผ่ เขาตวาดซ้ำอีกทีเลยทรุดลงนั่ง จำเลยผู้นั้นดวงมือนั้นมีนิ้วที่เหลืออยู่แต่กระดูกลงไปนอนคว่ำหน้าหน้าของหญิง แล้วยกมือไหวเหมือนจบพระ

"ลุ่มนุหรือครับนาย" . เขาบอก

พอขาดคำของเขา เสียงหัวเราะของคุณปลัดก็ดังก้องขึ้นมา

"นุหรือตราของ-นุหรือตราของ...." เขาหัวเราะร่วนต่อไปอีก และทำท่าจะเหยียงทิ้ง

"อย่าเพิ่งถูกกครับนาย นายลองดูของผมลูกอ่อน....."

เขาเกิดชะงักและสังหรณ์ใจขึ้นมา คุณปลัดลองเปิดของดู พอเขาเห็นกระดาษสีแดง ๆ อยู่ในนั้นใหม่เอี่ยม เขาก็กลับปิดของดั้งเดิมแล้วโยกใส่กระเป่า

"ตราของก็ดีเหมือนกันนะอายเสีย ขอบใจมากที่อุตสาหามาให้ เอา เรื่องอะไรว่าไป"

แต่เขาก็ไม่วายทุกขทนทนใหม่ หาอะไรหาได้ หาเงินสินสอดเพียงเท่านั้นหาไม่ได้ เกิดมาเสียชาติเกิดเสียเหลือเกิน เขาจ่อมองดูไปยังสมุห์บัญชีที่อ้วนอู้อาย มองไปดูเงินเป็นปึก ๆ ที่รายนามมาเสียภาษีอากรเงินในความรับผิดชอบในตัวเขา จำนวนเงินคั่งพิมพ์รูปพรรณสัตว์ แต่ทว่าเขายังขอสัตย์ต่อหน้าที่ราชการ ขอสัตย์ต่อตัวเองและขอสัตย์ต่อประชาชนตาดำ ๆ อยู่ เขาทำลงไปไม่ได้เป็นอันขาด ชีวิตในยามเช่นนี้จะต้องเต็มไปด้วยการประหยัดและมีขุ่ยสัดอย่างยิ่ง แม้เหล่าที่จะคิมชนิดที่หือพีร์และตราเลี้ยง ลุ่มนุหรือตราขออยู่เรื่อยไป

ครั้นแล้ววันแห่งความสมมาตรปรารถนาของเขา ก็มาถึงข้างเป็นวันที่สวยงามอะไร
 อย่างนั้น เขารู้สึกว่าทุกสิ่งทุกอย่างในบรรยากาศที่แวดล้อมตัวเขาอยู่ ข้างอ่อนนุ่มเหมือนกับแสง
 ทองครึ่งแรกเมื่อรุ่งอรุณในหัวใจของเขาก็เต็มไปด้วยคนตรีและจังหวะอันสม่ำเสมอเรารอนฉะฉาว
 เหมือนอย่างเคยในเมื่อยายขี้มคนหนึ่งมาติดต่อกับเขา เรื่องวิวาทหาจากาตอและตบตีกันกลางถนน
 เป็นการใหญ่ ถึงเรื่องที่น่าจะควรจะฟ้องร้องต่อไปดีหรือไม่ ?

อันที่จริงแม่ขี้มอวนเจ้าเนื้อ ถ้าเป็นมะขามขอดียวคนนั้นจะนำเงินมาเสียภาษีที่โต๊ะ
 สมุหบัญชีด้วย นางได้รับรำลาเขา และเตรียมเปิดซองเงินแกหอยตาของนางตรวจดูเสียให้เรียบ
 รอยก่อนว่าเงินที่นางเตรียมมาเสียนั้นยังอยู่ที่หรือไม่ เมื่อเห็นว่าเรียบรอยแล้วนางก็ลุกขึ้นและหอบ
 เงินให้เรียบรอย ทันใดนั้นเองหอกกระดาศสี่เหลี่ยม และมีตัวหนังสือเงินแดงหอบไว้ก็ตกปะลงมาที่
 หน้าโต๊ะของเขาโดยนางมิใคร่ตัวเลยแมแต่ถอย

ความไวอันเป็นต้นคานของคุณปลัด จากการกีฬาร้อยแปดที่เคยเล่นมาอย่างซ้ำของ
 ไม่วาจะเป็นฟุตบอลหรือราวเคียวราวคู่ ตลอดจนเล่นหวงขนาดขวางตัวสองต่อได้ เขาจึงไข
 เท้าอันชำนาญและเคยเห็นยวลูกมาแล้ว เขาย้ายหอนั้นเข้ามาในโต๊ะของเขาแล้วกมลลงหยิบเอาหอนั้น
 ขึ้นมาและลองแกะดู

เขาคก็ใจเหมือนถูกยิงด้วยปืน ลมหายใจที่หนักและแรงทำให้เห็นโคจรกรรมเหมือน
 เครื่องโรงสีเก่า ๆ และนับขตาที่โตและประกายวาววับในเมื่อได้เห็นของในหอนั้น

"สรอยเพชร....." เขารองบอกตัวเองอย่างตื่นเต้นที่สุด และยึดมันลงไปในกระเปาะ
 กางเกงในที่สุดที่จะลึกใต้ที่เคียว เพื่อให้แน่ใจว่ามันยังอยู่แน่ เขามันเอามือเขี่ยเข้าปากลำ
 มันอยู่เสมอ

ทันใดนั้นเองเขาก็เกิดอาการปวดหัวขึ้นมาทันที เขารองบอกไปยังเจ้านายชั้นรอง ๆ
 ของเขาว่าเขาจะไปหายากิน แล้วก็ถอยจักรยานคู่ขาออกไปจากที่ว่าการอำเภอบ้าง เขารับเอา
 ของนั้นไปซุกซ่อนไว้ในบริเวณบ้านของเขา สักครึ่งชั่วโมงผ่านไปเขาจึงหอบจักรยานกลับไปยัง
 อำเภอบ้างอีกครั้งหนึ่ง เขารู้สึกตกใจเป็นอันมากในเมื่อบนอำเภอกำลังเต็มไปด้วยความสับสนอลหม่าน
 พอเขาไต่เขาประตู ภาพของทุก ๆ คนที่กำลังเคลื่อนไหวอยู่ก็หยุดชะงักกลายเป็นภาพนิ่งไปทันที
 แต่สายตาทุก ๆ คู่กลับจ้องเป่งมายังร่างของเขาเป็นนัยน์ตาเดียวกัน เขาคตกตะลึงนิ่งจั้งจั้งไปทุก
 ลมหายใจเขาออกของคุณปลัด เหมือนถูกมีดกรีดอยู่ตลอดเวลา

"อะไรกัน เกิดอะไรขึ้นหรือครับ ?"

เสียงของเขาหายลงไปในพื้นที่มืด ในเมื่อมิ่งตาห้องนายอำเภอได้เปิดออก

"คุณเดช - เขามาพบผมประเดี๋ยว"

เขาเดินตัวหนักง้อตามนายอำเภอเข้าไปในห้อง สิ่งที่เขารับจากนายอำเภอก่อนคำพูดก็คือ ท่านนายอำเภอไดย่นมือออกมาข้างหน้า

"เพื่อขอเสียงของนายอำเภอ คุณคืนสร้อยมาให้ผม"

เขาถอยหลังออกไป 2-3 ก้าวด้วยความตกใจจนหน้าขาว

"อะไรกันครับท่าน ?"

"สร้อยเพชรของยายซิมอวน เมียเจกซางทองซึ่งเมียท่านซำหลวงให้แกเอาไปแก้ไข สะปริงที่ตะขอของมัน....."

"เขาสะกุงเล็กน้อย เมื่อแลไปเห็นยายซิมอวนนั่งรองไหอยู่ตรงมุมห้องนายอำเภอ

"หมายความว่าอะไรกันครับท่าน ?" เขาร้องขึ้นด้วยเสียงที่พยายามควบคุม

"หมายความว่า คุณเก็บมันได้ แต่ไม่ยอมคืนให้เจ้าของ....."

"ด้วยเกียรติยศ ผมขอ..."

"ไม่ต้องพูดอะไรมากคุณเดช เสมียนมองเห็นการกระทำของคุณหมดแล้ว ตั้งแต่หอกกระ-
คาชตกลงมาจากห่อเงินของยายซิม และคุณไขเท้าเขี่ยเขาไปใต้โต๊ะ--"

"มันเป็นการปรับปรำผมอย่างเลือกเย็น--" เขาร้องขอความยุติธรรม

"จะเป็นการปรับปรำได้อย่างไร ในเมื่อเสมียนคนหนึ่งแลเห็นและสะกิดให้เสมียนอีก
คนหนึ่งดูการกระทำของคุณ--แล้วคุณยังจะว่าผมไม่ได้เอาไปได้อย่างไร ?"

"ผมเขี่ยกระคาชใบเสร์จรับเงินเข้ามาแท้ ๆ นี่เป็นความจริงของผม--"

"แปลว่าคุณปฏิเสธ ?" นายอำเภอร้องขึ้นด้วยความหัวเสีย

"แน่นอนครับท่าน ผมบริสุทธิ์ พระเท่านั้นที่จะแลเห็นผมรักเกียรติของผม ผมรักงาน
ของผม และผมกำลังจะแต่งงาน ผมจะมาทำเช่นนี้ให้ผมถูกไล่ออกจากงานกระไรได้"

"เมื่อตะกี้อคุณหายไปไหนมา ?"

"ผมปวกหัวไปซื้อยารับประทาน" เขาตอบ

"ชื่อที่ร้านไหน ?"

"ผมแวะเข้าไปที่ร้านหมอก๊กก็แต่ไม่ได้ซื้อ เพราะนี่ออกกว่ายาแก้ปวดหัวที่บ้านผมมีอยู่
เต็มหอ ผมไขมันในเวลาอุหนึ่งสี่อสงครัน-?"

"คุณเลยไปกินที่บ้านไซ้ใหม่ละ ?"

"ถูกแล้วครับ ผมไปรับทานที่บ้าน--"

"เพื่อความบริสุทธิ์ คุณจะยอมให้เจ้าหน้าที่คนหรือไม่ ?" นายอำเภอถาม

"อ้อ ถ้าคนโดยสุจริต ผมไม่แคร์เลยครับ เพราะผมบริสุทธิ์--"

"อายุอย่างไรจะเรียกว่าคนโดยไมสุจริต"

"โดยเอาของร้ายเข้าไปซุกไว้ภายในบริเวณบ้านของผม....."

"ผมรับรองว่าจะไม่มีใครเสนออุบาทว์ และสกปรกอย่างนั้น--"

"ว่าไม่ได้ครับท่าน เพราะมีทั้งคนรักคนเกลียด--"

"เพื่อความบริสุทธิ์ผมขอคนในตัวคุณก่อน--"

เขายิ้มละมัยอยู่ในหน้า ขณะที่ท่านนายอำเภอได้เรียกพนักงานทุกคนเข้ามาในห้อง ให้
คนในตัวของเขาเป็นการใหญ่ แต่ปลัดเกษียมน้อย ๆ และสายหนาพร้อมกับกล่าววว่า

"ผมไม่เคยเคราะห์ร้ายหรืออับอายเท่าครั้งนี้เลย--"

"อาจจริงของคุณ" นายอำเภอพยักหน้าซา ๆ "แต่คุณอาจเคราะห์ร้ายยิ่งกว่านี้อีกถ้า
พบของกลาง"

การคนในตัวเขาในขณะนั้น ไม่ปรากฏว่ามีของกลางแต่อย่างใด นอกจากทรัพย์สินส่วนตัว
ตัวของเขา ท่านนายอำเภอสะอึกเล็กน้อยในเมื่อได้ยินเสียงรถยนต์แล่นปราดเข้ามาจอดอยู่ที่หน้า
บ้านโคอำเภอ เสียงเบรคที่ดังอย่างสนั่นหวั่นไหว เสียงกระแทกประตูรถให้ปิดคังเกา แล้วก็เสียง
ปีเท้าเคาะลงมายังพื้นที่ว่าการ ท่านนายอำเภอลมมองดูไต้บั้งตา แล้วก็ลุกขึ้นคว้าเสียงอันต้น ๆ

"ตายจริง ภรรยาของท่านขาดลงมา--"

เขาโค้งให้หลอนเล็กน้อยในขณะที่เปิดบั้งตาปรากฏตัวออกไปยังห้องกลางของที่ว่าการ

"ผมเสียใจมากครับที่ได้เกิดเหตุการณ์เช่นนี้....."

"ดิฉันก็ไม่คิดจะคุณประณัฐ ว่าหน่วยราชการอันนี้เกียรต้อย่างนี้จะมีเรื่องอย่างนี้
เกิดขึ้น ?"

"ครับ ผมละอายใจเหลือเกิน....."

คุณนายภรรยาท่านชาหลวงจะได้รับฟังหรือเปล่านั้นก็ตาม แต่ก็ได้สาวเท่ากวางเข้ามาใน
ระยะไกล ท่านนายอำเภอพูดด้วยเสียงคอบที่สุดเท่าที่จะทำได้

"ถ้ามันเป็นของคิดฉันเองก็ไม่แปลกอะไรนะค่ะ คุณพระศิษย์ แต่คิดฉันรอนใจมากก็เพราะ
ว่าของชิ้นนี้ไม่ใช่ของ ๆ คิดฉันเอง คิดฉันไปยืมมาจากภรรยาท่านชาหลวงภาค เอามาใช้เมื่อวันเปิด
สภาวัฒนธรรมของจังหวัดเรา ท่านสั่งมาว่าเส้นนี้สะปริงที่ตะขอไม้ตีไซแล้วช่วยให้เจกทำให้ตีค้าย
แล้วค่อยเอากลับไปส่ง คิดฉันเห็นยายพิมพ์เป็นภรรยาจึงให้แกไปทำโดยไม่ได้เซ็นรับมีสัญญาสัญญาอะไรกัน
เรื่องมันเป็นอย่างนี้แหละค่ะ คิดฉันจึงรอนใจมาก ส่วนฝิศรเป็นคนเก็บเอาไป เรื่องงานเรื่องการ
ไม่ต้องกลัวว่าจะถูกออก จะช่วยพูดกับท่านชาหลวงภาคเป็นแต่ใหม่ประกันชัดเจนไว้

"ก็เขาไม่ยอมรับนี่ครับ โจมอแข็งเหลือเกิน" นายอำเภอพิมพ์

"สั้หมั้นแปดคะทานนายอำเภอ คิดฉันจะหาไปไซทานใดอย่างไร ?"

"ชาหลวงภาคเลี้ยงค้าย...ฯ นายอำเภอพิมพ์

เสียงจากภายนอกเป็นเสียงของรองเท้านหลายคู่ แล้วเจ้าหน้าที่ในเครื่องแบบพร้อมค้าย
เครื่องครบครัน บางก็หัวถูกยามมาพร้อมกับปืน ผู้บังคับหมวดขีดเทาท่านนายอำเภอแล้วก็รายงานขึ้น

"นมพร้อมแล้วครับท่านนายอำเภอ"

"เอะ วันนี้หรือครับหมวด ที่เราจะไปจับเสื่ออื่น....."

"ครับ ถูกแล้ว เสื่ออื่นที่ปล้นมาเจ้าทรัพย์ตายทั้งครัวเรือนไม่ว่าลูกเล็กเด็กแดง"

"นมศิศราขการเลี้ยงแล้วครับ "

"ท่านนายอำเภอคะ " คุณนายพูด "ก็เลยขอรองตำรวจพวกนี้ไปคนบ้านผู้ทองสงสัย

เลยชึคะ"

"จริงชึครับ ผมเองก็ลืมไป....." เขาร้องขึ้น

ควยรดของท่านชาหลวง ปลัดเคชหนึ่งมากับนายอำเภอ และตำรวจที่เตรียมตัวจะไปจับ
เสื่ออื่น ทุก ๆ คนเริ่มตนคน คนตามบริเวชยานเสื่อก่อนที่จะขึ้นไปคนบนเรือน กระจ่างตนไม้
ทุกกระจ่างถูกยกขึ้นตรวจดู ดูตามกอไม้ใหญ่น้อยไม่ว่าจะเป็นกอพุทธรักษาหรือต้นแก้ว คนจนกระทั่ง
ภายในรองสวนครัวของปลัดเคช เสมียนผู้รายงานความนึกของคุณปลัดได้เดินไปยังกระบือสอง
แฉนที่ปัวไว้ไกลกลางเตา เขายกกระบือแฉนแรกขึ้นยังไม่พบ พอยกแฉนที่สองเขาร้องขึ้นอย่าง

"อยู่นี่ครับ ท่านนายอำเภอ....."

ท่า ๆ คนดูเหมือนจะโล่งอกขึ้น เว้นไว้แต่คุณปลัดคนเคียวเมานั้นที่คอคกเหมือนกับจะหัก
ไปในเวลานั้น เขาพูดเหมือนคนที่กำลังช็อคใจตาย

"ถ้าเป็นผมชอบ....." เขาร้องขึ้นเสียงสั้น ๆ "ผมจะไม่ยอมซ่อนในที่เย็น ๆ เช่นนี้
เป็นอันขาด....."

"คุณยังจะปฏิเสธอีกหรือ ?" นายอำเภอร้องขึ้นด้วยความโกรธ

"คุณเป็นผู้ร้ายใจแข็ง คุณพักงานได้ตั้งแต่วันที่ พรุ่งนี้ผมจะเขียนคำสั่ง....."

แต่ยังไม่ทันจะขาดเสียงของท่านนายอำเภอก็ รถเก๋งของทางราชการซึ่งจ่ายประจำตัว
ข้าหลวงภาค ก็แล่นอุเซามาจอดอยู่ที่หน้าบ้านปลัดเทศ ภาริยาอันอ้วนคู่ด้วยความสมบูรณ์ของท่าน
ข้าหลวงภาคคอย ๆ คลานลงมาจากรถอย่างงุ่มง่ามพร้อมด้วยเสียงตะโกนจากท่านนำหน้ามา

"คุณศรีคะ คุณศรี เรื่องมันเป็นอย่างนี้มาอย่างนี้กัน ใจฉันหายหมด....."

"สร้อยของท่านซีเจ้าคะ ทำเหตุดะ" หลอนพูดแล้วก็วิ่งตามเต็มเขาไปรายงานข้า
ราชการอย่างละเอียด คุณหญิงท่านข้าหลวงจบบประโยชน์ลงครึ่งหัวว่า "สิ้นเคราะห์ไปทีละ คิฉันเลย
มอบให้ท่านเสียเคียววันที่เคียว....."

"เป็นไงปลัดเทศ....." ภรรยาข้าหลวงพยักหน้าและยิ้มน้อย ๆ "เอาของเขาไปจริง -
หรือ ? "

"กระผมจะไม่ขอแก้ตัวเป็นอันขาด" เขาร้องตอบและมือทั้งสองประสานกันอยู่บนตักด้วยความ
ความเคารพ ผมจะแต่งงานอยู่แล้ว งานของผมก็กำลังจะก้าวหน้า กระผมเกือบจะได้อนุอยู่แล้ว
กระผมจะไม่กล้ากระทำให้ลงเป็นอันขาด....."

"ฮือ แล้วจะลองไปปรึกษาคุณพระดู-" ท่านกล่าวขึ้น แล้วก็พยักหน้าไปทางนายอำเภอ
"มันจะมีหลังฉากหรือเบื้องหน้าเบื้องหลังอะไรอยู่ข้างกระมังคะท่านนายอำเภอ คิฉันรู้สึกว่าเขาไม่ถูก
หรือกั แต่เขาเป็นแต่เพียงขายไม้ไผ่หรือคะ ? เพราะปลัดเทศคุมเสียงของเขาไว้ได้ถึงสิบเจ็ด
ตำบล ในจำนวนสิบแปดตำบลของอำเภอเมือง....."

"กระผมจะใคร่ขอประทานเสนอไปยังท่านข้าหลวงภาคสุดแต่ท่านจะพิจารณาอนุมัติลงมา
แต่เวลานี้กระผมต้องไปปลัดเทศพักงานเสียก่อนตามระเบียบ"

"ไม่ต้องละคะท่านนายอำเภอ-" คุณหญิงผู้ว่าราชการภาคยิ้มจนหน้าเป็นกليب ให้แก่ทำไปเรื่อย ๆ ไปก็แล้วกัน มิฉะนั้นเสียงก็จะกระดังกระเดื่องหมดเราไม่ได้ใช้สิทธิพลรอกนะคะ แต่จะให้เห็นหน้ากันไว้มันก็ดี เสียงก็ยังจะคงรวมกลุ่มอยู่ตามเดิม....."

"ครับนม" ท่านนายอำเภอรับรองควยการโค้งนอย ๆ

ท่านนายอำเภอกับตำรวจโค้งให้อีกครั้งหนึ่ง เมื่อคุณหญิงผู้ว่าราชการภาคกับคุณนายผู้ว่าราชการจังหวัด เคลื่อนรถออกไปจากที่

"ขอมใจนะคะท่านนายอำเภอ-" คุณหญิงภาคกล่าวขึ้นเป็นครั้งสุดท้าย "ขอยใจเหลือเกิน ถ้าไม่ได้ของนี้คืน ฉันจะเป็นอย่างไรบางก็ไม่รู้ เมียท่านรัฐมนตรีฝากชายคราวหาเสียงกันยกใหญ่แน่ละ ไม่ใช่ของคิฉันเองหรือคะคุณ....."

ครั้นแล้วท่านนายอำเภอกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ก็เดินทางกลับไปยังที่ว่าการอีก พร้อมทั้งเรียกปลัดเขตติดตามไปด้วยตามคำสั่งของคุณหญิงที่ยังไม่ให้พนักงาน

สิ่งแรกที่นายอำเภอได้ประสบพบเห็นก็คือ บนที่ว่าการ เนืองแน่นไปด้วยผู้หญิงสาวและแกหลายคนควยกัน ทุก ๆ คนนัยน์ตาแดงบวมชำแ่แสดงว่าร้องไห้มาคนละมาก ๆ ท่านนายอำเภอยกมือขึ้นรับไหว ในเมื่อหญิงสาวหน้าเประะไปควยแบ่งเหล่านั้นยกมือไหว้ควยกัน

"วิวาทหรือ ?" ท่านนายอำเภอถามขึ้น

"ของหายครับ " ปลัดชั้นตรีตอบ

"ของหายอีกแล้ว" ท่านนายอำเภอร้องขึ้น

หญิงคนหนึ่งชมซานเข้ามาเหยงเทาของนายอำเภอและสะอื้นให้

"คิฉันมาแสดงยี่เกเจาคะ--"

"แล้วไง ?" ท่านถามขึ้น

"พวกคิฉันเป็นดิเกบ้านป่าบ้านคอน คอนาน ๆ ครั้งจึงจะได้เข้ามาแสดงในเมือง"

"แล้วไง ?"

"งานวัดคิมขึ้น ก็มาแสดงเก็บเงินช่วยสร้างศาลาการเปรียญ ท่านสมภารเป็นชาติกัณมาเจาคะ บวชมาตั้งแต่เป็นเนรอายุได้ 8 ขวบ พวกบ้านคิฉันจะบวชจะเรียนจะทำบุญสุนทาน ก็ชวนคิมและเจาคะ"

"เล่าย่อ ๆ หน่อย--"

"ท่านพุกก็เกินแหละเจาคะ มันกำลังเป็นสาวเป็นหนุ่ม จะเข้ามาแสดงขี้เก ทั้งที่ไม่
มีทองมีหยองจะไม่แต่งกันหน่อยหนากลัวอายุเขา ทางก็ไปเที่ยวขอหยิบขอยืมสร้อยคอสร้อยข้อมือกำไล
ของเขามาฉวนแค้นจริงทั้งนั้น"

"สำหรับในส่วนตัวของนะเพคะ ฉันเขาเข้ามาจากป่าหิม 5 วันเอา 10 บาท"

"คิดฉันก็เขานะเพคะ--"

"คิดฉัน - ขอยืมเขาเพคะ--"

"ฮือ เพคะกันหมค--" ท่านนายอำเภอพุกขึ้น "ก็แล้วมันเรื่องอะไรถึงได้ไปขยืมไปเขา
เขาเอามาแต่งใส่ทองเขาแล้วสวยผิคนุชชไปงั้นหรือ ?"

"ก็ฉันเป็นสาวเจาคะ ก็อยากสวย อยากราม...."

"มันไม่ไคสวยที่ทอง - มันสวยที่ศิลปะของเรกเขาใจใหม่ ? ทองนะมันซื้อศิลปะไม่ได้
เรารำให้มันสวย ร้องให้มันเพราะ เขาให้มันถึงบทถึงบาท รู้จักมีพิลลิ่งให้ตรงกับใจคำมนุษย์เรา
นั้นแหละมันสวยยิ่งกว่าทองเสียอีก เอา เล่าไปเร็ว ๆ ฉันไม่มีเวลา แล้วยังไงต่อไป"

"เมื่อคืนนี้พอแสดงเสร็จ ท่านสมภารท่านก็เลี้ยงชาวตมปลาเจาคะ ซ่างทำซ่างปรุง
เสียเหลือเกินกินกันอยู่คนละ 2 ซาม 3 ซาม กินกันไม่รู้จักอิ่ม พอกินเสร็จแล้วต่อที่ 2 ที่ 3
เขาไปแล้วเจาคะ ก็เลยหลับไปเพราะว่าแสดงมานะมันอ่อนเพลียเหลือเกิน คนเตรียมเรื่องก็
เตรียมให้รบกันตะพึดเช็ดกันเสียจนทุ้คั้บตั้บใหม่ พอหัวถึงหมอนก็หลับไปหมค....."

"แล้วไง ?"

"แล้วไงละคะ ? พอตื่นขึ้นมาในตอนเช้าคนมันคอคเอาไปหมคเจาคะ" หญิงผู้อาวุโส
พุกขึ้นแล้วกั้ทำตาแดง ๆ " ทองมากนะเจาคะ อีแป้นคนเดียวตกเขา 3 บาทสองสลึง อีสอนหก
สลึง อีแดงอีก 4 อีแก้วอีก 2 บาท อายนอยนาฬิกาข้อมือ นางหวังลูกฉันลำพังคอกบาท
สร้อยข้อมือออกซ่างละหกสลึงแกมที่ตนยังมีหยกหัวไตโตเทาซ่างเทามา....."

"ไปแจ้งที่โรงพักแล้วหรือยัง ?"

"แจ้งแล้วคะ "

"ดีมาก " นายอำเภอพุกหันหน้าหงิก ๆ "ที่นี้จำเอาไว้ว่าเราไม่มีก็อย่าขอหยิบขอยืม
เขาหรือเขาเข้ามาใส่ สวยประเคี้ยวประคาวมันให้โทษอย่างนี้แหละ"

"ท่านช่วยฉันควยเถอะเจ้าคะ "

"ไปกลับบ้านได้แล้ว ตำรวจเขาจับให้เอง เรื่องของเลื้ออันเรื่องใหญ่กว่าของแก
ฉันยังไปไม่ได้เข้าใจไหม ? หมดเรื่องแล้วไม่ใช่หรือ ? ฉันจะต้องไปพบท่านชาหลวงภาคควน"
ครั้นแล้วท่านนายอำเภอก็เดินก๊ง ๆ ลงจากที่ว่าการไป.

ท่านคงจะไค่ผานหมู่บ้านใหญ่ ๆ ในชนบทมาบ้างแล้ว และถ้าท่านจะได้เข้าไปพักอยู่ในหมู่บ้านใหญ่ ๆ เหล่านี้ท่านจะไค่พบคนหลายประเภทที่ไม่ต้องอนาทรร้อนใจในเรื่องการक्रमชีพ ไค่ต้องออกแรงไค่คราดหรือหวานคำทำนาไค่หมั้นเคื้อคเนื้อร้อนใจเหมือนคนอื่น คนจำพวกนี้ยืนยงตาเซงคมเหมือนเหยี่ยว ที่จับจ้องมองกวาดหาเหยื่อจำพวกหนู หรือกบ เขียด ที่จะผานมาในสายตาของมัน แล้วก็จับเอามาเป็นอาหาร

คนพวกนี้รู้หลายอย่างในประกาศที่จะนำเงินมาเขากระเป่าไปวัน ๆ เขารู้จักที่ราคาของเหมือนแจกซื้อขวด หรือพวกที่ราคาของในโรงจำนำ เขาคือเรื่องเครื่องยนตกลไกไค่อย่างคล่องแคล่ว แล้วอาจถึงอินทะเลเนียบนั่นอินทะเลเนียบนี้ขึ้นมาทันที ไค่ใครคุยเรื่องคนตรีก็จะต้องรู้จักคุณไค่เคยเป็นจางวางมาแล้ว จางวางโนนจางวางนี้ขึ้นมาทันที ไค่ใครคุยเรื่องกีฬาเขาก็จักเอาเรื่องตะกร้อมาพูด และบอกว่าเขานี้แหละลูกศิษย์หมองป่าหยินมือसानตะกร้อของเขาแน่แท้ ไค่ใครคุยเรื่องหมัดมวย เขาก็จะอ้างว่า เขาคือเป็นพี่เลี้ยงยังหาญทะเล เมื่อตอยกับจีนฉางมวยจีนมีชื่อ เมื่อพวกเด็ก ๆ ถามว่าจีนฉางสำคัญอย่างไร ? เขาก็จะเอาก่อนอิฐมาวางซ้อนกัน 4-5 แผ่น แล้วบอกว่า

"อายก่อนอิฐที่ซ้อนกันอยู่ในจีนฉางเล็กที่เคียวแตกหมด"

พวกเด็กก็เชื่อครึ่งไม่เชื่อครึ่ง ในกระทอมของเขารกรุงรังไปค้วยเศษเหล็ก-เหล็กเส้น นอทตะปูควง ลานนาฬิกาเก่า ๆ และทราภของตะเกียงเจ้าพายุ มันมากมายจนเหลือที่จะคณานับ ไค่รู้ว่าเขาจะเก็บมันไว้ทำไม ? แต่ในบางครั้งอายเศษเหล็กบ้าง ๆ บอกร ๆ เหล่านี้มันก็ทำให้เงินให้ไค่เขาไค่บางเหมือนกัน เช่นรถจักรยานไค่ไรเสีย เขาจะค่นนอทหรือหมุดมาให้เสร็จ เขามีไค่ไกมีหางปลา มีห้ามล้อไค่มาก แกะไค่ให้ค้จนไค่ไค่ โดยไค่ต้องเสียเวลาเขาไปในเมือง เขามักจะเตรไค่ไปตามวัดในเวลาว่างคู้กับพระ แล้วลากเอาของที่ไม่ใช่แล้วกลับมาก ตามทางเคินพบเข็ม-หมุดหรือตะปู เขาเก็บค้ะ เก็บแล้วก็นำมารวบรวมเข้าไว้ ผู้หญิงที่จะแต่งตัวไปเที่ยวงานวัด บางครั้งก็ค้องมาขอซื้อ เข็มชอนปลายจากเขาเหมือนกัน

ฝ่ายพวกพอมแม่งหลายก็มักจะทำเรียกลูกของตัวมาสั่งสอน

"มึงอย่าไปข้องเกี่ยวกับอายหนูนะ....."

"เขาเก่งนะแม่ เขางามหนังสือค้ะไม่มีไค่ใครสู้เลย"

"มันเขียวหลอกเขากิน มันรับของโจรด้วย"

"เปล่าแม่-เขาไม่เคยเอาของใครเปล่า ๆ หรือก หนาววเขาทำวว หน้าลูกขาง
เขาทำลูกขาง หน้าลูกหินเขาทำลูกหิน ลูกหินของเขาแนมีแกนในด้วยเช่นเท่าไรไม่มีแตก....."

"ชาวอาญาไปยุ่งกับมัน-มันหลอกเด็กกิน"

"คนใหญ่ ๆ ก็ซื้อเขาจะแม่ เขาसानตะกร้อในหนึ่งตั้ง 12 บาท"

"ถ้าซาเห็นเอ็งไปคบกับมัน-กูจะตีให้หลังลาย"

ถึงอย่างไร เฒ่าหนูก็เคยได้ยินคำว่า "อุตสาหกรรม" มาเขาหูเขาอยู่เสมอ อุตสาหกรรม
หนัก อุตสาหกรรมเบา อุตสาหกรรมภายในครอบครัวอุตสาหกรรมในบ้าน อุตสาหกรรมโนน อุต-
สาหกรรมนี้ ทำทุกตาไทยชายก็เป็นอุตสาหกรรมโรงงานอาชีพสัพเพเหระของเขา ชักจะตกต่ำลง
เพราะเจ้าพวกเด็ก ๆ ฉลาดขึ้นเพราะการคมนาคมมันดีขึ้น มีถนนตัดผ่าน มีรถประจำทางผ่าน
บ่อย ๆ แถมพ่อแม่ก็กวักชันลูก ๆ ห้ามไม่ให้มาสมัครสโมสรที่กระตอมของเข่าหนู เขาจึงคิดการอุต-
สาหกรรมขึ้นมาทันที แต่ทว่าเขาจะต้องมีเพื่อน มีคู่คิดสำหรับปรึกษาหารือด้วย ตัวเองคนเดียว
ก็ไปไม่รอด

ปกติพวกเด็ก ๆ มักจะขโมยของที่พ่อแม่มีราคาของพ่อแม่แล้วไม่มีทางที่จะไปก็มักจะเร่เข่า
มาหาเข่าหนู แลวนำสิ่งของอันมีค่านั้นออกมาให้ดู

เข่าหนูรับปุม เข่าก็จะทิ้งปัมทันที แลวหัวร่อจนทองแข็ง

"อ้ายบา นี่มึงไปเอามาทำอะไรวะอ้ายโทน ?" เขาพูดทั้ง ๆ ที่หัวเราะอย่างขมขื่น

"อ้าย - ตาหนู - นี่พระสมเด็จของพอนัน - ใคไ้จากปู่....."

เข่าหนูหัวร่ออห้ายต่อไปอีก

"กูส่งสารเหสีเถินอ้ายโทน - ส่งสารทั้งมึงและพอมึงด้วยที่หลงงมมาตลอดกาล"

"ดีแล้ว-ไมเอออย่าเอา เอามาที่ไรวาลอมทุกที่...."

"เฮย ๆ หยุดก่อนอ้ายโทน....." เข่าวาและโบกมือ "ไหน ๆ เอามาตุ่อกที่ซี"

"ปลอมนา อ้ายตุ่เลย....."

"เออมานีก่อนอ้ายโทน...." เข่าร้องขึ้นเพราะรู้ว่าเจ้าโทนนั่นเป็นลูกของนายทัษ
อันว่านายทัษคนนี้เป็นนักเล่นพระมือหนึ่ง แม่จะอยู่บ้านชานเมืองคนในจังหวัดก็รู้จักดี เคยประกวด
พระสมเด็จได้รางวัลที่ 1 เคยประกวดพระพุทธรูปบูชาสมัยเชียงแสนไค้ที่ 1 มาแล้ว ถึงอย่างไร

พระองค์นั้นก็ตอ้งคั่นนอน

เมื่อเจ้าโทนย้อนกลับมาอีก และฐพระสมเด็จร้อนร้อนอยู่ในมือ เจ้าหนูจอมมาจากก็ควักกระเป๋าอันชราภาพจวนจะยุบของเขายออกมา เขาคิวเงินชาติสุคในโลก และเมื่อควักออกมาแล้วจะคอย ๆ บี-บีแล้วอีก ถวาคจะโยนเงินให้เจ้าโทน 3 บาท

" 3 บาท " เจ้าโทนรองและเบิกนัยนตากวาง "พระสมเด็จราคา 3 บาท"

"พระปลอม" แศทวามาพิมพเขาคี-ซาเขาไว้ก็เพื่อจะเอาไปทำตัวอย่างแมพิมพเท่านั้นของซากัมแยะอย่างนี้เอ็งจะเอามังใหม่ 2 บาทเท่านั้น"

" 3 บาทฉันจะไปกุดหนึ่งไคยงใจ ?"

"ทำไมวะ คารกบาทหนึ่งไปกลับกิน 2 บาท"

"คีนี่-แกไปขอเขากินนี้ถึงไคพอ...."

"งันเอ็งจะเอาเทาไร ?"

"ไมไค 10 บาท ฉันก็ไม่ตกลง ฉันไปปลอยที่อาวเหมือนยังไค....."

"พอเอยชื่อเขาเหมือนเขาหนูก็สะคูงนอย ๆ เหมือนถูกหยิก...."

"เอาไป 5 บาท....."

"ไมเอาทรอกเอาพระของฉันมา....."

" 8 บาท ซาให้เอ็งไคเท่านั้น....."

แต่เมื่อเจ้าโทนยื่นกรานไมยอมขายให้ เขาหนูก็จำตองยินยอม เพราะมันจะเอาไปขายให้ฝ่ายตรงข้าม ซึ่งมีอาชีพเดียวกันเป็นคัศครูอุปรับในเชิงการค้าเป็นคู่แข่งชันอันน่ากลัว เจ้าโทนรับเงินไปนับ แล้วก็วิ่งปรอออกปจากกระทอมของเขาคู ซึ่งกำลังนั่งยืมกรับลูบคลำพระสมเด็จอยู่ไปมา พร้อมกับหีบแวนขายยสำหรับคูพระออกมาตรวจคูนเื้อออีกที

เสียงเจ้าโทนที่รองบอกเพื่อน ทำให้เจ้าหนูจอมอุบายตองหยุดชะงักเงียหูฟัง

"เฮยอายแกะ กูไปกุดหนึ่งไคแล้ววะ เฟิงปลอยหลวงพอเหมือนไปไคเคียวนี้เอง"

"จริงหรือวะอายโทน งันกูไปค้วคน"

เขาหนูก็คพันกรอด เพราะเสียงเขาเหมือนเกลอตัวเสียแล้ว และในขณะเดียวกันก็คิดไคว่า ถ้าตัวเองหันเขาคาเขาเหมือน 2 คนก็สองหัวคิด รามมีอรรวมใจกันประกอบการงานยลไคได้รับก็คงจะมากกว่าที่จะมาแก่งแย่งแข่งขันกัน

ดังนั้นทั้งสองคนจึงหันหน้าเข้าหากัน โดยฝ่ายเขาหนุ่เป็นผู้หัวเราะเหลาไปหาเขาเหมือน
ทั้งสองคนก็เริ่มวางแผนของตน

"ที่ฉันมาหาพ่อเหมือนวันนี้ ก็ไม่ได้มางอนอะไรหรอก แต่ว่าฉันมาคิดว่าถ้าเราขึ้น
แข่งขันไปในเชิงค้ำขายผลที่สุดเราก็จะไม่ได้อะไรเข้าพกเข้าห่อเป็นขันเป็นอัน มันเป็นเบี้ยหัวแตก
หัวแตกไปเสียมาก ถ้าเราโคมารวมมือรวมใจกัน แม้จะแบ่งสับปันส่วนกันคนละเล็กคนละน้อย แต่
กิจการของเราก็คงจะเจริญขึ้นเพราะมันสองความคิด....."

"ก็คิดเหมือนกันฉันว่า - เวลานี้เราก็ถูกลูกเมียขวางกั้นทั้งคู่ทั้งสองคน"

"อย่าพูดอย่างนี้สิพ่อเหมือนมันอับอายขายหน้าไปชั่วฟ้าดิน"

"อายฉันนะเห็นดีไว้ม่างเหมือนกัน แต่ว่า....."

"นั่นสิ มันจะเลี้ยงดูเราจริงหรือเปล่า ?"

"พอหนักพูดเป็นเล่นไปได้ เราไม่ขมขื่นขมขื่นอย่างนั้น เล็ก ๆ โขแม่เลี้ยง พ่อโต
ขันโซเมียเลี้ยง พ่อแก่เขาก็โง่ลูกเลี้ยงอีก นี่มันเป็นวัฏชนกรรมนะพ่อหนุ่"

"เรื่องเมียเอาไว้หลังคักว่า อายงานนะมันสำคัญเวลานี้ผู้ใหญ่เริ่มมีเงินขายนาค่ะพะ-
เรอ แกคอกมาสั่งฉันไว้ว่าเจอพระสมเด็จจดี ๆ ละก็เอามาเลย ถูกแพ่งไม่วาพันสองพันแกเอา
ขอให้มันเป็นของแท้เท่านั้นเป็นพอ....."

"จริงหรือเปล่าพ่อหนุ่"

"พ่อโซ่ ถ้าไม่จริงฉันจะเสียเวลาไปนั่งทลสองอยู่ทำไม ฉันทลสองทั้งกลางวันกลางคืน
ฉันใช้เวลาเขียนอักษรควยผงคินสอ ควยคินสอพอง ฉันใช้เวลาคว้เข้าตาก ฉันแอมตำผงเหลา-
นี้ ผสมควยกล้วยสูกนารทุ ชนิด แล้วจคสูตรไว้หมดเวลานี้ฉันทลสองได้ 12 ชนิด แล้วเหลือของมวล
ควยงาขางและไกลเคียงที่สุดโดยไม่ตองใจปูนปลาสเตอร์ผสมเลย....."

"สำหรับของฉัน...." เขาเหมือนยิ้มน้อย ๆ "พ่อหนุ่คงได้เห็นแล้ว....."

"ยัง ฉันยังไม่เคยเห็น....." เขาหนุ่ปฏิเสธ

"อะ ก็ที่อายโทนมันเอาไปขายให้พ่อหนุ่อย่างไรละ ?"

เขาหนุ่รองครางออกมาด้วยความเจ็บปวดครวครว มันก็เป็นอย่างนั้นแหละสำหรับคนที่
ไม่เคยแพ้ หรือเสียทีใคร ยังไม่ทันที่เขาหนุ่จะได้โต้ตอบสหายของเขา เงาคน ๆ หนึ่งก็ดูมวาม
ปรากฏตัวขึ้นมาบนกระหม่อมสัปรัง เคะของเขาเหมือน

"พอโพล่งมา....." เขาเหมือนออกอุทาน

"ถูกละ ฉันมาเยี่ยม และได้ยินถึงเรื่องพระ....."

"ฉันว่าพอโพล่งคงจะคิดถึงเรื่องมรรยาทบ้าง" เขาหนุว่า "มันเป็นความลับของเรา"

"แต่สำหรับพอโพล่งคงจะไม่หาเราได้....." เขาเหมือนย้ำ

"อายฉันนะไม่เคยหาใครหรอก แต่จะเตือนไว้ว่าอย่ามาตัวเองแน่ ลองคิดดูซิเกลอเอ๋ย ฉันสงสารเกลอหรอกนะ คาไหลสร้างพระปลอมเที่ยวขายเขา ผลสุดท้ายเป็นอำมะพาทตายไปซีกตัว คาตั้งท่าพระเหมือนกันทำสนิทเสียด้วย อวสานก็คือตายอดคาไหล ตายังสร้างพระเครื่องได้ทุกชนิด จบชีวิตลงด้วยการตัดขาไปข้างหนึ่งเพราะถูกรถทับทั้ง ๆ พระปลอมเต็มกระเป๋าคามีโคนหลายปี ฐานลอมเขาไปตัดเศียรพระพุทธรูปแล้วขาย....."

"พอที่พอโพล่ง- ฉันเสียวไส้ นั้นมันเรื่องอุบัติเหตุและเรื่องของโรคร้าย สำหรับฉันสองคนทำเพื่อเลี้ยงชีพจริง ๆ ทานคงไม่ว่า และเวลาฉันจะพิมพ์พระและเขาแบบ ฉันต้องเซ่นวิกและบวงสรวงทุกครั้งไป ไม่ไ้ทำสังเขกเหมือนพวกนั้น" เขาเหมือนบอก "กินเหล้าเถอะ แล้วยาวิพากษ์วิจารณ์อะไรอีกเลย....."

"ฉันเตือนสติไว้ ฉันรู้จักพระหรือเล่นพระ ดูพระเป็น แต่เรื่องปลอมพระฉันไม่เอา แต่ฉันรู้วิธีทั้งนั้น พระมีรอยอม มีน้ำหนักดี พระมีสนิมกรู ฉันก็รู้วิธี จะเอาเกาส์มายีเยียงแสนสมัยสุโขทัยหรือลพบุรี ฉันก็สันนิษฐานได้เพราะพอฉันเป็นช่างหล่อพระ ผู้ฉันก็เป็น เวลานั้นใครจะซื้อพระก็ต้องมาปรึกษาฉันทั้งนั้น แม่แต่ผู้ใหญ่เริ่ม ผู้ไม่ยอมเสียคมเสียคายเงินในเรื่องสะสมพระ"

"ไว้คราวนี้ พอโพล่งช่วยมึงก็จะเป็นพระคุณ เรามิใช่คนอื่นคนไกลนะพอโพล่งนะ ฉันเป็นเพื่อนที่ตายไ้กับพอโพล่งตลอดมาและตลอดไป"

"อายคนอย่างฉันมันก็ไม่ชอบเพื่อนตายเสียด้วย ชอบเพื่อนกินไปเที่ยวไหนก็กินกัน อ้ายเพื่อนตายนั้นมันต้องไปตีรันฟันแทง เลือกทกยางออกฟุ้งจมกองเลือดอยู่ที่นั่นเอง แต่เอาเถอะ อายความลึกถึต่าง ๆ ของแก่นี่นะ ฉันจะช่วยปกปิดไว้ให้....."

ทั้งเขาเหมือนเขาหนุสองเกลอ ไ้รวมมือเขาทองทดลองกันเป็นการใหญ่ อาศัยที่ไ้เคยบวชเรียนมาสั้มก่อนไ้เคยอ่านหนังสือขอม หรือหนังสือโบราณออกบางพอง ๆ ปลา ๆ ทั้งสองเกลอไ้ถ่มมือเขียนผงลงสู่กระดานคำ และลบเอาผงเข้าไว้ ไ้ช้ช้าวตากิ้วแล้วบคไ้เป็นผงผสมคลุกเคล้าเพียงดินสอเต็มก้วยนำวางอมลงไปพอไ้สวัน คำเสร็จแล้วเอามาเข้าแม่พิมพ์

พอแห้งแล้วก็เอามาทดลองแล้วค้ค็อก เลือกเอาเอาองค์ที่ดีที่สุดแต่เพียงองค์เดียว สี่เหลืองอร่าม
เหมือนสีทองคำพระinghamห่าห่าคิมิโค เมื่อสองเกลอโคประชุมเห็นพ้องตงกันแล้ววาควจะนำเสนอ
ผู้ใหญ่เริ่ม เขาหนักนำพระองค์นั้นไปยังบ้านผู้ใหญ่เริ่ม คอยวางกิริยาทาทางอันวางมาคไว้อย่าง
ภาคภูมิ

"ฉันนำสิ่งที่ผู้ใหญ่ต้องการมาให้คุณ....."

"อะไรละพอหนู สมเด็จหรือวาพระอื่น....."

"เวลานี้ขมกันมากก็สมเด็จนี้แหละ ต้องมีไว้ประจำตัว....."

"ไหนขอชมหน่อยเถอะ พอหนู....."

เขาหนูหยิบเอากลองกระซางสี่ขาวออกมา เป็นกลองขนาดเล็กพอที่จะบรรจพระเท่านั้น

ประจงหยิบเอาองค์พระออกมาจากใ

"คุณผู้ใหญ่ งามอะไรอย่างนั้น....."

ผู้ใหญ่รับไปคู้คู้ครหนึ่ง

"งามมากไม่มีคำหยาอย่างใดเลย "

อ อ่าอีกไม่ได้แล้วผู้ใหญ่.....

"แต่อายฉันนะ มันไม่ภาษาษาอะไรหรอก เรื่องพระในตำบلمانเรามันก็มีอยู่สองคน
เท่านั้น คือพอหับกับพอโหลง นายโหลงนะมือเขาแท้จริง ๆ ถึงกับถูกเชิญไปเป็นกรรมการประกวด
พระที่อำเภอเขาก็เคย....."

"ตามแต่ผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่จะให้ใครดูดีทั้งนั้น....."

"เคียวก่อน พุดถึงเรื่องสนนราคาคาเขากันเสียก่อน"

"อ อ่า เหมือนกัน เขาเอา 2 พันชาคตัว"

"ใช่ อะไรตั้ง 2 พัน - 3 พัน - ไม่แพงไปหรือพอหนู"

"ไม่แพงหรือผู้ใหญ่ เขาไม่มีปัญญาเอาเขากรุง เขากรุงแล้วโคมาก"

"ของใครกันละนี่นะ อายฉันนะมันกลัวรับของโจรเท่านั้นเอง ถ้าสุจริตแล้วมันสบายใจ"

"อ่า นี่ของเขาริสุทธีนะผู้ใหญ่ ผมจะเล่าประวัติให้ฟังก็ได้ มีเศรษฐิกยากคนหนึ่ง
หนีร้อนมาพึ่งเย็นแถวบ้านเรานี้แหละ แล้วครรถ ไม่มีแม่แต่คอาอาหาร ตัวเองก็ไม่สบายอยู่ควาย
เห็นจะไปไม่รอดแน่ ๆ แล้วเขาก็อ่อนวอนเจ้าพระคุณสมเด็จให้ช่วย มันก็เป็นเวลาประจวบกันอีกนะ

แหละ มีผู้ขอพระองค์นี้ไว้ เขามานมาและก็เป็นเรื่องเผื่ออุกเหมือนกันที่เขาไปรวบไปมา 500 บาทกว่า เขาแอบซื้อไว้ด้วยเงิน 400 บาท เวลานี้เขายากจนลงและมีหนี้สินเขาก็เลย ออวอนให้ทานช่วยเอาไว้เถอะผู้ใหญ่อึ้งถึงกรุงแล้วหาพันหรือหมื่นหนึ่งก็ไปได้อย่างหวาน...."

"มันยากพอหนู คนเล่นพระชนิคนั้นเราเข้าไม่ถึงเอาเออะ ให้ฉันปรึกษานายโปลงเขา ลูกก่อน ถ้าเขาวาแต่ฉันก็เห็นจะตกลง สู้สักพันห้า สำหรับความงามก็ไม่มีที่ติจะต้องดูเนื้อกันก่อน วารุ่นไหน สมัยไหน ? พอหนูช่วยฉันหน่อยช่วยไปตามนายโปลงมาให้ฉันที....."

"อ้อไค้ แต่พระฉันต้องเอาไป เป็นห่วงเหลือเกิน"

เขาหนูหายไปราวสักครึ่งชั่วโมง ก็กลับมาพร้อมทั้งเขาโปลงและเขาเหมือน ทั้ง 3 คน คุยกันโหมงโงงเงงก่อนที่จะถึงบ้าน พวกเขาคุยอ้อคางหากันชมจนผู้ใหญ่เริ่มตองตวาดเสียงดัง

"เชิญ-เชิญ-พอโปลงวันนี้ฉันต้องขอพียงนัยนาศักหนอย"

ผู้ใหญ่เริ่มหายเข้าไปในทองสักครู่ ก็กลับออกมาพร้อมด้วยยาของเหลาขนานดี เขาหนู หยิบเอาเจ้าประคุณพระสมเด็จออกมาวางลงตรงหน้าผู้ใหญ่เริ่ม หยิบมาแล้วเปิดออก

"นัยนาศาคี ๆ ช่วยดูให้ฉันสักที....."

"เท่าไรพอหนู....."

"ฉันบอกไว้สองพัน แต่ผู้ใหญ่จะให้พันห้า" เขาหนูตอบ "ถ้าปล่อยให้พันห้าฉันก็ไม่ได้ อะไรเลยเสียแรงเคินเทียรเหนื่อยแทบตาย"

เขาโปลงจิกเอาแว่นขยายอันใหญ่ ออกมาจากกระเป๋าเสื้อ ดูสักพักก็วางลง

"เนื้อคี่มาก แต่ฉันยังไม่....ไม่....."

ทั้งเขาเหมือนเขาหนู หนึ่งอันเหมือนกับจะไม่มีลมหายใจ

"ไม่แน่ใจ เนื้อคี่และงามไม่มีที่ติ...เขาโปลงบอก "แต่เอาอย่างนี้ดีกว่า มะรินนี่ จะมีการประกวดพระสมเด็จที่วัดโก่เตี้ย ฉันเองก็เป็นกรรมการกับเขาด้วยเหมือนกัน เราส่ง พระองค์นี้เข้าประกวด ถ้าท่านได้รับรางวัลหรือไม่ได้รับรางวัลเราก็จะได้รู้กัน....."

ผู้ใหญ่เริ่มค้มมือฉาด

"นั่นเป็นความคิดที่เลิศเหลือเกินพอโปลง" เขาหันมาทางเขาหนู "อคใจรอไว้สักหนอย ก่อน มะรินนี่รู้เรื่องว่างเงินเลย"

"มะรินนี่....." เขาหนูพิมพ์ "แต่ว่าฉันไม่อยากเอาท่านเข้าประกวดเลย"

พระเครื่องรางเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์สำหรับตัว ไม่ใช่ท่านจะสร้างมาไว้ใช้ประกวดประชันกัน....."

"เอาเถอะนาพอนุ" เขาเหมือนร้องขึ้น "ของ ๆ เราดีจริง ๆ แล้วจะไปกลัวอะไร
แต่ฉันว่าถ้าหากประกวดได้ที่ 1 หรือได้รางวัล พระองค์จะให้เขาสองพันก็ดูกระไรอยู่"

"อะ นั่นแน่เขาเข้าไหน" ผู้ใหญ่เริ่มร้องขึ้น "กรรมคาของชื่อของชายก็ต้องดูกันก่อน
ฉันอาศัยนับนาคคนหลายคนดูจะมาทำกันอย่างน้อยก็ไม่ถูก จะต้องสัญญากันก่อนเรื่องนี้....."

"เอาเป็นว่าอย่างน้อยก็แล้วกัน" เขาหนูพูดขึ้น "ถ้าชนะประกวดผู้ใหญ่ต้องจ่าย 2 พัน
ถ้าประกวดไม่ได้ที่ 1 หรือที่รองลงมาก็คิดเอาพันหา"

"ถ้าประกวดไม่ได้ก็ไม่แท้ ฉันจะเอาไปทำไม ?"

เขาโพล่งยกมือขึ้นโพล่งใหญ่

"ถ้าไม่ได้รับรางวัลก็แปลว่าพระปลอม ถ้าได้รับก็พระแท้ พระแท้มีรางวัลให้ทุกรางวัล
มากน้อยตามส่วนกันไป ที่นั่นแน่ใจหรือยัง ?"

ทั้งเขาเหมือนเขาหนูตรองไม่ตก เกิดตะคังตะครออย่างบอกไม่ถูก ถ้าเขาโพล่งช่วย
เหลือพูดน้อยก็ถือว่าพระองค์แท้ เรื่องก็คงจะไม่ต่อความยาวสาวความยืดกันไปถึงอย่างนี้ แต่
ไหน ๆ ก็มาถึงขั้นนี้แล้ว ทำไมเดาถึงจะสุดต่อไปอีกไม่ได้ ทั้ง 3 คนแยกย้ายกันกลับกลับบ้านด้วย
ความเมามึน ทั้งเขาเหมือนและเขาหนูเฝ้าแต่วิ่งวอนเขาโพล่งมาตลอดเวลา

"ถ้าเพื่อนไม่ช่วยเพื่อนแล้วจะช่วยใคร ?" เขาหนูพูดตัดพ้อ

"ถึงวาระซี ถ้าคราวนี้เพื่อนไม่ช่วยเราก็อยากับกันอีกเลย" เขาเหมือนส่าย

คืนแล้ววันประกวดก็มาถึง พวกนักเลงพระขึ้นไปมั่วสุมอยู่บนศาลาการเปรียญแนบนันต์
ทั้งหนุ่มทั้งแก่และวัยกลางคนเนืองแน่น ตามลานวัดเคลื่อนกลาดไปควมหรสพ และคนดูงานเดิน
สับสนอลหมานผานกันไปมาดูสับสนวนวายเสียงร้องชายของ เสียงพิณพาทย์ ราคตะโพนควดกัฆม
จนฟังไม่ไค้ศัพท์สำเนียงใด เขาโพล่งนั่งเห็งอกกนิจพิชารณาที่พระสมเด็จควยแวนขยาย กรรมการ
10 คนที่ถูกเชิญมารอบทิศ 9 คน เห็นว่าพระสมเด็จของหนูมาที่ 1 กรรมการโพล่งยังไม่ยอม
ออกเสียง สำหรับพระองค์อื่น ๆ ลวนแต่เกาแกมีรอยราวและชำรุด

"ทำไมกรรมการโพล่งจึงไม่ออกเสียง" กำนันแพผู้เป็นประธานกรรมการถามขึ้น

"ผมเห็นว่าค้เกินไปครับกำนัน อีกอย่างหนึ่งเจ้าของพระนี้เป็นพวกเดียวกันกับผม"

"ถ้าเขนนั่นก็ต้อเสียงข้างมาก คณะกรรมการให้พระของนายหนูเป็นที่ 1 แม้จะมี

เสียงแย้งก็มีแต่เพียงเสียงเดียวเท่านั้น คือแย้งว่าคิเกินไป อาจเป็นด้วยกรรมกรรมผู้นี้ยังไม่เคยเห็น ของคิ"

ทั้งเขาหนูเขาเหมือนหนามานเหมือนคอกเหล็ก โผเขากอดและจับมือกัน อันเป็นเรื่องที่ทำให้ผู้ใหญ่เริ่ม เริ่มสงสัยขึ้นมาครั้น ๆ

"เรื่องพระองค์นั้นคงคิถูกต้อง"

"คิอะไรอีกผู้ใหญ่ ประทศกัโศทัย 1 แล้ว แอ่ยายผมนะไม่ตกใจหรือกลางประทศกัโศทัย 1 อย่างนี้ ผมพบใครก็ได้ใบรับรองของคณะกรรมกรรมก็มี"

"เออเออะ ขอให้ฉันคิถูกต้อง....."

ทั้ง 3 คนพากันกลับบ้านด้วยความซุนของและขัดเคืองใจ รถประจำทางจอดรออยู่แล้วที่หน้าวัด ผู้ใหญ่เริ่มไคนั่งหน้าเพื่อนไกลคนขับ ถัดไปเป็นเขาหนูและเขาเหมือน ฝ่ายชื่อไมยอมพูดอะไรมาก นอกจากจะตอกรอฟังเขาโผลง ฝ่ายชายออกใจเตนระทิก แม่พระของตัวจะประทศกัโศทัย 1 แล้วก็ตาม

"อายุกรรมกรรมบ่า" เขาเหมือนร้องขึ้น "ของคิเกินไปก็ไคไม่ลงเนื้อเห็นควย"

"คือหมายความว่าคิกว่าและประทศกัโศทัยที่เจอรระคุณสมเด็จพุทธชาจารย์โศทัยสร้าง ผู้ใหญ่เริ่มตอบแทน "ฉันก็สงสัยอยู่แล้ว พระอายุตั้งร้อยปีทำไมถึงใหม่เอี่ยมมงคองามอย่างนี้"

"เล็กพูดเออะผู้ใหญ่" เขาหนูถาม "คนที่ตอกรพระยังมีอยู่อีกมากนัค ไม่ใช่ผู้ใหญ่คนเดียว"

รถเดี่ยวเขาโผวงคองคองไคไคยก็ไคเมตรที่ 37 คนขับก็บีบเตนรขอทางเพื่อจะแซงขึ้นไปทางของคนขับรถบรรทุกไม้คันทหน้าให้มือไปไค คนขับรถประจำทางเหยียบใหญ่ โดยจะให้พันรถบรรทุกโดยเร็ว ทันไคนั้นเองเสียงโครมเหมือนเสียงระเบคคัคังลันขึ้น ระประจำทางชนรถจอดอย่างประสาంగా รถพลิกหงายพลิกคว่าอยู่ 2 ตลอด แล้วก็กลิ้งโคโลกลงไปไคข้างถนน คนขับรถตายคาพวงมาลัย เขาเหมือนเขาหนูสลบไสลไม่มีสติ คนนั่งตรงข้ามกับผู้ใหญ่เริ่มตายคาที่ ชายจีนสี่ระแตกลูกอีกสองคนแซนหักสลบไสลไคไคคิไปทั้งลัน

ผู้ใหญ่เริ่มคนเดียวเท่านั้นที่ปลอดภัย ไคไครับบาคเจ็บแม่เตนรยดลอก

ผู้ใหญ่ลงเอาพระสมเด็จจออกมาจากกระเป่า ยังอยู่เรียบร้อยไมบบสลายเลย เขาหนูส่งผู้ใหญ่เก็บไคไคหลังจากการชนะการประทศกัโศทัยแล้ว เวลานั้นสองเกลอยังไม่พ้นจากสลบ ผู้ใหญ่เริ่ม

ทองดีติดตามไปส่งคนเจ็บที่โรงพยาบาลที่ในเมือง รออยู่จนเขาเหมือนกับเขาตื่นแล้วจากการ
 พยาบาลของนายแพทย์ ทั้งเขาเหมือนเขาหูรongsรวงครวญครางด้วยความเจ็บปวด

พอดีมีคนขึ้นเห็นผู้ใหญ่เริ่ม เขาหูก็ลืมความเจ็บชั่วคราว

"วาใจละผู้ใหญ่"

"ก็ตกลงนะซี ฉันทโพอหูสองพันเต็มตามสัญญา" ผู้ใหญ่เริ่มพูดแล้วก็ควักเงินที่เตรียมมา
 ควบชั้นชูรอน

เขาหูหันไปหาเขาเหมือนสหายผู้รวมทุกข์รวมสุขและพยายามจะยิ้ม

"เราแบ่งกันคนละพัน แต่ว่าเกลอจำไคหรือเปล่า ? อายหมอโพลงมันว่าใครนะที่ต้อง
 ตัดขา ?"

"ตาไหลเป็นอำมะพาค ตาถึงตามอคตาไส ตายังสร้างพระเครื่องไคทุกชนิด จบชีวิต
 ลงด้วยการถูกตัดขาข้างหนึ่ง เพราะถูกรถทับทั้ง ๆ ที่พระปลอมเต็มกระเป๋า าลา"

"แล้วเราละ ?" เขาหูถามแล้วก็หลับตาด้วยความเสียวไส้

นึกกันผู้ใหญ่เริ่มผู้เต็มไปด้วยความอึดเอิบใจ เขารีบเดินทางไปยังร้านช่างทองที่ในเมือง
 แล้วจางเลี่ยมพระในทันที

ฉากของเราเกิดขึ้นที่นั่น ดินแดนแห่งนกกุงขาว ป่าคิบและตัวทาก หนามที่ใหญ่โตพอที่
 เกี่ยวคนลงจากคอกข้างหอรับรองอยู่ใต้โคนไม้ตก ในพื้นที่เต็มไปด้วยแร็คบุก ในสวนยางที่หญิง
 สาวกรีกย่างไปพลาง และอีกมือหนึ่งก็ปักตัวทากไปพลาง ชีวิตในป่าคิบแห่งถนนยะลา-เบตง สอน
 ให้ทุก ๆ คนรู้จักว่าสัตว์ป่าไม้นากแล้วอะไรนัก แต่เขากลับเข้าใจปากกว่าอย่างอื่น มันทรมาณเสีย
 จริง ๆ จัง ๆ ที่เดียว หลุมฝังศพที่ฝังกันไว้อย่างตื้น ๆ ทำให้เห็นกระดูกโครงกระดูกที่ขา และ
 หัวเขาโผล่ขึ้นมาจากพื้นดิน ชาวโพลนอยู่ในความมืดมุกมัวของป่าคองพพี ป่าคิบหรือป่ามฤตยูที่
 นำฝนหยดเปาะเปะอยู่ตลอดเวลา มันทำแลดูเหมือนกับว่า คนนอนหลับเขาอยู่อย่างสุขสำราญที่ใน
 หลุม แลหลุมอื่น ๆ บางทีก็มีมือยื่นออกมาเหมือนกับจะโบกแล้วโบกเล่า อ่าลามนุษย์นี้ไปเป็นครั้ง
 สุดท้ายโดยไม่คิดว่าจะมาคืนกระแฉกต่อสู่กับโลกอีกต่อไป

มันก็ออกจะเป็นสิ่งที่ประหลาดอยู่มาก เขาเกิดทางเหนือสุดของประเทศไทย เขาเกิด
 ทางภาคอีสาน แต่แล้วเขาก็ต้องกระซากเอาศพของเขาหมกไว้ยังอาณาเขตที่ใต้ที่สุดของเมืองไทย
 ริมถนนสายยะลา เบตง ในป่าคิบที่เต็มไปด้วยสิ่งสสารสัตว์ ตัวทาก กบป่าตัวเท่าเด็กอายุ
 3 เดือน และจงโคร่งที่เฝ้าร่ารองอยู่ตลอดเวลา สองฟากของถนนสายยาวเหยียดตั้งแต่เขาตุตามง
 ไปจนจรดซำโศ ผู้มีความผิดมาปเหละนี้เขาคกรบครองอาณาจัก รนอย ๆ ของพวกทหารได้เริ่มขึ้น
 เหมือนเมืองใหม่ กระท่อมเล็กที่น้อยเริ่มก่อร่างสร้างตัวของมันขึ้นมาโดยฉับพลันทันที ไม้ไผ่ไม้
 เส้าที่ในคง ไบหวายเอามาเย็บเป็นค้ำมุงต่างจาก เถานั้นก็คลุมหัวเขาไว้เป็นอย่างดีแล้ว พื้นก็
 สับฟาก ผาบางที่ก็ใช้ไบหวายหรือไบไผ่สับฟากเช่นเดียวกัน กระท่อมหนึ่งทับหนึ่งอยู่รวมกันตั้งแต่
 สองหรือสามคนขึ้นไป เรียงรายอยู่ตามห้วยละหาร และบางที่ก็สูงเนินอยู่บนยอดเขา ประดับ
 ประคาควยกกล้วยป่าและคนกระซาย ตลอดจนเฟอรันและปาล์มอันแปลกประหลาดและสวยงาม

วันนั้นตนเดือนเมษายน นักท่องเที่ยวคนหนึ่งได้ไปยังพื้นที่เขาตองการจะดูสภาพของนิคม
 หนึ่ง ๆ ที่พวกโจรได้อาละวาดอยู่หน้าก้นตาม แต่จากบันนังสตาร์อำเภอที่เขาเดินทางไปพักอยู่เพื่อ
 เดินทางไปยังที่นั่น ก็ไม่ใช่ระยะทางที่ไกลนัก การสำรวจแร่นั้นเป็นสิ่งสำคัญที่สุดอีกอย่างหนึ่งควย
 ที่นักท่องเที่ยวต้องการทำเป็นบางครั้ง วันนั้นท่องเที่ยวเต็มไปด้วยความสนุกสนานและแจ่มใส สีเขียวสด
 ของต้นไม้บานาชนิดในป่าคิบตัดกับท้องฟ้าสีคราม นกกุงรองมาแต่ระยะทางอันไกล ผสมกับชนิโหย
 และคางกู่ คณะท่องเที่ยว 10 คนเดินทางบุกไปตามทางเดินอันรกกรันไปด้วยหนามหวายบัน ไคลิง

ตลอดจนแถววัลย์อันทอดเถาระเกะระกะ แต่เมื่อทางรถหนักเขาผู้นำทางก็พาเขาเดินลัดเลาะไปในลำธาร ในป่าคงคืบคืบไปด้วยความชื้นฉ่ำไปด้วยน้ำค้างนำฝนหลนเปาะเปะอยู่ตลอดเวลา เขาคูยหัวเราะและหยอกล้อกันไปตลอดทาง

ในเวลาไม่ช้านัก คณะทองเที่ยวก็ได้ยินเสียงน้ำตกจากยอดเขา บาดูตามงอันสวยงาม แต่ซ่อนตัวของมันอยู่ในคอกกันดาร ส่งเสียงร้องเชื้อเชิญประคองเสียงเพลงอันไพเราะประคองเสียง-
ทุกที่โอตัวของมันอยู่ตลอดเวลา

"มาเถอะ จงมาหาฉัน มาหาความสงบและเยือกเย็นใจ"

ความเงิบสงบและวังเวง ทำให้เขาได้ยินเสียงน้ำกระทบแก่งหิน ชั้นหนึ่งก็เป็นจังหวะหนึ่ง ดังสม่ำเสมอและเต็มไปด้วยความซัดสาดตลอดเวลา ตั้งแต่เขาจนคำ และตั้งแต่พระอาทิตย์ตกจนพระอาทิตย์ขึ้น มันกระโจนอยู่เช่นนั้น

เมื่อเขาวางจิตใจเขาไปในเสียงนั้นจริง ๆ จมดิ่งลงไปในวิญญานของมัน เขาก็รู้สึกว่าเป็นเสียงเพลงอันประหลาด

"แน- ฟังมันดูให้คิด เกิด ฟังดูให้คิด"

ประคิษฐ์เป็นผู้พูดขึ้นก่อน เพราะว่าเขาเกือบจะหายใจเป็นคนत्रीเอาเสียเลยที่เดียว
"เสียงมันดังชอบกล-

"ดูเหมือนกันจะเคยได้ยินเพลงพรรณม-

"ไม่ใช่เพลง-" นารถหัวเราะ "เสียงน้ำตกบาดูตามง....."

"แต่วานั้นแหละ-" ประคิษฐ์พูดต่อไปอีก "เราไม่ไควว่า ๆ มันเป็นเสียงเพลงแต่วิญญานของมันต่างหาก ที่เข้ามาแทรกซึมอยู่ภายในนั้น-

"ทำนอง-บลู บาดูตามง - ไม่ใช่บลูแค่นั้น-

ไกลเขาไปอีกวิญญานของเพลงประหลาดยั้งดั่งถนัดชัดเจนนั่นไปอีก เขาจะคิดเป็นเพลงอะไร มันก็ดังไปด้วยเสียงเพลงนั้น แต่ประหลาดจริงที่เสียงเหล่านั้นทุก ๆ คนฟังแล้วไม่มีใครปฏิเสธได้เลยว่ามันเป็นเสียงเครื่องดนตรีที่ไซ้คิด

"ก็ถาวร-" ประคิษฐ์บอก "ก็ถาวรที่เล่นแบบสเปญนิช"

"หรือไม่ก็เป็นเสียงพิณที่เจกคิดตามรานกาแพ"

"ไม่อีกทีก็จะเขา-

ไม่มีใครหายใจเสียงนั้นไ้ถูกเลย แต่เมื่อเข้าไปใกล้จนถึงแล้วเพลงนั้นก็ปราศจากการไปดิ่งมันเปลี่ยนเป็นเสียงน้ำตกที่กระโจนลงมาจากห้วยผาเป็นชั้น ๆ กระแทกกับก้อนหินผาทำให้มันแตกเป็นฟองฟอยกระเซ็นสาครไปรอบตัวของมันเอง หน้าผาน้ำตกเป็นแอ่งใหญ่และลึกเต็มไปด้วยคนไม้อันเขียวชะอุ่มชุ่มชื้นเพราะรับน้ำโจนอยู่ตลอดเวลา

"งามมากทีเดียว-" เทอศศักดิ์ร้องพึมพำออกมา

นารถผู้ที่ถูกชนมากที่สุด มองขึ้นไปตามข้าง ๆ หน้าผาตก เขาคิดขึ้นได้ทันทีว่าเขาจะไ้ขึ้นไปสู่ชั้นบนที่สุดของน้ำตกได้ในเวลาอันรวดเร็ว เขารีบรวบผ้าพันแข้งที่คอนข้างจะหลวมออกแล้วพันเสียใหม่ให้กระชับ

"สวัสดิ์ ก็จะไปข้างบน" เข่าบอกแล้วก้าวพรวดพราดขึ้นไป

"อ้าวไปด้วยคน-" ประณีตบอกและออกวิ่งตามไป

"ระวังเสียขบตัวแตก-" เซษฐหัวเราะแล้วดูสองสหายของเขาไ้กอนหินอันขรุขระขึ้นไปเรื่อย ๆ โดยอาศัยเถาวัลย์และบันไดลิง

คนนำทางหัวเราะ

"ไม่มีอะไรหรอกขอรับบนนั้น - นอกจากมีทางน้ำน้อย ๆ ไหลมาจากยอดเขาแล้วมาโจนลงที่นั่นเอง รกเกือบไม่มีทางเดินแคว้นกยุงชุมเหลือเกิน - นกยุงขาว -"

"นกยุงขาว-" ประณีตทวนคำ "ฉันยังไม่เคยเห็นเลย-"

"คุณจะไม่ค่อยเห็นมันนักหรอก - เลียงก็ไม่รอด ตักไ้ก็ตกใจตาย ตัวมันเหมือนนกชนขาวเหมือนนกยุงแหวหางเป็นวงกลมสีดำ-"

"นาคูทีเดียว-" เขาพึมพำ

ขณะนั้นเอง อีก 8 คนข้างล่างก็ไ้ยินเสียงร้องตะโกนมาจากข้างบนเป็นเสียงร้องอย่างตกอกตกใจ และทันเห็นทำให้ทุกคนตะลึงอยู่ชั่วครู่ แลแล้วกลับไ้สติ

"คุณสองคนนั้นร้อง-" คนนำทางพูดขึ้นกอน

"เกิดอะไรขึ้น-" ประคินรูร้องออกมาด้วยความตกใจ

เขาเห็นพรวคที่ไ้ยวขึ้นไ้บนกอนหิน มีโอหนเถาวัลย์ไ้ขึ้นอย่างรวดเร็วมือนิ่งทำให้คนอื่นพลอยตามกันขึ้นไปด้วยเป็นแถว ๆ เสียงข้างบนยังร้องลั่นอยู่ด้วยความตระหนกและร้องเรียกชื่อประคินรูและเชิดมากที่สุด

"ขึ้นมาเร็ว ๆ ไว้ย - ขึ้นมาทำอะไรนี่เนาะ-" เสียงตะโกนของนารถไม้ชากระยะ
 ประคิษฐ์กับเชษฐถึงกอนคนอื่น ภาพที่เขาเห็นชาวโพลนอยู่ข้างหน้าคือ โครงกระดูก
 ของมนุษย์อันปราศจากเนื้อหนัง หรือแม้แต่เศษผ้าก็เหลือไว้รอยไว้แต่เพียงซากที่เปื่อยเน่าผุพัง
 เหม็นกระดาษ บางที่เปื่อยยุ่ยมานานปี ที่ข้อมือของศพมีนาฬิกาข้อมือสายโลหะ แต่สนิมจับเกรอะ-
 กรังเพราะกาลเวลาอันล่วงไป ปากกาหมึกซึมมีห่อแล้ว ๆ และเกาแกอยู่กับหน้าอก มีคชายขง
 ปักอยู่ที่ซี่โครงคานข้างซ้ายตรงกับหัวใจพอดี

"ถูกฆาตายนะ-" ประคิษฐ์พิมพ์บอ "ลองกะที - ตายมาแล้วสักปี-"
 "ใครจะไปกะมันถูก-" นารถวา
 "อาจตั้งแต่ครั้ง-"

ผู้คุมโทแห่งเรือนจำภาคีรับแหวกคนเข้ามาโดยความแกล้วและอุบายจนป็นขึ้นมาด้านหลัง
 ที่สุด แกล้งมองดูภาพนั้นไว้ว่างตา มองแล้วมองอีกแล้วนั่งลงข้าง ๆ ศพ จับนาฬิกาข้อมือและ
 หยิบเอาปากกาขึ้นมาพดิดดูยี่ห่อ แก่เบ็กนัยน์ตาถวาง

"นั่นมันเจ้านิตยเพื่อนผมเอง-" ผู้คุมโทร้องขึ้นมา

"เจ้านิตยนี่มันหนีงาน-ใคร ๆ ก็ความันทนงานไม่ไหว ใคร ๆ ก็ความันทนใช้ไม่ไหว
 ใคร ๆ ความันหลบหนีไปเพราะกลัวตาย พุทโธ ที่แท้มันก็แอบมานอนตายอยู่ที่นี่เอง-"

"เขาถูกทำร้ายตายเสียควาย-" ประคิษฐ์บอก

"คุณคุมคนนี่ซี-"

ผู้คุมโทหัวเราะ ในแววตาของเขาเต็มไปด้วยความภาคภูมิใจ

"ผมคนเดียวเท่านั้นที่จะพอเอาเหตุการณ์เหล่านี้ได้โดยใกล้ชิด-" เขามอก

มันเป็นเรื่องของความพยายาม มันเป็นเรื่องของความอาฆาตมาดร้าย นิตยเป็นคนดี
 เขาเสียใจในเรื่องผู้หญิง-

ต่อไปนี้ เป็นคำเล่าของผู้คุมโทนั้น-

จ้าวค่าน้อยถูกจับฐานฆาตคนตาย เขาถูกศาลลงโทษจำคุก 20 ปี ชีวิตจำคุกน้อยที่
 ยิ่งใหญ่เหมือนตกวุบลงไปในเหวลึก ป่าไม้อันกว้างใหญ่ เงินทองเหลือคณานับ แต่ไม่สามารถ
 พาเขาให้หนีไปจากตะรางได้เลย เขาถูกส่งมายังบางขวางด้วยกระเป๋าดำเดินทางใบเล็ก ๆ และ
 สิ่งคู่ยากของเขาอันเดียว เขาปล่อยตัวไปแล้ว... เขาตัดใจได้แล้วในเรื่องความทุกข์โศกและ

ความสูญเสียสิ่งต่าง ๆ แต่ถึงกระนั้นเขาก็ต้องมีสิ่งของเขามาด้วย 1 อัน เพื่อปลอบตัวเองและปลุกใจตัวเองให้กล้า

"มันดีก็เพราะชะมัดเลยที่เดียวครับ-" ผู้คุมไทยยืนยิ้มขณะเล้ามาถึงตอนนี้ เขาคิดขังไป ด้วย และจำวนอยหรืออายนอยที่บางช่วงก็ร้องเพลงคลอไปด้วย มันเป็นเพลงภูเขาของชาวป่า และเนื้อร้องเต็มไปด้วยภูเขาเช่นเดียวกัน "พี่ซิงสัหิน-บินมาวันนี้ มาปะคอกสรอยในคอง ชะลิดป่าลัดพิกุกาหลง มาหอมทั่วคอง ใครเก็บมาหอม กิดแคในใจหวังจะได้ออม ไคเหยาชะหยอกเลน นางงามบแคว บัดนี้กสม...."

"ผมยังจำเนื้อร้องของเขาได้บางเล็กน้อย ร้องก็ยากเหลือเกิน เสียงมันสูง ๆ ต่ำ ๆ เหมือนคนขึ้น ๆ ลง ๆ อยู่ตามลูกเขาลูกสูงเดินลงมาดูคำ แล้วย้อนขึ้นไปลูกสูงอีกซีกซัดชยอน แต่มันเต็มไปด้วยจิ้งหะจะโคน

ชีวิตของนักโทษ เขามีเสรีภาพไปอย่างแค้น ๆ ในฐานะที่เป็นมนุษย์คนหนึ่งเท่านั้น แต่ทว่าอิสรภาพเขาจะมีไม่ได้เลยจนกว่าเขาจะพ้นโทษไปตามกฎหมาย พออยู่รู้ว่าที่เรือนจำภาคยะลา มีทั้งเสรีภาพและอิสรภาพ ภายในขอบเขตที่คินนับแสน ๆ ไร่ นักโทษไม่ต้องพ้นชนาการด้วยโซ่เหล็กมีที่อยู่ของตัวเองได้โดยลำพัง และนักโทษที่นั่นจะมีเมียไปอยู่ด้วยก็ได้ เขาริบบัสมัครพันที่ที่ได้มีอิสรภาพสำหรับเขาแล้วแม้ว่าที่นั่นจะอยู่ใกล้ความตาย เขาก็เต็มใจที่จะไป ในที่สุดการส่งนักโทษงวตที่สามก็มีเจ้าคนน้อยหรืออายนอยของเรารวมมาด้วย พรอมด้วยกระเป๋าคืนทางใบเล็ก ๆ และซึ่งคู่ชีวิตของเขา ระหว่างทางเขาได้เพื่อนคนหนึ่งเป็นกะเหรี่ยงอยู่ทางหนองหญ้าปลอง

"เรามันพวกเดียวกัน-" เจ้าคนน้อยร้องบอก

"จริง ๆ นะเรามันพวกเขาป่าด้วยกัน - เกลตเอ๋ยแกชื่ออะไร ?"

"ชื่อบาง-" กะเหรี่ยงกอบสหายหน้าใหม่ของเขา

"คิดเรื่องอะไร ?"

"ฉันฆ่าเขาตาย-" เจ้าบางร้องบอก

"พอดตาของฉันเป็นกำนัน เอยเอาไปฝังเสียว่ามันตายเอง ฉันก็รอดตัวไป แต่ที่นั่นคนมันรู้ เขามันแอบไปบอกพวกอำเภอละโวจึงมาซุกศพญแล้วก็จับฉัน - ฉันคิดตลอดชีวิต พอดตาฉันคิด 5 ปี-"

"นั่นเราก็อ้วอกเดียวกันอีกนั่นแหละ-" น้อยร้องพึมพำออกมา

เขามองดูปามะลาญด้วยความเฉยเมยและปราศจากความสะทสะถัน เจ้าคนชาวเขามองยอดไม้แลวยิ้ม บนยอดเขาเหล่านั้นเต็มไปด้วยอาหารการกินอันอุดมสมบูรณ์ แต่เจ้ากะเหรี่ยงคิดว่าเรื่องไขปากกับขาคมนั้นเป็นไมคองพุดถึงกันเลย เพราะตั้งแต่เกิดมาก็อยู่แต่ในคังลิกอยู่ตามภูเขาลอดจนหยอดข้าวกินก็หยอดตามภูเขา แต่ทั้งสองคนนี้ นักโทษอื่น ๆ ที่อยู่ตามท้องนารองคาออกมาเหมือนอย่างคำราม อนิจจาจะหาที่ราบสิ่งไรเดียวกับทั้งยาก เขามาจับที่ภูเขาไว้ทำอะไรกัน

เรือนน้อย ๆ ของเจ้าชาวเขาได้ปลูกขึ้นแล้วด้วยความปลอดภัย สะอาดสะอาดแบบงามไปรงและมีมือปราณีต นึกว่าหลังอื่น ๆ นอกจากเรือนพักพนักงานแล้วไม่มีใครสู้ได้เลย ครั้นแล้วในเวลาสี่สองในเวลาที่เกิดจะคอนรุง เสียงซึ่งก็กระจายไปในความเงิบสงัดเสียง

"แตรง แตรง " ทั้งควดคล้ายกับเสียงรองอยู่ตลอดเวลา ด้วยพินหรือซึ่งสามสายของจาวน้อย ซึ่งคันทันนั้นเหมือนกับปีศาจของคนตรีเข้าไปสิงอยู่ มันดอเอาความไพเราะมาจากสวรรค์ จากธรรมชาติอันบริสุทธิ์และหมกจก งามด้วยศิลป์แห่งทวงท้านอง มันกล่อมให้คนหลับ มันกล่อมคนที่กำลังเคลิ้มให้เกิดความไหลหลงใฝ่ฝันและคืนผวาอยู่ด้วยความคิดคั่ง

"เกือบจะทุกคืนที่เคียวครับในเวลาเดือนหงาย-" ผู้คุมโทพูดด้วยเสียงหนัก ๆ

"เวลาดีดี เวลารองก็ต้องออกมารองที่ลานบ้านเสียด้วย นัยน์ตามันมองไปยังยอดเขาเสมอ เลื่อนลอยเหมือนจะส่งวิญญาณไปแมสองสอนบ้านของมัน - แม่ - เมีย - หรือคู่รักและความอิสรภาพของมัน

เหมือนไต่ปากกับกระตังเป็ดยวแห่งภูเขามารวมกันเข้า อาหารแห่งการกินจึงเต็มไปด้วยความสุขสมบูรณ์กว่าคนอื่น ๆ จาวน้อยโค่นกึ่งงชาวอินชาวป่าแถบนั้นเรียกนกกระทา ด้วยวิธีดักบวงของเขาและลอควยเม็คพริกขี้หนูแดง เจ้ากะเหรี่ยงก็วางดักเป็นที่หนึ่งและเป่ากลองแมนเหลือเกิน ชีวิตของเขาจึงเต็มไปด้วยความสุขเฟื่อง เพราะเงินของจาวน้อยที่ส่งมาให้เขาค้าง ๆ หนึ่งนั้น มันทำให้เขาเป็นเศรษฐีนักโทษไปเลยทีเดียว

เขานั่งหงชาวอยู่และช่วยกันทำครัววางก็เอ่ยว่า

"ฉันก็คิดว่าจะรับเอาดอกไม้มา-"

จาวน้อยส่ายหน้าธา ๆ

"จะเอาเขามาทำไมกัน ? มันลำบาก ฉันไม่เห็นด้วย-"

"ไม่ลำบากหรอก-" กระเหรียงบางสันที่ระ

"อยู่หนองหญ้าปล่องยังลำบากยิ่งกว่านี้เสียอีก มีแคพรักกับเกลือ-"

"บางรู้ไหม ว่าที่นี้คุณมันมีแคพรักนักโทษ-ถูกละ ถึงแม่ว่าจะเป็นนักโทษชนิดหนัก สิบปีขึ้นไปไม่มีพวกเล็กเด็กขโมยยอมมาปะปน แตว่า-เรื่องผู้หญิงไม่เคยจะละเว้นได้ ก็ที่พวกเราเหล่านี้ มาติดกันอยู่นี้มันก็เรื่องเกี่ยวโยงมาจากผู้หญิงด้วยกันทั้งนั้นไม่ใช่หรือ ?"

"แต่ดอกไม้นั้นไม่อย่างนั้น-"

จ้วนอยหัวเราะที่ๆอยู่ในลำคอ

"มันจะต้องมีเรื่อง-ฉันคาดอะไรไม่ค่อยนึก-"

แต่เขาบางยังถือไม่ยอมฟังเสียงกั๊กคานของเพื่อนเลย เขารับจดหมายไปยังหนองหญ้าปล่อง โดยส่งผ่านปลัดอำเภอที่เขารู้จัก แล้วพวกอำเภอส่งเจ้าคนถือไปอยู่อีกคนหนึ่ง และเมื่อเหลือเกินที่จดหมายฉบับนั้นไปถึงมือเมียสาวสวยของเขาได้ ตลอดเวลาที่เขาออกไป ตลอดเวลาที่เขาได้ยินเสียงซึ่งเขาเฝ้าที่จะคิดถึงและไฝฝืนถึงแต่เจ้าดอกไม้ของเขาเสมอไม่วั้น เวลาว่างมาได้สามสี่ห้าเศษ เขาจึงได้ยินเสียงรถยนต์ชนไม่มาหยุดอยู่ที่ถนนหน้าบ้านของเขา

"อายบาง-เมียเองมา-"

"บางโวย-เมียเองมา-"

เขาทั้งสองพรอคพราก คือใจจนตัวลอย เขารับวิ่งออกไปรับเมียเขา จ้วนอยมองดูสาวกระเหรียงด้วยความพิศรัมาตั้งแต่หัวถึงเท้า แล้วก็คิดอยู่ในใจว่าดอกไม้เป็นหญิงที่สวยงามที่สุดในบรรดาหญิงสาวกระเหรียงด้วยกัน เจานุ่นดูคำมีลายและเย็บติดกันเหมือนเสื้อกระโปรง เจาะหูใหญ่และกว้างใส่วาดควมไม่รวกซัดมันจากสี่เหลี่ยม เคียวนี้คงคร่า เจานอยคิดแต่เพียงในใจว่า "มันจะต้องเกิดเรื่องขึ้นแน่นอน" เขาสังหรณ์ใจอย่างไรชอบกล

เจ้าดอกไม้ช่วยยั่วและเจานอยทำงานทุกชนิด แต่เรื่องกับชาวไม่ค่อยจะเป็น เจานอยจึงลงมือทำเสียเอง ในเวลาว่างดอกไม้จะออกไปตัดใบหวายมาทำจากมุงหลังคา พบเขาเที่ยวเก็บสมุนไพรต่าง ๆ ที่ตามแต่ทางการจะรับซื้อ ครั้นแล้ววันหนึ่งดอกไม้ก็พบกับชายคนหนึ่ง เขาอย่างจิ้งเขาคือนิตย-นิตยที่นอนอยู่ตรงหน้าพวกเราในแหละ-ผูกผมบอก

นิตยเป็นคนสวยสง่าและมีเสน่ห์มาก ยิ่งหนุ่มและโสดด้วย

"มันทำลิงก็เก่ง-ร้องเพลงสากดก็เก่ง-" เขาพูดออกไปอีก

"กานางคอกไม้ฉันนั้นอยู่หนองหญ้าปล้อง ก็เป็นป่าเปลี่ยว ครันตมาอยู่กับตัวในป่าลึกที่
เหมือนสัตว์ป่าที่ไม่เคยเห็นคนก็สนใจ คอกไม้คิดว่าคนที่แต่งตัวสะอาดสะอาดและสวยงามเหล่านี้
เจ้านายหรือไม่ก็คิดว่าเทวดาก็เป็นได้"

นิตย์เองจากพระนครไปนานแล้ว เขารู้ถึงความเปลี่ยวเปลี่ยวว่าหัวใจของเรา เมื่อ
ได้มาพบหญิงประหลาดเต็มไปด้วยความพิศวง แล้วเขาก็เกิดระลึกขึ้นมาถึงรสชาติอันสูงไป
ความใคร่หรือกามารมณ์อันเป็นสัญชาติญาณของมนุษย์ที่ไม่มีใครหลีกเลี่ยงได้ เขาเริ่มเข้าใจของ
ทันที เขาเขาคลุกคลีช่วยเหลือครอบครัวนั้น ซึ่งการกระทำเช่นนั้นเจ้านายไม่พอใจเป็นอย่างยิ่ง
แต่เขาเป็นเพียงนักโทษเท่านั้น เขาจะมีปากเสียงอะไรมิได้เลยแม้แต่น้อยเดียว แต่เขาคิด-
คิดถึงเรื่องนี้ และมักจะคิดอยู่ในใจเท่านั้น

"ฉันคิดแล้วว่ามันจะต้องมีเรื่องขึ้น"

"แล้วมันก็เกิดเรื่องขึ้นจริง ๆ" ผู้คุมโทพูดด้วยเสียงอันเศร้า ๆ เจ้านายได้รับสิทธิ
ทำงานสบายขึ้น แต่ต่อมาอีกไม่นานทั้งสองคนก็ถูกใช้ให้เดินทางไปยังชารโต ไปอยู่ที่นั่นสองคืน
เดินทางด้วยช้างบรรทุกข้าวไปส่งคนที่นี่ ขากลับเขาก็กระสอบกลับมา-สองคิดดูว่าทางนี้จะเกิดอะไร
ขึ้น ทะ...ทะ....เขาได้เจาคอกไม้โดยไม่มีพิธีรีตองแล้วเขาก็หลงเจาคอกไม้อย่างถอนไม่ขึ้น
ไม่รู้ว่ามันมีอะไรของมัน...."

"แล้วอย่างไรต่อไปอีก....." นารดเร่ง

"แล้วอย่างไรนะหรือครับ..." เขาหัวเราะออกมา

"เขาก็ลึกลับได้เสียกับคอกไม้อยู่เรื่อย ๆ มีคำสั่งให้เจาจะเห่เรียงบางและเจ้านายไปโนน
ไปนี้อยู่รำไป วันหนึ่งเจ้านายเกิดความคิดขึ้นมา เขาฝากงานไว้กับเจ้านายแล้วหลบมาทางในป่า
อีกครั้งหนึ่ง ในหุบเขาแห่งหนึ่งอันถือกันว่ามีมนต์สวยที่สุดตามหน้าผาและก้อนหินลาดไว้ด้วยคอกไม้รสสุด
เหมือนตาชายคอกไม้ที่สกลที่เขาคลุ้มไคร่จิวร เวลาบวชเต็มไปด้วยเฟอร์น แปลก ๆ กลวยป่าคนกระคาม
และตนบอน เขาเห็นผู้หญิงกับผู้ชายสองคนนั่งคุยกันอยู่ภายใต้ต้นไม้ใหญ่ที่หอยระย้าอยู่ด้วยกล้วยไม้
เป็นพวงย่อย เจ้านายเกิดความโกรธแค้นแทนเพื่อนของเขาในทันที"

นิตย์ตาของเขาตามไปด้วยความพยายามหาคราย คู่กันและเต็มไปด้วยความกระหายเลือก-
แต่บัดนี้ก็มีสายตาไกลอันไวพอใช้ได้เช่นเดียวกัน เขารู้ว่าดวงตาของเจ้านายบรรจุอะไรไว้อย่าง

"นอย...." เขารองเรียก

"ทำไมแกไม่ไปตามคำสั่งฉัน...."

"ผมเที่ยวหาคุณ ผมจะลาคุณ ผมไปไม่ไหวมันกำลังจับไข้ทีเดียว... ผมเที่ยวตามเขา...
เขามอบว่าคุณมาทางนี้ผมก็เลยตามมาหาคุณ เพื่อจะบอก..."

แค่นึกถึงความมันเป็นการแก้ตัวของเจ้าคนชาวเขา นิตยก็มือขึ้นไปเบื้องบน....

"ขึ้นไปข้างบนกันหน่อยหน่อย.... ฉันเห็นนกยูงขาวกับลูกเกียบเทาแม่ไก่ของฉันทันทีสามตัว..."

หน้าของนอยซึกขาวลงไปทันทีทันใด

"ฉันไม่ได้เอาเครื่องมือมา...." เขาปฏิเสธเสียงสั้น ๆ

"ไม่เป็นไรหรอกไปดูไว้..."

เขาเดินเซซังตามนิตยไป และเมื่อถึงปากเหวเขารองออกมาด้วยความตกใจ นิตยวาง
หมัดของเขาออกตอยกรวมเข้าให้ที่กระโถงคางเขาม้วนไปอย่างไม่เป็นท่า.... ร่างของเขาล้มลงไป
ในเหวลึกซึ่งยอกไม้เบื้องล่างอันสูงมหึมาคดโค้งงอ สงยอกของมันขึ้นมาปริ่ม ๆ เท่านั้น จมก้นที่
สำหรับเจ้านอยที่ลวงรู้ความลับของเขา

"ทหารคุณหนีหายเลย..." นารถร้องขึ้นมา

"ครบมันช่างทหารคุณเสียเหลือเกิน...." ผู้คุมโทเริ่มต่อไป

"แต่เจ้านิตย ก็ได้รับผลของกรรมเวรสนองมันเข้าเหมือนกันถึงได้มานอนอยู่ที่นี้... เมื่อ
เจ้านิตยเล่นงานเจ้านอยลงไปไหนแล้ว ก็หันมาขอเอาดอกไม้ให้ปิดความลับไว้ ถ้าหากความลับนี้
รั่วไปเขาจะฆ่าดอกไม้เสีย เจ้าดอกไม้กลัวมากจนออกวิ่งหนี เขาออกวิ่งติดตามไปโดยเร็ว แต่
ดอกไม้เป็นหญิงกะเหรี่ยงมันวิ่งไต่เร็วเหมือนสัตว์ป่า หนีมาบ้านจนได้ และปิดประตูไม่ยอมออกจาก
บ้านเลยจนกระทั่งตัวกลับมา....."

"แล้วยังไงต่อไปอีก ?" เทอศศักดิ์ต่อไป

"แล้วเจ้าช่างก็กลับมา - เมื่อรู้ว่าเพื่อนหายไปที่ออกติดตาม มันร้องให้พุ่มพายน้ำตา
แต่มันคนหาตามซอก เล็กซอกนอยคนตามหยา เขาตามคงก็ไม่ได้พบร่าง เจ้านอยเพื่อนของฉันเลย มัน
ก็เลยตีความเอาเสียว่าเจ้านอยเป็นเหยื่อแก่สัตว์ป่าเสียแล้วอาจจะเป็นหมี หรือเสือ หรือสัตว์
ต่างอื่น ๆ แต่เจ้านิตยเพื่อนผมมันเกิดมีอาการวิปริตไป...."

ไม่ว่าเจ้านิตยจะเดินไปทางไหน เขาจะไต่ยีนแต่เสียงซึง เสียงนั้นเสียดแทงบีบหัวใจ
ของเขาหนัก เขาแลเห็นแต่ภาพเจ้านอยกำลังร้องเพลงและดีดซึง ยิ่งยีนเคื่อนหงายเขายิ่งไต่
ยีนถนัดซึงยิ่งขึ้น ทำให้เขาเกิดความกลัว เกิดความประหวั่นพรั่นพรึงใจ แล้วก็เกิดเสียสติ

คลั่งเพ้ออยู่ตลอดเวลา ยิ่งไขปาดสมเขาควยเขาเลยเพ้อคลั่งถึงแตกอกไม้.... เพ้อคลั่งอยู่แต่
เสียงซึ่ง.... เจ้าบางซึกส่งสัย เขาตู่ตะคอกเอากับเมียของเขา ครั้นแล้วดอกไม้ก็สสารภาพกับ
เขาจนหมดสิ้นวานิตยฆาเจานอยตาย

"แล้วที่นั่นก็ซึ่งอีกละครับ..." ผู้คุมโทเลาตอไป "บายวันหนึ่งเจ้าบางเงินอยู่บนภูเขา
กำลังหาสัตว์มันไคยีนเสียงซึ่งมันค็ใจมากมันเดินตามเสียงซึ่งขึ้นไปเรื่อย ๆ ขึ้นเขานี้ไปลงเขาโน้น
มันก็เดินตามไป ประหลาดใหม่ครับคุณพ่อดึงยอคนำตักเสียงซึ่งก็ยั้งตั้งหนักขึ้น มันเห็นนิตยเย็นริมกะท้อ
อยู่คนเดียว...."

เสียงซึ่งดังเราขึ้นอีก เหมือนเพลงรบอันดุเดือดของนักรบ มันตรงรี่เข้าไป... ตรง
เข้าไปไกลเขาไป... ครั้นแล้วควยขวางแขนอันแข็งแรง ขวงไหลอันเต็มไปด้วยกลวมนเนื้อเหมือนคัม
เหล็กก็รวบเอาคออันน้อย ๆ ของนิตยไว้ได้ มันสูมึคขึ้นเห็นอหัว - บนทองฟ้าพยับไปด้วยเมฆ มัน
ร้องเรียกวิญญานอันมีคม ของเพื่อนมันมารับความยินดีจากมัน มันจ้วงลงไปจนมิดค้ำมมิดแล้วปล่อย
ร่างนั้นให้ทรุดลงไป.

ตามเคย ข้าพเจาคิดในขณะที่เขาประคิษฐ์ - กลับจากหัวเมืองครั้งนี้ เขาคงจะมีเรื่องอะไรมาเล่าให้เราฟังกันอีก เขาเป็นนักเรียนที่ไคผานการศึกษาชั้นสูงมาแล้ว แต่วิทยาศาสตร์ช่วยอะไรเขาไม่ได้จนนึกเคียว เขามีเรื่องตาง ๆ ทางไสยศาสตร์ และพยายามค้นคว้าเครื่องมนตของขลัง และตะกรุดวิเศษ - แคเปลา - เขาต้องการที่จะค้นคว้าความเชื่อของมนุษย์เสียมากกว่าว่าทำไม กลองทัด - ตูม - ต่อม - ต่อมเขาจะต้องฝังกระดูกผีไว้ในใบเอก และเอาเส้นผมของครูมาอาจารย์ไว้ในใบทมู ทำให้เสียงกลองไพเราะขึ้น ข้อนี้ประคิษฐ์รู้สึก

เรื่อง "ครุแก" ก็เป็นเรื่องตลกขบขันพออยู่แล้ว เขาเล่าเอาเป็นตุเป็นตะ ซึ่งไม่น่าเชื่อคือ ใครจะไปเอาเรื่องหรือรับฟังในเมือง หนังสือซึ่งไม่มีชีวิตจิตใจแท้ ๆ ตกลงมาจากโรงแล้วป็นโรงขึ้นไป

แต่ว่า -- คราวนี้ ประคิษฐ์เอาเรื่องหนังสือใหญ่มาคุยกันหนังสือใหญ่หรือโขนหน้าจอเขาก็เรียกเอาอีกแล้ว ข้าพเจาคิดเอาอีกแล้ว เขาจะมาไม่ไหนอีกก็ไม่รู้ แต่ว่า เขาบอกแกข้าพเจ้าว่า

"อ้าวไปดูหนังสือมา"

เท่านั้นกรูแล้วว่า เขาคงจะเล่าเรื่องหนังสือใหญ่ให้เราฟังหนังสือใหญ่ข้าพเจ้าได้เคยดูมาคนเดียวในชีวิต ฟังของข้าพเจ้าสอนข้าพเจ้า แต่เพียงว่า

"นี่แกอย่าไปดูตัวหนัง - ดูคนเข็ด"

ข้าพเจ้าเห็นเขานุ่งผ้ามวง สีนํ้าเงินบ้าง แดงบ้าง สีเม็คมะปราง และตากุ้ง วันนั้นมีงานศพของผู้มีอันจะกินจึงมีหนังสือใหญ่ได้ เราได้รับความสุขกันเต็มที่ ตัวหนุมาน มันก็เป็นหนุมานอยู่เฉย ๆ คือตัวกำลังเหาะแต่ว่า ตัวคนเข็ดแพะรอกออกมาเป็นเลือด เพราะต้องเคนทาหนุมานอย่างโขน อนิจจา ถ้าอย่างนั้นเล่นโขนเสียมีดีหรือ จะไคเคนหนุมานได้เต็มที่

พระรามพระลักษณ คนเข็ดไมคอยจะเหนื่อยแต่ไม่เห็นเขาปัก คนคือตัวหนัง ยืนหยักอยู่เช่นนั้น ตัวที่เข็ดเหนื่อยมากที่สุด ก็คือตัวสืบแปดมงกุฎ ประคิษฐ์เล่าตรงกับข้าพเจ้าไคเห็นมาเขาไคไคฉายอย่างหนังสือเลย เขาเลียวเขาหลังจอขวางขวา แลวกก็ออกทางคานซ้าย คนก็ดูหนังสือไคหงขวางหน้า ข้างหลัง ข้างหน้าก็ดูคนเคน แต่ข้างหลัง ดูเงาของหนังสืออันสวยงาม

ข้าจะขอเล่นเรื่องรามเกียรติ์

สอนวาดฉลาดเขียน

สอนเรียนฉลาดสักเงลา

ในการแกะสลักหนึ่งจะไม่ที่ไหนก็ได้เลย แม่แต่ในพิพิธภัณฑ"

"ถึงอย่างนั้นที่เดียวหรือ?" ชาวเจ้าถาม

"แน่นอนที่สุด" เขาแม่มือเกาะโต๊ะ

"กว่าเราจะได้ออกก็เกือบตาย เค็มหนึ่งใหญ่เหล่านี้อยู่ในวิหารวัดพลับ ๆ เป็นเวลานานปี สมการวัดป้อมขอเอาไปรักษาไว้ที่แก ก็เกิดรอนกันใหญ่ ตั้งแต่นั้นเหล่านี้อเข้าไปอยู่ ความสุขสงบในวัดนั้นไม่มีเลย"

"ทำไม?" ชาวเจ้าถาม

"แม่แต่จะมีงานบุญงานกุศลงานศพไม่ว่า งานอะไรทั้งนั้น ต้องนองเลือดกันไปทุกที ในระหว่างพวกนักเลงกับนักเลง วัดป้อมนั้นเหมือนประตู หรือชายเขตรระหว่างพวกบ้านนอกกับคนในเมือง ดังนั้นจึงมีเรื่องไปเรื่อยจนกระทั่งสมการที่นับว่าแข็งแรงที่สุด ก็ถึงแก่กรรมพลาง"

"เราได้ออกจากวัดป้อม" เขาเล่าต่อไปอีก

"เมื่อได้รับคำบอกเล่าของคนชราที่นั่นว่า พวกลγκαอาณาจักร และพวกพระรามได้ย้ายไปอยู่ที่วัดคงคาเสียแล้ว เราได้ยื่นเสียงพากย์โขนออกมาจากปากของแกอย่างเลื่อนลอย

มาตรแมนจะหาควง

วิเชียรขวงเท่าคีรี

หาควงพระสุริยศรี

ก็หาได้ตั้งใจปอง าลา

จะหาโฉมให้เหมือนนุช

จนสุดฟ้าสุราลัย

ตายแล้วและเกิดใหม่

ไม่ใครเหมือนเจ้านฤมล

ที่ใครแพ้วว่าแพ

อย่าทอแท้ทำอนนุ

ใครชนะเอาเป็นครู

หาทานผู้รูมาในหนึ่ง

แรงเร็วเกิดนายโต

เอาเพลิงใส่เขาหนหลัง

ส่องแสงอย่าให้บัง

จะเล่นหนังให้ทานทั้งหลายดู

เป็นชายชราอายุประมาณก็เห็นจะแปดสิบเศษ ผมขาวเหมือนสำลีนั้นยาวลงมาประบ่า หอยระย้าเหมือนตัวbungเคราไม่มี มีแต่หนวด ทกลงมาปิดปาก เหมือนปลาหมึกยักษ์ ประคิษฐ์บอกแก่ชาวเจ้าว่า เขาเริ่มสนใจคน ๆ นี้ขึ้นมาทันทีอายุพวกเรานั้นก็ยังมีงี้แหละ มักจะสนใจเด็ก

ที่หักพุดหรือไม้กั้นคนแก่ชราเต็มที เรายังผ่านชีวิตกันมาได้เพียงแค่นี้ คนแก่ผ่านมามากกว่าเรายอมมีอะไรเห็นอยู่กว่าเราเสมอ พอที่จะเป็นครูของเราต่อไป พวกหนุ่ม ๆ ก็คิดว่าตัวฉลาด นั้นเป็นความคิดที่ค่อนข้างจะไม่น่าพาเสียเลย ชีวิตเรียนกันไม่ได้ ไม่มีโรงเรียนเราเรียนจากเหตุการณ์ของมันไปเรื่อย ๆ คุยการตอบปัญหาของตัวเอง

"อย่างไรก็ดี" ประคิษฐพุดกับซาฟเจา

"กันสั่งเอกเอาอิทาน์เข้าไวแล้ว กันรูแน่นอนว่าอย่างไรเสียในชีวิตของแก ก็คงเกี่ยวข้องกับเรื่องหนังใหญ่ขึ้นมา กันไปดูหนังกับเขาที่วัดคงคา การเก็บก็มีแยกหมู่แยกพวก พวกยักษ์ก็อยู่กับยักษ์ พวกลิงก็อยู่กับลิงมีฉะนั้นกลางคืนก็จะไม่มีความสุขเลย เพราะไคยันแต่เสียงมันคึกกัน เสียงไซโยโหระงเสียงกัมปนาทหึ่ง ๆ ที่ไม่ใช่หน้าฝน ออ นั่นแหละ ศรพระรามที่แฉ่งออกไป ออ มันก็จะเข้าแบบ "ครุแก" เสียแล้วอีกกรรมัง" เขาปรารภกับตัวเขาเอง

พวกเราไคยหนังใหญ่เหล่านั้นคุยความคึกคักเพราะไม่มีที่ไหนสู้ได้ แม้แต่ในพิพิธภัณฑน์ทำไมเขาจึงให้หนังใหญ่เหล่านั้น มาดกระกำลำบากและอับแสงอยู่ที่วัดคงคานี้ ลวดลายกระหนกแล้วหาที่อื่นเทียบไม่ได้เลยที่เดียว ประคิษฐลองยกดูก็ไม่หนักหนาอะไรนัก แทว่าถาเอนเขาคุยก็คงจะเอาการเพราะไหนจะตองเตนทาโชนคุย ไหนจะตองเชิดหนังไปคุยในตัว แต่คนพากย์นั้นก็เหนื่อยพอไซ พากย์พวกยักษ์ก็ตองทำให้ตาทางสูมเสียงสำเนียงให้เป็นยักษ์ หาวหาญคู่คั้น พากย์ฝ่ายมนุษย์ก็ตองเนียบ ๆ ละมุนละมอม ซาฟเจาไม่เคยใครเรื่องเหล่านี้เลย

"ตำราพากย์โชนหรือหนังใหญ่" ประคิษฐบอกแก่ซาฟเจา "เขาไปเอาในมทกลอนของเรื่องในรามเกียรติ์เลยเอาแก่นือเรื่องเท่านั้น ส่วนปลีกขอยบูรพาจารย์ทานแ่งไวพากย์ของท่านทางหากเป็นส่วนปลีกขอย ถ้าจะถือเอาตามพระราชนิพนธ์ พากย์แล้วก็ไม่สนุก เพราะโกรชหรือกริ้วก็ตองเนนตองคอบกระเทียมบาท ถ้าตรวจพลหรือมทริกก็ตองกลอนอันไพเราะ นักพากย์โชนพากย์หนังวิ่งเหี้ยวหาบทกันแล้ว ทองจำเอาไว้ให้ชื่นใจ แต่เปลี่ยนลีลาในกลอนนั้นไคยปฏิบัติภาพหรือไหวพริบ มีต้นฉบับการพากย์อันไพเราะและมีชื่อเสียงที่สุด จนกระทั่งผู้พากย์โชน ในรัชกาลที่ 2 ใคร์บยศ แต่อนิจจาพาทานซุนสินชีพไปเสียแล้ว ภรรยาของท่านไม่ยอมให้มทกลอนอันนั้นเลยหรือแม่แแต่จะมาขอซื้อเป็นเงินหมื่น เงินพัน"

ประคิษฐติดตามพวกศิลาบิณแห่งเพาะซาไปดูหนังเรียบร้อยแล้ว เขามีความเห็นด้วยอย่างสุจริตใจ ในการที่คนเหล่านั้นจะได้เขียนบันทึกไปยังกรมศิลปากร ถึงความสวยสดงดงามในเชิงศิลป์ หนังใหญ่วัดคงคา ถูกแล้วมันควรจะเป็นเช่นนั้น

"ยิ่งกว่านั้นไปเสียอีก" ประคิมรุบอกแกชาฟเจา "หลวงพอดุทธิอันเป็นผู้สลักหนึ่ง
เหล่านั้นเป็นลูกศิษย์ของอาจารย์อินโขง เคียนรูปปั้นของหลวงพอดุทธิยังมีอยู่เวลาแกะสลัก ลูกศิษย์
ทำมักไม่ทันใจเลย ทานทองลงมือของท่านเองจึงจะพอใจ-

ประคิมรุไปส่งพวกคุณภาพศิลป์ไทยโบราณของเราขึ้นรถไฟเคลื่อนออกไปแล้ว จนแลเห็น
เป็นจุดดำ ๆ เล็ก ๆ อยู่ข้างหน้า ภาพหนึ่งฉายวูบวามเข้าไปในความคิดคำนึงของเขา จะเป็น
คนอื่นไปไม่ได้เลย นอกจากชายชราผมขาวยาวประกาศนนั้น ท่าทางของแกน่าจะเหมือนกับขุนนาง
ในรัชกาลที่ 5 หมดในเวลาที่พักยโชนออกมาเป็นเสียงนี้คอนข้างจะนึกคิดเสียที่ว่า แกอาจเป็นนักคนตรี
อันเก่าแก่ รุจักหนักกับนัยน์ตาอันฟางเหมือนน้ำขาวของแกสกลไส แต่ระคนโศกอยู่บางดูขอบกล บุง
ผาขาวที่กำลังจะกลายเป็นสีอื่น ผาหนักขาวเช่นเดียวกัน นมของแกยานเหมือนผู้หญิง - แสดงว่า
เมื่อหนุ่มสาวคงจะอ้วนพีดำล้วนและแข็งแรง หักหูหรือสะพานโพนวนใหญ่ ๆ

"เมื่อกลับจากสถานี" ประคิมรุบอกแกชาฟเจา "กันรีบไปหาอีตาเขานั่นเลยที่เดียว
กันเป็นคนชอบรูเบื่องหลังของสิ่งต่าง ๆ อันเป็นนิสัยจนพวกเพื่อน ๆ เขาหาว่า กันควรจะเข้าทำ
หนังสือพิมพ์ฉบับใดฉบับหนึ่ง แต่ว่า-นั่นแหละ สู้หากินขายเพื่อยไม่ได้ จริงใหม่วิสูตร มีมากกิน
มาก มีน้อยก็กินน้อย

"ก็จริง" ชาฟเจาผงกศีรษะ "แต่ว่ามีมากกินน้อยนี่แหละดี"

"อี ?" เขารองอุทาน "เช่นไค่นีหว่า-แล้วคอยเอา"

เขาเร่งเจาสามรถหนึมนอยบอกให้เร็ว ๆ ความคิดของเขาหมกมุ่นอยู่แต่พอเขา รุ่ง
ขึ้นเขาจะต้องไปชำระแล้ว เพราะวานี้ก็กับน้อง ๆ และเพื่อนฝูงก็หลายคน เขาบอกให้รถสาม-
ล้อแวะเป็นบางแห่ง เขาพยายามเลือกสิ่งทีพอสมควรแกเอาตมาของตาเขา เขาหาซื้อบุหรืมวน
ใหญ่ ๆ ที่ไคเห็นแกหักไปหน้าลิบมวน ขนมหวานแห่ง ๆ สองสามห่อ ครั้นแล้วเขาก็ตะโกนบอก
สามล้อควยถอยคำอันกระหึคกระหอบ

"ไปวัดป้อมโดยเร็ว"

รถวิ่งมาเรื่อย ๆ แต่ประคิมรุก็อดพูดไม่ได้ "อีตานุงผาชาวนะ-นั่นแกเป็นม้าหรือ ?"

เขาดาม "คริบ-" เจาเค็กขับสามล้อตอบ

"จะว่ามาที่เดียวก็ไม่ถูก - แกเขลา ๆ "

"เขลา" เขารองอุทาน "เขลา นี้แปลว่าโง่โง่ไหม ?"

"มันดูจะยิ่งกว่าโง่ครับคุณ-" เจ้าสามล้ออชิบาย

"คนโง่ดีกว่าคนเขลา แต่ว่าก่อนนี้เขาเคยเป็นผู้ดีทำไมมาเป็นตาชี่ผ้าขาว ผมไม่ยก
กะจะรู้"

เขายิ้ม แตรรอยยิ้มมันไม่ได้ปรากฏออกมาทางใบหน้า เป็นยิ้มที่แสดงความตั้งใจเต็มที
เขาถึงวัดป่าอย่างเงียบ ๆ และเดินเข้าไปอย่างไม่ให้มีพิธีรีตอง เขาจำได้ถุ่นศาลาการเปรียญนั้น
ได้ ประคิษฐ์ก็เดินตรงเข้าไปหาแก

นัยน์ตาสีน้ำตาลของแก จ้องมองมาทางเขาอย่างเพ่งพินิจ แลดูเหมือนผลลำไยกระดูก
ที่สุกงอมแก่กำลังหิบบุหรืที่คาคูหุ แล้วเอามาจุกสูบ เวลาแกจุกแกมของแกมันบุ่ม เขาไปอย่าง
น่าเกลียดแควานาคู

"คุณตกครับ-" เขาเริ่มขึ้น "เมื่อตะกี้นี้ผมก็มาที่หนึ่งแล้ว-มากันหลายคน จำได้ไหม
ครับ?"

"จำได้" แกตอบ "มีคนสมัยใหม่มาวางกอก เขาจะมาขอคุณหนึ่งใหญ่" แกยิ้มอย่าง
เศร้า ๆ

"แควาสีดา-สูญเสียไปแล้ว"

เขาจุกคิดขึ้นมาทันที เขาได้แกดูหนึ่งอื่นทั้งหนึ่งยักหนึ่งลึง และมนุษย์หรือนางเหล่านี
ก็เรียกว่าหนึ่ง "ดาเนจร" ทั้ง "หนึ่งงา" อันแสดงรูปหนึ่งเหาะทั้งหมดเขาก็ได้ชมมาแล้ว หนึ่งที่
เป็นรูปช่อมพลทั้งหมดเรียกว่า "หนึ่งเซน" "หนึ่งลึงขาว" ลึงคำ ก็เรียกว่า "หนึ่งเคียว" หนึ่งตลก
นั้นก็เรียกว่า "หนึ่งจำอวด" ทั้งจับ 1-2-3 ฉากหนี ฉากหนี ฉากไล่ หนึ่งโก่ง และหนึ่ง -
แฉง หนึ่งไหว หนึ่งรถ หนึ่งเมือง ตลอดจนหนึ่งพลับพลาเขาก็ได้ไปสำรวจมาจนสิ้น แต่เขา
ประหลาดใจมาก หนึ่งตัวสีดาเขาไม่เคยได้เห็นเลย

"สีดาสูญเสียไปแล้ว" เขาทวนคำปลางขึ้นบุหรืและขนมหวานเข้าไปให้ ที่โคน
เสามีหินสามกอนวางไว้เป็นสามเสาสำหรับกอไฟ น้ำร้อน กำลังเคื้อคพลานอยู่ที่เคียว เขาเปิด
หออขนมออก แล้ววางลงตรงหน้าชายชราผอมขาว ประคิษฐ์ยังคิดเสียดาย ถ้าเขาซื้อไปขามาสักห่อ
ก็คงจะดีมาก แต่ชายชราไหวทัย แกยิ้มมอย ๆ

"มะตุ้มของเรายังมี-ตุ้มเห็ดเทศก็ยังมี-"

"สีดา" แกพึมพำ นัยน์ตาเหมือนผลลำไยกระดูกของแก ชะเง้าขึ้นไปเบื้องบนเพดาน
"สีดา" ยังอยู่-สีดา" ยังไม่ตายเนะ คอยฟัง"

"ท้าวเชอภกัศัตถ์ขึ้นวันทยา จึงจะเริ่มในหน้าเอาหนึ่งพระโคมาตัดแปลง

จำหลักรูปพระรามมา

นางสีดาเขาแอบแฝง

พระลักษมณ์ทรงแรง

จะเริ่มเล่นให้อนวัน

เบื่องชายชาจะไหวทศกัณฐ์

เบื่องชวากัณฐ์

สมเด็จพระรามจักรี"

เสียงของแห้วอยู่แล้ว และร้องคำพากย์ด้วยเสียงต่ำ ทำให้เกิดความเยือกเย็นใจ
แกไศพากย์ต่อไปอีก ถึงตอนนางลอย ถึงตอนสีดา ชีวิตของแกเต็มไปด้วย สีดา-สีดาทั้งนั้น ทุกๆ
ประโยคที่พูดก็มักจะพาดพิงไปถึงสีดา "คนเขลา" เขาคิด "อาจเป็นคนเขลาเสียจริงหรือกกรรมัง"

แกเริ่มพากย์โขน อีกอย่างยืดยาว

"พิศทรวง แลดวงหน้า

ในเบื้องบนพระองค์เรียว

ชะรอยรูปสีดาเจียว

ประจักษ์แลวนะออกเรา

พระเสด็จลักษณะเกศ

สีน่องจนบาทา

แทบท้าวจะมรณา

พินาศแนบพระศพลอง าลา"

"พอดรับ คุณตา" มีประดิษฐ์บอก "ชมทราบดีคุณตา คงจะเป็นนักพากย์โขนพากย์หนึ่ง
ที่เกาแก ผมเคยได้ยินกลอนเหล่านี้มาแล้ว ผมอยากฟังเรื่องเล่าเสียมากกว่า คุณตากรุณาเล่า
ให้ผมฟัง"

ผู้เข่าหัวเราะอย่างเย้ยหยันเต็มทน

"นักพากย์โขนพากย์หนึ่งที่เกาแก" แกทวนคำ

"เดี๋ยวนี้ตาอายุ 83 ปีแล้ว ยังไม่เคยได้พากย์หนังกับเขาสักที ถ้อยคำเหล่านี้จำเอา
ของเขามา แล้วยังนั่นแหละ ไม่แปลกใจบ้างหรือว่า สีดาหายไปไหน ?" แล้วแก็กหัวเราะ
เสียงสั้น

"นั่นนะครับ " เขารองออกมา "ผมกำลังจะถาม"

แก็กหัวเราะใหญ่อีก-เป็นวัฏเป็นเวร ทำให้เขาหงายอย่างหมดท่า

"ไม่มีสีดาอีกแล้ว ในโลกนี้" แก็กรอง "จะมีสีดาอยู่ไม่ได้ เพราะว่าสีดาได้ลู่ไฟ และ
ถูกเผาไฟไปเสียแล้ว"

แก็กเริ่มพากย์ โชนพากย์หนังของแก็กต่อไปอีกด้วยเสียงต่ำตามเคย

"แม่อู่ในเมืองเรา

พระศพเจ้าจะเจ็ดคน

จะโสจรตรงสุคนธ์อัน

ตระหลบกลืนสุมาลี"

และซีปะชาวเขากิ่งเงี้ยวและนึ่งนิก เขารินน้ำมะตูมให้แก กับขนมหวานอ่อน ๆ จำ
พวกขนมฝรั่งหรือขนมปังของไทย แก็กมันอย ๆ เมื่อยกน้ำมะตูมขึ้นดื่ม เมื่อร้อนจัดแก็กเอาออก
แล้วเป่าเสียวก่อน พอคอหายแห้งแฉวก็พากย์ต่อไปอีก

"ดาวเคื่อนจะตางเทียน

วิเชียรแก้วสับจงกล

เมฆหมอกในเวหน

จะตางภูแลเพดาน

ฟากฝั่งมหรณศ

จะวางศพยอดสงสาร

ตางศรีวิสูตร- าลา"

"คุณตาครับ" เขารองชักขึ้นมาทันที "คุณตาอย่าพากย์ตอนตบนางลอยนี้เลยครับ-นะ
มันทำให้ผมเสระาเต็มที เสระาเหลือเกิน ผมอยากได้ฟังเรื่องของคุณสีดามากกว่า"

"สีดาตายไปแล้ว-ตายในไฟ"

"อนิจจา" เขารองออกมา "มิเสียแรงเป็นเมียพระราม-"

"พระรามยังอยู่" แกบอก "แนะ อายมุย-อายมุยเป็นคนเอาชีวิตเสีย เพราะมันทำต๋อยน้อยศักดิ์ รูปมันชั่วเหลือเกิน"

"เขาเป็นคนเซ็กหนังใหญ่หรือ ขอรับ?" ประคิมฐถาม

"เปล่า" แกบอก "เปล่า หามิได้ เขาเป็นคนสลักหนัง เวลามีโขนอยู่โรงหนึ่งในเมืองนี้ ตัวสิดาเป็นผู้หญิงจริง ๆ และชื่อสิดา สวยเหลือเกิน รำก็เก่งแซนออนไม่รู้อะไรจะเปรียบกับอะไรดี จะว่ายอดเยี่ยมในถุกุณก็เป็นไปได้ หรือตอนออกตนชาวที่โนนา ก็ยังจะเปรียบความออนกับแซนของเขาไม่ได้" "แล้วยังไงละครับคุณตา?" เขาถามออกไปอย่างรอนรนแกจิบน้ำมะตูมของแกไปเรื่อย ๆ และมองดูหนังซึ่งจะลุดไปไหนหลายวัน

"อายมุย เป็นศิษย์หลวงพอ ขนาดมือขวา มันสลักหนังโคถูกใจ ยามเมื่อหลวงพอท่านโคสลักรูปพระลักษมณ์ พระรามหรือตัวยักษ์ มีศิษย์อื่นสลักแล้วไม่ถูกใจของอายมุย เมื่อจะเริ่มตั้งหนังใหญ่กันขึ้นนั้น ท่านสมภารท่านมาคิดว่า ลูกศิษย์ลูกหาของท่านก็มาก ถ้าท่านตายไปเสียแล้วก็จะโคอะไรเล่าที่พอจะโคเป็นอาชีพต่อไปท่านจึงโคคิดอ่านขึ้นมา ท่านเป็นศิษย์มือหนึ่งของขริจอินโขง ดังนั้นลายไทยท่านจึงชำนาญเหลือเกิน อายมุยเก่งกาจสามารถนักแนะ คุณเอ๋ย คุณยังไม่รูว่าหนังนี้เราจะเอามาทำเป็นหนังใหญ่ นั้น โคมาอย่างลำบากเหลือเกิน"

"จริงซีขอรับ" ประคิมฐพยัก ปู่เฒ่านุงขาวหมขาวหัวเราะน้อย ๆ เหมือนจะนึกถึงความหลัง

"หนังจาวก็ลำบากหนอย รูปพระแสง สองตัวนั้นต้องหาหนังโคตายพลายมาสลัก โคตายพลายก็คือโคที่ตายทั้งกลมตายทั้ง ๆ ที่ไม่ถูก ขอนี่ไม่ยากนัก แต่รูปพระฤาษี ตัวครุฑนั้นต้องไปหาหนังเสือหนังหมีมาสลัก จึงจะขลัง เมื่อจะเขียนจะสลักก็ตองนุงขาวหมขาว แต่สมภารของเราถือเสียว่าท่านครองผากาสวพัตร บริสุทธิยิ่งกว่ายาขาว เออ" แกร้องออกมา "มันเป็นงานกระตั้นหันเต็มที ๆ เคียว เพราะว่าจะตองเขียน จะตองสลักให้เสร็จ ในวันเคียวจึงจะใช้ได้ เมื่อสลักสำเร็จแล้วก็ระบายสี"

"แล้วรูปพระแสงละครับคืออะไร?" เขาถามด้วยความสงสัย

"รูปพระแสงสองตัวก็คือ พระนารายณ์ และพระอิศวร" แกพูดแล้วยกมือไหวขึ้นสู่เบื้องบน "รูปอิศวรก็ระบายสีเหลือสออน หรือปิดทอง รูปพระนารายณ์ก็ระบายสีเขียว รูปพระแสงสององค์กับฤาษีใช้ตั้งเบ็กหนังพระแก้วหัวคำ"

"เหมือนเจลิมกรุง" เขาพิมพ์ออกมา

แกจับน้ำมะตูมคอกไปอีก

"อายมุขคร่ำเคร่งอยู่กับการออกป่า หาดหนึ่งหมื่นหนึ่งเสื่อหาหนึ่งโคตายหลายไม่ได้ ก็ใช้วิธีวางยาให้มันกินเขาไป ไคหนึ่งโคทุกสิ่งทุกอย่าง บรรดาศิษย์หากำลังมือหัดกันอย่างจริงจัง อายมุขจำหน้าสีดาเอาไว้-สีดาแม่ยอดเสน่หาแห่งโรงโขน ตาแดงยามยิ้ม มันแคะไคหน้าเหมือนราวกับพิมพ์เดียวกัน มันรัก มันคลั่ง มันฝัน มันฝันหัวอกหัวใจไว้กับสีดา แต่สีดาหาได้รักมันไม่แต่เค็มที่ก็ชอบก็รัก ถึงอายมุขจะรูปชั่ว ก็ถือเสียว่าเป็นพวกหนึ่งใหญ่ มีอาชีพเดียวกัน อายมุขเสียคิดว่าสีดารักมันจริง ๆ มันเต็มไปด้วยความสุข ความคึกคะนองเต็มไปด้วยความฝัน และมุ่งมาด

ปรารภนา-" แกหัวเราะออกมาอย่างเย้ยหยัน

"แล้วยังไงอีกละครับ ?" เขาถามออกไป

"แล้วยังไง แล้วเขาก็ล้มมัน เหมือนกับล้มว่าเมื่อวานนี้เรากินข้าวกับอะไร สีดาล้มอายมุขเสียแล้วล้มอย่างไม่อินัง ไม่เหลือขาด ทำให้มันเกิดความเคียดแค้น"

"แน่นอนทีเดียว-"

"ต่อมา" ผู้เฒ่าเล่าตอกไปอีก "ต่อมาปู่เฒ่าอาจารย์หนึ่งเกามาบอกแกอายมุขว่าธรรมดาหนึ่งจะเฝ้าหลังแล้ว ต้องมีหนึ่งหรือกระดูกของครูบาอาจารย์เข้ามาปะหน้าไว้เขาเรียกว่าประจุก อายมุขก็เคยเห็นหลวงพ่อบาเฒ่าเฒ่าบางกระดูก มาประจุกไคที่หน้าหนึ่ง ทำให้ความคิดของอายมุขแล่นวุ่นขึ้นมาทันที มันกำลังสลักหนึ่งใหญ่ตัวสีดา-ดา-ดามันไคสีดามาประจุก-

"รุนแรงเกินไปคุณตา" เขาร้องขึ้นมา

"แน่นอน อายมุขหมดสติไปเสียแล้ว มันเหมือนคนบ้าทีเดียว ในเวลานั้นเลือดหนุมของมันกำลังรอนระอุรอนแหบจะเผาโลกให้หมดใหม่ไป มันหลอกเอาสีดาเข้าไปในป่าแล้วมาเสียด้วยมีด แผลถลกกับคุณ นมผู้หญิงที่ว่าสวย ๆ พอกรีตอกผาออกแล้วมันก็อกผู้ชายเราดี ๆ นี้เอง

"อ้อ ผมยังไม่เคยไคเห็นเลย" เขาร้องออกมา

"มันปากเอาหนึ่งของนมสีดามา แล้วเอามาตากแดด ชุบขี้เถ้าสามวันก็แห้ง แล้วเอานมมันคืดไว้ที่หน้าปากของนางสีดา ที่มันสลัก"

"ก็ศพละ ?" เขาร้องถามขึ้นมา

"ฉันก็บอกแล้วว่า ทายในไฟ-ศพนั้นมันแบกมาใส่เตาถ่าน ที่เขาเผากำลังคุ้จัด มันก็
มอดไหม้ไปหมด" แก้วเราะอย่าง เป็นสุข เหมือนกับว่า หลายปีดี คักมาแล้วก็ไม่เคยหัวเราะ
มาเลย

"หลวงพ่อกานสั่นก็เหมือนแพแตก พวกลูกศิษย์ก็กระจัดกระจาย แคว้นนี้แฉะพังไว้"

"ไฟไหม้ใหญ่ทั้งเมืองเพชร ใหม้หมดทั้งเมือง ทั้งสองฝั่งแม่น้ำ วัดปลัดก็ไหม้หมด
คงเหลือแต่กุฏิของหลวงพ่อกานสั่นเท่านั้น กับวิหาร ทั้งยักษ์ ทั้งมนุษย์ ทั้งลิงวิ่งเต้นกันเป็นสังคีต
ช่วยกันดับไฟกุฏิของท่านจึงรอดไคปรกติแล้วมันกวานพวกเด็ก ๆ มักจะชนมาก เอาพวกลิงไปฟังไว้
กับพวกยักษ์ มันตีกันน่าอัศจรรย์ คิ่นยังรุ่งเลย"

"ก็แล้วนายมุขเสลาขอรับ ?" - เขารอถาม

"มันก็อยู่ของมัน-และไซเวรของมันไป-

"คุณตา-รูใหม่ ว่าสีกา รูปสลักนั้นอยู่ที่ไหน-

แกชี้ไปยังทิศเหนือ แล้วให้เปิดประตูกระจุกหนา ๆ ออกดู

"ดูเอาเด็ก ดูเอา "

เขาเห็นหนังใหญ่ตัวเบอเรือ ระบายสีแดงเข้ม เป็นความจริงเช่นนั้น ที่ซมัมมีเนื้อ
โป่งพูนออกมา แสดงว่าคิคนั้นอยู่ค้ำยข้างลูกมะพลับ

"ขอโทษเถอะครับ-คุณตารูอะไร ?"

"ช็อคราม-" แกตอบ

"อายช่อมุขนี้ มันไม่คอยดีเลย"

ถึงอย่างไร พวกเขาทั้งหลายก็ไม่ยอมทอดอกการที่จะโค่นต้นไม้เหล่านั้นลงมาตามหน้าที่ของเขา พวกเขามีอยู่ด้วยกันราว 140 คน เขายู่งกันตามไหล่เขา ปลูกเป็นกระโจมเล็ก ๆ หลังคามุงควยใบหวาย ต้นไม้เหล่านั้นใหญ่บางเล็กบาง บางคนใหญ่จนเมื่อเขาโค่นมันลงมาแล้ว มันล้มเสียงดังราวกับฟ้าผ่า พวกเขาจะออกไปทำงานได้วันละ 50 คนบาง 60 คนบาง เหลือออกนั้นสันควยพิชไซ้จับสันมาเลเรียนะหรือ ? เขาเป็นกันทั้ง 140 คน นั่นแหละ

ทุก ๆ คนที่นั่นเป็นอาชญากรสำคัญ ๆ ทั้งสิ้น โทษจำคุกของเขาตั้งแต่สิบปีขึ้นไป ทุก ๆ คนเคร่งขรึม พูดน้อย ทำจริง ในเวลาว่างเขาจะคิด คิดกันไปต่าง ๆ นานา จะมีอะไรเล่า? บ้าน ไรนา แล้วก็ลูกเมีย พ่อ แม่ เมีย.....เมียของเขา มันข้างเป็นคำซาบซึ่ง นาคิดถึง นาครักรวญถึงที่สุด สำหรับพวกเขาในขณะนั้นนะหรือ ? เมียของเขางามกว่าดาวทุกดวงบนท้องฟ้า งามกว่าดอกไม้งามทุกชนิดในโลกนี้และหายากยิ่งกว่าไข่มุกเม็ดที่มีค่าที่สุดในก้นทะเล แล้วเมื่อไรเล่าเขาจะได้พบเมียของเขา คนนั้นเหลืออีก 7 ปี คนนี้เหลืออีก 12 ปี มันไม่ใช่เวลาน้อย ๆ แต่ถึงกระนั้นเขาก็ยังเฝ้าคอยอยู่ด้วยความหวัง หวังแล้วหวังเล่าว่าเขาจะได้พบเมียของเขา

เขาถูกส่งมาจาก "ไอเยอร์กะดง" ที่ตั้งกองบัญชาการของ "ทัณฑนิคม" เมื่อครั้งกระโน้น ซึ่งที่ตั้งกองบัญชาการนั้นห่างจากจังหวัดยะลาเขาไปในป่าลึกราว 90 กิโลเมตร และที่เขาถางป่าอยู่เดี๋ยวนี้ห่างจากกองบัญชาการมาอีกราว 20 กิโลเมตร เขาจะต้องโค่นต้นไม้เหล่านั้นให้หมด เพื่อช่องทางจะได้ตัดถนนสายยะลา-เบตง ให้คืบหน้าต่อไปเมื่อเขาขกกองกันมาใหม่ ๆ เขาเห็นที่แห่งนั้นมีชัยภูมิดี เพราะมีที่ราบอยู่นิดหนึ่ง ขนาดสนามฟุตบอล และมีภูเขาชันรกรุงรัง จึงถือเอาเป็นที่พำนักพักพิง เลยตั้งชื่อหมู่บ้านของเขาว่า "คอนภูเขา"

เขามีข่าวสารโดยทางกองบัญชาการจ่ายให้ เขามีค่ากับชาววันละ 8 สตางค์ เขาจะซื้อกับข้าวในร้านรับประทานได้ เพราะมีร้านสหกรณ์เตาร้านชำเล็ก ๆ ในพระนครตั้งอยู่ร้านหนึ่ง การลำเลียงของมาร้านไซ้ข้างบรรทุกในเวลาเย็น ๆ เขาเสร็จงานก็ช่วยกันหุงข้าวควยหม้อเล็ก ๆ บางคนก็เอาเนื้อเค็มออกมาย่าง บางคนร่ำรวยจากการพนันมากก็กินปลากระป๋อง เขาไม่เคยพบปลาสด ๆ เลย ถ้าเขาจะแกงเขาจะใช้ปลากระป๋องนั่นเองแคง ที่จริงในป่าสูง เช่นป่ามลายูนั้น ถ้าได้กินแกงปลากระป๋องก็ไม่ใช่อะไรของแล้ว บางคนก็มันกมาอย่าง นกนั้นเรียกวานก "กะหวา"(นกยูง-ขาว) เขาไปคักมาได้แต่ยอดเขาสูงโดยไฟพริกแคง ๆ ลอไวหนาค้าง เจ้านกยูงขาวจะรำแพน

เขามาด้วยความคึกคองแล้วติดคิด บางทีเขาก็ไถกบหรือ "กบยักษ์" เพราะว่ามันเป็นกบป่า ตัวมันเท่าเด็กเกิดใหม่ที่เขียว ที่นั่นฝนตกเนืองนิจ เขียกเหลืองและปากก็รับประทานกัน เวลาเขาออกมา ๆ เขา เขาก็ขยี้มันขึ้นไปในป่าข้างมาแกงกินกันอย่างเอร็ดอร่อย สำหรับข้างที่ขึ้นเขาเรียกกันว่า "กว้างโจน" กว้างจริง ๆ ก็เคยไคบอยเหมือนกัน สมเสร็จมีมาก หมึกก็เคยไคเขาไคแจกจ่ายเฉลี่ยกันไป ตัวดวงตัวแมลงต่าง ๆ และจิ้งหรีด เขาก็ทอดกินกันอย่างเอร็ดอร่อยเสร็จแล้วก็นั่งล้อมวงคุยกันเป็นหมู่ ๆ ที่ไซ้เจ็บก็ล้มลงนอน ที่สร้างไซ้ก็ลุกขึ้นนั่ง ชีวิตของเขาเป็นชีวิตที่ไม่มีใครจิจาเลย

ทุก ๆ คนที่นั่นคือตอฉันเสมอ เย็น ๆ เขาจะมาทมน้ำให้ฉันอาบ ฉันก็สั่งให้ตมตัวขึ้นรับประทานกันโดยใช้น้ำตาลทรายแดงแท้พอหวาน ๆ ในเวลาเย็น ๆ เขาจะเอาตัวเขี้ยวขึ้นเข้าน้ำแล้วเพาะไว้ รุงขึ้นมันก็งอกเป็นผักอันโอชะสำหรับเรา เราเป็นพวกอยู่ไม่คอยเป็นที่ ผักที่ปลูกไม่คอยจะโตทันรับประทาน ฉันยังจำเขาไคดี เขาปรุงอาหารเก่งเขาเดินป่าคล่องแคล่ว เขามาจากแมฮองสอน เขาชื่อ "พร" รูปร่างสันตักคน แต่แข็งแรงเหลือประมาณ นอกจากความซื่อสัตย์ซยันหมั่นเพียรของเขาแล้ว พรยังเป็นนักดนตรีที่ดี เขาชอบคิด "ซิ่ง" ในเวลาคึกสงัด พร้อมกับร้องเพลงซึ่งมันเยือกเย็นจนขนลุกซ่า ระหว่างร้องเพลงเขาคิดซิ่ง....."แตรง...แตรง" กลอไปด้วย เขาเล่นซิ่งแบบกีตาร์สแปนิช บางทีก็รูดอย่างฮาวายตามทำนองเพลง "เงี้ยว" ของเขา หน้าเขายิ้มอยู่เสมอ แม้ฉันจะเอ็ดตะโรเอาข้างเป็นบางครั้ง แต่ในแววตาของเขามันเศร้าพิกลฉันบอกไม่ถูกว่าทำไมความเศรานั้น จึงเข้าไปแฝงอยู่ในดวงตาของเขา จะมีอะไรเล่าท่าน "บ้าน" จะมีคำอะไรอีกเล่าที่จะจับใจเขาเท่าคำนี้ ถึงฉันเองก็คิดถึงน้อยอยู่เมื่อไร

ถ้าฉันได้มีเวลาว่างวันใด ฉันก็เรียกช่างจากกองช่างสองเข็อก บรรจอาหารพร้อมด้วยปืน เรียกเพื่อนพนักงานไปด้วยกัน ในจำนวนเจ้าพนักงานที่เป็นเพื่อนสนิทของฉัน เรามีประสิทธิ์รวมอยู่ด้วย เขาเป็นเพื่อนที่หนุ่มที่สุดในหมู่พวกเรา อายุของเขา 24 ปีเท่านั้น เขาร้องเพลงเก่ง เขาพูดเก่ง เวลาเขาพูด คนมักจะอดหัวเราะเขาไม่ได้ เขาเป็นนักกีฬาที่ดีมาแล้วตั้งแต่อยู่โรงเรียน เลือดเขาร้อน เขาชอบพูดเสมอว่า เขาไคมวยถวยรุ่น ช. และได้เหรียญทองในทางวิ่งทน เพื่อนฝูงจะไม่ชอบเขาอยู่บาง ก็เพราะว่าเขาเป็นคนชอบซัดคอคน ชอบล้อเลียน เขาทำท่าทำเสียงพูดของคนที่เขาต้องการจะล้อไคเหมือน และสนิทแนบแน่นขึ้นที่สุด นักโทษส่วนมากรักไคใครเขา เขาคิดไม่คอยเป็น แต่ถาเวลาเขาเกิดต้องการคิมขึ้นมาแล้ว เขาคิมเสีย

ถึงพุงปึกกันทีเดียว เขาชอบผจญภัยมาก จึงมาทำงานกับฉันในป่า

ข้อเสียของประสิทธิ์ ก็คือเขาถูกอบรมมาจากโรงเรียนฝรั่ง กิริยาอันตรงไปตรงมา ขวานผ่าซากและรุนแรงของเขาบางครั้ง ทำให้เกิดความเข้าใจผิดแก่คนอื่น ๆ เสมอ แต่ฉันรู้สึกนิสัยของเขาได้ดี เขามีอารมณ์ของเขาชนิดนั้นเพียงชั่วคราวหนึ่งยามเดียวเท่านั้น น่าใจอันแท้จริง เขาไม่ได้เป็นไปตามกิริยาอาการเหล่านั้นเลยเลย คังนั้นฉันจึงต้องคอยตักเตือนเขาอยู่เสมอ เราพากันขี่ช้างบุกไปในป่า ในป่าเหล่านั้นเป็นป่าทึบไม่มีทางเดิน ตามพื้นดินเต็มไปด้วยตัวทาก ในป่าเต็มไปด้วยหนามหนวย ไม่มีที่โล่งเตียนเลยนอกจากลำธาร ช้างต้องบุกไปตามลำธาร ขึ้นจากลำธารก็ต้องขึ้นเขา ช้างต้องไขว่วงของมันยึกคนไม่ไวแน่นอน ความมันจะก้าวไปก้าวหนึ่งมันจะต้องไซ้เท้าลองเหยียบก่อนหินก้อน ๆ ว่าพอจะทนน้ำหนักตัวของมันได้หรือไม่ มันใจแล้วจึงเดินต่อไป เราไปตามหมู่บ้านชาวป่า ซึ่งน้อยนัยนอยหนาที่จะมีคนใดเคยไปพบ เราไปถึงบ้านแม่หวาดลิกเข้าไปถึง "วังหิน" "ปูเลา" "วังไซ" หมู่บ้านเหล่านี้เป็นหมู่บ้านของคนป่าแท้ ๆ ไม่เคยไปแม่แต่เพียงจังหวัดยะลา หมู่บ้านหนึ่ง ๆ มีบ้านราว ๆ 20-30 หอง ไซไม้ไผ่ทะเลป่องขนาดยาวใส่หน้าไว้รับประทานบ้านละหลาย ๆ กระบอก เราไปซื้อไก่เข้รับประทาน และซื้อมะพร้าวจากเขา ที่บ้านเขาเต็มไปด้วยผลไม้ ทุเรียน ลูกเงาะ ลำสาคร ฯลฯ แต่เราเบื่อเสียแล้ว เรามาตามทาง มันเต็มไปด้วยลูกไม้ชนิดนี้ทั้งนั้น ในเวลากลางคืน เขาพาเราออกไปส่องสัตว์ ฉันใช้ไฟฟ้าเดินทางส่องไค่กวางตัวหนึ่ง เจากวางเคราะห์ร้ายตัวนั้นเป็นกวางเหียนตัวใหญ่ชนิด นัยนัยค้ำนแดงเหมือนเลือด ขณะที่มันยื่นมองดูไฟ ฉันก็แบ่งเนื้อให้เขาตัวหน้ากัน เอากลับมายังกองกลางป่าแต่พอรับประทานที่บ้าน "วังไซ" นี้แหละได้มีนิยายเกิดขึ้น

ที่จริงฉันมาอยู่กับพวกเขา 140 คนนี้ ก็แปลว่าฉันได้เขาไปอยู่กับนิยาย 140 เรื่องนั่นเอง ชีวิตของเขาเป็นนิยายเรื่องชีวิตของเขา มีรสชาติแตกต่างกันทุก ๆ คน

ที่ "วังไซ" เราได้พบหญิงสาวที่สวยงามคนหนึ่ง ทำไมหญิงนี้จึงสวยกว่าชาวป่าอื่น ๆ ฉันสืบถามถูกไค่ความว่า บิดาเป็นจีนมาชายของพี่เลยมาได้กับชาวพื้นบ้าน หญิงผู้นี้จึงชาวสวย รูปทรงจักอยู่ในขั้นดี ถ้าหากว่าหลอนจะมีเสือนาคี ๆ กวานั้น พรไค่หลงรักหญิงสาวผู้นี้นานแล้ว เขารักหลอนจริง ๆ ครั้งหนึ่งเขาเคยบอกกับฉันว่า ถ้าเขาพบโทษเขาจะอยู่ที่นั่นแหละ อยู่กับฉันต่อไป เขาจะมีเมีย

"จริง ๆ นะครับ...." เขาว่า "หวันมันสวยโคการ แล้วการงานมันก็เก้ง ที่แรกคิดว่า จะชวนมันขึ้นไปอยู่ณีสอน แคมั่นคงไม่ยอมไปหรอก"

"โคการแล้วหรือ ?" ฉันทถาม

"ยังหรอกครับ....แควา ผมต่อไวรอบเอาหนึ่งทีเดียว ขยายแม่ก็รักผม เงินผมออก ผมซื้อของไปให้ทุกที"

ฉันทยังสงสัยอยู่มาก ที่พ่อแม่ของผู้หญิงจะยกลูกสาวของเขาไปแก๊งโทษได้อย่างไร แต่มันก็อาจเป็นไปได้ด้วยเขาไม่รู้ อย่างน้อยพรรคังไปปลควา เขาไม่ใช่แก๊งโทษ เขาเป็นคนงานคนหนึ่ง เพราะถ้าเขาออกไปเที่ยวป่าเขามักจะแต่งตัวดี นุ่งกางเกงขาสั้นสีน้ำตาล เสื้อเชิ้ตสวย ๆ และมีหมวกกันแดดที่ฉันทให้ไปกับรองเท้ายาง ทางผู้หญิงจึงคิดว่าเขาเป็นคนดี

ที่วังไซ คืนวันหนึ่งฉันทไม่ได้ออกไปยิงสัตว์ ฉันทได้ยินเสียงคนคุยกันพิมพ์อยู่ที่ตมมะพร้าว ฉันทจึงยอมออกไปดูที่ระเบียง ฉันทเห็นผู้หญิงกับผู้ชายสองคนกำลังคุยกันอยู่ ฉันทต้องเบือนหน้าหนีจากภาพอันแสดงความเสนาหาใจเช่นนั้น ฉันทคิดถึงความเปล่าเปลี่ยวใจ จะเหลียวหาความรักที่ไหนก็แลหาย ได้ยินแต่เสียงจ๊กจันและ "จงโครง" ที่ร้องกระโถกมาเป็นระยะ ๆ เสียงเป็บร่องของนางแกง เสียงลมกระหนาบไถ่ด้วยป่าและอ้อยที่ข้างเขา ดังเหมือนเสียงระเบ็งแข็งแซของกองทัพมหิมา ที่กำลังโหรงกองบึก ฉันทได้ยินแม่เสียงถอนหายใจของเขาทำให้ฉันทรู้สึกว่ ชีวิตของเขาช่างหวานแสนหวาน หวานเสียนี้กระไร

เสียงผีเฝ้าคนเดินขึ้นมาบนไม้โค ฉันทเหลียวหน้าไปดูฉันทแทบไม่เชื่อเลยว่า คนผู้นั้นคือพรกัถาเชนนันผู้ชายคนที่กำลังคุยอยู่กับผู้หญิงที่ตมมะพร้าวนั้นเล่า ฉันทจึงเดินรีบของเข้าไปหาพร และพูดกับเขาควยเสียงกระซิบ

"ไม่ใช่แก๊งหรือพร ?"

เขาพยักหน้ารับอย่างเงื่องหงอย แมบนเรือนนั้นมีคิ้ว มีแต่แสงดาวบนฟ้าส่องลงมาพอจะเห็นกันได้เพียงราง ๆ ก็ตาม แต่ควยความสังเกตของฉันท ฉันทรู้ควา เขาเสรา คอของเขาคดคมหยอยลงมาปรกหน้า เป็นอาการของนักโทษที่กำลังได้รับคำพิพาศษาให้ประหารชีวิต

"ถาเชนนันใครละ ?" ฉันทถาม

"คุณประสิทธิ์...." เสียงของเขาแทบแหงและเครือจนเกือบจะฟังไม่รู้เรื่อง

"โอ้ ประสิทธิ์" ฉันครางออกมาอย่างอ่อนใจจริง ๆ ประสิทธิ์คอกหรือที่กำลังจะเค็ดแม่ขอพущชาติป่าของเขาไป ประสิทธิ์ได้พบหญิงชาวป่าผู้นี้ เขาคงจะชอบใจหลง ในกลางป่าเปล่าเปลี่ยวใจเช่นนี้ ใครเลยจะหนีพ้นจากสัญชาตญาณแห่งเรื่องเพศไปได้ แต่ประสิทธิ์ไม่รู้คอกว่าเขาได้ประหารชีวิตพรเสียแล้ว

"เขาไม่รักแกหรือ ?"

พรหายใจค้างเอือก พยายามกลืนเอาความคับแค้นให้ลวงลงไปเสียในลำคออย่างเสนยากล้ามาก

"แต่ผมต้องชนะ....ต้องชนะ....ผมไม่แพ้ใครหรอก"

"อย่าพูดอย่างนั้นพร-" ฉันถามเขา "ควรคิดแต่ว่าไม่ก้อเวร การโค่นหรือเสียเป็นเรื่องของลูกผู้ชาย ถ้าเราไม่โค่นเราก็เสีย ถ้ามนุษย์คิดแต่โค่นตายเดียว ใครเล่าจะยอมเสีย..."

เขาโค่นแต่ถอนใจใหญ่ จะเข้าใจในคำพูดของฉันแต่ไหนก็ไม่รู้ ท่านลองพิจารณาดูดีหรือว่า เรื่องเพียงแค่นี้ จะโค่นกลายเป็นเรื่องใหญ่หลวงขึ้นได้ในชีวิตของเขา

"ผมเชื่อคุณ....ผมไม่เคยแพ้ใคร ตายเสียดีกว่า" เขาวา "แต่ก็อีกทีหนึ่งแผ่นดินก็ไม่ไรเท่าใบพุทราหรือครับ"

ฉันเอื้อมมือไปตบหลังเขา สักครูหนึ่งประสิทธิ์ก็พาหญิงสาวชาวป่าที่บริสุทธิ์ราวกับขอพущชาคนั้น เดินเล่นไปในทางเดินเล็ก ๆ แล้วไปหยุดอยู่ที่ริ้วเกา ๆ ท่ามกลางแสงดาวที่สลัว ๆ ขางเป็นสุขอะไรเช่นนั้น แต่ฉันเองยังระงับสติอารมณ์อันแปลก ๆ ไว้ไม่ได้ ก็พรเลา....อารมณ์ของเขาไม่เหมือนกับปลาที่ถูกทุบหัวอย่างหนัก ๆ คอกหรือ ?

ด้วยคำพูดของฉันคอกกรรมิ่งที่ทำให้เขาลมตัวลงนอนแต่ฉันรู้เขาไม่หลับหรือ เขาจะหลับลงไปไม่ได้เป็นอันขาด ในเมื่ออารมณ์ของเขากำลังตื่นและลืมหงออยู่ในความเค็ดคาลทะยานใจ ไม่มีที่พรสะอะไรในโลกนี้ที่จะชบยอมหรือขโลมลบลความรอนระอุของเขาให้เห็ดคหายลงไปได้

นอกจาก "แม่พущชาติป่า" นั้นคนเค็ดวเท่านั้น....แต่หลอนกลับไม่มาหาเขาเสียแล้ว วยของเขาโค่นอกให้หลอนรูวอายุ 38 ปีนั้น เขาเป็นคนนากลัวเอการอยู ผิดกับเจ้าหนุ่มน้อยเพื่อนของฉันราวคินกับฟ้า ฉันต้องรีบเดินทางกลับอย่างรวดเร็วที่สุด กลับไปยังคอนทยาาคา กลับไปหาคนไม่ใหญ่ที่เรารจะคองโค่นมันลงมาให้หมด เพราะรคชคคณนและพวกคองโค่นโลหลังเรามาแล้ว นอกจากนั้นฉันคองการให้ประสิทธิ์ลืมหงอแม่คองไม่ปานนั้นเค็ด....เขาคองไม่รักหลอนจริงหรือ ฉันรูวประสิทธิ์

รักอยู่กับใคร หลอนโกทรานเพียงไร โฉนเล่าจะมาไยดีต่อเด็กหญิงชาวคองกู้นี้ แต่ฉันคาดคิด
ไปหมด

วันเวลาได้ล่วงไป ฉันเฝ้าสังเกตพฤติกรรมอาการของพร ฉันเห็นใจเขา เพราะว่าฉัน
เคยรัก ฉันเคยพลาด ฉันเคยคิดว่าเขาเป็นสันสมองของฉันใหม่มันละเอียดเป็นนุยผง มันเป็น
อารมณ์บอขของผู้ปิดหวัง พรใดมาเล่าฉันในเช้าวันหนึ่ง เขายิ้มอย่างแหงแสงเต็มที่

"จะไปหาเขาหรือ ?"

"ครับ....วันนี้แหละรู้เรื่องกันเสียที" เขาตอบ "ผมเตรียมช้อน้ำตาลไปฝากเขาค้วย
ขนม 2-3 อย่าง เขาชอบ"

ฉันอนุญาตให้เขาไปได้ เขาได้ทำงานไว้ให้ฉันเรียบร้อย เช้าวันนั้นอากาศแจ่มใส
เสียงระنينและคางรอกก้องกัง ธรรมชาติที่ไม่จับใจเขาป่าหาอาหารกินแล้ว บางคนก็นั่งตัดหญ้าเพื่อ
ทำไม้เท้า บางคนเอาใบหญ้ามาเย็บเพื่อทำจากไปมุงหลังคา ฉันนั่งเขียนจดหมายถึงแม่ พรไป
ได้สักครู่หนึ่งฉันก็ได้ยินเสียงฝีเท้าข้างมุขสวย ๆ มาตามกอหญ้า ฉันเหลียวไปดูก็แลเห็นประสิทธิ์
นั่งถือปืนขีมนั่งมาบนหัวข้าง มืออีกข้างของเขาจับใบหูของมันไว้ ประสิทธิ์เรียกฉันด้วยความกึก
คะนอง

"สกล....ไม่ไปอีกหรือ ?"

"ไปไหน ?....."

"ไปวังไซนะซี.....เขาร้องบอกฉัน "กัณฑิใจอายเด็กข้าคนนั้นได้เฮะ"

ฉันตกใจมาก.....ฉันไม่อยากจะไปประสิทธิ์ไป ฉันสังหรณ์ใจอย่างไรพิกล แต่ประสิทธิ์
เป็นคนดี เป็นคนใจกว้างขวางอารีอารอบ นักโทษรักเขา ฉันคิดว่าพรคงจะไม่ออกอาจที่จะไปทำ
เรื่องกับเขาขึ้น แต่ถึงกระนั้นฉันก็ไม่วายตกใจคำพูดของพรจับใจฉันอยู่ ในเรื่องการแพการชนะ
ของเขา แต่ฉันปล่อยให้เรื่องนี้ผ่านไปเสีย ฉันลงมือเขียนหนังสือของฉันต่อไป

ในตอนเย็นฉันก็ได้รับข่าวร้ายตามที่ฉันสังหรณ์ใจ

พรแย่งปืนจากประสิทธิ์ แล้วใช้พานท้ายฟาดหน้าเขาค้วย พรได้หนีเข้าป่าไป เขาฝาก
จดหมายมาถึงฉันมีใจความดังนี้

นายศรี.....

"ผมต้องขอลานาย ผมเชื่อนายเสมอแหละ แต่ผมบอกนายแล้วว่า ผมไม่เคยแพ้ใคร เขาทำผมก่อน เขามาทรมานผม ผมเจ็บใจนักเพราะตอนหาวันผมจึงทำเอาบาง แต่ผมเห็น แก่นาย ผมไม่ให้เขาตายหรอก ป็นผมต้องขอเอาไป เขาคงสั่ง "จับตาย" หรืออะไรก็ตาม แต่ที่ผมไม่ยอมให้จับหรือ ผมจะหนีออกทางไหนก็ได้ ขอนายอย่าได้ติดตามผมเลย ให้คุณประสิทธิ์เขา ตามดีกว่า"

พร

อ้อ นาย วานมีหนังสือไปบอกเมียผมที่เถอะ บอกว่าเสือพรหมเข้าป่าอีกแล้ว ให้มัน บอกอ้ายเถงว่า ให้มันเตรียมตัวเถอะ ที่มันขโมยเมียของเขาไปถ้าชาตินี้พรหมตายเสียกลางป่า อย่างเสือว่าชาติหน้าจะขอชื้อฐานตามไปฆ่ามันเสียให้จงได้

ฉันพับจดหมายฉบับนั้นเก็บไว้ เวลาค่ำประสิทธิ์ก็มาถึง ฉันได้รู้เรื่องเพิ่มเติมจนกระจ่างขึ้น ประสิทธิ์ไปข้าง การเดินทางจึงช้ามมาก เขาไปถึงที่หลังพร เขาได้พบพรกำลังอยู่กับ แม่สาวชาวป่าผู้นั้น ประสิทธิ์จึงใช้วิธีไล่โดยการไขพรให้ไปหาซื้อเหล้าและไก่มาให้เขา พรซัดขึ้น เขาและพุกยัวโหสะเขาจึงตบหน้าเอา พรโกรธมากเขาจึงแย่งปืนและไขพานท้ายปืนที่ประสิทธิ์จุน หนามวม

ท่านสารวัตรเรือนจำโกรธจัดจนตัวสั่น ท่านได้ออกเดินทางมาด้วยตนเองจาก "ไอ - เยอร์กะดง" ในเวลาเช้าแห่งวันรุ่งขึ้น หลังจากที่ได้รับรายงานจากฉันแล้ว

"โง่สกอล" ท่านทัก "อายุพรคนนี้รายนักหรือ ?"

"เออการอยู่ครับ" ฉันตอบ

"จับตายเลย เข้าใจไหม ? เอาไว้ไม่ได้หรอก เอาลูกปืน....ไรเฟิลก็เอามาให้ ที่มีลูกของทั้งนั้นไม่ใช่หรือ ? อ่า บรรานึงยิงนกนี้ ลูกมันซัดเก่ง ออกเดินทางได้วันนี้แหละ มันไปไม่รอดหรอก เพราะเราสั่งพวกแขกเขาไว้หมดแล้ววว่า ถ้าอ้ายพวกนี้หนีไป ขออย่าให้ ใครให้ข่าวกัน"

ฉันรับคำท่าน แต่ใจฉันไม่ยอมไปเลย ฉันไม่กลัวเขาหรอก แต่ฉันไม่อยากจะ เขา ฉันยังจำภาพที่ฉันยิงเสือยิบได้ก็ ก่อนที่มันจะตาย มันยังมองดูฉันด้วยนับนัยน์ตาอันใสแจ้ว ฉันจำได้-

คิดหาที่เดียว ตามันแจวอยู่จนมันขาดใจตาย แต่ฉันก็ต้องไป เพราะมันเป็นหน้าที่ของฉันที่จะไปถึงใคร ๆ ได้ทั้งนั้น ถ้าเขาทำผิดกฎข้อมบังคับของเรือนจำ ฉันแต่งตั้งวัตรกุ่ม พันแข่งกันตัวหาก มีกระป๋องติดหลัง ในนั้นมีอาหารแห้ง พวกชาวสารเราให้นักโทษหามหาไป ถ้าฉันออกมาเสียในป่าฉันจะพอใจมาก แต่มันเป็น "เสือคน" เสือที่มันคือต่อฉันเหมือนแมว

ครั้งแรกฉันไต่เขาขึ้นไปทางบาน "วังไซ" ก่อน ถึงอย่างไรเสือพรคงไม่ละถิ่นคนรักของมัน ที่มันบอกว่าจะหนีขึ้นทางไทรบุรีนั้นดูจะเป็นอุบายเสียมากกว่า เพราะวานักโทษทุกคนที่หนีไปทางนั้น เจ้าหน้าที่ทางไทรบุรีเขาก็จับส่งมาให้เราทุกที มันคงซุกซ่อนอยู่แถวนั้นเอง อีกอย่างหนึ่งพรมีลูกปืน 5 นัดเท่านั้น ฉันจะต้องจับมาให้ได้ ฉันไม่อยากจะเขาเลยนอกจากป้องกันตัวหรือเพื่อช่วยชีวิตของฉันไว้

ฉันแยกย้ายออกไปเป็นพวก ๆ ไปตามลำธารใหญ่ ๆ มันทิ้งน้ำไปไม่ได้หรอก มันต้องอยู่ใกล้น้ำ เพราะว่าลำธารคือถนนของป่าดิบ 3-4 วันล่องไป เราก้ยังไม่ได้ข่าววีแววเลย จนวันที่ 4 เขาได้ข่าวว่าแขกบ้านหนึ่งถูกบังคับให้หุงข้าวให้มันกิน เงินทองข้าวของไม่ได้เอาสักเกเดียว กินอิ่มแล้วก็ไปและทิ้งเงินไว้ให้เสียอีกควย ชาวปล้นเกิดขึ้นที่ไหน เราก้ตามมันไปที่นั่น แต่พรไว้มาก มันเล็ดลอดหนีเราไปได้ทุกที

เย็นวันหนึ่ง ชาวบ้านได้หัดกระหอนมาหาเรา เขาบอกว่าพรมานอนอยู่ที่กระหอนร้างในสวนยางของแขกซึ่งโคอพยพไปอยู่ "ซารโต" เราก้ใจมาก แน่นอนมันคงจะขอดอยากเต็มทีและคงจะเจ็บไข้ ฉันเตรียมปืนและคนไว้พร้อม เราออกเดินทางทันที ฉันสั่งให้แยกกันไปคนละทางเพื่อเขาลอมกระหอนร้างนั้นไว้หาง ๆ เรามั่นใจกันเต็มที่ แต่เมื่อเราไปถึงที่หมาย เรารู้สึกประหลาดใจมากที่เราไม่เห็นวีแววเลย ว่าจะมีพรอยู่ในกระหอนนั้น

ควยนำใจแห่งไมตรีจิตมิตรภาพ ควยสัญญาแห่งความรักใคร่โยคี ฉันเกิดความมั่นใจขึ้นอย่างหนึ่งว่าพรจะไม่ยิงฉัน ฉันลุกขึ้นแล้วเดินเข้าไปเฉย ๆ มือของฉันถึงปืนเม้าเซอร์ ไรเฟิลกระบอกเดียวเท่านั้น ฉันเดินตรงเข้าไปหัวใจของฉันเต้น เขาไม่ยิงฉันหรอก แต่วาอำนาจของเขาแรงอย่างบอกไม่ถูก ฉันไปถึงประตู ฉันยังไม่กล้าเปิด

"พร...ออกมาพูดคุยกันที่....."

ใจเต็มแรงเมื่อบานประตู ๆ นั้นเปิดออก ฉันคิดว่าฉันคงจะเห็นร่างอันผายผอมเพราะ
ไข้ และความมอดอยากของพรเป็นแน่แท้ แต่ฉันต้องตกตะลึงเหมือนถูกผีหลอก ไม่ใช่ร่างของพร
หรอก แต่กลับเป็นร่างของ หญิงสาวชาวป่า แม่พุทธชาติแรกภรรยาของพร

"หวั่น... ฉันเรียก "บอกให้พรออกมา"

"เขาไม่ได้จะอยู่จะ" หลอนพูดแปร่งอย่างไทยใต้

ฉันกระโดดพรวดเคียวเข้าไปในประตู เป็นความจริงเช่นนั้น ในกระท่อมนั้นไม่มีพร
อยู่เลย ฉันจงหน้าหลอน รู้สึกตัวเองเหมือนกันว่าคงจะคู่กันที่สุด จนกระทั่งเด็กหญิงรุ่นสาวผู้นั้น
เกิดความประหลาดกลัว

"เขาไปเมื่อครู่เอง เขาเจ็บมาก" หลอนบอก "เขาสั่งไว้ว่าให้ชอชานาย ขา
ควินิน แล้วก็ขอมุหรินายสุบ...."

ฉันหันกลับ ฉันไม่เคยเศร้าใจครั้งใดเหมือนครั้งนี้เลย ฉันไม่อาจที่จะมองไปยังริม
ฝีปากของหญิงสาว ที่ยังไม่เคียงสำนั้น ริมฝีปากที่บางและอ่อนนุ่มราวกับกลีบดอกไม้สีระริกเหมือน
ร่างของหลอน ฉันส่งสารความรักของหลอน ฉันส่งสารอายุเสื้อที่ทองคอสูกับภยันตรายหลายทาง
หลายทางสูกับฉันซึ่งเป็นเจ้าหน้าที สูกับไข่ม็บสัน สูกับความหิวโหย สูกับความขมขื่น ในเรื่องรัก
ที่เต็มไปด้วยความกระเทือนใจเขาของขณะสิ่งเหล่านั้นใดอย่างไร เขาต้องแพ แต่แพชนะของเขา
มันกินความหมายมากไปเสียแล้ว ถูกละซี เขาชนะ เขาไม่เคยแพ้ใคร ก็ดูซี นี่ไม่ใช่ "ชอ
พุทธชาติ" ของ "ป่าคิม" ดอกหรือนี้ เด็กหญิงที่นำส่งสาร

ฉันต้องกลับที่พักด้วยความเหนื่อยและอ่อนใจ ฉันไม่ยิงเขาหรอก แต่เขาต้องการยา
จากฉัน แต่เขาต้องการยาจากฉัน ทำให้ฉันหันไปคิดถึงเรื่องยาต่าง ๆ ที่ฉันมีอยู่ ควินิน อาเตยริน
ควินโนพลาส โมควิน ฉันจะสนใจสักเพียงใด ถ้าฉันได้หยิบยื่นยาเหล่านี้ให้เขากิน แต่ฉันไม่ให้
เขาคอก ไม่ใช่ไม่ส่งสารเขาฉันมาจับเขาคางหากละ ฉันมายิงเขาไม่ใช่หรือ อนิจจาพวกเรา
นอนกางมุ้งกันทุกคน ยังจับไข่ม็บเสียงครางฮือ ก็แล้วเขาเล่า เขาจะไคมุงที่ไหนนอน ไมช่า
หรอกเขาต้องแพ

ฉันได้ให้คนของฉันคอยสะกดรอยตามแม่ "คอกไม้" ป่าผู้นี้ไว้ เคียวนี้เรารู้ดีแล้วว่า
หลอนได้ไปพบกับพรเป็นบางครั้ง หรือในโอกาสตามแต่ที่จะได้นัดหมายกันไว้ ฉันให้คนไปเฝ้าดู
ความเคลื่อนไหวของหลอน แต่แม่คอกไม้ป่าผู้นั้นหลอนเปรี้ยวเหมือนโกป่า ฉันรู้ว่าหลอนเคยเป็น

มิตรของพวกเขา "เงาะ" เจ้าพวกซาไกพวกนี้เรียกหลอนว่า "เจ้านาย" พวกเงาะไปช่วยหลอน
 คำข่าวในเวลาเช้า ในเวลาเย็นก็พากันกลับ หลอนก็จะให้ชาวสารไปหน่อยหนึ่งเพื่อเป็นค่าแรง-
 งาน เมื่อเล็ก ๆ หลอนเคยเล่นกับเด็ก ๆ ซาไก พวกซาไกไว้อย่างไรนะหรือ ? ขอ ใ้ป่า
 ที่เคียวแหล่ทาน เราเคยไ้ทางเกงเซาnung พอจะเข้าป่า เขาก็คงเข้ารูปะคิมของเขา ดอด
 ทางเกงมาผูกเอาไว้ เมื่อเข้าป่าได้แล้วเราวิ่งตามไปดูว่าเขาจะเดินกันอย่างไร เพราะตามปกติ
 เราไม่เห็นเขาเดินตามทางคนเดินเลย เขาไม่ได้เดินคอก เขาหายตัวไป เขาระโคคเข้าหา
 คนไม้นั้นแล้วไปคนโน้น เราไม่อาจเห็นเขาได้เลย แม้มดกพพชชาติป่าของเรา หลอนเดินแบบ
 เงาะ พวกเราต้องสายหน้าด้วยความหัวเสีย ถ้าตามหลอนไป เราก็คงหลงทางเท่านั้นเอง

ทีวาวารค่อยสว่างไปถึง 15 วันแล้ว ฉันยังไม่มีอะไรจะรายงานไปกองมัญชากรเลย
 ได้ข่าวว่าพรเข้าแยงอาหารที่ไหน ฉันก็ตามไปที่นั่น แต่แล้วก็ต้องกลับมาด้วยความหมกหวัง ฉัน
 คิดถึงประสิทธิ์ได้หนุ่มเลือดร้อนแล้วก็นึกขงอยู่บาง เขาควรจะรู้ว่าเขาไม่ได้อยู่กับมนุษย์ที่มีจิตใจ
 ค้างคนธรรมดาสามัญ เขาอยู่กับมนุษย์ที่ล้วนแต่พวกเราเรียกว่า "ลูกยักษ์" ทั้งสิ้น คังนั้นแล้วควร
 หรือที่เขาจะใช้กิริยาชนิดนั้นต่อคนที่ผ่านชีวิตในคานของเขาอยู่อย่างจริงจัง...ชีวิตของ "นักเลง"

การติดตามพรในครั้งหลังของฉันก็คือสวนยางของเงินผู้หนึ่งใกล้ ๆ ชารโต พรได้ไปแยง
 อาหารอีก ครั้งนี้เขาเอาทองคำหนัก 3 บาทของเงินผู้นั้นไปถวาย ฉันรู้ดีทีเดียวทองเหล่านั้นคือของ
 กำนัลสำหรับหัวน แม่พพชชาติป่าที่เขาหลงไหล ฉันต้องกลับอย่างหมกหวังเหมือนทุกครั้ง เขาหาย
 ตัวไปตามเคย ทั้ง ๆ ที่เราจะไ้กวางสักกััน อยางไรก็ตาม คินวันนั้นฉันกลับจากชารโต คิด
 ว่าจะกลับไปที่ "วังไซ" อีก ฉันจากคองหนุากามาเกือบเดือนเต็มที่แล้วนะ ฉันต้องออกมาชมชอน
 อยุ่ตามหมู่บ้านของชาวป่า มาถึงตามทางคนนำทางของเราสองไฟไปข้างหน้า เขาหยุดทันที

"คุณครับ...." เขาระชิบ

ชาวเจ้าและคนอื่น ๆ รีบหยุดมองไปข้างหน้า เราเห็นคางตาสองคาง แดงแจคราว
 กับคางไฟ ยึดกับมันย่นตาสีตัวป่าทั้งปวง

"เสื่อ" เขาพูด

"ไม่ใช่หรอก...." อีกคนหนึ่งบอก "สมเสร็จ หรือหมิ่นะ...."

เอาละ ฉันคิด มันจะเป็นตัวอะไรก็ตาม ฉันยิงละ ฉันยกปืนขึ้นประทุบเพลิงตรงกลาง
ระหว่างดวงตาทั้งสอง พอเป็นต้น เราก็กดปืนมันวิ่งจนปาราบ พุทธิช หมึกควายตัวเบือเรอ เรา
ส่องไฟเห็นมันวิ่งบางหยุดบาง คำหะมันไปข้างหน้า เราตามไปส่องไฟดูตามคนไม้ใบไม้เล็ก ๆ
ตามคืนที่ขึ้นอยู่ควยฝน เราเห็นเลือดหยดเป็นทางตามหลังมันไป เรายังไม่ติดตามมันหรือ พรุ่งนี้
กลับจากที่พัก เราจึงจะมาดูมัน

ฉันสั่งให้เขากลับทันที

ฉันไปถึง "วังไซ" ก็เริ่มจับไข้ทันที รู้สึกตัวว่าจะต้องนอนหลายวัน และการก็เป็น
เช่นนั้น 7 วันผ่านไปฉันรู้สึกว่าฉันพอจะไปติดตามพรตไปอีก ฉันได้เริ่มงานอีกในวันที่ 8 เราได้
ปลอมโยนไตตามแม่ชาวป่าเนื้อเหลืองผู้นั้น แต่ช่วยการเปล่า ไม่มีหวังอะไรเสียเลยแม้จันนี้คนเดียว
ฉันออกจะเบือ ๆ หลอนเสียแล้ว ที่หลอนแสร้ง แสดงอาการกับเราเหมือนหนึ่งคนใบ หรือไม่เข้าใจ
คำพูดของเรา ฉันออกสำรวจไปตามกระท่อมและโรงนาร้างอยู่เสมอในเวลาค่ำคืน เขาคงไม่
กล้าพอที่จะนอนอยู่กลางป่าแต่เพียงคนเดียว ทั้งเวลานี้ฤดูฝนก็ได้เหยียบย่างเข้ามาแล้ว เขาจะนอน
ตากฝนอยู่อย่างใดใด สักครู่หนึ่งคนของฉันสองคนวิ่งกระท่อมมาบอกฉันด้วยความยินดี

"นายครับ" เขาพูดพลางหายใจหอบไปพลาง "ผมโคกดินเหม็นเน่าอายุตัวใหญ่ที่นาย
ยิงนะ มันคงเน่าแล้วละครับ"

"หมิ่นนะหรือ ? มันจะมาตายถึงนี้เทียวหรือ ?"

"ก็ใกล้ ๆ กับที่นายยิงคืนนั้นนี่ครับนาย" เขารายงาน

"ไปซี... เราไปดูกัน ฉันอยากได้หนังกับดีของมัน...."

เราพากันบุกข้ามเขาไปตามกลืนเน่านั้น เขิงเขาเต็มไปด้วยกล้วยป่าและกระดาศ ริม
ธารเต็มไปด้วยโชคหินและชะงอนผา มีเฟอรัสนหินแปลก ๆ มีกล้วยไม้ที่หายระย้ายอลงมาเป็น
พวงยาว เราได้เห็นพุ่มไม้พุ่มหนึ่งรกอยู่ข้างหน้า แน่แล้ว เจ้าตัวที่ฉันยิงมันเลือดสาดตามใบไม้
ทองเขาหลบนอนตายอยู่ที่นั่น เลือดหรือหมื่นไหนนอ ? ฉันคิด ถ้าเป็นเลือดก็คงจะดีมาก ฉันรีบ
จำเดินเสียบศูร่เดี่ยวถึงพุ่มไม้นั้น เราแหวกกิ่งไม้พร้อมกันเกือบทุกคน แล้วเราก้ร่องอุทานออก
มาเกือบพร้อมกัน ทุก ๆ คนด้วยความตกใจ

"อายพร "

ฉันงงเหมือนงูพันหัว ศพพรเน่าจนเฟะ แสดงว่าเขาตายมาหลายวันแล้ว เขาคาย
ควายโซ่ป่าและความมอคอยาก น้ำตาของฉันล่อเมื่อคิดถึงว่า เขาเคยสั่งให้แม่สาวชาวป่าผู้นั้นมา
ขอยาฉัน...ฉันไม่โหดร้ายแก่เขานักหรอก เพราะว่าฉันรักเขา ฉันบอกให้พวกเราซุกหลุมทันที
แล้วช่วยกันฝังเขา เรารักป้ายไว้ให้ที่หลุมควาย พวกเรายืนนิ่งเพื่อเป็นการเคารพศพเขา ๑ นาที
"ฉันให้ยาแก่แล้ว" ฉันพูดออกมาเสียงไม่คังนั้ก "ฉันแกลงไปทำตกไว้ที่บ้านของ"หวัน"
แมคอกพุทธชาคของแก"

การสัมมนาได้เริ่มต้นขึ้นแล้วในห้องทุ่งอันกว้างที่ระเกะระกะไปด้วยดวงตาล ทัศนฤกษ์ร้อนที่มีลมวาวพัดผ่าน ทุ่งนาอันโล่งแจ้งมันไม่ใช่ความสุขของพวกเขาหรือ ? ใคร ๆ ก็มักกันได้โดยไม่ต้องเสียมูลค่าแต่อย่างใด

ทุก ๆ คนเฝ้าแต่ชำเลืองมองไปทางผู้คนที่คอย คล้ายกับว่าลมทุ่งที่กำลังพัดจะหอบเอา มันลอยคามลมไปเสีย นอกจากที่ผู้คอยบนยอดตาลก็ยังมีใส่ไว้อีกกำลัง "เป็น" ที่เดียว คำว่า "เป็น" คำนี้พวกนำตาลเขารู้ดี

ตรงหน้าเขามีหัววัวทั้งหัวแขวนไว้บนกองไฟไฟเปลือยแล้วแต่ก็ยังมิกลิ้นคืด ๆ หนอนโง่งตัวออกมาความเต็มมข้างตัวพลัดตกกลงไปในกองไฟเสียงคืดก็ดังขึ้นมา มันอ้วนพีเสียเหลือเกิน แตะข้างคนกลับชอบกินมันเสียอีก การสัมมนาได้เริ่มต้นขึ้นแล้ว

โพล่งกล่าวขึ้นก่อนว่า

"ถ้าเรามีเงิน.....โอ ถ้าเรามีเงินเราจะทำอะไรดี ?"

"เท่าไร ?" โพล่งถามขึ้นและฉีกเนื้อขึ้นหนึ่งไปจากหัววัว

"มาก....." โพล่งพูดแล้วมองไปยังขอบฟ้า

"ก็มากนะเท่าไรละ ?" เหมือนถามขึ้น

"สิบหมื่น....." โพล่งบอก

"น้อยนัก" หนูยกไหล่อย่างสะอึกสะเอียน

"สัก 5 ล้านเป็นไง ?"

"สวรรค์ทรงโปรด....." เหมือนร้องขึ้น "ใคร ๆ ก็จะต้องพินอบพิเทาเรา-เคารพเรา และจะโค้งให้เราอย่างตัวงอเชิญขอรับใต้เท้า-เชิญรับทานเชิญไปเหยียบบ้านผมสักวันเถอะครับ ที่บ้านผมมีทั้งกราคำกราชว-อาฮา แล้วเราก็จะ

"เดี๋ยวก่อน...." หนูขัดขึ้น "อย่าเรื่องพรรคนี่ไม่มีสาระที่จะเอามาสนมกัน...อย่าว่าฉันขัด....ถ้าไม่ขัดเสียข้างเดียวจะไปกันใหญ่ ทำไมนะมีเงินแล้วจะไปคอยรับไหวคนทำไมไม่คิดสร้างโรงพยาบาลหรือโรงเรียน หรือสาธารณูปโภคอื่น ๆ ฉันต้องขอขัดละ ขัดไว้ที....."

"ขัดนะมันขัดได้....แต่อย่าไซเท่าขัด" เหมือนหัวเราะ

"ฉันก็เพียงแต่จะลวงคอเท่านั้นไม่ใช่ขัด....."

"เอะ อายนั่นชพาสน์หว่า"

ไปลอกมือขึ้นโยกหามซา ๆ และเดินไปที่พุ่มชอย เขาหันหัวไหลมาซา ๆ

"อย่าพยายามคายกันใหม่มันมากนักรพระเจ้าหาพระองค์ที่ประจำตัวเราจะหนีไปเสียหมดคง
แลกความคิดเห็นกันอย่างสภาพและข้อสัจย์ใช้เวลาเท่า ๆ กันเมื่อคนหนึ่งพูดคนอื่นก็จะฟังถาฉินเคาะ
กะลากะแซ่ซันหมายความวาทคเวลา สำหรับการจับเวลาไชน่าตาลหมคกระบอกเป็นเกณฑ์

"ใครเป็นผู้พูดก่อนละ" โพล่งถามขึ้น

"พอเหมือนพูดก่อน" กรรรมการไปลบอกและพยักหน้า

"ฉันมีเงิน....เดี๋ยวฉันมีเงินแล้วฉันจะทองเช่ากรุงเทพ ๆ นั้นแน่แล้วเอาเงินก้อนนั้น
ฝากแบงก์เข้าไว้ก่อนกินคอกเบียร์มันเล่นให้เย็นทรวงเงินแสนหนึ่งก็จะโคคคอกเบียร์ไม่น้อยกว่าเดือนละ
พัน แล้วแนเอาเงินคนหาลานคอกเบียร์มันก็ทบทนเขาไปอีก เราใช้แต่คอกเบียร์เท่านั้นก็พอ" เขา
หัวเราะรวนและนั่งซักสมาธิสองชั้นโยกผาขาวมาอยู่ไปมาตามไหลตามหลัง ที่นั่นไม่มีขุมมีแต่เหลือบ
และบั้ง "ฟังก่อนสหายเอ๋ย.....เมื่อนั้นเข้ากรุงเทพ ๆ ก็จะต้องมีรถยนต์ ซ็อรตออเมริกันคันใหญ่ๆ
ไว้ 1 คันสำหรับนั่งซ้ออายุอย่างแวนหรือคู้ 1 คัน และจับควายไวลาสีตัว ซ็อโทรทศนตุ์เย็นพิคลม
เครื่องทำความเย็นเครื่องเล่นจานเสียงหลายสปีดซ็อวิหุโยปสิโอโพนิก....อา 30 หลอด 8 ลำโพง
แล้วเมื่อกลับมาละ พาเอาสถาปนิกมือเยี่ยมมาควยเพื่อจะได้ปลูกตึกที่ทันสมัยที่สุด.....ในเวลาเช้าๆ
เย็น ๆ ฉันจะออกเดินซา ๆ คามกลองงอ ๆ สำหรับคนแก่ถือไม้เท้าเลี่ยมนาคเที้ยวเยี่ยมเยียนไป
ตามหมู่บ้าน ฉันจะทักทายพวกคนแก่และเด็ก ๆ ใคร ๆ ก็จะต้องเชิญฉันกินเหล้า....."

"มือออกจนเหลือ ยังไม่ทิ้งสันคานที่จะขอเหล้าเซากิน" เขาหนูซัดขึ้น

"อ่าว นี่ทำไมเกลอจึงสอดเข้ามาในเมื่อยังไม่ถึงเวลาของเกลอ-ฟังต่อไปซิมันก็จะ เป็น
ธรรมดาของคนมีมีที่จะต้องเห็นยาวนานนั้นก็จะหมดเมื่อพวกเกอจเค็ครอนก็จะเตร่กันมาหาฉันจึก
แม่น้ำทั้ง 5 ขึ้นมาล่อเหมือนทูก พวกเดียบเคียงไปมาแล้วก็ขอเงินฉัน ฉันก็จะสั่งสอนออกไปควย
ถอยคำของพระพุทธองค์ที่เดียวละ กล่าวเตือนสติไว้ว่า พอหลุดปากออกมาว่า "ให้ฉันเถิด" เทพ
ประจำตนทั้งห้าก็หลุดหนีไป คือความมั่นคง, เกียรติยศ, ความรู้, ความละอายและศิริมิ่งขวัญ, แล้ว
ก็ให้พวกแก่ไปแต่พวกกินพอไซ ถ้าใ้หมากพวกแก่ก็จะเอาไปกินเหล้าเสียหมด"

"ชะซ่าเหมือน....." เขาโพล่งร้องขึ้นและตบมือฉาดใหญ่ "หุระอะไรซาจะต้องไปขอ
เจ้าแตกเพราะซากมีของซาเหมือนกัน....."

"แต่เกลอก็มั่นอง....เวลานี้เกลอยังไม่มี....ฉันจะประพฤติตัวแบบที่คนมั่งมีประพฤติใครเอาไรเอานาเอาทองของมาจ่านำหรือมาขาย ฉันก็จะทำให้เป็นใจดีและโอบอ้อมอารีเป็นที่สาค คิคคอกเบี้ยเอาแต่เพียงรอยละ 10 เท่านั้น ถ้าคนเหล่านั้นร้องโอดโอยโหยหาวฉันก็จะบอกว่านี่เรามั่นกันเองนา ถ้าเป็นคนอื่นฉันต้องคิด 20 บาทถ้วน ในเวลาที่มืตลาคันฉันจะเดินไปตามร้านขายเนื้อวัวหรือหมูแล้วจะชมเชยว่าหมู่น่ากินจริง ๆ นะ เจ้าคนขายหมูก็จะพินอบพิเทาจัดหมูหรือเนื้อมากำลฉันแล้วก็บอกว่าทานเอาไปรับประทานเถอะครับ ฉันจะไปเที่ยวชมร้านขายผักกำลฉันสาคเหลือเกินเก็บมาจากคนใหม่ ๆ ยังงั้วหวานนัก เขาก็จะหยิบเอาผักมาประเคนให้ฉันจนกินไม่ไหวทำให้ฉันทุนคาใจจ่ายลงไป....."

"เกือบหมดเวลาแล้ว" เขาไปลเตือน "ยังอยู่อีกหลายคนที่จะสำมะเลเอี้ยสัมมนา-รับสักหน่อย อ้ายที่เหลือก็เอาไปนอนกายผากแล้วคิคคอกว่าจะเอาเงินไปทำอะไรดี มันก็เป็นความสุขเหมือนกัน"

"กรรมการแบ่งเวลา" เหมือนร้องขึ้นว่า "จะต้องคิดทบทวนให้ฉันด้วย"

"ฉันยังไม่ได้พูดถึงเรื่องเมียบเลย เมื่อฉันมั่งมีถึงขนาดนั้นแล้วแม่สายหยุดจะไปไหนเสียพวกเกลอก็จะได้ค้อมหมี่พืมน้อกว่าระหนึ่ง ฉันจะได้ยงขนาดนามกลับเลยทีเดียว พวกนายอำเภอนายตำรวจและปลัดอำเภอก้ให้กินวิคโก้ชาคสำหรับพวกเกลอเพียงแต่เหล้าโรงเท่านั้นพอแล้ว...."

"ซูระ" เขาหนุร้องขึ้น "ถ้าซาไปกินของเอ็งขายอมตายเสียคึกว่า....."

"ซาจะไปกินของเอ็งทำไม?" เขาไปลหัวเราะเยาะเย้ยหยัน

"เอ็งจะต้องเข้าใจว่าพวกนี้เขามีเงินเหมือนเอ็ง" เขาไปลร้องขึ้น

"กูจะไปบอกแม่สายหยุดเขาว่าอ้ายเหมือนเอ็งชื่อเขามาเกลือกกลั้วกับริมฝีปากอันแปดเปื้อนของเอ็งในวงกะแซ แม่สายหยุดเป็นเศรษฐีนี้....เขาจะมายุงกับเอ็งทำให้มันเสียราศี....." เขาหนุย้ำ

"เอาเถอะ" เขาเหมือนกล่าวต่อไป "พวกเอ็งมันฝ่ายค่าน เอ็งก็จะต้องหาเรื่องมาปัดแข้งปัดขาคันแข่งพันชาอยู่เรื่อยไป และ ในคืนเลี้ยงใหญ่ในวันแต่งงานของซากับสายหยุดเรื่องมันก็จะตองเกิดขึ้นแน่ ๆ พวกเอ็งจะต้องมาพาคาเล็กทานอยบางคาโตกบางคาละหอยบางอ้ายบางคนก็จะโซลกเพลง-ทาคดอมขึ้นมาให้เมียบซาเห็นใจเห็นอก ซาก็จะหยิบแก้วเหล้าขึ้นมาสาคหน้าเอ็ง....เอ็งก็จะสู พวกคนโธของซาจะรุมกันเขามาจะชอมเอ็ง....ซาฉันจะห้ามไว้แล้ว"

ก็บอกแก่คนไข่ว่าอย่าไปทำมันเลยมันเมา....ฝ่ายแม่สายหยุดก็จะกอดข้าไว้แน่นด้วยความกลัว"

"เขาไปลกรรมาการ.....เคาะกะเอาไปก และยกมือขึ้น

"เวลาหมดแล้ว.....ข้าแถมให้เองไปตั้งนาน"

"ข้าบางละ ข้าดีขึ้นมาบางละ " เขาทูลร้องขึ้น "ข้าไม่เหมือนไอหมอนั้นหรอก ข้าจะไม่ยอมเป็นเศรษฐีหน้าเลือดเป็นอันขาด งานชั้นต้นของข้าก็คือการ "พัฒนาการ" ทองถิ่นอันกว้างของเราให้มันงามน่ารัก ข้าจะสร้างโรงเรียนขึ้นให้ชื่อว่า "สายหยุดวิทยาคาร" เป็นที่ระลึกถึงเมียของข้า แล้วสร้างโรงพยาบาลให้ชื่อว่า "มูลนิธิสายหยุดพยาบาล" เรียมไหมละ ? ในด้านความสำราญบานใจ ข้าจะซื้อเรือหรือว่าจ้างให้เขาต่อในกรุงสักลำหนึ่ง เป็นเรือที่ใช้ใบก็ใช้ได้ใช้เครื่องจักรก็ได้ มีห้องนอน 2-3 ห้อง และห้องน้ำสั๊ก 4-5 ห้อง ในเรือจะมีบิลเลียด...."

"ในเรือมีบิลเลียดไม้ไค้-อะฮ่า อ้ายโง่งให้เรือใหญ่เท่าใหญ่มิได้....."

"เมื่อเวลาชาติบิลเลียดกับสายหยุดปากของข้าก็จะตะโกนสั้น-เฮ้ย อ้ายเหมือนวิศกีสำหรับข้าแล้วเอาชีชาโนมาให้สายหยุดควย-เจ้าก็จะตองรองครับ-ครับ-แล้วเอ็งก็หายเข้าไปในห้องเคบิน แล้วรินเหล้าออกมา เอ็งมันไม่รู้จักเหล้าเคยแตกแตกเหล้าโรงแล้วเอ็งก็รินผิด ไปรินเอาบรันตีมาให้ข้าและรินวิศกีมาให้สายหยุดเขา ข้าสองคม ๆ กู-สักครู่ข้าก็โกรธ เคยเอาเหล้าสาคนหน้าเอ็ง"

นอกจากปากจะสัมนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันแล้ว มือของเขาทูชนิตที่เรียกว่าปากว่ามีอติง ซึ่งเคยตัวมานานแล้วก็สคค่น้ำตาลเมาโครมเข้าไปที่ใบหน้าของเขาเหมือน ทำให้เขารองล้นออกมาเหมือนวัวร์อง

"อ้ายหนู-อ้ายหนู มึงกล้าทำกูอย่างนี้ ?"

ทุก ๆ คนยืนขึ้นเมื่อเหตุการณ์ในวงสัมนาได้เปลี่ยนแปลงไปเสียแล้ว เขาเหมือนปรีเข้าจะไปจะเตะเขาหนูเสียให้ได้ ทำให้เขาหนูซึ่งไวเหมือนปรอทรีบตุลลุกขึ้นเสียดก่อน หลายคนได้เข้ายึดคู่วิวาท เขาหนูลุกขึ้นควยเสียดแกมหัวเราะ

"เมื่อตอนมันมีเงิน-มันจะเอาเหล้าสาคนหน้าฉัน" เขาว่า "พอฉันมีเงินขึ้นมาบ้างฉันก็ต้องสาคนหน้าบาง อ้ายจะมาลบลายคนจนอย่างฉันนะมันมิได้ เงินนะมันมีด้วยกันทุกคน นอกจากใครจะรวยอันรวยหลังเท่านั้น เคียวนี้ขามีแล้ว มาปลดอยฮ้ายเหมือนมา"

"ฉันว่า เราสัมนากันสนุก ๆ คิดว่าแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันไม่ใช่ว่าจะมาแลกหมัดแลกมวยหรือแลกศอกแลกเขากันจริงไหม นั่งลงเสียดเอะพอหนุ่มน้อย แล้วจะได้สัมนาหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันต่อไป"

"ฉันบ้างละ" เขาโผล่ร้องขึ้น "โอ ถ้าฉันมีเงิน แน่ฉันจะต้องให้เมียของฉัน มีอำนาจเต็มในเรื่องการเงิน จะให้แม่สายหยุดแกเก็บไว้ 2-3 ล้าน แกก็จะได้ไม่ยุ่งกับเรื่อง ของฉันถูกไหมละ? ฉันก็จะไต่ทองเหี่ยวไปตามอำเภอใจ และการที่จะทองเหี่ยวไปไต่ตามอำเภอ ใจนะมันหาได้ยากนัก ฉันจะสร้างอาคารสงเคราะห์ไว้สำหรับหนูตัวน้อย ๆ พอเอาครอบครัวเข้า มาอยู่ฉันให้สุขสำราญใจไปเสียทีเดียว แต่นั่งหนูตัวเล็ก ๆ ฉันก็เห็นจะต้องพุดกับเหมือนเขาของฉัน ต้องขอขมาลาโทษ เวลานั้นลูกสาวของเหมือนซึ่งเป็นลูกตึกแม่ ก็มีอายุย่างขึ้น 15 แล้ว ฉันก็จะจัด แต่งพ่อกับแม่ใหญ่ก้านั้น เขาไปจัดการสุขอ ที่แรกฉันบอกให้สองหมื่นก่อนกับทองสองหีบทองรูปพรรณ ตางหาก ไม่ให้ ฉันให้ 5 หมื่น ยายฉันเมียพ่อดีเหมือนเป็นคนตาโงกเงินอยู่แล้วก็รับศาลีศาลาน ยกให้... แตว่าเจ้าเหมือนนะมันคงจะโกรธฉันแน่ นอกคืดหยศฉันอยู่ตลอดเวลา ฉันก็จะเร่งไปทาง เจ้าหนูแล้วเอาเงินยัดเยียดใส่มือเจ้าหนูไปสัก 2 พัน ขอให้คอยคุ้มกันฉัน และคอยตรวจตราฉัน เหมือนเป็นยามรักษาชีวิต ถ้าได้โอกาสเมื่อไรมาเจ้าเหมือนเสียได้ก็จะดี"

ยังไม่ขาดคำของ เขาโผล่ก็รีบเสียวัวะวะก็ดังปรากฏขึ้นมา ทุก ๆ คนตกตะลึงพริ้งเพริด ในเมื่อเขาเหมือนกระโดดเขาเตะเขาหนุอย่างจังในเวลาที่กำลังนั่งฟังเพลิน ทำให้เขาหนุหงายหลัง ไปอย่างไม่เป็นท่า เขาเหมือนกระโดดออกไปทาง

"มันเป็นภานิตของคนมานนอกอย่างเรา" เขาว่า "ภานิตของเราก็คือว่า ถ้ารู้ว่าใครจะ แอบทำร้ายเรา-เราจะตองเอามันเสียก่อน"

เขาหนุคืนสะบักจากการบีบคั้นของเขาไป

"เอ็งมันก็อายหมาดอบกัศรรวมคาเท่านั้นเอง"

"แต่เอ็งเอาเหล่าสาวหน้าซำก็ยังไม่... ถูกละ เราสัมพันธ์กัน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิด เห็น แต่ทำไมเอ็งยังสาครซำจริง ๆ ไค้ และเมื่อเอ็งเอาเหล่าสาวหน้าซำจริง ๆ ไค้ ซำก็จะตอง เตะเอ็งไค้เช่นเดียวกัน"

เขาโผล่ยกมือขึ้นโบกซ่า ๆ แล้วกล่าวอย่างเนิบ ๆ

"อายเรื่องความรักนะ เป็นสัญชาติญาณอย่างหนึ่งของมนุษย์ เมื่อไค้ลูกสาวของเหมือน เขามาแล้ว ใจมันก็กำเริบเสิบสานขึ้นมา หากไค้ลูกของพ่อไปไค้ขึ้นมาอีกเสียเท่าไรก็ไค้มันเสียไป"

"อะ อายนะ" เขาโผล่ร้องขึ้นควยเสียวอันคุ้น "ฉันเป็นกรรมการและกัเท่า ๆ กับ ว่าเป็นประธานในที่นี้ - ไม่ควรเลยที่จะเอาเรื่องของฉันเขาไปเกี่ยวของควย--"

เขาโพล้งไม่ยอมฟังเสียง

"บังคับอะไรนะ พอบังคับกันได้" เขาโพล้งชดทะแซเข้าไปอีกจนเกลี้ยงกะลา "อายคนเราจะบังคับสัญชาติญาณะบังคับไม่ได้เด็ด ๆ"

"ก็คนอื่นสิ" เขาไปลโกรซจนตัวสั่น "หมุ่หมาอะไรก็บังคับได้--"

"อะ อียาพูดเช่นนั้น - จริงอยู่ฉันมีแม่สายหยุดเป็นเมียอยู่ทั้งคนเป็นเมียหลวงแบ่งเงินให้แล้วเป็นสีกเป็นส่วน ใครจะนาฎยืมมาจำหน่ายงานก็จะตกเขาในอำนาจของแม่สายหยุด เงินของฉันยังมี ฉันจะสร้างบ้านให้เทาจนผู้วาราชการที่เคียว ให้ลำพูนอยู่กับพุ่มลูกของพอไปลฉันจะกอดลำพูนไว้เบื้องชายและจะกอดพุ่มไว้เบื้องขวา ฉันจะเลี้ยงนกเขาและปลุกบอนในเวลาเช้า ๆ จะฟังเสียงนกเขาซันกลุ่มทั้งนุ่นทั้งคู้ทั้งว่าหน้องเกี้ยวพาราสี บอนจะโหว่สีต่าง ๆ ของมันเป็นหลาย ๆ สี เวลาที่ฉันจะมองดูกระดูกบอนเห็นดินมันแห้งแสดงว่าเด็กไม่ได้รคน้ำ ฉันจะเรียกมันเข้ามาใกล้ ๆ แล้วกรมน้ำไปควยเทาในทันที"

เหมือนกันอีกอย่างว่านั่นแหละ เทาไวเทากับคำพูดเขาโพล้งผู้สัมนาได้วาดเทาไปถูกลีซางของเขาไปลเขาโดยแรง

"มึงตายเสียเถอะ" เสียงเขาไปลครางขึ้นเหมือนเครื่องยนต์คราง "อย่าอยู่เลยอ้าย บัดขบ....."

เขาไปลวิ่งเขาไปหยิบไหหน้าหุ่มพรวกเขาไปกลางวงสัมนา ไทแตกน้ำที่ในไหไหลนองออกมา เขาหุ่มมีความพยายามเขาเหมือนอยู่แล้วเป็นหุน เขายกหัวว่างบนเทาไฟ หุ่มหัวเขาเหมือนในทันที

"นี่อะไรกัน นี่อะไรกันเล่า?" เสียงใครคนหนึ่งร้องขึ้น

เขาหุ่มกับเขาเหมือนกำลังกอดปล้ำและฟัดกัน เขาไปลกำลังขึ้นมวยพรมสีหน้าแล้วก็ล้มหอกโมซศักดิ์ กำลังร่ำมวยอยู่เพ็ดคเพ็ดน กระบอกทะแซในมือของเขาโพล้งก็ฟาดลงมาในฉับพลันทันทีเขาซกที่หนึ่งแต่นิด ตะตามอีกครั้งก็ผิดไปอีก นักมวยทั้งคู่เขากอดกันไว้

"โฮ ไปล-" โพล้งกระซิบในเวลาที่เขาออกกัน

"อายฝันรก ไม่ตองมาพูด"

"เราพูดเล่นหัวกันนะ มันเป็นเรื่องสมมุติเรื่องฝันทั้งเพแล้วมันเรื่องอะไรที่เราจะมาวิวาทต่อบตีกัน....."

"พูดเล่นยังไม่ได้อีก" เขาไปดพยายามจะเช็ดศอกไปตามใบหน้าของเขา โพล่ง
 "ตำรวจมา-ตำรวจมา" เสียงโศกเสียงหนึ่งร้องขึ้นในระยะที่พอได้ยิน
 "นั่นเสียงอะไร" เขาโพล่งร้องขึ้น "ตำรวจมา-ตำรวจมา....."

ทุก ๆ คนผงกหัวของเขาขึ้น หนุ่ยการชกมวยไทยและมวยปล้ำไวซ์วคราว ที่ป่าสะแก
 ตึกศาลากลางนาที่เอาไว้วัดศพเขาเห็นคนตะคุ่ม ๆ วิ่งฝ่าป่าสะแกมา เขาหนุ่ยไม่ยอมงุ่มงามต่อไป
 แล้ว รับกระโศกเขาหาตนศาลและตายเคี้ยวขึ้นไปตามพะอง เขาเหมือนวิ่งเขาไปยังตนศาลอีก
 คนหนึ่งแล้วตะเกียกตะกายขึ้นไปถึงยอดจนได้ โดยไม่กลัวสิ่งที่แกเกลียดกลัวที่สุดในชีวิตนั่นคือตุ๊กแก
 ที่วิ่งกันเกรียวกราว

เหลือแต่เขาโพล่งกับเขาไปลเท่านั้นที่ยังเก้งก้างอยู่ เขาถูกตะครุบตัวไว้ได้ โดยกำนันกับ
 ตำรวจโดยละม่อม

กำนันเดินไปที่ใต้ตนศาลและแหงนหน้าขึ้นไป

"ลงมา เสียหนุ...ลงมาให้จับเสียดี ๆ"

"ไม่" เขาหนุ่ยตอบ

"เหมือน ลงมาให้เจ้าหน้าที่จับเสียดี ๆ" กำนันกล่าวต่อไปอีก

"ฉันมีเสรีภาพ....." เขาเหมือนตอบ "ไม่มีกฎหมายอะไรที่ห้ามไม่ให้คนขึ้นตนศาล"

"นอกจากกระโศกลงมา..." เขาหนุ่ยผสม

มันก็เกิดเป็นปัญหากฎหมายขึ้นมาว่า เขาจะขึ้นตนศาลไปจับผู้ต้องหาอย่างไรได้ เพราะ
 ทั้งกำนันและตำรวจขึ้นตนศาลไม่เป็น...พลตำรวจอีกผู้หนึ่งถอดเสื้อออกนำท้าวว่าจะขึ้นตนศาลได้ แต่
 ขึ้นไปได้ครึ่งเดียวเขาหนุ่ยก็ตัดพะองขาดพร้อมควยหัวเราะอย่างมีชัย

กำนันหันมาทางโพล่งและไปล

"รู้ใหม่ว่านิคมกฎหมาย กินกะแซและกอการวิวาท"

"กฎหมายลาลัมัย" เขาโพล่งร้องขึ้น

"เก็บภาษีเอาซี กำนัน" เขาไปลหัวเราะ

"ตามจริง ๆ เอะ มันเรื่องอะไรจึงวิวาทกัน ?" เจ้าหน้าที่ตำรวจถามขึ้น

"ลัมัยนา-" เขาโพล่งบอก

"อะไรกันสัมภาษณ์-เสียงดังเหมือนกะสวคมนตรี"

"ก็เอามาจากคำสวดมนต์นั่นแหละ เขามีบุญจิตไว้มั้ " เขาไปล่ตอบ

"แล้วทำไมจึงถึงกับวิวาทกัน"

"เพราะความคิดเห็นไม่ตรงกัน"

"เกี่ยวกับอะไร ?"

"เกี่ยวกับปัญหาเงินลวท"

"ถูกั้" กำนันร้องขึ้นและเดินเขาไปยังโคนตาลแกะตะเบ็งเสียงถามควยเสียงอันดังเต็มที
 "นายเหมือนกับนายหนูจะลงหรือไม่ลง"

"เรามีเสรีภาพในการพูดการเขียนคิดและโฆษณาจะกำนัน" เขาหนูพูดร้องขึ้น "กับอาย
 การกินเล็ก ๆ นอยอย่างนำตาลเมาอย่างนี้ทำไมจะตัดเสรีภาพกัน กำนันจะจับผมก็คอยอยู่กั้แล้วกัน
 แล้วกราบละครับ ขวยส่งขาวไปให้เมียผมควย เขาจะได้เอาขามาส่งผม-หรือไมกำนันก็โคน
 ตนตาลเอากั้แล้วกัน.....สวัสดี"

เรื่อง ซาเกาะ

คำถามเพื่ออภิปราย

1. ผู้เขียนใช้กลวิธีการเล่าเรื่องแบบใด
2. ผู้เขียนใช้กลวิธีการสร้างฉากแบบใด ส่วนใหญ่ใช้ฉากแบบใด
3. ข้อขัดแย้งตอนต้นเรื่องที่ทำให้เรื่องดำเนินไปสู่จุดสุดยอดมีอะไรบ้าง
4. ซาเกาะ ตัวเอกของเรื่องเป็นสัญลักษณ์ของสิ่งใด
5. พฤติกรรมของตัวละครต่อไปนี้ไหลลื่นต่างกันอย่างไร และให้ข้อคิดแกผู้อ่าน
ต่างกันอย่างไร จงอภิปราย
ก. เป้เรื่อง ข. ซาเกาะ ค. ฮะยีชะ
6. ซาเกาะจบเรื่องแบบใด เหมาะสมหรือไม่
7. การให้ไพศาลตัวละครรองเป็นผู้เล่าเหตุการณ์ซาเกาะ มีผลดีกว่าจะให้เป้เรื่อง
ตัวละครผู้เป็นเจ้าของเรื่องเล่าเองอย่างไร
8. การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นแก่ตัวละครต่าง ๆ เป็นอย่างไรบ้าง การเปลี่ยนแปลงนั้น
สมเหตุสมผลหรือไม่

เรื่อง ยาลิ่ง

คำถามเชิงอภิปราย

1. ผู้เขียนใช้กลวิธีการเปิดเรื่องแบบใด
2. จุดสนใจที่ชักจูงให้อ่านอยากติดตามเรื่องคือ เหตุการณ์ใด
3. ข้อขัดแย้ง หรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นแก่บาง ตัวละครสำคัญคืออะไร
4. บาง ยง และก๊กปี มีความสัมพันธ์กันอย่างไร
5. ความรู้ที่ได้จากเรื่องนี้เกี่ยวกับขนบธรรมเนียม และ วัฒนธรรม ของชาวกะเหรี่ยง
มีอะไรบ้างจงอธิบาย

6. ความสามารถพิเศษของบางคืออะไร การที่ผู้เขียนสร้างเหตุการณ์ให้บางใช้ความสามารถพิเศษที่มีอยู่ของบาง แล้วผลร้ายตกกับเมียบางเอง ท่านคิดว่า ผลนี้เหมาะสมหรือไม่
7. จุดสุดยอดของเรื่องนี้อยู่ตอนใดของเรื่อง
8. จงสรุปเค้าโครงเรื่องย่อ ๆ และ แนวคิดของเรื่องนี้มาพอสังเขป

เรื่อง ระหว่างคุณกับวัด

คำถามเพื่ออภิปราย

โครงเรื่อง

1. เรื่องนี้เสนอข้อขัดแย้งที่สำคัญประการหนึ่ง ข้อขัดแย้งนั้นคือสิ่งใด ข้อขัดแย้งนั้นตัวละครผู้ประสบปัญหาแก้ปัญหาได้อย่างไร
2. ผู้เขียนบรรยายให้เห็นข้อขัดแย้งอย่างสมจริงสมจังอย่างไร ด้วยวิธีการเสนอปฏิกิริยาของตัวละคร บทสนทนา บทบรรยายความคิดตัวละคร หรือใช้ทุกอย่างผสมกัน
3. โครงเรื่องที่ไต่พบย่อย ๆ จะต้องประกอบด้วย ตัวละครสำคัญ อุปสรรค และ เป้าหมายที่หวังจะไปให้ถึง ใครเป็นตัวละครที่สำคัญในเรื่องนี้ ตัวละครสำคัญคิดว่าอะไรเป็นเป้าหมายของเขา มีอุปสรรคอะไรที่จะทำให้ตัวละครไปไม่ถึงเป้าหมายบาง ตัวละครสำคัญสามารถบรรลุเป้าหมายได้หรือไม่

ตัวละคร และการให้บทบาทตัวละคร

4. เราดูเรื่องราวอะไรเกี่ยวกับลอยบ้างในย่อหน้า 1-4
5. ผู้เขียนสร้างเหตุการณ์ให้เห็นว่าลอยเปลี่ยนแปลงอย่างสมจริงสมจังเพียงใด
จงอภิปราย

- จาก
แนวคิด
6. ตัวละครเช่นเทพมีประโยชน์แก่เรื่องนี้เพียงใด เหตุการณ์ตอนใดของเรื่องที่ทำให้รู้ว่า ทัศนะของเทพมีต่อดอยเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี
  7. ทำไมจึงใช้ฉากหมู่บ้าน คุณ วัด ถ้าใช้สถานที่อื่นแทนจะได้อะไรหรือไม่
  8. ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายที่จะเสนอแนวคิดแก่ผู้อ่านในเรื่องใด จงย่อแนวคิดของผู้เขียนให้เหลือ 1 ประโยค

เรื่อง คุณปลัด

คำถามเพื่ออภิปราย

1. ปลัดเคสต้องการสิ่งใดในตอนต้นเรื่อง เหตุใดจึงไม่ได้สิ่งที่เขาต้องการนั้น
2. เขาแก้ปัญหาเพื่อให้ได้สิ่งที่ต้องการอย่างไร สำเร็จหรือไม่ หรือกลับเป็นอุปสรรคใหม่ที่ทำให้ต้องแก้ปัญหาต่อไปอีก
3. เรื่องนี้ผู้เขียนจงใจเสียดสีข้าราชการ ท่านเห็นด้วยหรือไม่ กลวิธีการเสียดสีประชดประชัน ผู้เขียนใช้กลวิธีใดบ้าง ยกเหตุการณ์ และตัวอย่างประกอบ
4. มนัสมีกจะสร้างผลของเรื่องให้เป็นไปตามกฎแห่งกรรม "ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว" เรื่องนี้เป็นไปตามกฎหรือไม่ ถ้าไม่เป็นไปตามกฎท่านคิดว่าเป็นเพราะเหตุใด
5. เหตุการณ์ตอนท้ายเรื่องที่คุณเขียนสร้างขึ้นอีกชุดหนึ่ง ให้ลีเกทำของหายแล้วมาขอความช่วยเหลือจากเจ้านาย แต่ไม่ได้รับความช่วยเหลือ เหตุการณ์นี้เป็นประโยชน์แก่เรื่องอย่างไรบ้าง
6. เรื่องนี้ ผู้เขียนใช้กลวิธีบรรยาย พรรณา มากกว่าสนทนา หรือใช้สนทนามากกว่าบรรยาย พรรณา กลวิธีแต่ละอย่าง มีประโยชน์แก่เรื่องในแง่ใดบ้าง จงพิจารณาอีก 2 บท

เรื่อง เจ้าพระคุณ

คำถามเชิงอภิปราย

1. คนในชนบทมีอุปนิสัยอย่างไร
2. เมื่อผู้เขียนให้ทัศนะเกี่ยวกับอุปนิสัยของคนชนบทว่า เป็นอย่างไรแล้ว ผู้เขียนสร้างตัวละครแบบเขาเหมือน เขาหนู เพื่อให้แสดงพฤติกรรมใด และผลของพฤติกรรมนั้นดีหรือร้ายอย่างไร
3. ทำไมเขาหนูและเขาเหมือน จึงเลิกที่จะแข่งขันกันในเรื่องอาชีพ
4. ข้อขัดแย้งที่สำคัญของเข่าหนู และเขาเหมือนคือสิ่งใด
5. การสร้างตัวละครประกอบเช่น โทน ให้มาเกี่ยวข้องกับเขาหนูนิดหน่อยมีประโยชน์แก่เรื่องอย่างไร
6. วิธีการแก้ปัญหาของเข่าหนู และเขาเหมือนทำอย่างไร สมจริงเพียงใด
7. ตัวละครประกอบเช่น เขาโพล่ง มีความสัมพันธ์กับเข่าหนูเขาเหมือนอย่างไร การมีเขาโพล่งช่วยให้เรื่องมีรสอย่างไร
8. ผลของเรื่อง หรือผลอันเนื่องมาจากพฤติกรรมของเข่าหนูและเขาเหมือนให้แง่คิดแก่ผู้อ่านในเรื่องใด

เรื่อง ชิงฉี่

คำถามเพื่ออภิปราย

1. กลวิธีเล่าเรื่องนี้ต่างจากเรื่อง ซาเกาะ และ เรื่องระหว่างวัดกับคุกอย่างไร จงอธิบาย
2. การให้ชูคุมโทเป็นผู้เล่าเรื่อง เป็นผู้รู้เห็นที่มาของศพที่อยู่เบื้องหน้า ให้ความน่าเชื่อถือ และความเป็นจริงเป็นจริงแก่ผู้อ่านเพียงใด

3. จาวน้อย หรืออายน้อย นักโทษมีความสามารถพิเศษทางใด ความสามารถพิเศษนี้ ผู้เขียนใช้ประโยชน์แก่เรื่องเพียงใด
4. นอยกับบางมีความสัมพันธ์กันอย่างไร
5. นิตยพัท้วเข้ามาสัมพันธ์กับนอยและบางเพราะเหตุใด
6. เพราะเหตุใดนิตยจึงฆ่านอย และเหตุใดบางจึงฆ่านอยตายที่ไหน เพราะใคร
7. จงสรุปเค้าโครงเรื่องย่อ ๆ ของเรื่องนี้ว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร ใครทำอะไรที่ไหน อย่างไร

เรื่อง สีดา

คำถามเพื่ออภิปราย

1. ประดิษฐ์มโนภาพในเรื่องนี้อย่างไร
2. สีดาในเรื่องนี้มีบทบาทอย่างไร
3. ใครเป็นผู้รื้อเรื่องราวของสีดาที่ดีที่สุด เพราะเหตุใดเขาจึงเป็นผู้รื้อเรื่องราวของสีดาเป็นอย่างดี
4. เรื่องนี้ให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องการสลักตัวหนังสือให้ดังอย่างไร
5. ความเชื่อเกี่ยวกับความซึ้งของไสยศาสตร์ที่ปรากฏในเรื่องนี้ ท่านเชื่อหรือไม่

จงอภิปราย

6. ผู้เขียนใช้กลวิธีการเปิดเรื่องและปิดเรื่องอย่างไร ขอความตอนปิดเรื่องตอบคำถามผู้อ่านในเรื่องใดบ้าง

เรื่อง จับตาย

คำถามเพื่ออภิปราย

1. การให้ฉัน ผู้เป็นตัวละครตัวหนึ่งที่มีส่วนร่วมในเหตุการณ์เป็นผู้เล่าเรื่องเหมาะสมเพียงใด ให้ความน่าเชื่อถือแก่ผู้อ่านดีหรือไม่

2. โครงเรื่องของเรื่อง จับตาย คล้ายคลึงกับเรื่อง ชิงฉวี ตรงไหน และแตกต่างจากเรื่องชิงฉวีอย่างไร จงอภิปราย
3. ประสิทธิ์ และ พร มีเรื่องขัดแย้งกันด้วยเรื่องใด
4. สกต หรือ ฉันทน์ ซึ่งเป็นผู้เล่าเรื่องมีปัญหาอย่างไร แก้ปัญหาคด้วยวิธีไหน
5. เหตุใดจึงตั้งชื่อเรื่องนี้ว่า จับตาย จงอธิบาย
6. การหน่วงเรื่องใหญ่ผู้อ่านอยากติดตามผลของเรื่องว่าเป็นอย่างไร มีตอนใดที่หน่วงเรื่องใหญ่ผู้อ่านอยากติดตามเรื่องได้ดี

เรื่อง สัมมนาในทุ่งกว้าง

คำถามเพื่ออภิปราย

โครงเรื่อง

1. เรื่องนี้ใช้กลวิธีการเปิดเรื่องอย่างไร
2. การดำเนินเรื่องผู้เขียนสร้างปัญหาอะไรไว้ในตอนคนที่ชวนใหญ่ผู้อ่านติดตาม
3. จบเรื่องแบบใด จบเช่นนั้นเหมาะสมหรือไม่

บทสนทนา

4. บทสนทนาในเรื่องนี้ผู้เขียนเน้นความคิดเชิงจินตนาการ หรือ ความจริง
5. บทสนทนาเหมาะแก่เรื่องหรือไม่

ฉาก

6. ผู้เขียนใช้ฉากเหมาะสมแก่เรื่องหรือไม่
7. การบรรยายฉากใช้วิธีการอย่างไร

ตัวละคร

8. อุปนิสัยของตัวละครชุดเขาเป็นอย่างไร จงอภิปราย
9. คำว่า "สัมมนา" ที่ผู้เขียนใช้ในเรื่องนี้ใช้อย่างปรกติ หรือจงใจใช้ให้เกิดข้อขัด

ความคิด

10. ผู้อ่านใดซอกคิจะไรจากเรื่องนี้ ผู้เขียนจะใช้เรื่องนี้เสียดสีให้เห็นข้อขัดหรือไม่

เรื่องซ้ำหมา

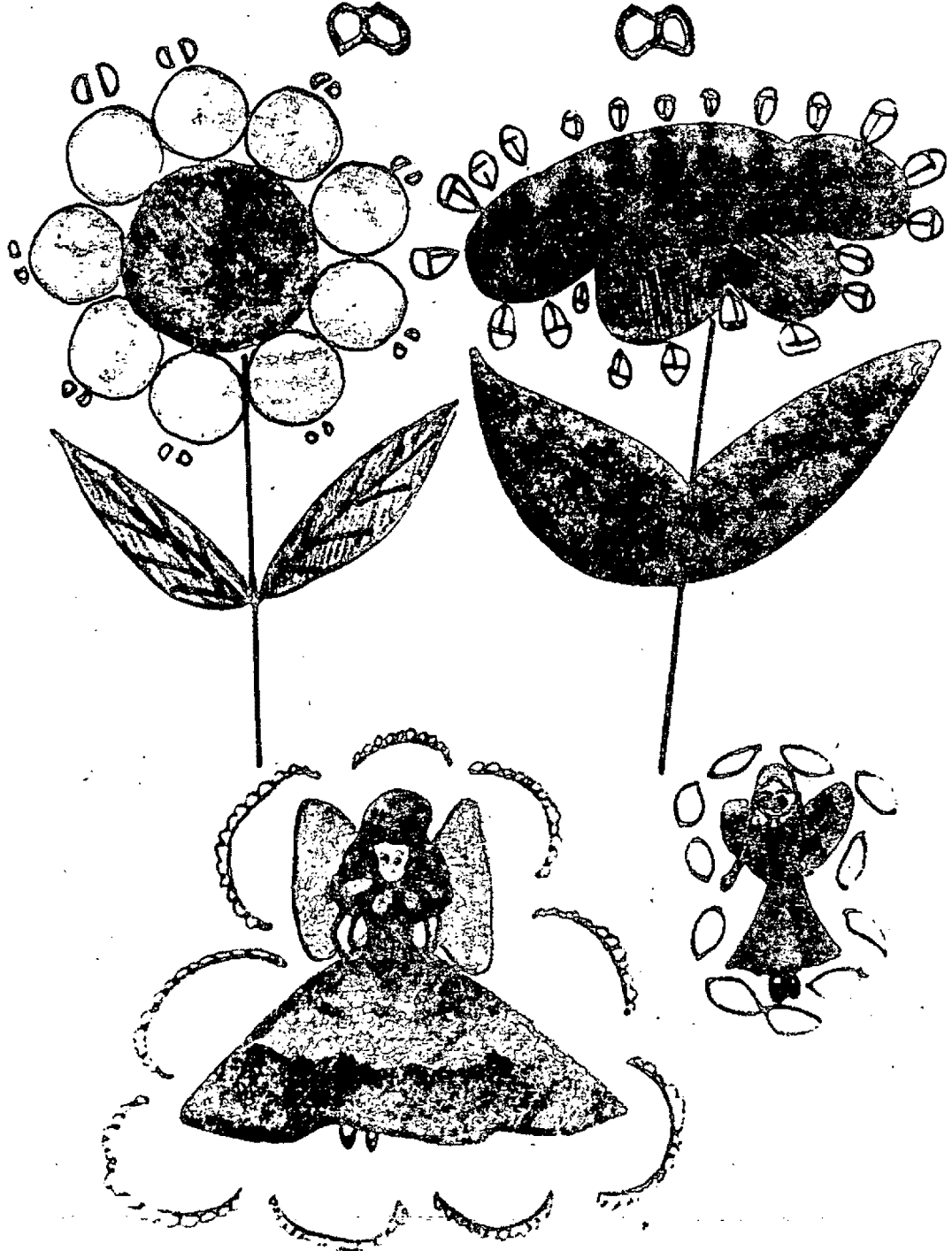
คำถามเพื่ออภิปราย

1. ตัวละครสำคัญในเรื่องนี้คือใคร มีบทบาทสำคัญอย่างไรบ้าง ?
2. การสร้างตัวละครเช่นปราโมทย์ และซ้ำหมาที่นั่นนั้นคิดว่าผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายอย่างไร ซ้ำหมามีบทบาทสำคัญอย่างไร
3. เรื่องนี้มีแนวคิดของเรื่องหรือไม่ ถ้ามีผู้เขียนบอกไว้ตรง ๆ หรือแฝงไว้ที่ใด
4. การสร้างตัวละครให้มีคู่แค้นนั้นเหมาะสมแก่เรื่องอย่างไร
5. เหตุใดปราโมทย์ แผลคนน้องจึงไม่ยอมอยู่บ้านทุ่ง เขามีจุดมุ่งหมายใด เขาทำได้สำเร็จตามจุดมุ่งหมายหรือไม่
6. รัภาภรรยาของปรีดา มีปัญหายุ่งยากเรื่องใด เขาแก้ปัญหาด้วยวิธีใด
7. การจบเรื่องจบแบบใด เหมาะสมหรือไม่

ตัวอย่างงานเขียนเชิงสร้างสรรค์
ของนักเรียนประถมศึกษา

8 นักแห่งเมืองดอกไม้ 8

นัทแห่งเมืองดอกไม้

เรื่องและภาพ

โดย

ท.ญ. ทิพภัสร์ ชมนาค

ท.ญ. อรมาศ พิณชอบ

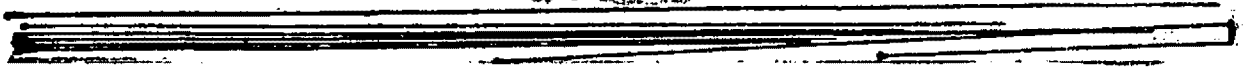
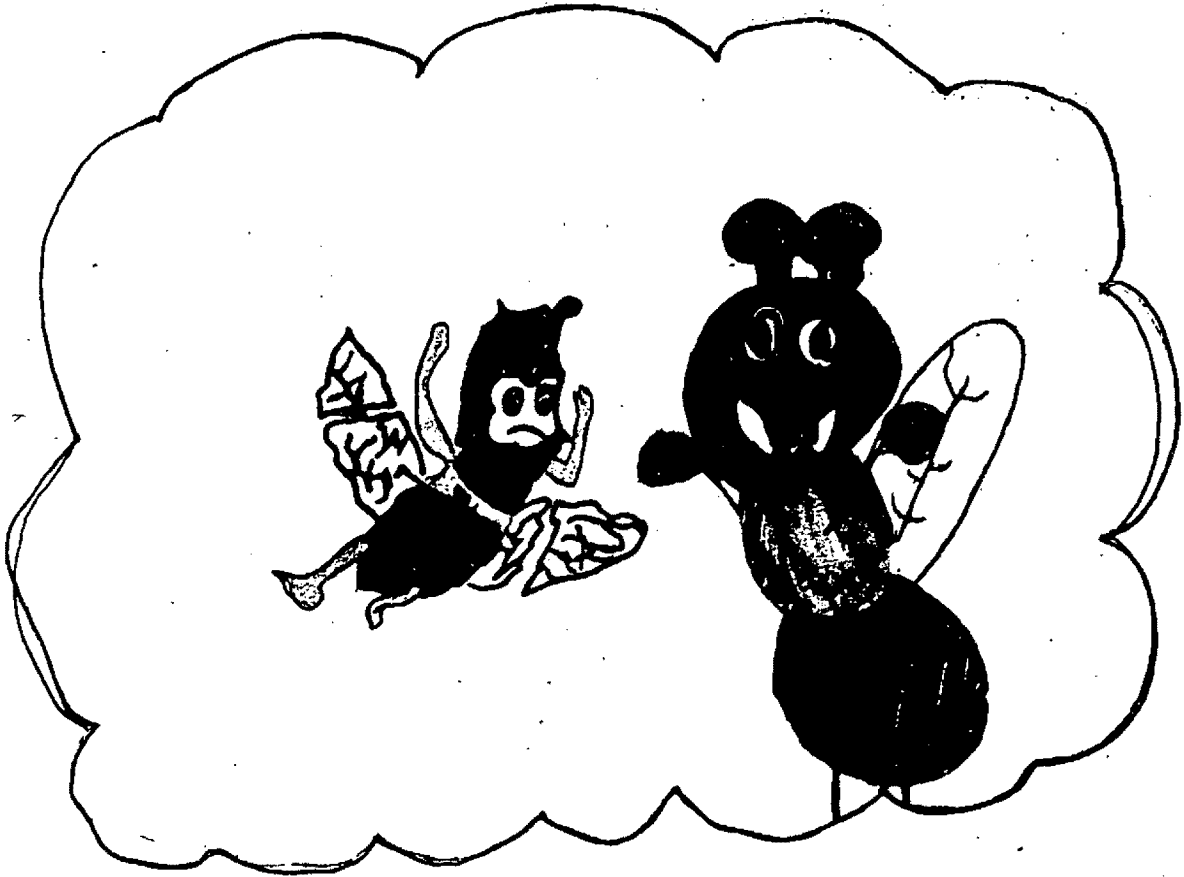
ท.ญ. อภิรดี จุฑะศรี

ท.ช. พิมพ์ เทพมงคล

ท.ช. คมจักษ์ กวรรณสถ

วิชาภาษาไทย

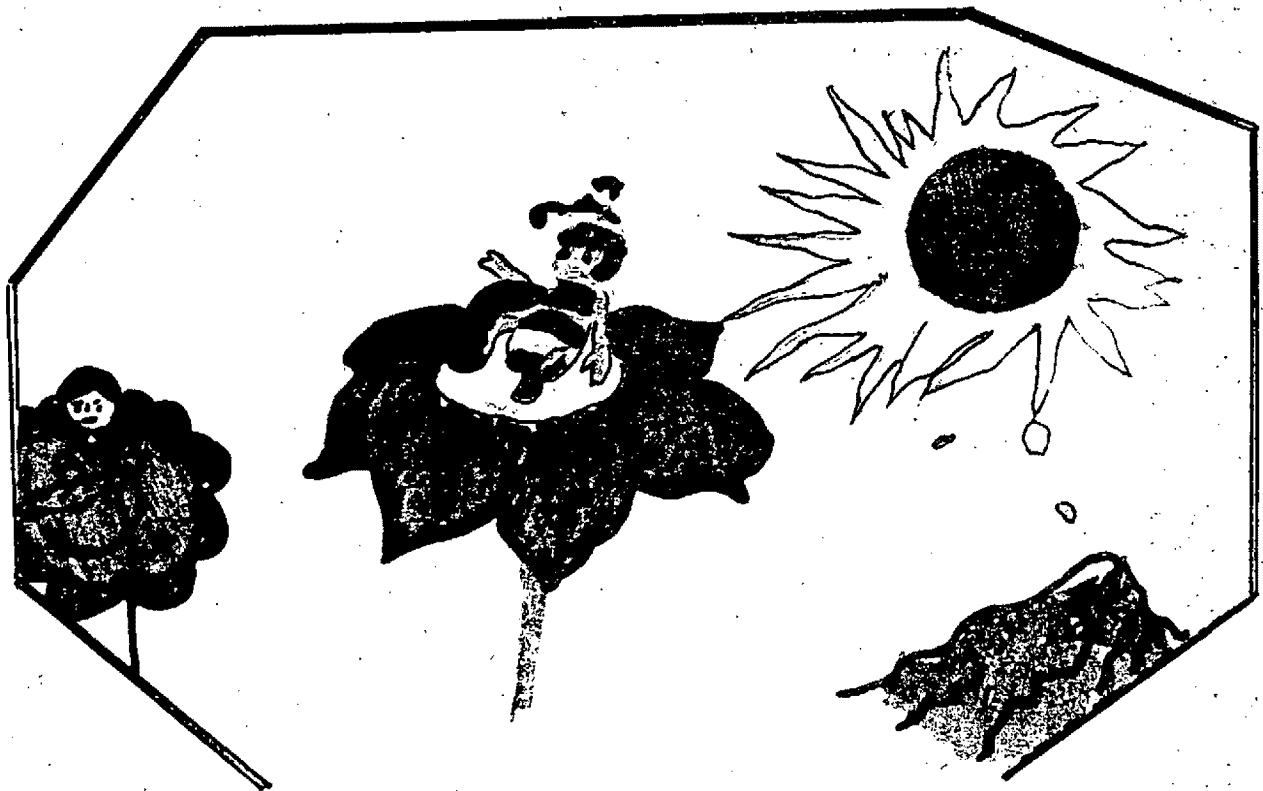
ครั้งหนึ่ง	ยังมี	ฝั่งน้อย
ตัวน้อย	บินมา	หน้าใส
ตัวหนึ่ง	เป็นหัว	หน้าใหญ่
นัทใจ	เคยเห็น	โหมเพื่อน
แม่เขา	ตายแล้ว	น่าเศร้า
แมงเม่า	มันเอา	พันเดือน
คราวนี้	เขามา	เพื่อเยือน
เพื่อนเพื่อน	ในเมือง	ดอกไม้

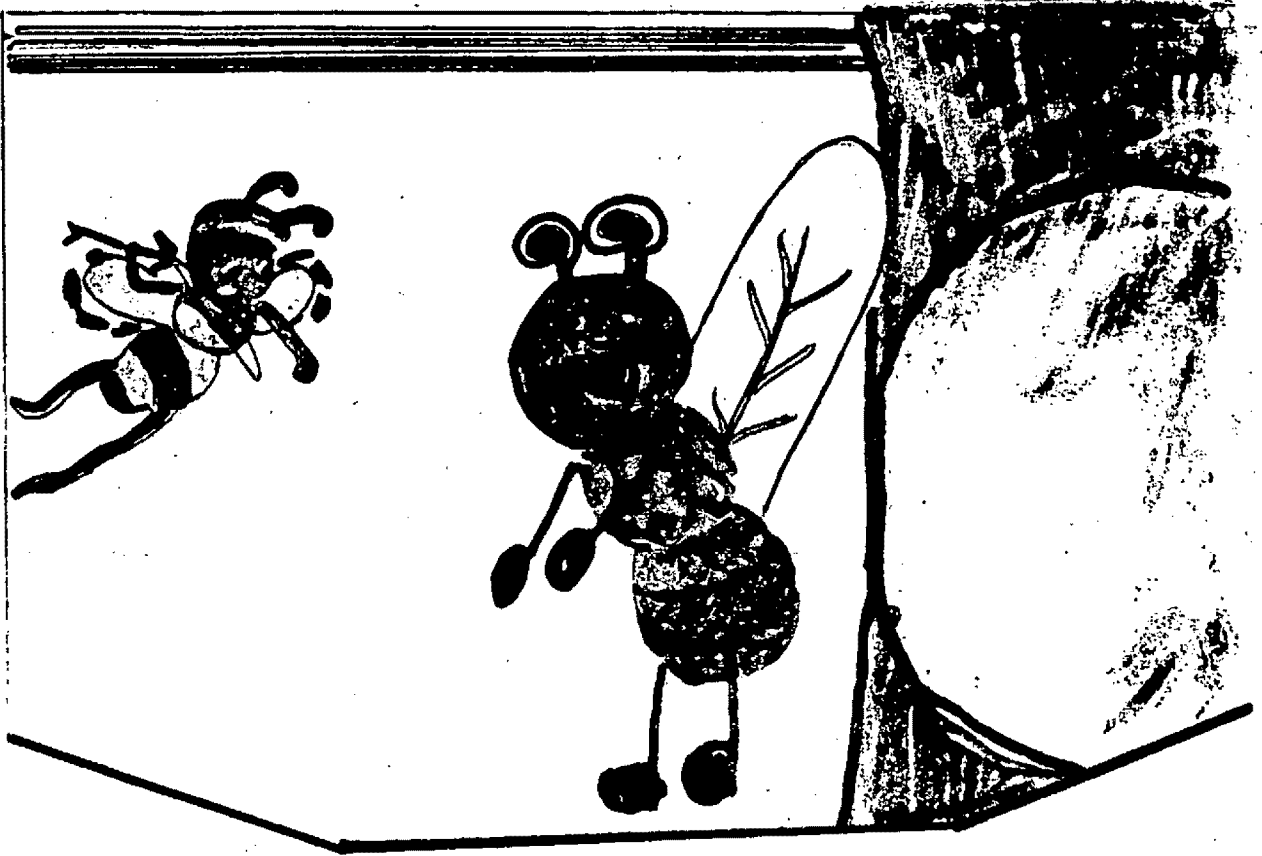

นัทบิน
 กุหลาบ
 เอ๊ะนั่น !
 กลางใจ
 นัทเห็น
 นัทไม่
 นางนั้น
 เพราะว่า

เข้าไป
 ี่เหลือง
 มันดอก
 มีเทพ-
 ก็โบท
 รู้จริง
 หุบโขก
 เมืองนี้

ในเมือง
 อยู่ไหน
 อะไร
 ธิตา
 มือให้
 หรอกว่า
 โศกา
 มีภัย

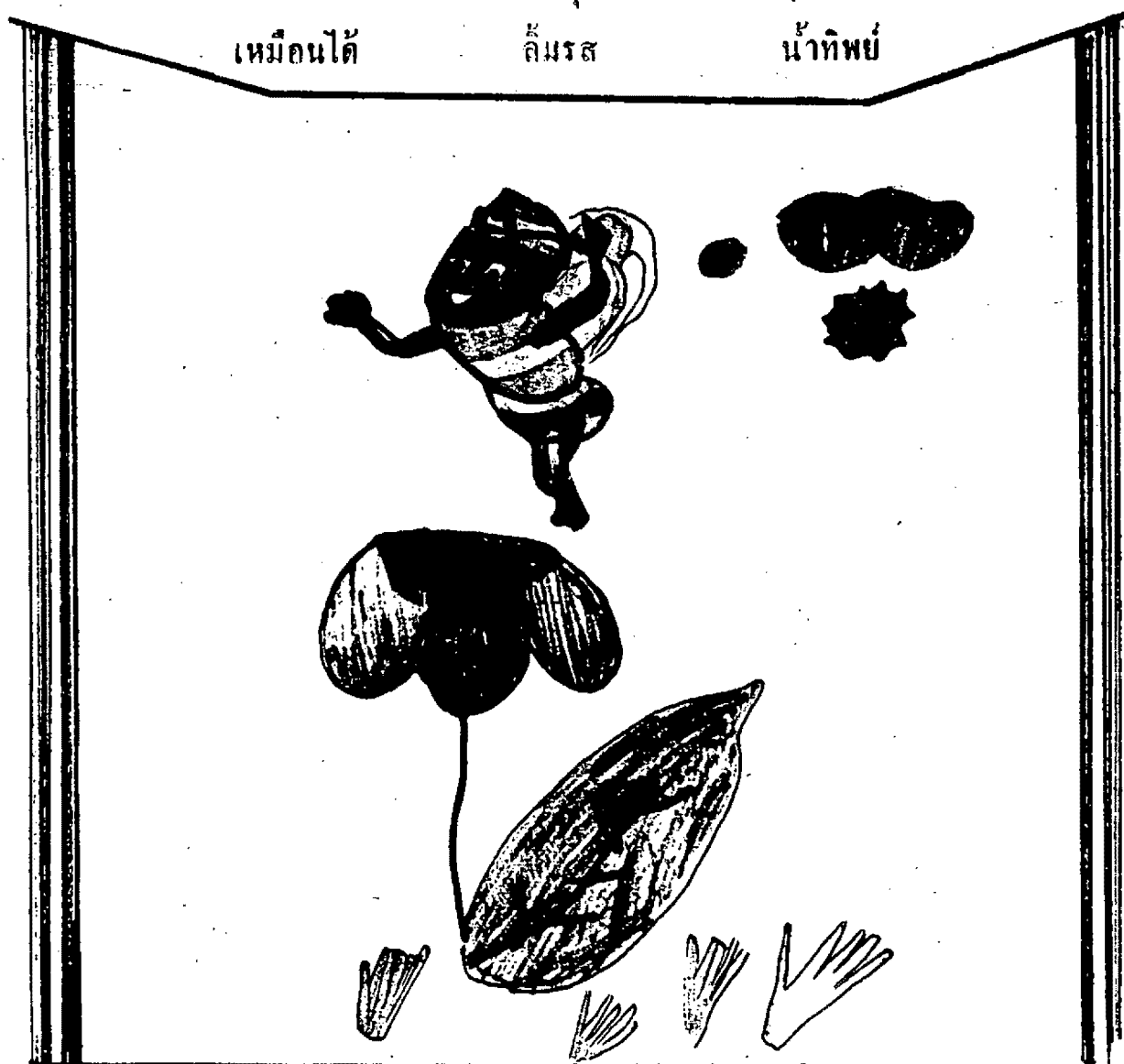

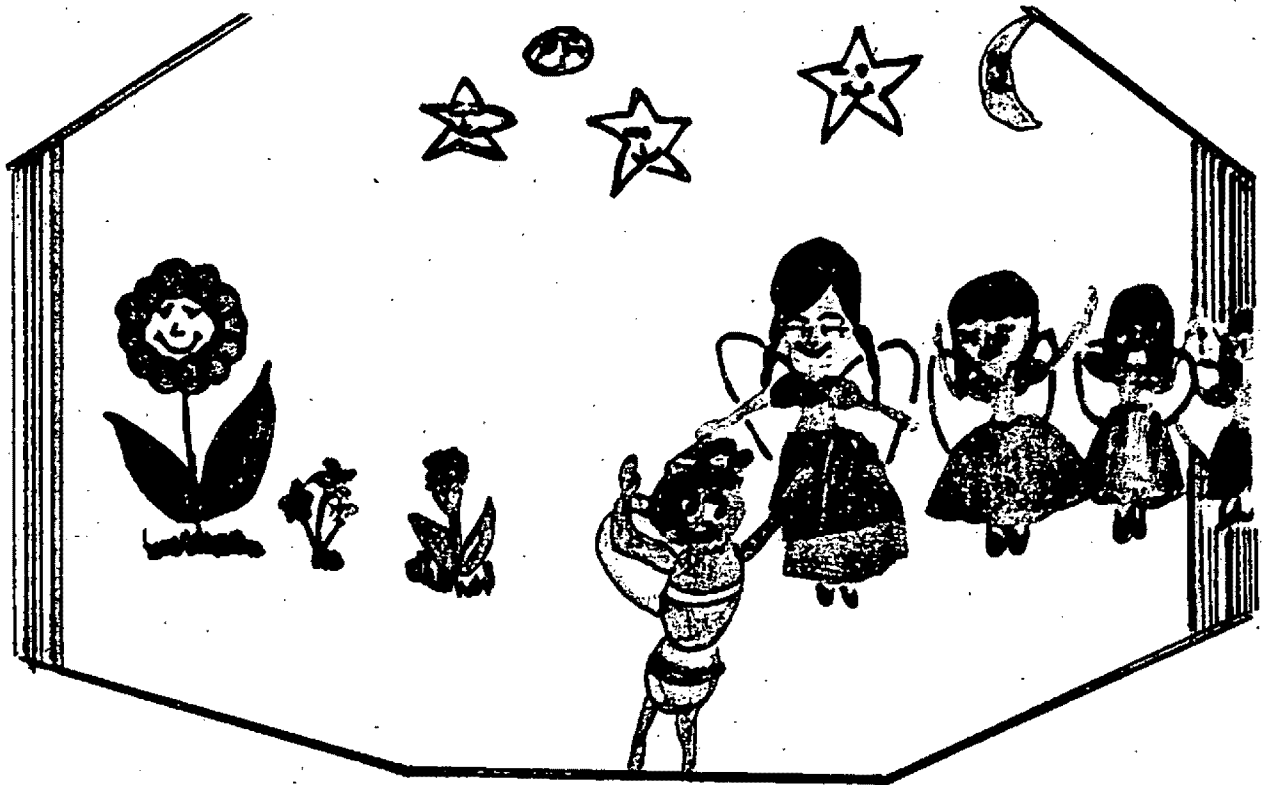

เมืองนี้ มีแมง เมายักษ์
 คอยดัก จับเด็ก เอาไว้
 เพื่อที่ จะได้ เอาไป
 เก็บไว้ เป็นอา- หารมัน
 ขณะนั้น แมงเม่า ออกมา
 นัทธี่ ขวางหน้า ไม่ทวน
 ลูกปั้น ต่อสู้ กับมัน
 เกือบจน ชั่ววัน มลาย

นัทธี่ เพื่อมา ลามคัน
 คอบแทน ที่มัน ทำร้าย
 ประชา จนต้อง ชีวาย
 ต้องตาย เพราะมัน ชูมา
 เด็กเด็ก หึ่งหลาย จำไว้
 คนพาด เราไม่ คบหา
 คนชั่ว ได้ชั่ว เสมอมา
 ไม่น่า สรรเสริญ เย็นชอ

ครั้นนั้น	พำนัก	ตายสิ้น
แล้วนั้น	ก็บิน	มาขอ
น้ำหวาน	ในช่อง	ดอกฟอรุ-
-เกิดมี-	น้อตหนัก	สบายใจ
ถีบพลัน	ร่างกาย	หายเหนื่อย
หายเมื่อย	หน้าตา	แจ่มใส
สดชื่น	รื่นสุข	ฤทัย
เหมือนได้	ลิ้มรส	น้ำทิพย์

เพื่อนเพื่อน	ในเมือง	ดอกไม้
ขบใจ	ขี้มร่า	ตาขยับ
แม่ไม้	ควงดาว	ไกลลิบ
กะพริบ	ตาล้อ	พอใจ
ทานตะวัน	ขี้มหวาน	บานสวย
พังพวย	รีนรวย	สคไส
ดอกเข็ม	ธวขอยู่	เรื่อยไป
น้หัวใจ	สคขึ้น	รีนรมย์

ประวัติการศึกษา

ผู้เขียนวิทยานิพนธ์
วุฒิการศึกษา

ตำแหน่ง

นางสาวพิศมัย สิงห์แก้ว

การศึกษามัธยมศึกษา วิทยาลัยวิชาการศึกษาพิษณุโลก

ปีการศึกษา 2511

อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาไทย วิทยาลัยครูเชียงใหม่
เชียงใหม่

